

३. నామి ధన్వంతరి మాదిదేవం
సుకాసురైర్వందిత పాదపద్మం
లోకే జరాముగ్ధయ మృత్యునాశం
ధాతారమీశం వివిదావధీనాం ।

ఆ యు ర్వే దో వా ధ ర కు లు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు

బి. ఏ., యం. బి. ఆండ్ సి. యం., భిషగ్ రత్న.

ప్రెసిడెంటు : ఆంధ్ర ఆయుర్వేద బోర్డు, హైదరాబాద్.

సంపాదకులు

శ్రీ మోహన్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి కార్యదర్శి)

ఆయుర్వేద పునర్నిర్మాణ

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద విజ్ఞాన గ్రంథమండలి మహారాజ పోషకులు

వై.జి.శ్రీ కవిరాజ కంభంపాటి నాగభూషణంగారు,

శివయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

ఆయుర్వేద వైద్యమండలి.

మంత్రివర్గ వైద్యప్రసీద

శ్రీ ఇలిపిళ్ళ అప్పారావు పాత్రాడుగారు

విజయవాడ - కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఆయుర్వేద వైద్యం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద విజ్ఞాన గ్రంథమండలి మహారాజ పోషకులు

శబ్దవైద్యప్రణా
యస్. చంగల్యరాజగారు,
బోన్ సెట్టర్ - ఆనంతుపురం.

★ ఆ యు ర్వే ద చ రి త్ర ★

రచన: శ్రీ భిషగ్వర దేశిరాజు నారాయణరావుగారు

ఆయుర్వేద చరిత్రయందు కాలవిభజన

ఆయుర్వేదములోని కల్ల శ్రేష్ఠమయినదియు (ఆయుర్వేదో ఆయుర్రానాం శ్రేష్ఠం. చరక. సూ. ఆ. 25) చతుర్విధ పురుషార్థ సాధకంబై శాస్త్రములలోని కల్ల పుణ్యతమ మయినదియు (పుణ్యతమా వేదో విద్యాం మతః. చరక. సూ. ఆ. 1), అనాదియు, కాశ్యపేంద్రును, అనంతేంద్రును, అపారేంద్రును ఆయి, నానాదేశ వైద్యశాస్త్రములకల్ల మాత్రమే కొందరిచే పంచమ వేదముగను ఉపవేదముగను బరిగణింపబడుచు బ్రహ్మ ప్రోక్తమై "ఆయుర్వేద"మనియెడి సుప్రసిద్ధ నామముచే వ్యవహరింపబడుచున్న హైందవ (దేశీయ) చికిత్సాశాస్త్రము యొక్క ఇతిహాసము (చరిత్ర) అతి పురాతనమయ్యు దాని (ఆయుర్వేదము)లో పాటు పున్న వచయినది. అప్పటి నుండి ఇప్పటివరకును స్థిరముగ నుండుటయే నిందులకు నిదర్శనమును ఇట్టి ఆయుర్వేదముయొక్క జీవితచరిత్రను దాని జనన కాలమునుండి నేటివరకును :—

1. పురాతన యుగము
2. వైదిక యుగము
3. సంహితా యుగము
4. పాద్యయుగము
5. పారాణిక యుగము
6. ముసల్మాను యుగము
7. ఆంగ్లయుగము

అను నీ యేడు యుగ (కాల) ములలో విభజించి సాహిత్యముగ వర్ణింపవచ్చును

పు రా త న యు గ ము

పురాతన యుగమనగా చరిత్రాతీతమగు ఆదమకాలము. సృష్ట్యాదినుండి క్రీస్తుపూర్వము పరివేల సంవత్సరముల వరకు గల కాలము నీ యుగముగ నెంచవచ్చును ఈ కాలపు ప్రజలకట్టి వ్యాధులు కలిగినో, ఆ వ్యాధులకు వారలెట్టి చికిత్సలను ఆచరించి యుండినో మొదలుగా గల విషయములు మనకు అంతగ తెలియవు. ఇటీవల లభించిన పురాతనకాలపు పరిజల అద్దల కొన్నిటినుండి ఆకాలమునందుండిన కొన్ని

వ్యాధులను శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ణయించి యున్నారు ఆకాలపు పరిజలకు కొద్దిద్రవ్యములయొక్క గుణములు మాత్రము తెలిసి యుండవచ్చుననియు, పచ్చిరసములు, చూర్ణములు మొదలుగా గల పల్లకల్పకలను మాత్రమేగి యా రూపములలో మాత్రము ఔషధముల నుపయోగించు కొనుచుండి యుండవచ్చుననియు నన్యువచ్చును.

వై ద్య శా స్త్ర ము దై వ ప్రో క్త ము

వైద్యక వైజ్ఞానిక బీజములను ఆదమమానవులు ఎటుల గ్రహింప కలిగి యుండినో యూహించుట మిక్కిలి కష్టతమముగ విషయము. ప్రాచీన కాలపు వారంవరులు తమ తమ (దేశీయ) వైద్యశాస్త్రము దైవప్రోక్తమని నమ్మియుండిరి. సృష్టికర్తయగు బ్రహ్మ ఆయుర్వేదమును, ధాతౌ అను దైవము ఈజిప్టు వారికిని, ఆఫ్ఘాన్ గ్రీకులకును, షెన్నంగ్ చైనావారికిని వైద్యశాస్త్రమునకు మూల పురుషులు. ఈ శాస్త్రోత్పత్తిని గురించి ఆ యా దేశీయ గాథల నేకములు కలవు. ఇట్టి గాథలెటుల తెలుపుచున్నను, మానవుడు ప్రప్రథమమున వైద్యక విషయములను, ఎటుల గ్రహించి యుండినదియు స్థూలముగ భౌతిక దృష్టితో నిటు లూహింప వచ్చును.

ప్ర కృ తి యొ క్క ఆ ర్థి క ధ ర్మ ము

ఈ భూతలమునందు స్థూలదేహోత్పత్తికలిగినది మొగలును ప్రకృతియొక్క ఆర్థిక ధర్మమైన మరణముకూడ స్థూలదేహమును వెంటాడు నటుల నిర్ణయము గావించ బడియున్నది. ఇట్టిమరణము జలమగ్నివిషం శస్త్రంక్షువ్యాధిః పశనంగిరేకేనీ దాపాత్య దేహే ప్రాప్తైర్విషముచ్యతే" అని బ్రహ్మపురాణము నందు తెలిపియున్నటుల జలాశయములయిన నదీ తీరాకాదులలో పడుట చేతను, అగ్ని చేతను, విషపదార్థసేవనముచేతను, ఖడ్గాదిశస్త్రముల చేతను, ఆకలి చేతను, వ్యాధుల చేతను ఆభిఘాతములు కలుగుటచేతను, కొండలు మొదలయిన ఉన్నతప్రదేశములనుండి క్రిందపడుట చేతను, ఇట్టి నిమిత్తకారణమరణము సంభవించు చుండును. అందువలన నానది మొదలును తనకు సంభవించుచున్నదియు, అభిఘాతముల నుండియు కొనుటకు తగిన ఉపాయములను కనుకొను

శ్రీ భిషగ్వర దేశిరాజు
నారాయణరావుగారు

ప్రయత్నించుచుండె ననుట నిక్కవము. (అట్టి ప్రయత్నములనే నేటికిని మనము ఆచరించుచున్నారము.)

పాశ్చాత్యముగ గ్రహించుట

చరిత్రాతీత కాలములలో మానవులు అరణ్యగర్భముల దును గుహాంతరములందును నివసించుచు ఫల, కందాదులను భక్షించి దేహపోషణ గావించికొనియున్న ఆదిమ దినములలో కొన్నిటి సేవన ఫలన శీతమును, కొన్నిటివలన ఉష్ణమును, మరికొన్నిటి వలన వాంతులును, మరికొన్నిటివలన విరేచనములును, కొన్నిటి వలన, దీపన పాచనాదులును, మరికొన్నిటివలన మరణముకూడ సంభవించియుండుట స్వాభుభవమువలన గ్రహించు కొనుచు ప్రాకృతిమయిన సహజ జ్ఞానముచే వాటి దుర్గుణములను నివారించుకొనుచు అప్పుడప్పుడు ఒకరి నొకరు కలిసికొనినపుడు వారి వారి ప్రత్యేకానుభవములను పరస్పరము తెలిసికొని యెట్టి యాహార సేవనచే నెట్టి గుణములు కలిగినదియు, నా గుణము తెలుల నివారంపబడినదియు, మొదలుకాగల విషయములను పరస్పరము సంప్రదించుకొనుట మొదలయిన సందర్భములనే వైద్యశాస్త్రముయొక్క ఆది బీజములు మానవుని మనోశ్చేత్రమునందు ఎడపెట్టబడి యుండవచ్చునని భావంపవచ్చును.

రోగిని రచ్చయండుంచుట

చరిత్రాతీతకాలపు ఆదిమవాసులు గురించి యేల! క్రీస్తు పూర్వము రెండు మాడు శతాబ్దముల వరకును రోగనివారణ విధానములను గురించి పురజను లొకరినొకరు సంప్రదించు కొనుచుండెడి యలవాటు కలవారైయుండి యున్నటుల చరిత్రల నుండి తెలియచున్నది. హెరడోటస్ అను నాతిడు క్రీ. పూ. 300 సంవత్సరములవాడు బాబిలన్ నగరమును సందర్శించి, అపట్టణమున వైద్యులు లేరనియు, అయినను ఒకనికి రోగము వచ్చినపుడు, ఆరోగిని యొకరిచ్చయందు పెట్టెడివారనియు, నా మార్గమున వచ్చిపోవు వారిలో క్రితయొకరును, నా రోగిని చూచుచు అట్టి లక్షణములు గల వ్యాధి వారిలో నెవరికియి నను వచ్చినపుడుకాని, లేక కలిగినవారి నెవరినయినను తాచి నపుడుకాని, దాని యుపశమనము కొరకు వారిచే నాచరింపబడిన విధానములను ఆరోగికికాని ఆరోగికి సంబంధించినవారికి గాని చెప్పుచుండెడి ఆచారము కలిగియుండిరని తెలిపి యున్నాడు. రోగిని రచ్చయందు పెట్టకపోయినను ఇట్టి అలవాటు నేటికినిమనము అనుసరించుచునే యున్నాము. "రోగము పొట్ట, కాపురము గుట్ట" అను ఆశ్లోక్తి జగద్విదితము.

పశుపక్ష్యాదులనుండి గ్రహించుట

జ్ఞానము పెంపొందిన కొలదియు మానవుడు ప్రకృతి నుండి గూడ వైద్యక విషయములను గ్రహింప దొడంగెను. పశువుల

నుండియు పక్షులనుండియు మానవుడు వైద్యకవిషయములక గ్రహించినటుల అధర్వవేదమునందు కలదు. ఇట్టి విషయముకే నైనీ అశ్వే ప్రాచీన ప్రకృతి శాస్త్రవేత్తకొన్ని ఉదాహరణః పూర్వకముగ నిరూపించి యున్నాడు నీటిగుర్రము అమితముగ భుజించి శరీరము గురుత్వమును చెందినపుడు, తన శరీరమును వాడియైన తెలుపులకు పాడుచుకొని రక్తమోక్షణ కర్మను స్వయముగ చేసికొనుచుండు ననియు, అయిబిన్ అనేది పేరు గల పక్షి అనారోగ్యమును చెందినపుడు పమన వస్తి కర్మలను స్వయముగ నాచరించి (తనపాడుగైన ముక్కుతో నీటిని గుదముద్వారా ప్రవేశపఁచేసి) శోధనచికిత్సను చేసికొనుచుండు ననియు మొదలుగాగల ఇట్టి వనేక విషయములను తెలుపుచు, ఇట్టివాటి నుండియే మానవుడు పెక్కు వైద్యక విషయములను గ్రహించి యుండవచ్చునని సూచించియున్నాడు.

భూత వైద్య ప్రారంభము

ఇట్లుల కొన్ని శతాబ్దములు గడచిన పిమ్మట రోగోత్పత్తిని గురించి వారల దృక్పథము సాంతముగ మార్పుచెందెను. మార్గ చంద్రాది గ్రహములు, పితృలు దైవస్వరూపములని వారు నమ్మి తదనుసారముగ, అహార విహారములందు సంభవించుచుండెడి లోపాదులచేత, పితరాదుల అభిచార అభిశాపములచే రోగములు కలుగుచుండుననియు నందులకు బలిహోమాది శాంతి కర్మలును, మంత్రములును, ప్రార్థనలును, తాయత్తులు, తక్షా బంధనములు, మొక్కుబడులు మొదలయిన తంత్రములే చికిత్స లని నమ్మి వాటియందే మునిగిలేలుచు ఓవధి సంబంధమయిన చికిత్సలు, దు మఃసు హారవనీయక వాటిని నిర్మిత్త్యము గావించి మానవేయుట కారంభించిరి ఒకొక వ్యాధికి ఒకొక దేవతను అధిష్టానముగ నెంచుచు క్రొత్తవ్యాధులు కలిగినపుడు వాని కధిష్టానములుగ నూతన దేవత నామములను (నేడు ఒకొక వ్యాధికి ఒకొక జీవాణువునుసంబంధ పరచుచున్నటుల) సృష్టించి వాటికి సంబంధపరచుచుండిరి. చీనాదేశీయులు రోగముయొక్క ప్రతి యొక లక్షణమునకు నొకొక దేవతను కారణముగ నెంచుచుండిరి.

అర్చకుడే వైద్యుడు-దేవాలయమే చికిత్సాలయము

మానవుని ఆరోగ్యమంతయు భూతగణ స్వాధీనము నందుండు నని ప్రాచీనకాలపు వారలెల్లరును నమ్ముటవలన వైద్యశాస్త్ర మంతయు దేవతాలయార్చకులయొక్క స్వాధీనమందుండు టయేగాక, అర్చకుడే వైద్యుడుగను, దేవతాలయమే చికిత్సాలయముగను వ్యవహరింపబడు చుండెను. రోగము కుదిరినపుడు దేవునియొక్కయు, అర్చకునియొక్కయు మహిమగను, కుదర నపుడు రోగియొక్క లాభముగను నెంచుచుండిరి. దేవతార్చకుడే వైద్యుడుగ వ్యవహరించుచుండెడి సాంప్రదాయము అతి ప్రాచీన కాలమునుండియు నెలదేశములందును ఆచరిం

యందుండి ఇతర దేశములందు పోయినను మనదేశమునందునేటి కిని ఆచరణ యందుండుట విశేషము.

ఈ రోగ కారక భూతములు రోగియొక్క కిరమునాశ్రయించి యుండుననియు, అందుచే, కిరమునకు రంధ్రము తొలుచుట వలన అది యందుండి వెడలిపోవుననియు తలంచుచు కొన్ని దేశములవారు రోగి కిరమునకు రంధ్రములు తొలచుచుండిరి. దేవాలయములు, దుర్గములు, తడిగుడ్డలతో ప్రాణాచారములు పడుట, సోదుల నడుగుట మొదలయిన ఆచారము లన్నియు నీ కాలపు నాటికే ఇట్టి ఆచారములు అనాగరికములని నెంచబడుచున్నను, అనాగరికలేమి నాగరికులేమి, నేడుకూడ వీటిని ఎల్లరును ఆచరించుచునే యున్నారు.

సామాన్యముగా నిట్టి దేవాలయములు రమణీయమై రోగుల మనస్సున కావ్యదమును కలిగించునట్టి ప్రకృతి సౌందర్యభోగితమయిన పర్వతములమీదను, నదులయొడ్డు లందును తప్త, కుండాది జలాశయములందును నిర్మింపబడియుండును. జగత్ప్రభృతిగడించి అనాదినుండినేటికిని ప్రతినత్యమును వేలకు వేల యాత్రీకుల నాకర్షించుచున్న క్రితనిపతి వేంకటేశ్వరాలయము ఇట్టి యాలములలో నొకటి.

ఇంతవరకు నీయధ్యాయమునందు వైద్యశాస్త్రపుత్రిని గురించి సామాన్యముగ తెలిపియుంటిమి. చెడవ ఆధ్యాయము నుండి కేవలము ఆ వైద్యశాస్త్రమయిన ఆయుర్వేదమును గురించిన చారిత్రక విషయములు తెలుపబడును.

2వ ఆధ్యాయము వైదిక యుగము

క్రీస్తు పూర్వము 10,000 సంవత్సరముల మొదలు 2500 సంవత్సరముల వరకు మధ్యగల కాలమును ఆయుర్వేద చరిత్ర యందు వైదికయుగముగ నెంచనగును. ఈ కాలమందు మన దేశముయొక్క వైద్యశాస్త్ర పరిస్థితి లెటులుండెనో వేదము లందు ఉదాహరింపబడిన వైద్యక విషయములనుండి కొంత వరకు తెలిసికొన వచ్చును.

వేదముల న గా వ మి ?

హైందవ వైజ్ఞానిక వాఙ్మయ మంతయు సామాన్యముగా శృతులనియు, స్మృతులనియు రెండు ప్రధానభాగములలో విభజింపబడియున్నవి. శృతియనగా 'విసమిడినది' యని యర్థము. మన పూర్వబుఘలు మన మతస్థిద్ధాంతములను యోగనిష్ఠలో ఆతీంద్రియ శ్రవణముచే విని యుండిరినియు నటులవారిచే విస

మిడిన అపారషేయమైన వాక్యములే వేదములనియు హైందవ పుల నన్యుకము. వేదము అనగా జ్ఞానము అని అర్థము. అట్టి జ్ఞానము అనాదియగుటచే నేవములుకూడ అనాది యనియు, అయినను అయ్యరి నెవరిచే రచియింప బడినదియు తెలియక పోవుటచే నపారషేయములనియు; నొకరినుండినురయొకరు విని గ్రహించుటచే శృతులనియు కూడ వ్యవహరింప బడుచున్నది. ఇట్టిశృతులు ౧ ఋగ్వేదము, ౨. యజుర్వేదము, ౩ సామ వేదము, ౪ అధర్వవేదము అని నాలుగు. వీటిలో ఋగ్వేద మతి ప్రాచీన తను మైనది. అధర్వవేదము కనిష్ఠ మైనది. జ్ఞానము అనంతమగుటచే, వేదములుకూడ అనంతము లనియే వ్యవహరింప బడుచున్నవి.

స్మృతి యనగా 'జ్ఞాపకము చేసుకొనబడినది' అని యర్థము. స్మృతులు శృతులను ఆధారపరచుకొని యందలి విషయములను జనిసామాన్యమునకు తెలియునగుట విధివ్రీకరించునవి. ఇట్టి స్మృతులు 1 స్మృతులు, 2 ఇతిహాసములు, 3. పురాణములు, 4 ఆగమములు, 5 దర్శనములు అని ఐదు తరగతులుగ నుండును.

వైద్యశాస్త్రమునకు వేదములే పునాది

వేదము లపారషేయములు కానిండు, పారషేయములు కానిండు, ఆయుర్వేదముయొక్క పునాదిరాళ్ళు వేదముల నుండియే గ్రహింపబడి యుండెనుట నిశ్చయము.

వైదిక వైద్యము విశేషముగ మాంత్రిక వైద్యము

ఈ కాలమునందు వైద్యశాస్త్రమంతయు దాదాపు మంత్ర రూపముగ నుండెను. ప్రతియొక వ్యాధికిని విచారణోపాయ ముగ ప్రత్యేక ప్రత్యేకమంత్రములు తెలుపబడియున్నవి. ఇట్టి మాంత్రిక వైద్యమే సంహితయుగములో దైవవ్యపాశ్రయ చికిత్సయని అగ్ని వేదములచే వ్యవహరింప బడియున్నది. రాజ యశ్శ్రీ, కష్ట, పాండు, కాస, క్షౌస, గుల్మాది ఆనేక వ్యాధులకు మంత్రములు తెలుపబడి యుండుటచే నా కాలమునందీ వ్యాధులున్నటుల స్పష్టముకాగలదు. ఇట్టి వ్యాధులనుండి తను అను రక్షింపవలసినిదిగా ఇంద్రాది దిక్పాలరను, నూర్య చంద్రాది గ్రహములను, వనస్పతులను ప్రార్థించు చుండిరి. గర్భోత్పత్తికొరకును, గర్భము ప్రసవమగుడుటకును, సుఖముగ ప్రసవము కలుగుటకును, నీనీవారి, సాదిత్రి, కుమారు, గంగు ఇత్యాదులను ప్రార్థించు చుండిరి, వీరలు వేదయుగములో ప్రపవ నిర్వహణములో నుప్రసిద్ధి చెందినవారలుగ తెలిసి చున్నది.

వేదములందలి కొన్ని ఓషధులు

మంత్రములతో పాటు అనేక ఓషధులుకూడ తెలుపబడి యున్నవి. ఇట్టి వాటిలో ఆమ, నీలిని, అశ్వగంధ, అరుంధతి (లాత్), నీలాంజన, బిల్వ, కాండవివ, కరింజ, ఖదిర, కృష్ణ, కుమద, సలాశ, పాత, ప్లాత్, వర్ణ, (పియంగు, త్రాయమాన, నువర్ణ, అనురి, నురూప, శ్యామ, (భృంగరాజ), పృష్ణిపర్ణి హరిణశృంగ, శతావరి, దూర్బాకోహిణి, సహదేవి, అపామార్ద, కష్టం, అజశృంగ, గుగ్గులు, అశ్వత్థ, న్యగ్రోధ, శ్రసారిణి, బ్రాహ్మణ (ఓషధి విశేషము) ఇత్యాదులు ఋగ్వేదము నందును, అధర్వవేదమునందును, అనేకము లుదాహరింపబడి యున్నవి. మరియు మనకు అంతగ తెలియని ఇంగిడ, హరిత శాది కాష్ఠ ద్రవ్యములనేకములు, తెలుపబడి యున్నవి ఆ కాలపునాటి ఋషులు ఒకద్రవ్యముయొక్క గుణమును కను గొనినవెంటే, ఆ ద్రవ్యమును శాఫించుచు ఋక్సూలను కల్పించెడివారలు. ఋగ్వేదకాలమునాటికే ద్రవ్యగుణ శాస్త్రమును సమగ్రముగ తెలిసినవాడే యుత్తమవైద్యుడుగ నెంచబడి యున్నట్లు

“యాత్రావధీః సమగృతారాజానః సమితావివ

విప్రః సఉచ్యతేభివక్ రక్షోహమివ చారణః”

“శతం తేరాజన్ భివజఃసహ సమర్థిగభిరా సమతిస్తేనస్తు”

మొదలుగాగల ఋక్సూలనుండి తేటపడుచున్నది, అవియును గాక నిట్టిఓషధులను, ఫలవంతములు, అఫలవంతములు, ఆత్మవృషతములు, పుష్పవంతములు అనినాలుగుతరగతులలో విభజించి యున్నట్లు

“యా ఫలినీగ్యా అఫలా ఆపుష్పియాశ్చ పుష్పణీః

బృహస్పతిప్రసూతాస్తా నో మంచత్స్వం హః”

“ఓషధీః ప్రతిమదధ్వం పుష్పణీ ప్రసూవరీః”

ఇట్టి ఋక్సూలనుండి తెలియగలదు ఓషధులలో సోమ యనెడి లతా విశేషమునకు అగ్రస్థాన మియ్యబడెను. దీని రస పానము చేసి వారు ఆనందాల్పించు మునిగి తేలుచుండిరి సోమను అమృతమని “అపామ సోమ అమృతా అధూవ” అని కొనియాడిరి. సోమయొక్క రసమును తియవలసిన విధానము, తత్సంబంధమైన యంత్రాదుల నేకములు తెలుపబడి యున్నవి. శేవలము ఓషధులేగాక, లాహరి ఖనిజ ద్రవ్యములకూడ తెలుపబడి యున్నవి. ఋగ్వేదముయొక్క 9వ మండల మంతయు సోమను గురించియే తెలుపుచున్నది.

జలముయొక్కయు నూర్యరక్తియొక్కయు గుణములను తారు చక్కగగుర్తించియుండిరి. ‘అప్స్వ20తర మృతమపు

భేదజనుపాముతే ప్రశస్తయే దేవా భవత వాజినః, ఉదకముల మగ్ధ్య అమృతముకలదు. ఉదకములందు భేదజము కలదు. మరియు సుదకములయొక్క ప్రాశస్త్యమును తెలిసికొనుటకు వేగిరపడుడు.

“అపుమే సోమో అబ్రవీ దంత ర్విశ్వాని భేదజా”

“శం నోదేవి రభిప్తయ అపోభవస్తు పీరియే శం యో భిరప్రవస్తుః”

వివృతమయిన ఈజలములు మా అభిప్తముకొరకును పానము కొరకును సుభద్రములగును గాక ! మాకు అవి ఆరోగ్యమును సుఖమును గ్రమ్మరించుగాక !

నూర్యనిగురించిన స్తోత్రము లనేకములు గలవు. అట్టి వాటిలో కొన్నిటి నిచట సుదాహరించెదను. పరమాత్ముని యొక్క సాంకేతిక ప్రతిమగా భౌతికమగు నూర్యని వేర్పరు చుకొని దైనిక ప్రార్థనలలో సతిపదిత్ర మయినదిగా మన ముచ్చ రించుచున్న;

“ఓం భూభృవస్సువః! తద్గురితుర్వరేణ్యం భక్తోదేవస్య ధీమహిధియో యోనః ప్రచోదయాత్”

భూలోక భువలోక సువలోకములకు అధిపతియై శ్రేష్ఠ మయిన ఓ నూర్యడా! మాయొక్క బుద్ధిని వికసింపజేయు దవుగాక !

“యే నాపావక చక్షసా భురణ్యంతం జనా అనుత్సం పరణ పశ్యసి”

అన్నిటిని పరిశ్రమ చేయునట్టియు వ్యాధులను నివారించు నట్టియు ఓ నూర్యడా! ప్రజలను ఏప్రకారముతో రక్షించు చున్నావో (మాచుచున్నావో) దానిని స్తుతించెము

“ఉద్యన్నద్య మిత్రమహ ఆరోహ సత్తరాం దివం హృద్రోగం మమ నూర్య హరి మాణం త నాశయ”

అందరకును అనుకూలప్రదమగు దీప్తినిచ్చు ఓ నూర్యడా ! ఇపుడుదయించుచు ఎత్తెయిన అంతరిక్షమునం దెక్కుచు నీవు నా హృదయరోగమును పోగొట్టుము కారీరకాంతిని తగించు నట్టియు శచ్చవి (పాండు) వర్ణమును (శరీరమునకు) కలిగించు నట్టియు (కామెల) మొదలగు (బాహ్య) రోగములను నశింపు చేయుము.

“ఆరోగ్యం భాస్కరాదిచ్ఛేత్” ఆరోగ్యమునకు గాని ఆనారోగ్యమునకుగాని, జ్ఞానాజ్ఞానములకుగాని, సర్వ జీవ

రాసులయొక్క ఉత్పత్తి, వృద్ధి, క్షయములగునవి కూర్చుండే ఆధారమని వారు నమ్మి వైదికముగ ఆశేక శుశ్రూషలతో సామ్యని సాధించుచుండిరి.

వేదములలో త్రిధాతు పదప్రయోగము

ఋగ్వేదమునందు త్రిధాతుపదప్రయోగము గాఢబడిన ఈ క్రింది ఋగ్వేద ఆశ్వాసాన్ని అభ్యసించి దివ్యాభిషేచకాత్రివిధ వార్ధివారి త్రిదశత్వమునకు ఓహసంకం యోగ్యుడు కావలసినవే త్రిధాతు శర్మ దహకం శుభిషత్వి

“ఓ ఆశ్వినలారా! దివ్యమయిన ఓషధులను, పృథివి యందు పుట్టిన ఓషధులను ఆకాశమందు పుట్టిన ఓషధులను ఈ మూడు విధములయిన ఓషధులను ఇంతకు ముందు మీకు బృహస్పతి కమారుడయిన ఆశ్విన వానికిట్లు ఆరోగ్యమును కలిగించిన ఆయారోగ్య సంబంధము నా శుభానుకండు, ఆరోగ్య (సుఖ) ప్రదమున ఓషధులను ఆధికారులగు ఓ ఆశ్విన దేవతలారా! త్రిధాతుసామ్యమును కలిగించి సుఖమును ప్రసాదింపుడు” అనియిటుల కాన్పించుటచే దోషత్రయ సిద్ధాంతము అప్పటికే ప్రచారమునందుండినటుల స్పష్టపడుచున్నది. ప్రఖ్యాత వేదవ్యాఖ్యానకర్తయగు శ్రీ సాయనాచార్యులు వారు వై త్రిధాతుశబ్దమునకు వాతవిత్తశ్లేష్మము అనియు నీటి సామ్యావస్థ శర్మ అనిగా నుభయయు వ్యాఖ్యానించిరి.

అశ్వినీ దేవతల చికిత్సలు

దేవవైద్యులగు ఆశ్వినీ దేవతలు ఆశేక ఉత్తమోత్తమయిన శల్య, కాలాశ్య, రసాయనాది చికిత్సలను చేసియున్నటుల శ్రుతి వాక్యములనుండి తెలియుచున్నది

“సద్యో జంహం ఆహసేం విశ్వలాయై” భేలుడను రాజు యొక్క భార్యయగు విశ్వల అను నామెకు యుద్ధములలో గాలులవిరిగినపుడు, ఇనుముతో జేయబడిన సైత్రముకావలసి నగు స్నానమునందే (అర్ధరాత్రివేళ) ఆశ్వినీయులు సంధాన పరిచినటులు అటులనే

“తస్మా ఆక్షివావశ్య విచక్ష అధత్త మదప్రాభివ బాధగాన్”

కన్ను పోయిన వారలకు నేరొకదానియొక్క కన్ననుదెచ్చి యమర్చి యాశ్వినీయులు చికిత్సచేసి యుండిరినియు, ఇటుల కృతమాంగసంధానాది బోధకశ్రుతులచే నాకాలపు వైద్యుల శల్య కాలాశ్య కిర్మ నైపుణ్యము నుబోధితము కాగలదు మరియు చరకలు ఆశ్వినీయుల చికిత్సలను గూర్చియు వారలను గూర్చియు రసాయన ప్రకిరణములలో మిక్కిలి శ్లాఘించి

యున్నాడు. వీరలకు “మధుర రుద్యునికారమల”ని విశేషకలపిన, మధునిద్యునునగ ఛేదించబడినకరమును విరిగి కాయమునకు సంగానపరచి పునర్జీవమును గొల్పునట్లు విద్యయని సాయనాచార్యులు తెలిపియున్నాడు. వీరు రసాయన చికిత్సయందు ప్రవేశించి చ్యవనముషికి వృద్ధాప్యమును బోగొట్టి శుశస్యకు బ్రతుకుకలుగునటుల యువకునికి జేసిరి. ఇట్టి వీరు యమ్యుత ప్రళమయిన చికిత్సలనేకములు కలవు. శ్మలదిస్తర నీతిచే నాటి నిరతి వాంఛ పరచుటలేదు

మూడు తరగతుల వైద్యులు

ఈ కాలమునందు వైద్యులు శల్యవైద్యులనియు, భిషక్కులనియు, రిషభవైద్యులు అనియు ముత్యైరంగులనాహించిరి. వీరిలో భిషగభిర్విజ్ఞాన మంత్రాత్రివైద్యులు. రిషభవసు ఓషధి సృజనుక్తియైన చక్కరి ఉపయోగము వివాసమేర్పరచునది ప్రతిదినమును తోగులను నెత్తికొనుచు ఒకరదములందు దిరుగుచుండెడివారలు (ఋశంభిదక్) వీరు వాత చికిత్సలకు ప్రతి ఫలము పొందుచు జీవించుచుండినటుల :-

“ఓ వైద్యుడా! నీకు ఒక గుర్రమును, ఒక ఆవును, మర్చులను, అవియే గాక నా సర్వస్వమును నీకిచ్చెదను” (అను. 10-97.4) అనెడి వాక్యావలనుండి తెలియుగలదు.

శారీరిక విషయములు

ఈకాలపు ఆర్యులు జంతువులను వేటాడి వాటిమాంసమును భక్షించుటచేతను, మజ్జమాగాది కృతువులందు ఆహార జంతువులను బలియిచ్చుటచేతను అట్టి జంతువులయొక్క అంశ పుష్కలంజ జ్ఞానమును చాలవరకు వారు పొందుచుండిరి. ఆంశ్రీ, ధనునీ, హృదయ, క్లోమ, కక్షి, వాడీ, ప్లిహ, సీర, వస్త్రీ, వృణ, యశ్మిత మునలుగాగల అవయవ నామములు ఉపహరింపబడి యుండుటయే నిందులకు సాక్ష్యము. మరియు అధర్మవేదముయొక్క పరియవ మండలమునందు కావ్విను పుషకశరీర వర్ణనమునుండి వారిలకు అసిపంజర జ్ఞానము సంపూర్ణముగ నున్నటుల చెలియగలదు. శ్రీ అంశు పాదని, గుల్ఫ, ఆంగుళి, జంఘ, శ్రోణి, ఉరు, ఉరన్ను, గీరన, కపాల, ఇత్యాది ఆపాదమస్తకమునకుగల అనుల నామములు చిక్కగ వివరింపబడి యున్నవి.

క్రిమి జ్ఞానము

ఈకాలపు ఆర్యులగు ప్రవిజ్ఞానము లెకపోలేదు క్రిమిలను దృష్టమిగాయు, అదృష్టమిగాయు, రెండు విధములలో విభజించి, అలగండు, కాలినా ముండలయిన భేదములను వర్ణించి యుండిరి. సూర్యరశ్మి క్రిమినాశకం మొదలు

వారు గ్రహించియుండిరి ఇందునుగురించి అధర్వవేదము నందనేక మంత్రములు గలవు. శుక్ల యజుర్వేదాంతర్గత పాఠ యద్రుతునందు

“అంత రితి శరీరాః మనఃస్యోపద్రోపకారిణః గణ విశేషాః భూతః ఉచ్యంతే” అనగా మానవులకు ఉపద్రోపమును కలిగించునట్టి నూత్నజీవగణ విశేషములు భూతములని చెప్పుటకు అని కలదు. ఇట్టి భూతములే దృష్టాదృష్టములగు క్రిములని మనము గ్రహించునగును. క్రిములందు స్త్రీపురుష లింగ భేదమును వారు గుర్తించినట్లు.

“సర్వేషాం చ క్రిమీణాం సర్వాసాం చ క్రిమీణాం

భిసద్యస్థనా నీరదహాన్యగ్ని నాం ముఖం

ఇతోరాజా క్రిమీణా ముత్తైషాం సివది ర్మతః

హతోహతా మాతా క్రిమిర్మత భోతాస్యసా”

అనెడి శ్లోకమున క్రిమిని తెలియుచున్నది.

ఇవిధమున ఋగ్, అధర్వ వేదములందు గర్భప్రాసవ, ద్రవ్యగుణ, కల్య, కాలాక్యాది వైద్యకాస్త్రైక విషయములు

అచటచట వెదజల్లబడినట్లు కానించుటబట్టి ఆ కాలమున వైద్యకాస్త్రము వేదములనుండి ప్రత్యేకముగా విడిచి యుండలేదనియు, తద్యుగానంతరము కాలక్రమమున కొందరు ఋషులు వేదాంతర్గత మయియున్న వైద్యక విషయములను తమ అనుభవములను నమ్మి శ్రిమపరచి, ఒక ప్రత్యేక కాస్త్రముగాచేసి “ఆయుర్వేదము”ని నామకరణము గావించి దానికి ఉపవేదపాత్రము నిచ్చుటకు తలపడెను. వేదములందు “ఆయుర్వేదము” నెడి పదమెచ్చటను ఉదహరింపబడక పోవుటయే నిందులకు నిదర్శనముగ నెంచవచ్చును. అదియునుగాక ఈ కాలమునందు వైద్యకాస్త్రమును గురించి ప్రత్యేకముగా వ్రాయబడిన గ్రంథములున్నట్లులకూడ నిదర్శనములు గానరావు.

“వేదములు ఆయుర్వేదము” అనెడి గ్రంథమును ప్రత్యేకముగా వేదాంతర్గతమయిన వైద్యక విషయములను గురించి ప్రచురించడచి నెఱువ ఈ యధ్యాయములో సాలీపులాక న్యాయమున కొలది విషయములను మాత్రము స్థూలముగ తెలిపి యుంటిని.

2వ అధ్యాయము

సంహిత యుగము

వైద్యుగానంతరము అనగ క్రీస్తుపూర్వము 2500 మొదలు క్రీ. పూ. 800 సంవత్సరములవరకు ఆయుర్వేద చరిత్రయందు

సంహిత యుగముగ వ్యవహరింపవచ్చును. ఈ యుగములో హైందవులు (ఆర్యులు) సర్వకాస్త్రములందును మిక్కిలి పరిశోధనలు గావించి ఆరివిజ్ఞానమును సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధిగావించి విస్తరింపజేసిరి. ఈ కాలమునందే భారత రామాయణములను అనేకసంహితలను రచియింపబడిననియు కురు పాండవ యుద్ధముకూడ ఈ యుగాదియందు జరిగి యుండవచ్చుననియు కొందరు పరిశోధకుల అభిప్రాయము. వేదయుగమునందు అంకురావస్థయందుండిన వైద్యకాస్త్రమునకు కూడ గొప్ప పరిణామము సంభవించి మహత్తర రూపమును జెంది కాఖోపకాఖలలోనికి అభివృద్ధి జెందెను. వద్దర్శనములకూడ నీ యుగమునందే ప్రతిపాదించబడియెను. ఆయుర్వేదీయలు తమ కాస్త్రఫలసిద్ధి కొరకు దార్శినికాది అన్య కాస్త్ర సిద్ధాంతముల తమ కాస్త్రమునకు అంగీకారమయినంత వరకు స్వీకరించి, వేదములందు స్థూలముగ ప్రతిపాదించబడిన త్రిధాతు సిద్ధాంతమును విశ్లేషించి దాని నాధారపరచుకొని దాని చుట్టును నాయుర్వేద కాస్త్రమునంతయు కాస్త్రీయముగ నలిగి అస్తాంగములమీద అతీత బాహ్యశ్యమయి వైద్యక శాస్త్రమును సృష్టించిరి.

అత్రేయని శిష్యులయిన అగ్నివేళ, భేళ, బాతుకర్ణి, పరాశరాదులచే నాయుర్వేదమును గుఱించి అనేక సంహితలు రచియింపబడియెను వీటిలో అగ్నివేళ సంహితయు, భేళ సంహితయందలి కొద్దిభాగములు మాత్రము తప్ప నితరము లన్నియు నలభ్యమయియున్నవి. అగ్నివేళ సంహిత బౌద్ధ యుగమున చరకునిచే సంస్కరింపబడి తదాది చరకసంహిత అనెడి నామముచే వ్యవహరింపబడుచున్నది. ఇటులనే దినోదానుని శిష్యులయిన జౌపథేనవ, వైతరణ, జౌంభి, పాపకలావ, కరవీర్య, గోపురక్షిత, సుశ్రుతాదులచేగూడ అనేక సంహితలు రచింపబడియెను. వీటిలో సుశ్రుతసంహిత మాత్రము లభ్యమయి యున్నది. కేవలము మానవ చికిత్సా కాస్త్రమును గుఱించియేగాక, పశుచికిత్సయందును గొప్ప పరిశోధనలు గావించబడి అందునుగుఱించి యనేక సంహితలు రచియింపబడినవి. అట్టివాటిలో ప్రస్తుతము మనకు లభ్యమయిన పాలకాప్యముషి ప్రణీతమయిన “హస్తి ఆయుర్వేదము”లేక పాలకాప్యసంహిత అనెడి గ్రంథము ప్రధానమయినది.

ఇట్టి సంహితలనుండి ఆకాలపు వైద్యకాస్త్ర చారిత్రక విషయములు అనేకములు తెలియగలవు. అందువలన ప్రస్తుత మి యధ్యాయమునందు ఆకాలమునందలి వైద్యకాస్త్ర పరిస్థితులను గుఱించి తెలుపుటకు పూర్వము ఆ యుగమునందు రచింపబడిన వైద్యక గ్రంథములను వివరించి అనంతరము చారిత్రక విషయములను, కాస్త్రీయ విషయములను తెలిపెదము. ఇట్టి గ్రంథములన్నియు బాదాపు నానుమాత్రావశ్యములై

వ్యాఖ్యాన కర్తల వ్యాఖ్యలలో మాత్రం మదహరింపబడి యున్నది. అట్టి వ్యాఖ్యలనుండియే వీటియనికి యూహింప బడి యున్నది.

1. కాయచికిత్సా సంహితలు

౧ అగ్నివేళ సంహిత :- ఇది ఆత్రేయుని శిష్యుడగు అగ్ని వేళునిచే రచింపబడిన గొప్ప గ్రంథము. ఇది వాదయుగ ములో చరకునిచేతను “నెత్తగ్నివేళ కృతే తంత్రో రక సంస్కృతే” అనవరము కాత్మీర దేశీయ పంచదపురవాస్త వ్యుడగు దృఢబలునిచేతను సంస్కరింపబడి అగ్నివేళ సంహిత అనెడి నామమును కోల్పోయి చరకసంహిత అనెడి వ్యవ హారిక నామముచేత ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. “ఆతః తంత్రో త్రమం ఇదం చరకేణ అతిబుద్ధినా సంస్కృతం... ఆఖండా ర్థం దృఢబలౌ జాతః పంచదేవుర...” మరియు నీ సంహిత “వింశం అధ్యాయశతం” నూటఇరువది అధ్యాయములను, “ద్వాదశ సహస్రీ” పన్నెండువేల శ్లోకములను కలిగి యున్నది.

మరియు ప్రస్తుతము మనకు లభించుచున్న చరకసంహిత, మూలగ్రంథమయిన అగ్నివేళ సంహిత గాక చరకునిచేతను, దృఢబలునిచేతను సంస్కరింపబడిన గ్రంథము. ప్రథమ మున చరకునిచేత మూలగ్రంథమయిన అగ్నివేళ సంహితనుండి కొన్ని భాగములు సంక్షిప్తము గావింపబడియు, మరికొన్ని భాగ ములు విస్తరింపబడి యుండుటయేగాక తిరిగి దృఢబలునిచే చరకునిచే సంస్కృతి గావింపబడిన భాగములుకూడ నై విధ ముననే తిరిగి సంస్కృతి గావింపబడినవి.

అంజననిదాన మనియెడు మరియొక గ్రంథమునుకూడ అగ్ని వేళుడు రచియించెనని ప్రతీతి కలదు కాని, ఈ గ్రంథమును చక్రపాణి, విజయరక్షిత, శ్రీకంఠ దత్తాదులు వారల వ్యాఖ్య లలో సుదహరించి యుండకపోవుటచేత, వీరలకంతర కాల ములో చరక నామధేయముగల మరియొకనిచే రచియింపబడి యుండవచ్చునని సంభావనకవలసి వచ్చుచున్నది. ఆదియును గాక ఇందలిభాష ప్రాచీన సంస్కృతిమును పోలియుండక కొంత కఠినపడ భూయిష్టమయి యున్నను అర్థము సులభ గ్రాహ్యమగునటుల వివక్షము చక్కగవివరింపబడి యున్నది.

౨ భేద సంహిత :- ఈ గ్రంథముయొక్క వ్యాకర్షణి అసంపూర్ణస్థితిలో కొంతభాగముమాత్రము సుప్రసిద్ధ తంకా పూరు ప్రముఖ భిండాగారమునందు కనుగొనబడి కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమువారిచే ప్రచురింపబడినది. ఈ వ్యాకర్షణి 1680లో వ్రాయబడినది. ఈ గ్రంథమునుండి విజయరక్షిత, శివదాసాదులచే అనేక ప్రమాణములు వారల వ్యాఖ్యానము

లలో సుదాహరింపబడి యున్నది. భేదసంహితయు, భాణి తన్త్రమును రెండును ఒక గ్రంథమునకే నామములని కొందరి అభిప్రాయము.

ఆయురే దల్లాణుడు తన సుఖుత సంహిత వాఖ్యలలో ఒకే సందర్భమున నీ రెండు గ్రంథములను (భేద, భాణి) ఉదాహ రించి యుండుటచే నీ రెండును ప్రత్యేక స్వతంత్ర గ్రంథము లయి యుండునని తెలియగలదు భాణి తన్త్రము శత్య తన్త్రగ్రంథములలో నొకటిగ తోచుచున్నది. (శత్యతంత్రము లలో క్రింద చూడుము).

భేళుడు తనసంహితయందు అనేకపర్యాయములు గాంధార దేశనామము సుదాహరించి యుండుటచే ఇతను గాంధార దేశీయుడయి యుండవచ్చునని బర్నెట్ దొర అభిప్రాయపడి యున్నారు. ఈ భేళుడు అగ్నివేళునియొక్క సహాధ్యాయి, ఈ సంహిత చరకసంహితను అనేక విషయములలో పోలి యున్నది.

3 బాతుకర సంహిత :- ఇందుండి అనేక ప్రమాణములు చక్రపాణి, విజయరక్షిత, శ్రీకంఠ, శివదాసాదులచే సుదాహ రింపబడి యున్నది.

౪. పరాశర సంహిత :- విజయ రక్షిత, శ్రీకంఠ, శివ దాసాదులు వారి వ్యాఖ్యలలో ఇందుండి అనేక ప్రమాణ ముల సుదాహరించి యున్నారు.

అంకదేశపురాజుగ తోచుపాదురిచే మాస్తి ఆయుర్వేదోప దేశనిమిత్తము ఆహ్వానింపబడిన ఋషులలో నీ పరాశరుడొక డుగ నున్నటుల పాతకావ్య సంహితయందు తెలుపబడి యున్నది.

౫. హరీత సంహిత :- చక్రపాణి, విజయరక్షితులు దీనిని తమ వ్యాఖ్యలలో సుదాహరించి యున్నారు. ప్రస్తుతము హరీత సంహిత అనెడి పేరులో మనకు లభ్యమగుచున్న అచ్చు ప్రస్తుతము ఇది కానటుల తోచుచున్నది. ఈ ముక్తి గ్రంథ ములో చక్రపాణి, విజయ రక్షితులచే సుదాహరింపబడిన ప్రామాణిక వచనములు కాన్పించుటలేదు. కొందరు హరీత సంహితయు, ఆత్రేయసంహితయు రెండును నొకటియని అభి ప్రాయపడి యున్నారు. కాని భావమిట్లుండ ఆత్రేయ సంహితనుండి యుదాహరించిన వాక్యములు హరీతసంహిత యందు కాన్పింపకపోవుటచే నీ రెండును వేర్వేరు గ్రంథములై యుండునని తలచవలసి వచ్చుచున్నది.

౬. ఔరపాణి సంహిత :- విజయరక్షిత, శ్రీకంఠదత్త, శివ దాస చక్రపాణులు ఈ గ్రంథమును తమ వ్యాఖ్యానములలో ఉదాహరించి యున్నారు.

ఈ యాద సంహితలును ఆశ్రేయ సాంప్రదాయ సంహితలు, ఈ సంహితాకర్తలు ఆశ్రేయుని శిష్యులు.

2. ఖరనాద సంహిత :- విజయరక్షిత, ఆరుణదత్త, హేమాద్రి మొదలగు వారలచే నీ సంహిత ఉదాహరింపబడి యున్నది. హేమాద్రి వ్యాఖ్యలో ఉదాహరింపబడిన ఈ గ్రంథ ప్రమాణములనుబట్టి చూచినయెడల ఇతర వ్యాఖ్యాన కర్తలగు విజయరక్షిత, ఆరుణ దత్తాదులచే సుదాహరింపబడిన ఖరనాద సంహిత వేరుగ నున్నటుల తలచవలసి వచ్చుచున్నది. అందువలన హేమాద్రిచే సుదాహరింపబడిన ఖరనాద సంహితయు, విజయరక్షాదులచే సుదాహరింపబడిన ఖరనాదసంహితయు ఏకనామముగల ఇద్దరిచే ప్రత్యేకముగ రచింపబడిన ప్రత్యేక గ్రంథములుగ నుండవచ్చును

౩. విశ్వామిత్ర సంహిత :- చక్రపాణి తనచరక, సుశ్రుత వ్యాఖ్యలలో ఇందుండి ఆశేక ప్రమాణముల సుదాహరించి యున్నాడు. శివదాసుడు తన చక్రదత్తవ్యాఖ్యలో దీని సుదాహరించి యున్నాడు.

4. అశ్వే సంహిత :- ప్రాచీన సంహితకావ్యాలు ఎవరును దీని సుదాహరించి యుండకపోవుటచే, దీనియొక్క ప్రాచీన తన కొంతవంతు సందేహపడవలసి వచ్చుచున్నది. ఈసంహితయొక్క కర్తృత్వమునుగురించి భేదాభిప్రాయములుగలవు.

ఈపై సుదాహరింపబడిన గ్రంథములేగాక, మార్కండేయ అశ్వని, భారద్వాజ, భానువుత్ర మొదలుగాగల సంహితలు మరికొన్ని యుండి యున్నటుల తెలియుచున్నది.

2 శల్య చికిత్సా సంహితలు

౧. సుశ్రుత సంహిత :- సుశ్రుతము మనకు లభించుచున్న సుశ్రుత సంహితకు ఇది మూలగ్రంథముగ నెంచబడుచు వృద్ధ సుశ్రుత సంహిత అనెడి పేరుతో వ్యవహరింపబడుచున్నది. కొందరు ఆయుర్వేదీయులు వృద్ధసుశ్రుత సంహితకును ప్రస్తుత సుశ్రుతసంహితకును భేదమును పాటించక రెండును ఒకటేయని తలచుచున్నారు. కాని చక్రపాణి వ్యాఖ్యాన కర్తయగు శివదాసు తన వ్యాఖ్యలో వృద్ధసుశ్రుతమును విడివిడి సుదాహరించి యుండుటచే రెండును నొకటేయనితలచుటకు వీలులేదు.

సుశ్రుతసంహిత బౌద్ధయుగములో నాగార్జునిచే సంస్కరింపబడియు, అగ్నివేళ సంహితవలె నామాంతరమును చెందక సుశ్రుత సంహితఅనియే నేటికిని వ్యవహరింపబడుచున్నది.

౨. కౌశధేనవ తంత్రము :- ఈసంహిత సుశ్రుతసంహిత యందు ఉదాహరింపబడియుండుటగాని అంతకుమించి మరె

చటను అంతగ దీనిపేరు గానరాదు అయినను డల్హణుడు తన శుశ్రుత వ్యాఖ్యలో దీని సుదాహరించి యున్నాడు.

3. ఔరభృత తంత్రము :- పై రిమార్కులచే దీనికూడ వర్తించును.

౪. పాపకలాపత తంత్రము :- ఇదిచక్రపాణిచే సుశ్రుత వ్యాఖ్యలో సుదాహరింపబడి యున్నది.

౫. కరవీర్య తంత్రము :- సుశ్రుత సంహితలో నిది తెలుపబడి యున్నది. వ్యాఖ్యానకర్తల కాలమునాటికే అనగా 13వ శతాబ్దమునకే ఇది చాలభాగము శిథిలమయినట్లు తోచుచున్నది. వ్యాఖ్యాన కర్తలచే నిందుండి బహు స్వల్పముగ ప్రమాణము ఉదాహరింప బడియున్నది.

౬. గోపుర రక్షిత తంత్రము :- ఈ తంత్ర నామము వ్యాఖ్యానములలో పెక్కుచోట ఉదాహరింపబడి యున్నది. సుశ్రుతునకు పనుకాలికులగు గోపుర, రక్షిత అనెడి ప్రత్యేక ఇద్దరు గ్రంథకర్తలచే రెండు ప్రత్యేక సంహితలు రచియింపబడెనని చాలమంది అభిప్రాయము.

కాని వ్యాఖ్యానకర్తలు ఈ గ్రంథము సుదాహరించినపుడెల్లను, “గోపుర రక్షిత” అని ఏకవచన ప్రయోగము చేసి యుండితేకాని “గోపుర రక్షితా” అని ద్వివచన ప్రయోగము చేసి యుండకపోవుటచే, ఇద్దరుగాక నొకరేయని నమ్మదగి యున్నది. ఈ ఆరును ధన్వంతరి సాంప్రదాయక సంహితలు

2 వైతరణ తంత్రము :- డల్హణుడు, చక్రపాణియు తమ వ్యాఖ్యలలో నీ గ్రంథమునుండి ఆశేకచోట ప్రమాణముల సుదాహరించియున్నారు. ఈగ్రంథమునుండి వ్యాఖ్యాన కర్తలచే సుదాహరింపబడిన ప్రమాణముల సంఖ్యనుబట్టిచూడ ఇది సుశ్రుతసంహితకంటె విస్తారమయిన గ్రంథముగ తోచుచున్నది. సుశ్రుతమునందు లేని విషయములు ఇందు పెక్కులున్నటుల వ్యాఖ్యలనుండి తెలియుచున్నది.

౩. భాంకి తంత్రము :- చక్రపాణిచే నిందుండి ఉదాహరింపబడిన యంత్రకస్త్రాదుల వర్ణనలనుబట్టి చూడగ నిది శల్య తంత్రములలో ప్రధానమయిన వాటిలో నొకటిగ యుండి యుండవచ్చునని తోచెడిది. డల్హణుడు, శ్రీకంఠదత్తు, విజయ రక్షితుడు వారల వ్యాఖ్యలలో దీనిసుదాహరించి యున్నారు. ఇదియు భేళసంహితయు కొందరు తలచుచున్నట్లుగా నొకే గ్రంథము కాదనియు, వేర్వేరుసంహితలనియును తెలియవలెను.

౪. భోజసంహిత :- సుశ్రుతునకు పనుకాలికుడయిన భోజ మహర్షిచే నీ సంహిత రచియింపబడెనని డల్హణుని అభిప్రాయము కనుక, రాజమార్కండాది గ్రంథకర్తయై ధార్యాదు

పరిపాలకుడును అయిన భోజరాజు దీని కర్తృత్వము తెలియుచున్నది. కొందరు భోజరాజు దీనికర్తయని భ్రమపడుచున్నారు. వ్యాఖ్యానికర్తలచే దీనినుండి తీసికొనబడి ప్రమాణములనుబట్టి చూడ నిదియు విస్తారమయిన సంహితవలెనే తోచుచున్నది.

౧౦. కపిల సంహిత :- సుశ్రుత సంహిత, నిదానము వీటి వ్యాఖ్యలలో నీ గ్రంథమునుండి ప్రమాణము లుదాహరింపబడియున్నది.

౧౧ గౌతమ సంహిత :- పై రిమార్కులే దీనికిని వర్తించగలవు.

౩. శాలాక్య చికిత్సా సంహితలు

౧. చాక్షుస్య తంత్రము :- దీనికి చాక్షుసశేయ తంత్రమని మరయొక పేరుగూడ కలదు. దీనిని శ్రీకంఠదత్తు తనవ్యాఖ్యలలో తెలిపి యున్నాడు.

౨. గార్గ్య తంత్రము :- డల్హణుడు దీని సుదాహరించి యున్నాడు.

౩. గాలవ తంత్రము :- పై రిమార్కు దీనికి కూడ వర్తించును.

౪. కాంకాయన తంత్రము :- చరకుడు తన సంహితలో అనేక ప్రదేశములందు ఈ కాంకాయనుని ఉదాహరించి యున్నాడు ఇతడు బాస్తిక వైద్యుడు. “కాంకాయనశ్చ బాస్తికో బాస్తిక భిషజాం పరః” (చరక. మా. 16-6). డల్హణుడు మాత్రము దీని సుదాహరించియున్నాడు. ఇతర సంహితలలో దీనిపేరు అంతగ కన్పించునటుల తోచదు.

౫. కరల తంత్రము :- ఈ తంత్రము కరలపట్టు అను నతనిచే రచియింపబడెనని డల్హణుడు తెలిపియున్నాడు. భట్టు శబ్దము ప్రాచీన ఋషుల కవ్వరికిని యున్నయట్లు తెలియదు అందుచేత నిది యంత ప్రాచీనగ్రంథము కాదేమో యని తలచవలసి వచ్చుచున్నది. అయినను డల్హణుడు శ్రీకంఠకు మొదలయినవారు ఇది ప్రాచీన గ్రంథమని తెలిపి యున్నాడు.

౬. కృష్ణాత్రేయ సంహిత :- ఈ సంహితయొక్క కర్తను గురించి భేదాభిప్రాయములు కలవు. పునర్వసు అత్రేయుడే యీ గ్రంథముయొక్క కర్త అని కొందరి యభిప్రాయము. కాని శ్రీకంఠదత్తు యొక్కయు శివదాసుని యొక్కయు వ్యాఖ్యలను నూత్నముగ పరిశీలించిన యెడల కృష్ణాత్రేయు

డును, పునర్వసు అత్రేయుడును వేర్వేరు పురుషులని తెలియగలదు.

౭. నిమి తంత్రము :- నిమి తంత్రము విదేశా తంత్రము రెండును ఒకటేయని పెక్కరి యభిప్రాయము. కాని రెండును వేరు అని తెలియుచున్నది. (విదేశా తంత్రము క్రింద చూడుము) దీనినుండి శ్రీకంఠదత్తుడు ప్రమాణములు చూపియున్నాడు.

౮. శౌనక తంత్రము :- అనర్వ వేద సంబంధమయిన శౌనక సంహిత కర్తయే దీని కర్తయని కొందరియభిప్రాయము. ఈతడు వేదయుగమునాటివాడయినను, సంహితయుగమునాటి వాడయినను, ఏకాలపునాటి వాడయినను, ఇతనిని చరక, సుశ్రుతు లుభయులును గర్భవృద్ధి సందర్భముగా తెలిపి యున్నారు. ఇతనిని మద్రాసు వాసిగా చరకుడు తెలిపి యున్నాడు. ఈ సంహితనుండి చరక సుశ్రుతులలో గర్భవృద్ధి సందర్భంలో సుదాహరింపబడిన విషయములు వృత్తిరేకములుగ నుండుటచూడ చరకునిచే సుదాహరింపబడిన శౌనక తంత్రమును సుశ్రుతునిచే సుదాహరింపబడిన శౌనక తంత్రమును వేరు వేరు గ్రంథములు యుండునని భావించవలెను.

డల్హణుడు తా సుదాహరించిన విషయములు మద్రాసు దేశీయ డయిన శౌనకునివని తెలిపియున్నాడు. డల్హణియొక్కయు చక్రిపాణియొక్కయు ఈ గ్రంథమునుండి వారు ఉదాహరించిన విషయములనుబట్టి చూడ ఇందు వేవలము శాలాక్య శాస్త్ర విషయములే గాక, శారీరక విషయములును దివ్యగుణ విషయములును కూడ విశేషముగ నున్నటుల తెలియగలదు.

౯. విదేశా తంత్రము :- తన శాలాక్య తంత్రభాగము ఈ తంత్రము వాధారపరచుకొనియే రచియింపబడెనని సుశ్రుతుడు తెలిపియున్నాడు. ఇయ్యది విదేశారాజుచే రచియింపబడెనని నమ్ముట యున్నది. ఇంతకు పూర్వము తెలుపబడి యున్నటుల నియ్యది నిమి తంత్రముగాక వేరు గ్రంథమయి యున్నది.

ఈ తంత్రమునుండి డల్హణుడును, విజయరక్షితుడును శ్రీకంఠదత్తుడును విరివిగ ప్రమాణముల సుదాహరించియున్నారు. డల్హణుడును, శ్రీకంఠదత్తుడును ఒకేవిషయమును గురించిన సందర్భములలో నిమి తంత్రమునుండియు విదేశా తంత్రము నుండియు ఉదాహరించి యున్నారు. “జనకో విదేశా” అనెడి చరక వచనము ననుసరించి యీ విదేశాతంత్రము రాజర్షియగు జనకునిచే రచియింపబడి యుండవచ్చునని నమ్ముటకు ఆవకాశము కలుగుచున్నది.

4. భూత విద్యా సంహితలు

వ్యాఖ్యానములలో వీటిని గురించిన ప్రత్యేక సహితలు ఎచ్చటను నుదాహరింప బడియుండక పోయినను, ఒకప్పుడు ఈ భూత చికిత్స మిక్కిలి ప్రచారములో నున్నటుల తెలియ గలదు. ఇందును గురించిన విషయములు ప్రస్తుత మీ గ్రంథములలో మాత్రము ఒకభాగముగ నుదాహరింపబడి యున్నవి.

౧. సుశ్రుత సంహిత-ఉత్తరస్థానము. అధ్యాయము 6,
౨. చకర సంహిత - చికిత్సాస్థానము - అధ్యాయము 8,
౩. వాగ్భటము - ఉత్తరస్థానము అధ్యాయము 4, 5,

ఈభూతవిద్య అభిప్రాయించినకాలములో ప్రచారమునందుండి వ్యాఖ్యానకర్తల కాలమునాటికే వెనుకంజ వేసినటుల వారలు ఇందును గురించి ఉదాహరింపక పోవుటనుండియే తెలియచున్నది.

5. కామారభృత్య సంహితలు

౧. హిరణ్యాక్ష తంత్రము :- శ్రీ కంఠదత్తుని వ్యాఖ్యను బట్టి చూడగ నీతంత్రము కేవలము కామారభృత్య తంత్రమని తెలియ గలదు.

౨. కాశ్యప సంహిత :- ఈ పేరుతో రెండు సంహితలు కలవు (అగ్రక తంత్రములలో చూడుడు.) ఇటీవల బొంబాయి, శ్రీ యాదవజీ త్రికణి ఆచార్యవారిచే నీపేరుగల సంహిత యొకటి ప్రచురింపబడి యున్నది. దీనికి వృద్ధజీవకతంత్రమని కూడ మరియొక పేరుకలదు. ఇది ప్రధానముగా బాలశిశువులను గురించి వివరించు చున్నది.

౩. సుశ్రుతుడు తన సంహితలో ఉత్తరస్థానమునందు 12 అధ్యాయములు కామారభృత్యంకింద వర్ణించియున్నాడు.

౪. కామారభృత్యంత్రము :- ఈ గ్రంథమును చక్రపాణి తెలిపియున్నాడు. దీని కర్త ఎవరయినదియు తెలియదు. రావణభృత కామారభృత్యము ఒకటి కలదు; కాని యీ రావణుడు నీతాపహరుడయిన లంకాధీశ రావణుడో మరి యెవరో నిర్ణయించుట కష్టముగనున్నది.

౫. జీవకాది అన్యంత్రములు :- కామారభృత్యమును గురించిన తంత్రము అనేకమును వర్ణించుటలు తెలియచున్నది. మల్లట చార్యులు సుశ్రుత ఉత్తరస్థానమునకు వ్యాఖ్యానము చేయించుటలో, జీవక, పార్వతీ, బంధక తంత్రముల నుదాహరించి యున్నాడు. వీరిందిరుగు బాధులు. జీవకని గురించి కొద్దియుగములో చూడవలెను.

6. అగద చికిత్సా సంహితలు

౧. కశ్యప సంహిత :- దల్లణ, చక్రపాణి శ్రీకంఠుల వ్యాఖ్యలలో ఈ సంహితనుండి ప్రమాణము లుదాహరింపబడి యున్నవి. ఈ గ్రంథ స్వభావమును గురించి అభిప్రాయ భేదములు కలవు. కొందరు ఇది కేవలము కాయచికిత్సా గ్రంథమనియు, మరికొందరు అగద చికిత్సా గ్రంథమనియు తలచు చున్నారు. ఈ కశ్యపుడు పరీక్షిన్మహాశాసద్దకు నేలేంచుచున్న తక్షకునికి తన చికిత్సా ప్రభావమును పోదర్పించిన కశ్యపుడేయనియు అందువలన నిది అగద చికిత్సా గ్రంథమని కొందరి యభిప్రాయము. చరకమునందు ఉదాహరింపబడిన కశ్యపుడును యీ గ్రంథకారుడును వేరయి యుండవచ్చును.

౨. ఆలంబాయన సంహిత :- ఇయ్యది శ్రీ కంఠదత్తునిచే నుదాహరింప బడియున్నది.

౩. ఉశనహ సంహిత :- ఈసంహిత నాధారతరచు కొనియే కాటిల్లుడు తన ఆర్థకాస్త్రములో విష చికిత్సా విధానములను, ఆశుమృత పరీక్షావిధానములను ఉదాహరించి యున్నటుల నమ్మబడి యున్నది.

౪. శానక సంహిత :- ఇది యవసులచే యవనభాషలోనికి భాషాంతకరింపబడి నుపగ్రసిద్ధ జర్మనీయ వండితుడగు మోక్షమూలరుచే ప్రధమమున కనిపెట్టబడి యున్నది.

౫. లాట్యాయన సంహిత :- దల్లణ వ్యాఖ్యలో ఇందలి విషయము లుదాహరింప బడియున్నది.

౬. బృహస్పతి సంహిత :- ఈ పేరుగల గ్రంథముకీటి యందునటుల తెలియచున్నది.

7. రసాయన చికిత్సా సంహితలు

౧. పాతంజలి సంహిత :- వ్యాఖ్యానకారులచే పెక్కు సందర్భములలో నీ సంహిత ఉదాహరింపబడి యున్నది. పాతంజలియు చరకుడును నొకరేయని కొందరి మతము. బౌద్ధ యోగములో చరకునికీంద చూడుము.

౨. నాగార్జున తంత్రము :- నాగార్జున నామధేయముగల ఋషి ప్రణీతమయిన గ్రంథమని కొందరి యభిప్రాయము. ఈతడు చక్రపాణిచే నుదాహరింప బడియున్నాడు. పాటలీపుత్రకరణమునగల శిలాస్తంభముమీద కాన్పించు చున్న పేరుగల బౌద్ధుడయిన ఆచార్య నాగార్జునుడే దీని కర్తయని కొందరి యభిప్రాయము. నాగార్జున అనేకము గలరు. వీరిలను గురించి కొద్దియుగములో చూడవలెను. (తరువాయి 189వ పేజీలో)

★ ఔషధపాక పరిజ్ఞానము ★

భిషగ్వర, ఆయుర్వేదభూషణ

స్వర్గీయ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు

మందునువండు పాత్రలయొక్క వివరణము.

మందును కాచుకొన్న పింగాణిగిన్నెలు మొకలగు ననేక పాత్రలయందు వండవచ్చును. అడుగున గుండ్రముగను మూతి పొడుగుగను నుండి దళపరిగనుండు లేజాప సీసాలనబడుకొప్పెల యందు వండవచ్చును. ఈసీసా చాలా దృఢముగ (గట్టిగ) నుండును. త్వరలో బ్రద్దలగున నెడి భయములేదు. ఇందు వండిన యెడల పాకము కొంచమాలస్యముగ వచ్చును. మరియు మందు మూతి వద్దకువచ్చి మూతినికప్పివేయు చుండును. అందుచే తరుచు కడ్డిచేయు నవసరము కలుగుచుండును. కాని ఇందువండ బడిన మందు ఏదిధముగను నశింపక అంతయు సరిగవచ్చును. కుప్పెను బ్రద్దలు కొట్టగా పైసిందూరము కురిడీకాయచెక్కవలె నులతముగ నూడిపడును అటురాక అంటుకొని యున్నను చులకనగ తీయుటకు వీలుండును బ్రద్దలుకొట్టునప్పుడు పెద్ద ముక్కలుగ బ్రద్దలగును కావున మందుయందు సీసాముక్కలు చిన్నవి విశేషముగ కలియుటకు వీలుండదు. ఈ సీసాబ్రద్దలు కొట్టియే మందును గ్రహింపవలసియుండును

కొండపలికుప్పెలనిగాని, జగ్గయ్యపేటకుప్పెలనిగాని చెప్ప బడుచు లోపలనుండు సీసాభాగము కాగితమంత తలచగనుండి పైన నుమారు పావుఅంగుళముదళపరిగ కేవలము మన్నుచే పూయబడి గుండ్రముగనుండి బలసిన పెద్దగొబ్బరికాయవలె నుండు కుప్పెలయందుకూడ వండవచ్చును. దీనియందువండి నచో సీసాపలచగ నుండును కావున పాకముత్వరలోవచ్చును. తరుచు మూతిమూయుచు కడ్డిలువేయవలసియుండుట మొదలగు కష్టములేవియులేవు. కాని సీసామిక్కిలి తలచగనుండుటచే ఏమాత్రము వత్తిడి తగిలినను త్వరలో పగిలిపోవును. అందుచే మందువండిన పిదప తీయుటఇటునటు తీసికొనికెళ్ళుట మొద లగు నానికి భయముగ నుండును. మరియు మందుతీయుటకు సీసా బ్రద్దలు కొట్టినప్పుడు లోపలి సీసా మిక్కిలి పన్నునిముక్క లుగనై మందులో చాలకలసి తీయుటకు కూడ మిక్కిలి కష్టము గనుండును. పలచనిసీసాను పట్టుకునియుండుటచే నిందలిసింఘా రమును తీయుటకూడ బహుకష్టముగనే యుండును. త్వరలో

రాదు. చిన్నచిన్న ముక్కలుగ వగుచుండును. ఈ ముక్కలను నీటిలోతడిపి పన్నునిచాకుతో విల్చినయెడలసిందూరము కొంత త్వరలో సీసాముక్కనుండివిడును.

మామూలుగా వాడుకొను ఎట్టిసీసాలయొద్దను వండవచ్చు నని కొందరు చెప్పెదరు. కాంతివల్లభరసము, స్వర్ణవలము మొదలగు అడుగుననుండు మందులను వండుకొనవచ్చును. కాని సింఘార ప్రధానమైన మందులను వండుకొనుట కంశనంజ సముగ నుండవు. మరియు అడుగున గుండ్రముగ సరిగ నుండక పోవుటచే కాంతివల్లభరసము మొదలగునవి కూడసరిగ పక్వము కాకపోవచ్చును.

అడుగునకొద్దిగ అంచుకలిగి కొంతవరకు గుండ్రముగనుండి కాళికుప్పెలనబడు సీసాలయందు వండవచ్చునని కొందరు చెప్పెదరు. కాని దీనినిగూర్చి విశేషానుభవములేక పోవుటచే విశేషిందివ్రాయ వీలుకలుగలేదు.

అడుగున ఏదిధమగు అంచులులేక తల్చుగనుండముగనుండి మధ్యయందు పన్నుముగాని లావుగగాని లేకనుమారు సమాన ముగ పొడుగుగనుండి క్రిందిభాగము కంటె పైభాగము కొంచెము పెడల్పుగనుండి అంచుసమానముగనున్న రెండుపింగాణి గిన్నె లను గ్రహించి యందుకూడ వండెదరు. ఏవియొక్క రెండు మూతలను సరిగనొక దానిపైనొకటి యుంచినచో సంపుటమై వొకేమాత్రవలె నుండవలయును. మధ్యయందు ఇనుముకల అనగా ఇనుమునకు పింగాణిపూయబడిన పాత్రలచే గ్రహింప వలయును. పైనబోర్లిండు పాత్రకుమధ్యయందు కడ్డిపోవుటకు వీలుగనుండునట్లు సర్పిని రంధ్రమును పొడవవలయును. ఈ పింగాణిగిన్నెలను రెంటిని కలిపినచోటన దియ్యము మినుములు వీనినికలిపి జిగురువచ్చులాగున నూరి యాముద్ద చే పూసికొనబం ధనముచేసి పిదపపైనమట్టిపూసినను గుడ్డపీలికలను సంధిబంధనము చుట్టు చుట్టువలయును. పిదపసంపుటమున కంతకునుమామూలుగ సంధిబంధనము చేయవలయును. ఇందుమందు వండినయెడల ఎట్టి కష్టములును లేవు. సంధిబంధనము నిష్పిసింఘారమునుగా

అడుగుననున్న మంచును గాని సుఖముగ గ్రహించవచ్చును సీసా ముక్కలు మొదలగునవి కలియుననెడి భయముగాని శ్రమగాని ఏమియులేదు మంచుఇటునటు ఎంతమాత్రముపోదు. పాత్రలను ఏమియు పట్టుకొనదు చాకు మొదలగువానితో సుఖముగ తీయ వచ్చును. ఇక చాలసుఖకరమైన పద్ధతిగనున్నది. మరియు నీ పాత్రలను 2-3-4 వంటలవరకు కూడ సుపయోగించవచ్చును. పింగాణిని పీడచునుట యటుండ అట్టిపాత్రలయందు వండబడిన మంచువిక్రయింపబడునెమోయని కొందరు పెద్దలతో సంభవించగ పింగాణియనునది కాచభేదమేయియింప కావున దానిసంపరక ముచే వండబడినమంచు ఎంతమాత్రము విక్రయింపదనియు నిష్పందేహముగ నాపాత్రలయందు వండవచ్చుననియు చెప్పిరి. మరియు నాపింగాణియందు అడుగుపరక క్రియధికముగ కలద నియు, అందుచే పాత్రయందున్న ఇనుముయొక్కగుణము మంచునకు ఎంతమాత్రము సంకల్పించదనియు కూడ చెప్పిరి. సంధిబంధమువిప్పి మంచును తీసినపిదప మరలసంధిబంధమును చేయుచు 2-3-4 వంటలవరకు నాపాత్రలనుపయోగింప వచ్చును క్రిందిపాత్ర నుటవేడిమిచే త్వరలోచెడును. పై పాత్ర 5-6 వంటలవరకు కూడ సుపయోగింపవచ్చును. ఏకారణముచేతనయినను 1-2 వంటలకే క్రిందిపాత్రకుగాని పైపాత్రకుగాని పింగాణిపోయిన యెడల నాపాత్రను మరల సంతమాత్రముపయోగింపకూడదు.

ఒక కాకతయినను యింకొక సమానమగు డాకను బోడించి మట్టిగుడ్డలచే సంధిబంధముచేసి యందు స్వర్ణవంగము మొదలగు మంచులను వండెదరు. కడ్డిచేసి పాకము చూచుటకును మంచునందలి గంధకము పోవుటకును పైనబోర్లించు డాకకు సన్నని రంధ్రము సంధిబంధము చేయకుండగనే చేయవచ్చును. ఇట్టి దీనియందు రజితలోహరసాయనము, రసభూషణి మొదలగు మంచులను మాత్రముగ (చిన్న చిన్న) కుప్పెలనుగ జేసి వండవచ్చును. ఏలయినగా మంచునవేయుచు అప్పుడప్పుడు సంపుటమును యెత్తి కదల్చుచుండియెడల మంచుకుప్పెలు క్రిందుని మీడునకు మీడునని క్రిందకును వచ్చుచుండును. పై డాక రంధ్రమునుండి పొగకు గంధకపురంగుపోయి తెల్లగనవ గనే పాకమువచ్చునట్లు గుర్తించవచ్చును. లేదా సంపుటమునెత్తి ముక్కవద్దపెట్టి వాసనచూచిన గంధకమున్నదియు లేనిదియు వాసనవలన స్పష్టముగ తెలియును. మంచును చూపుముగ చేసి యొనను వండవచ్చును. ఇట్లుచేసినయెడల అప్పుడప్పుడు విదల్ప నవసరములేదు. రంధ్రమునుండివచ్చు పొగనుసరించియు సంపు టమునెత్తి ముక్కవద్ద వాసనచూచుటవలనను మరియు కడ్డిని చూచుటవలనను గంధకము నశించినదియు లేనిదియు తూర్తిగ గ్రహింపవచ్చును. గంధకము తూర్తిగ నశించగనే పాకమువచ్చినట్లు గ్రహించవచ్చును. చిన్నకుప్పెలుగజేసి వండ

బడినమంచు పాకానంతరముకూడ కుప్పెలుగనే యుండును. వానిని మరలమరల కుప్పెలను కట్టవలయును. పై మూకుడుకు 2-3 రంధ్రములనుకూడ చేయవచ్చును. రజితలోహరసాయనము వాతరాక్షసము మొదలగు వానికి వాలుకాయంత్రయందే గాక పుటమంచుకూడ పక్వముచెప్పుటచే నిట్లుకూడ పక్వముచేయ వచ్చును. కాని శాస్త్రకారులు చెప్పిన విధముననే చేయుట మంచిది.

సమానమగు రెండుమూకుళ్ళకు దృఢమగు సంధిబంధమును జేసి యందు రసరాట్ స్వర్ణవంగము మొదలగు మంచులను వండెదరు పైమూకుడుకు రంధ్రమును చేయవలయును ఇందు రజితలోహరసాయనము వాతరాక్షసము మొదలగు మంచులను కూడ వండవచ్చును. పైనచెప్పిన డాకలసంపుటముయొక్క విషయములన్నిటి నిచ్చటకూడ చూడవలయును. డాకలసంపుటమైనచో యెత్తివిడల్పుకొనుట గంధకపువాసనచూచుట మొదలగువానికి సౌకర్యముగనుండును మూకుళ్ళసంపుటమునకు వేడి పాచ్యుగ తగులును.

అడుగున కట్టుగ గుండ్రముగనుండి, ముఖముఅడుగునవలె నే విడల్పుగనుండి పింగాణిగిన్నవలె నుండుపాడుము (నక్కము) చేయుట కుపయోగించు మట్టిపాత్రలను సమానమగువానిని రెండిటిని గ్రహించి పింగాణిగిన్నవలెనే సంధిబంధము మొదలగు వానిని చేసి యాసంపుట ముండుకూడ కాచకుప్పెలయందువలె నన్నియోషధములను వండవచ్చును. ఇట్టిసంపుటమైనయెడల బద్దలగుననియు మంచుయందు సీసాముక్కలు పడుననియు, మొదలగు భయములేనియులేవు. ఈపాత్రలను 2, 3, 4, వరకు కూడనుపయోగింపవచ్చును. కానియొకకప్పుముమాత్రము కలదు. పైనయొచ్చిన మట్టిపాత్ర యెంతనున్నగున్నను సిందూరము దానిని గట్టిగపట్టుకొని త్వరలో సరిగరాదు అందుచే కొద్ది యోషధము నశింపవచ్చును. కాంతనల్లభరసము రజితలోహ రసాయనము మొదలగువానిని వండుట కనుకూలముగనే వుండును.

పైనచెప్పినటువంటి గుండ్రని మట్టిపాత్రను దానికిసమాన మగు పింగాణిపాత్రను గ్రహించి మట్టిపాత్రను క్రిందకునుంచి ఇదివరలోచెప్పిన విధముననే సంధిబంధము మొదలగువానిని చేసి యాసంపుటమంచుగూడ మంచును పక్వముచేయవచ్చును, ఇట్లు చేసినయెడల పైపాత్రకు సిందూరము గట్టిగపట్టుకొనుట త్వరలో సరిగ రాకపోవుట, కొద్దిగ నశించుట మొదలగునవి కలుగనేరవు క్రిందిపాత్రను 2-3 వంటలయినతర్వాత తీసివేసి పైపాత్రను 5, 6 వంటలవరకు పయోగింపవచ్చును.

(తరువాతి టిపి వేకిలో)

ఆనుపంశీక వైద్యుల ఆయుర్వేద సేవ

కోట్లాది ప్రజల ఆరోగ్య సంరక్షణ

శ్రీ మోహన్ సమిక్ష

ఆయుర్వేదం ప్రభావం గురించి ప్రత్యేకంగా నేడు వాయి నక్కరలేదని నా అభిప్రాయము. ఆయుర్వేదం భారత ప్రాచీన వైద్యకాస్త్రమని రోగ నివారణకేకాదు రోగములు పుట్టనీయకుండగనే చేయగలదనియు ప్రజ్ఞాను చెబుతారు. గాని నేటి ఆచార

దివారములు ప్రతి అడుగులోను రోగోత్పత్తికే కారణమవుతున్నప్పుడు రోగనివారణోపాయము ఎప్పుటి కప్పుడు తాత్కాలిక కాలియే నవకత్తుడు ప్రజల నిత్య అలవాటు అంటు వ్యాధులనగిన భయంకరరోగములే ప్రబలిపోతూవుంటే నేడురోగ నివారణములో ఎంత కష్టమున్నదో ప్రజ్ఞావంతులైన ఆసు భవముగల వైద్యులకు తప్ప అన్యులకు అవగాహన కాదు. ఇట్టియెడ రోగములు పుట్టనీయకుండగనే చేయగలదనుట అసాధ్యము. చురొక పక్షములో ఆ లోచించితే అన్యతీరుల చికిత్సలకంటే ఆయుర్వేద చికిత్సలు చాలా మెరుగైనవి ఆయుర్వేద చికిత్సలలో ఉపయోగించు ఔషధములలో చేరువస్తు సమదాయములు జగమంతా యెరిగినవి అంతేగాదు, ఆచార పదార్థములలో చేరునవి కూడాయగుటచే మానవుని ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద కాస్త్ర విధులు ప్రయోజనకరమైనవి.

ఇట్టిఆయుర్వేదఅధ్యయనం సంరక్షించుటకు ఆఖిలభారతంగా సంఘాలు యేర్పడినవి. ఆంధ్రలోను 1917లో జనమయింది. తదాది అనేకమంది చుహాప్రముఖులు కృషిచేస్తూ వచ్చారు.

అభివృద్ధి పునోజనము యే కొందరికోశస్థు నిజమైన ఆయుర్వేద సేవకులకు అభింపకుండుట శోచనీయం.

నిజమైన ఆయుర్వేద సేవ

దేశం ఆర్థికంగా ఎంతో లోపభూయిష్టంగా వుంది. ప్రజ

“మారుమూల గ్రామాల్లో వైద్యము కాపురముండి ప్రజారోగ్యాన్ని సంరక్షింపగలుగుతున్నది ఆయుర్వేద వైద్యుల సేవ”
అక్కిసుల్తాన్ పూజ్యబాపూజీ.

లకు ఆరోగ్యభంగం ఏర్పడింది. దీనికనేక కారణములు గలవు. ప్రభుత్వం వందలాది కోట్లు ప్రజారోగ్యంకోరకు వ్యయ పరుస్తూ వుంది. ప్రయోజనంపేద ప్రజలకు మాత్రం దూరంగా వుంది. ఇట్టి స్థితిలో దేశంలో గల యితర వైద్యతీరులు యేవీ ప్రజోపయోగంగాలేవు. ఆయుర్వేదమే శరణ్యమైంది. ఆయుర్వేదమునకు మూలికా సంపద దేశంలో దిశ్చేషగా వుంది. గ్రామగ్రామాల్లోని వైద్యులందరు మూలికావిజ్ఞానం బాగుగా తెలిసినవారు మూలికా ప్రభావ మెరిగి రోగానికి తగిన చికిత్స చేయుటలో ఎంతో ఘనత సంపాదించారు. సంపాదిస్తున్నారే. అయితే వీరు ఆడంబరులుకారు. ఒహు నిరాడంబరులు. నిరాడంబరులు మాత్రమేగాదు. బహుపేదవారు. పేదవారి జీవితరహస్యముల నెఱిగి వారి ఆర్థికసౌభాగ్యమును గుర్తించి వారి కష్టసుఖములలో భాగస్వాములై చికిత్స జరిపి ఆరోగ్యవంతులను చేసి ఆర్థికంగా ప్రయోజనం కోరకు

ఫలితం ఆరోగ్యం చేహర్పు గల్గించని, అపిద్రుణు ప్రభావం గల్గినవని నిధిధర్మకుల, భావనలంది సంత్సర్పిని పొంది అనందించు చున్నాడు.

లోగి ఎంత దశమిచ్చినాదిని ఆలోచించినా ఆలోచించలేదు!
 భవాక్షయ తేనివారుగుటకతక నేళంలాంటి ఆయుర్యేంద్ర
 వైద్యులు యే మామమామస్వవార్తనా తన శక్తికి తగిన
 ప్రజాసేవ నిస్వార్థంగా చేసుకుంటున్నాడు. కాని ఈ
 సత్యాన్ని నేటి వనిపి వైద్యులొకరిగాని, వారి ఆసుయాయులు
 గాని, పోషకులుగాని గుర్తించలేదు. గుర్తించరుకూడా.

వివాదాలతో నిండియున్న సంఘాల్లో ప్రవేశించి సమాజానికి
 విప్రయోజనం కల్పించలేదునే నివ్యయభివంగల నా అభిప్రా
 యాన్ని మరలించి సంఘంలో ప్రవేశపెట్టిన నా అంతరంగిక
 మిత్రులు శ్రీయుతులు పిళ్ళా అప్పలనరపయ్య పాత్రుడు,
 దాశ్యం వెంకటరామానుజమూరి, అవనిగడ్డనాగభూషణంగార్లు.

గు రించకపోగా ప్రకాశవరములు తీర్పు వైద్యవిధానము పరి
శోధన లేనిదని, ఆకులు పాకలు నేటి ఆధునిక యుగములో
ఔషధములనుట కూడదని పరిహసించుచున్నారు. పరిహ
సించుటతోపాటు ఆ వైద్యులను చూచి యేవగించు కొంటు
న్నారు ఈ విషయము లోక మెరిగినదే అయినా నేటి
ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రియొ, ఆరోగ్యశాఖమంత్రియనగు
శ్రీ సంతీపరెడ్డిగారిని ఆసవాంష్టముల నిర్మాణంగురించి వచ్చిన
అడ్డంకుల విషయం విజ్ఞప్తి రూపములో అందించుటకు విజయ
వాడలో 21-2-57న కలుసుకొన్నప్పుడు ఆయుర్వేద ధర్మ
వైద్యులకు ప్రసక్తిలో “ఆయుర్వేద వైద్యులంటే ఆధునిక
వైద్య తీరలవార యేవగించుకొంటున్నారని” కేర్పొన్నారు
అందులో ఒకండుకు మనం హర్షింపవలసి యున్నది.

వ యో జ ను ల ఆ రో గ్యం

నేడు భారతదేశ పాలకవర్గం వయోజనుల ఓటింగుసహకారంతో విజయమందినవారితో పాలింపబడుతున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వయోజనులు అధికసంఖ్యాకులు. వీరందరిఆదరాభిమానములపై యేర్పడిన ప్రభుత్వమే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం. దాని ప్రధానత్వం శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారిది. శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు వయోజనుల సాధక బాధకములు చక్కగా ఎరిగినవారు. అందుచేత అసంఖ్యాక వయోజనులు నివసించు ప్రాంతములందరికీటా ఆయుర్వేద వైద్యులు నివసింపును తమ శక్తి వంచన లేకుండా ఆరోగ్యమును కాపాడుతున్నారు. ఆశ్రమా పోషణతో జీవించుతున్నారు, అనే వాస్తవము గుర్తించారు. గుర్తించి అట్టి వైద్యులను వైద్యులుగా గుర్తించుటకు “ఆయుర్వేద వైద్యుల రిజిస్ట్రేషను చట్టము” అమలుపరచుచున్నారు. దాన్ని పాలించుటకు క్రమమైన సలహానిచ్చుటకు ఒక సలహా బోర్డు వేశాడు. అందులో ఆయుర్వేద వైద్యులనునకొనే వారిని సంఖ్యలుగా వేశారు. వారందరు యేకగ్రీవంగా చక్కని సలహాలు అందజేసి - దేశంలో అధికసంఖ్యాకులైన ఆయుర్వేద వైద్యులకు నిలయమైన సంఘాల నూతనలు సేకరించి ఆయుర్వేద వైద్యులలో తరతమ బేధములులేని ఉత్తమ స్థాయి రూపొందించవలసి యున్నది.

ఆయా ర్యేదీయులలో తరతమ బేధాలు

ఆయుర్వేద సంఘాలు సాపేంద్రియ మొదలు దాదాపు నేటి వరకు కూడా తరతమ వేధాలు పోగొట్టుకొనుకొని ఆ సంఘాలకు లేకపోయింది. లేకపోగా మరింత అభివృద్ధి పొందుతూ వుంది. దీనికి కారణం అదినుండి సంఘ నిర్వాహకులు ఒక కోవకు చెందినవారే అయినందున భేదభావాలు నశించకుండా పోయాయి. దేశంలో ఆయుర్వేద వైద్యులు చెండుతీరుల వారున్నారు. వీరిలో అనుభవముతో మూలికా విజ్ఞాన, రస విజ్ఞానము, గల్లి ప్రజాహోగ్యమును సంరక్షిస్తున్నవారు అధిక సంఖ్యాకులై యున్నారు. వీరికి ఎలాంటి తరతమ వేధాలు లేవు. ఎట్టిసీతిలోను తమకు తెలిసిన వైద్యనే ప్రజల కందించుట, లభ్యమైనంతవరకు ప్రజాపంతులనుండి చికిత్సల గొప్పతనముంటే నేకరించుట - జీవితంతో విద్యాధిగానే యుండి వైద్య రహస్యమును గ్రహించుటకు కృషి చేయుచున్నారు. వీరు ఆయుర్వేద వుద్యమ పాల్గొనియున్నవారై ఎంతో పాద్యుడుతున్నారు. జీవితం ఎంత విప్లవరీతిమైనా ఆర్థికలోపం వారి ఎముకలు కొరుక్కుతింటున్నా ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై జరుగుతున్న సమావేశాలకు, సభలకు, మహాసభలకు ధనసహాయం చేస్తారు. ఆ సభలకు తమ వృత్తులకు స్పెషిలిజేషన్లు మరెంతో ధనము వ్యయపరచుకొని సభలకు వస్తారు, సభలు విజయము పొందించుతారు. జయజయ ధన్య

లుతో ఆయుర్వేదాభ్యున్నతికి తమ సేవ - జీవితం అంకితం చేస్తున్నారు వీరు ఎలాంటి పలితాన్ని కాంక్షించి - యీ సభలకు వచ్చేవారు కారు. ఆ సభలకు వస్తే - ఆ సమావేశాలకు హాజరైతే - ఆ మహాసభలకు, విజయం కలిగిందే - ము వృత్తివిద్యయైన ఆయుర్వేదం పున్నతస్థితిలో విఖ్యాతమవుతుంది. మన భారత ప్రాచీన వైద్యశాస్త్రంయొక్క నైపుణ్యం ప్రచారమవుతుంది. మన ప్రజలు మనలను గౌరవిస్తారు" అనుకొనే ప్రధాన భావమేగాక అన్యము లేనేలేదు.

సభలలో ప్రప్రథమంగా నన్నకార్యదర్శి స్థాపనలో ప్రవేశపెట్టి, నాయకడుగా, దేశకుడుగా, కార్యకర్తగా సలహాదారుగా అన్నింటి ఆహార్యమైన ప్రోత్సాహమిచ్చిన వైద్యశ్రీ ఆయుర్వేద సార్వభౌమ మల్లెల శోభనాచలచక్రవర్తిగారు.

ఇక రెండోవర్గంగురించి సమాలోచించండి. ఇది బహు తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నది. వీరిలో చాలామంది మాటలు నేర్చుకొని శ్లోకాలు బట్టిపట్టి, లాకీకముగా ఉదాహరణలతో ఉపన్యాసము లిస్తారు. పదవులు, సభలలో ఆధిపత్యము, నాయకత్వము కాంక్షిస్తారు. వీరి ఆశయాలు సిద్ధించుటకు ఎట్టి చిత్ర విచిత్రములనైనా సృష్టించుతారు. ఆమాయకుల హృదయాలలో స్థానం పడుచున్నారీగా సంపాదించుకొని గొప్పవారమనిపించు కొంటున్నారు. ఈ రెండోవర్గంఅంటే మొదటి వర్గంలో పుట్టిపెరిగినవారే. గాని వీరికి కష్టించి పనిచేయుట అలవాటు తక్కువ. సరిపడదుకూడా. ఏ వొక్కరినో పునయోగించుకొని యే వొక్కరిమీదనే ఆధికారం చెలాయించి జీవించాలనే ఆశయం వారికి వృత్తి.

ఆదంబరం అలవర్చుకొన్నారు. ఆ యాదంబరం బట్టిపట్టిన శ్లోకాలు తప్పితే మరేమీలేదు. వీరికి వైద్యం అంటే చికిత్సలు చేయుట క్లిష్టము. చికిత్సలలో గల సాధక బాధకములు అంతకంటే తెలియవు. పుస్తకాల్లో వ్రాసినవి వల్లనేయకము తప్పితే కనిసం బొప్పధ నిర్మాణమైనా తెలియదు. వీరికి బొప్పధ నిర్మాణంయొక్క అవసరం యేదైనావుంటే మొదటివర్గంవారి నే పునయోగించుకొని అనుభవముతో చారిత్రాయుగల గొప్పతనం మరుగులో క్లాఫిస్తూ బొప్పధమును నేకరిస్తారు. అది మహారాజులకు, జమీందారులకు, ధనపంతులకు అందచేస్తారు దాని ప్రయోజనం ధనం - సన్మానం - ప్రతిష్ఠ ఇనుమడింపజేసికొని బేషజంబో మేము గొప్పవారం మహా పండితులం, ఆచార్యులం, ప్రాజాచార్యుల మంటూ వ్యాపాదములతో తృప్తిపడుతూ నాయకత్వం సంపాదించుకొన్నారు. ఇంకా సంపాదించుకొంటున్నారు. రాబాదణ గల రోజుల్లో రాజులు బొప్పధములు నిర్మించు రోజులలో కూడా ఈ పండిత మణ్వులు ప్రజానిధులైన అనుభవముగల మొదటి వర్గపు వైద్యులచేతనే తయారు చేయించి - అధికృత వారు పొందేవారు వారిపనులు నెరవేర్చుకొనుదాకా మీయం తటి గొప్పవారు లేరని పొగడుటయే కార్యక్రమం. ఈ విధముగా వ్రాయవలసివస్తే కావలసినంత గాథ వుంటుంది. ఇట్టి అల్పసంఖ్య మొదటినుంచి నాయకత్వం వహించి - అధిక సంఖ్యాకులైన, ప్రజారోగ్యసంరక్షకులైన, నిజవైద్యులపాలిట పెనుభూతంలాగా తయారైనారంటే ఒక్క మాటలో సరిపోతుంది.

ఎప్పటికీ మారని మనస్తత్వం

నాడుకాదు, నేటికీ చూడండి. దేశం ఎంతో మారిపోయింది. విద్య బహుముఖంగా వ్యాపించింది. పాలకులు మారిపోయారు. ప్రభువులు, అధికృత తారుమారయింది. దేశ పురోగమనం సమైక్యతకై ఎంతో కృషి చేస్తున్నది. అతిభయంకరములైన సమస్యలు ఎన్నో పరిశోధనగా కనిపిస్తున్నాయి. ఎన్నిమానినా ఆయుర్వేద వైద్యులలో "మేము తెలిసినవారం" అనుకొనే దురహంకారం తగ్గలేదు. ఈ బేషజులకు పూర్వం రాజాశ్రయంవుండి కొంత జీవనాధారంవుంటే నేడు బొప్పధ విక్రయంలో దాన్ని లీనంజేశారు. నేడు దేశంలో యెక్కడ చూచిన బొప్పధ విక్రియకర్తలు ఆ కాఖనారే - మారత అంటిటివాడు - మానాన్న ఇంతటివాడు, అంతటి, ఇంతటి, చారిప్రజ్ఞ మూ బొప్పధ నిర్మాణం అంటూ చెప్పుకొంటున్నారు. నేటికీ చికిత్సా పద్ధతిలో ప్రజ్ఞకున్నమే! ఆదంబరం తగ్గలేదు. ఈ ఆదంబరులైన వారికి అమాయకులైన మొదటివర్గంవారు నేటికీ ఆగాధిస్తూచేస్తున్నారు వారికి అవసరమైన మందులన్నియు తయారుచేయుచున్నారు. వారు విక్రయంలో గ్రీమంతు లవుతున్నారంటే వారి బొప్పధమనిర్మాణించుకున్న అనుభవ వైద్యులు పెరూ పూరు లేకుండా

పేదవారుగానే వుండిపోతున్నాడు. నాను సంపాదించియు ఈ పండిత వర్గమును సమర్థించి నిత్యదారులు ఆయుర్వేద సంఘాభివృద్ధికి సహకరించాలి. కానీ చందా యివ్వరు. సభలలో అధిక్షిపతులు కూడా లేరని వారి కేటలాగుల ప్రాబల్యం అంతటా నిండి వుండాలి. నోరుగల నాబోంట్లు విమర్శచేస్తే-సమాధానం చెప్పలేకపోతా పలాయన మవుతారు. అంతే పరివర్తన తెచ్చుకొని కలసిరారు. సహకారం, వారి జన్మకే కూడదన్నట్లు “ఈర్ష్యతో పునీతులై తేకేపూసిన కత్తుల్లాగ వ్యవహరిస్తారు. పినాటికి మారని వీరి మనస్తత్వాలు వారి స్వార్థమునకు ఎంతకాలం ప్రజావైద్యులు ఆహూతికావలసియున్నారో నేషంలలో ఎన్నిమార్పులు వచ్చిన ఈ పాత అలవాట్లు ఆయుర్వేద వైద్యులలో ఎందుకు మార్పురావో నేటి యువజన వైద్యులు సహాలోచించవలసి యున్నది.

ఆయుర్వేద సంఘోద్యమములో అంటి అంటని విధంగానే వుంటూ - సమయము వచ్చినప్పుడు సంఘ ప్రతిష్ఠ సరక్షించవలసిన బాధ్యత వహిస్తూ, నా కార్యక్రమాల నాకీర్తికీస్తూ ప్రోత్సాహమిచ్చిన ఉన్నాదవైద్యాచార్యుడు శ్రీ చందు ముప్పారావుగారు.

ఆయుర్వేదం సంకరమగుటకు ఎవరు కారణం

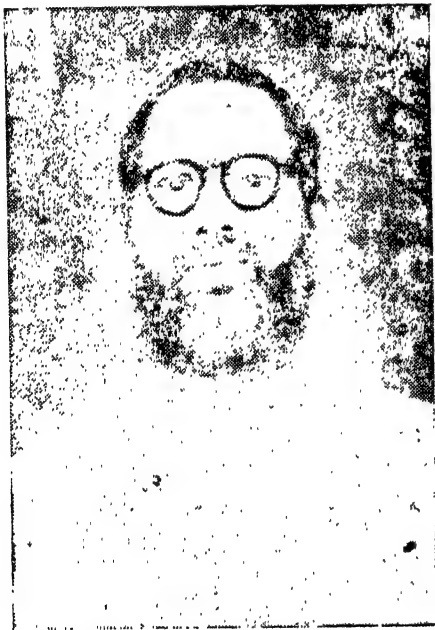
ఆయుర్వేద ఔషధములలో గొప్పతనం స్తోత్రాలతో వర్ణించుట, ప్రత్యధమములో పేర్కొన్నట్లు రాజవైద్యుల

మనిసింపుకొనుట సంస్థాన పోషకుల మనిసింపుకొనుట - కాలానుగుణ్యముగా ఔషధ వర్తకులుగా మారిపోయిన ఈ పండిత ప్రకాండలు - అంతటితోను తృప్తిపొందక - వారి అన్నివిధాల పైకితెచ్చిన ఆయుర్వేదాన్ని సంకరంచేయుటకు పూనికవహించారు. ఈమాట చదివేసరికి చాలా కోపంవచ్చే స్నేహితులుండవచ్చు. గాని-మనని పైకితెచ్చిన కాస్తాభివృద్ధికి మన బిడ్డలకు అందించామా? శుద్ధాయుర్వేదీయు శృమదానంతో తయారైన ఔషధములు విక్రియించుకొంటూ పెంచుకొన్న ఆయుర్వేద కారీరమే గదా మనం దాల్చాం. అట్టి శరీరం విజమైన ఆయుర్వేద విధులు పెంపేర్చలేక పోయినా తమ బిడ్డలైనా ఎందుకు వినియోగించరు!! ఉహూ!! చేప్పేది ఒకటి చేసేది మరొకటి - బిడ్డలుకూడా ఆయుర్వేదంలోనేవుంటే భోజనంకూడా దొరకదేమి - దేశం మాకిపోతూవుంది - ఆయుర్వేదానికి పతనం తప్పదు! అందుచేత భౌతికవిరాసరముల దృష్ట్యా మన బిడ్డలు ఆధునిక వైద్యులైపోవాలి. లేకపోతే సంకరంగా తీర్చిదిద్దిన ఆయుర్వేదమైనా చదివించాలని ప్రారంభించారు. ఒక్కసారి దేశాన్ని వికాలదృష్టితో పరిశీలించండి. ఈ రెండోవర్గానికి చెందినవారి బిడ్డలు, వారి ఆనందములు అందరు ఆధునిక చికిత్సా కోవిడులే!! తండ్రి ఆయుర్వేద పండితుడు, కొడుకు ఆధునిక వైద్యుడు. ఇక్కడ ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధి ఎక్కడవున్నది. ఈ పండితుని ఆయుర్వేద భక్తి విశ్వాసాలు నేతివీరకాయలాని నేయివంటిదేనా - ఆయుర్వేదాన్ని యావిధంగా చిత్రివడచేసి - సంకర మొనరించిన పెద్దలు - ఆయుర్వేద సంఘాల అధిపత్యము వచ్చినా, సంఘకృషి ఫలితంగా ప్రభుత్వం దేది సహాలోచింప ప్రయత్నించినా ఈ సీతి, నిజాయితీలను విస్మరించి - నేనంటే - నేను - అంటూ తమ తొత్తడముల చిత్రవృత్తిని మరుగుపరచి మేము మహా - అంటే - మేము మహా - అంటూ బయలుదేరు తున్నారు. మొదటి వర్గం ముందుకు వస్తారేమోనని రోసరోసలు విసవిసలు దూషణలు ప్రారంభిస్తారు.

ఇంటి గుట్టే లంకకు చేటన్నట్లు

ముఖ్యమైన సమావేశాలు జరుగునప్పుడు, అధికార, అనధికారాలు ముచ్చచ్చావముతో సమీక్ష చేయునప్పుడు సంస్థ విలువను సమగ్రముగా రూపొందించు సంభాషణలు విధనాడి “పేరుకి వేలకొద్ది వున్నాడు వీరింతా చదువు పండ్ల లేని వాళ్ళు, ఊహకొద్ది తోచిన పద్ధతులూ నడుమకు పోతున్నారని పిరందరిని వైద్యుల్లాగ చూడాలి” అంటూ సాగిస్తారు. ప్రేక్ష్యమీద లెఖిపెట్టబడే కొంధరి స్వార్థపు సంభాషణలు - అసంఖ్యాక వైద్య బృందాన్ని అవమానపరుస్తున్నాయి. యదార్థానికి చికిత్సల్లా వైపుజ్యమాలేదు. ఔషధనిర్మాణమా అంటే అసలే తెలియదు. ఒక మూలిక పోలికైనా తెలియదు.

ఇట్లినారు నిజమైన వైద్యబృందాన్ని అవమానపగచి ఎంత అఘాయిత్యానికైనా పాల్పడుతున్నారు. నిజానికి ఆలోచించండి తాము యే కాస్త్ర వైద్యులమని విరివీగుతున్నారో - ఆకాస్త్రం మందులు వికృతం తప్పితే మరేమీ తెలియక పోయినా సంపూర్ణమైన విశ్వాసమైనా ప్రకటించగలరా? వారి సంతతి అన్యతీతల వైద్యులై వ్యవహరించాలి. వారి యిళ్లలో జబ్బులువస్తే ఇతర వైద్యులే చికిత్సలు చేయాలి. 'పోట్లయాత్ర' సమస్య వచ్చేసరికి "ఆయుర్వేదం, ఆయుర్వేదం" అంటూ బకజవాలు చేయాలి. ఇదేనా నీతి నిజాయితీగల ఆయుర్వేద భక్తుల లక్ష్యం!! ఇట్టి స్వార్థపరత్వం, అప్రయోజకమైన కార్యక్రమాలు ఆచరించుతూ - నిజాయితీగలవారిని దుష్కృతిపోస్తూ మానాభిమానములు మరచి పోతున్న వారితో ఆయుర్వేద సంఘం సగిలిపోతూవుంటే -

ఆంధ్రప్రదేశ్ రిజిస్టర్డ్ కవీరాజ వైద్యమండలి అధ్యక్షులు, ప్రస్తుత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి కార్యవర్గ సభ్యులును నగు శ్రీ కవీరాజ స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీ.

సంఘాల కంఠవయస్సు వుంటేయేమి? సాధించగలదే యేమంటుంది? మా సుభాష్ సాహెబ్ అంటున్నట్టు చేతిలో సంచి, సందిలో పుస్తకం పేష యేమిసంఘం ఎంతవయస్సు వచ్చినా చరిత్ర కానరాని సంఘాలు అధికసంఖ్యాక వైద్యులైనా అవమాన పరచుటకేగాని మరేకార్యం లేదు!! ఒక్కసారి జరిగిన చరిత్రను పునః పరిశీలించేస్తే - ఆరువంక

కల శ్రేయాభిమానాలు, అదరాభిమానాలు స్పష్టం కాగలుతాయి. తల్లిపాలుత్రాగి, తల్లి రొమ్మునే గ్రుడ్డినట్టు ధన, మాన ప్రాణములు ఒడ్డి ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్నవారిని

కవీరాజ జీబు వెంకయ్య నాయుడుగారు

“పులితోలు కప్పుకున్నంతలో పెద్దపులులవుతారా ఆయుర్వేద వైద్యుల మనుకొన్నంత మాత్రానా శదువు సంస్కృత్యేని వారు వైద్యులవుతారా” అంటూ అవివేకపు సంభాషణలు సాగిస్తుంటే సంఘం ముందుకేమి అడుగిడగలదు.

వేలవండి వైద్యులను రిజిస్ట్రేషను చేయుటకు రుసుములు కూడా కట్టింది - రిజిస్ట్రేషను చేయించలేకపోగా రుసుములు కూడా పోగొట్టించారు. ఇదేనా సమాజానికి కల్పించిన మేలు ఇట్టి తరతమ బేబాలుతో యింటిగుట్టు రచ్చకెక్కింది పొందిందిన ప్రయోజనముగాని పొందనిదిగాని లేకుండా ఇంతకాలం వడిపిన ఉద్యమానికి చరిత్రయే లేకుండాజేసిన వారు నేటికి వారి వితండ వాదములు మానకన్నారు.

దేశంలో సంఘాలు

దేశంలో అందరూ ప్రజ్ఞావంతులే వుండరు, అందరూ ప్రజ్ఞా వంతులే అయినాడు చెప్పేవారు వినేవారుకూడా లేకుండానేపోతారు. విజ్ఞానమంటూ ఒకటివుంటే - ఆ విజ్ఞానం ఎటుటివారికి ఉపకరించునదై ఆచార్యత్వము వహించుట కను వైనదై యుండాలి. నాడే దానికి రానింపు. నాడే దాని కొక రూపం. “నీకు తెలియదు - నాకు తెలుసు” అనే వాదంలా. ఒక్క ఈర్ష్యే ప్రతిబింబించింది. దానిలో మృగిపోవుటవల్ల మరెట్టి విశిష్టత కీరికి లభించలేదు. సంఘ నిర్మాణం యెందుకు యేర్పడాలని అందరూ ఆశించుతారో - తద్వారా సాధింపగల ప్రయోజన మెట్టిదో వీరికక్కరలేదు.

వీరి సంఘసర్వహణ అట్టి సంఘర్షణలతోను, పదవీ దురహంకారముతోను నడచిపోయింది అందుకే చరిత్రలో ఇక్కడ నటకే అవకాశంలేనిస్థితి యేర్పడింది. పది సంఘాలు యేర్పడ్డాయి. తలకోదారిలో సంఘాలయితే వున్నాయి. వీటి కొక కార్యక్రమం మాత్రం లేదు. సంఘర్షణలు మాత్రం నిలబడతాడనం చేస్తున్నాయి.

నా సంఘసేవకు విఘ్నేశ్వర పూజ

నా వైద్యమిత్రులు ఈ సంఘ చరిత్రలు చెబుతూ వుండేవారు. ఒక వర్ణమునకు జరిగితున్న అన్యాయం వివరించేవారు అన్ని సంఖ్యాక వర్గం ఆధిక సంఖ్యాకలను వెక్కిరించుచున్న ఈ సంఘాలు, తరితమ బేదాలతో తేలవులాడుకొంటున్న సంఘాలు, మిత్రులు కన్నులకు కట్టినట్లు చెబుతూవుంటే అది సరిదిద్దుటకు పనిచేయవలయునను సంకల్పము లేకపోగా ఆపహ్యామే కల్గింది. దీనికి కారణం నన్ననుసరించే మిత్రులకు పడేపడే చెబుతుండేవాడిని. "చికిత్సా సభవము - ఓపద్ధుల విజ్ఞానము - ఔషధవినిర్మాణము" మూడింటా ప్రజ్ఞావంతులై ఆధిక సంఖ్యాకలై యుండి ఈర్ష్యతో నిదదీసి పాలించు బుద్ధిగల అల్పసంఖ్యాకలనెందుకు ఎదిరించకన్నాదు వారి ఆటలు ఎందుకు కట్టించ లేకున్నారు. అంటే సమాధానం నాడు మిత్రులు మాత్రం చెప్పలేకపోయేవారుగాని కాలక్రమేణ నాకు మాత్రం గోచరించింది. చెప్పగా చెప్పగా ప్రోత్సాహం వృద్ధికాలేదు. నామిత్రులే గలిచారు. "ప్రవేశించరాదని భీష్మించుకొని కూర్చున్న నన్ను సంఘాల్లాప్రవేశ పెట్టిరి, ఇందులో మొదటివారు శ్రీ పిళ్ళా అప్పలనరసయ్య పాత్రుడుగారు. వీరు నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలికి కొకాధిపతి. రెండవారు శ్రీ దాశ్యం వెంకటరామ నుజనూరిగారు. వీరు నేటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలికి ఔషధకాళా కార్యదర్శి. మూడవవారు శ్రీ అవనిగడ్డ నాగభూషణంగారు. వీరు నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలికి కార్యదర్శి సభ్యులు కృష్ణాజిల్లా కాళామండలికి ప్రధాన కార్యదర్శి వీరు ముగ్గురు యిచ్చిన ప్రోత్సాహముతో వైద్యశ్రీ మల్లెల కొభనాచల చక్రవర్తిగారితో పరిచయము కల్గింది. ఆ పరిచయముతో వారి నిరంతర ఆశీస్సులతో ఆడకాలేతో సంఘసేవా కార్యక్రమాలు ప్రారంభమైనవి. శ్రీ చక్రవర్తి తలవని తలంపుగా మిత్రుల సహా సంత్రంతులతోనే గావచ్చున, విజయవాడలో గల దేశీయ వైద్యసంఘం (రిజిస్టర్డ్) జరిపు భవ్యంతి

శ్రీ మో హన్

జయంతోత్సవము 14 వ వారిక సభ జరుగుతున్న సమయం. అది 1950 డిశంబరు 31వ తేదీ. నాడా సంఘానికి నన్నా కిర్రవించి కార్యదర్శిని చేశారు. అది నాకు తెలిసి జరిగినది కాదు. నిండు సభలో అభించిన ప్రోత్సాహం కాదనుకోవడం ఉత్తమలక్షణం కాదనుకొన్నాను. గాని ప్రారంభంలోనే బయలుదేరింది కల్లాలం, కార్యదర్శి స్థానానికర్హు

డేనాయని ఆ వాదం శ్రీ కవిరాజ జీమవెంకయ్య నాయుడుగారిది. సభవారి యేకగ్రీవ సమాధానం వారిని తృప్తిపరచింది గాబోలు. ఆశీస్సులు అభించినవి. నాడు ప్రారంభమైనది నాసంఘ సేవకు విఘ్నేశ్వర పూజ. తవాది రాష్ట్ర శాస్త్రమైన విషయములు పట్టణసంఘము నుండియే సమీక్షలు జరుపుతూ వచ్చాము. మూడేండ్లు యిలా గడచుటలో జరిగినకృషి 1953 ఆగస్టు రివ తేదీన కవిరాజ వైద్యమండలి అధ్యక్షులు కవిరాజ శ్రీ స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీవారిని ఆకర్షించింది. దీనికి కారణం శ్రీ కవిరాజ మూర్తి పూజచంద్రరావుగారు. వైదీని జరిగిన కవిరాజ వైద్యమండలి వారికసభ పకవేడలలో, శ్రీ స్వామిజీ చివానందాశ్రమములో, కవిరాజవైద్యమండలి నాటికి రాష్ట్రమండలిగానే ఆంధ్రలోని కవిరాజలండరికొరకు కృషిచేయుచున్నది. శ్రీ మూర్తివారి ప్రభలమైన ప్రోత్సాహంతో శ్రీ స్వామివారి ఆశీస్సులతో ఆ మండలి కార్యదర్శిగా బలవంతంగా పదవీ స్వీకారం చేయించడం జరిగింది. నాటిసభలో శ్రీ కవిరాజ వేదాంతం వెంకటసుబ్బారావు, కవిరాజ బాదం

పూడి వెంకయ్య మొదలైనవారి ఒత్తిడికూడా వచ్చింది నాడే కవిరాజ వైద్యమండలి ఆంధ్రప్రదేశ్ రిజిస్టర్డ్ కవిరాజ వైద్యమండలిగా రూపొందింపబడి కార్యక్రమం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అమలుజరుపుటకు ప్రారంభం చేయబడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రిజిస్టర్డ్ కవిరాజ వైద్యమండలి ప్రధాన ఆశయము బెంగాలు ప్రభుత్వ బోర్డులో ఆయుర్వేద వైద్యులుగా రిజిస్టరు పొందినవారి నందరిని మదరాసు ప్రభుత్వ బోర్డు గుర్తించవలసిన అవసరమును గూర్చి ప్రారంభమైన కార్యక్రమము అది. ఆంధ్రప్రభుత్వం ప్రత్యేకింపబడుతున్న కొకలగుటచే నా కార్యక్రమ ప్రారంభంలోనే అనగా 2-2-54వ తేదీన మదరాసు వెళ్ళి నాటి ఆశోగ్యకాళా మాత్యులమకలునుకొని రాష్ట్రవిభజనకారణంగావిడిమించాము.

సంఘం బహుముఖంగా పనిచేయుటకు సంకల్పించిగాని రిజిస్ట్రేషను పొందుటకు ప్రయత్నించి విఫలమైన అనేకమంది వైద్యమహాశయులను సంఘంలో సభ్యులుగా చేర్చుకొని

సమైక్యపరిచేయుట ప్రారంభమైంది. కనీసపు కోరికలు ప్రభుత్వస్పష్టికి తెచ్చుటకై ప్రారంభించిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో మొదటిది ఆంధ్ర - మద్రాసు అమల పంపకమునకు ఆంధ్రకువచ్చిన జస్టిన్ వాంఛగారిని కలుసుకొనుట, రెండవది 1953 అక్టోబరు 1న ఆంధ్రప్రభుత్వ ఆవతరణ మహోత్సవము జరిపి నాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ టి. ప్రకాశం పంతులు, నాటి ఆరోగ్యశాఖామంత్రి శ్రీ డి. సుబ్బయ్యగార్ల ఆశీస్సులు పొందగలిగాము.

ఆంధ్ర మంత్రుల అభినందనలు

GOVERNMENT OF ANDHRA

T. PRAKASAM

KURNOOL

Chief Minister

2nd Oct. 1953

Dear Mr. Mohan,

Thanks for your good wishes received on the eve of my accepting the Chief Minister-ship of the Andhra.

With Good wishes,

Yours sincerely,

(Sd) T. PRAKASAM.

D. SANJIVAYYA,
Minister for Planning and
Public Health.

KURNOOL,
9 th Oct. 1953.

To

The Secretary,

Andhra Pradesh Regd. Kaviraj
Vaidyamandali, Vijayawada.

Dear Friend,

I thank you very much for your hearty congratulations.

With best wishes,

Yours sincerely,

D. SANJIVAYYA.

విజయవాడనుండి 26-12-53న విచ్చేసిన నాటి ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారిని కలుసుకొని విజ్ఞప్తిని కావలసిన ఆయుర్వేద వైద్యుల గురించి వివరించుట జరిగింది.

నాటి ఉప ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు.

ది 30-12-53న విజయవాడలో నాటి ఆరోగ్యశాఖా మాత్యులు శ్రీ డి. సుబ్బయ్యగారిని కలుసుకొని విజ్ఞప్తి నందించి దేశంలో మారుమూల గ్రామాలలో సైతము శాశ్వతముండి ప్రజారోగ్యమును సురక్షితము ప్రజాపోషణతో జీవించుతున్న ఆయుర్వేద చికిత్సా నిపుణుల గుర్తింపునుగురించి విజ్ఞప్తిని సమర్పించుట జరిగింది. ది 17-1-54న నాటి ఆంధ్ర ప్రభుత్వమగవర్షుల శ్రీ త్రివేదిగారివద్దకు విజయవాడనుకాంతో రాయభారం వెళ్ళి ఆంధ్రలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధిని గురించి వివరించి ప్రభుత్వ గుర్తింపు (రిజిస్ట్రేషన్) అవసరమైన వైద్యులను గూర్చి విపులముగా చెప్పటం జరిగింది.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద నాయకుల సమావేశము

అనాడే ఆంధ్రలోగల ఆయుర్వేద పెద్దలను ఆహ్వానించి ఒక సమావేశము జరిపి ప్రభుత్వంవద్దకు రాయభారం వెళ్ళుటకు పన్నెండుమందితో ఒక కమిటీ వేయబడింది. ఆకమిటీ 1954 ఫిబ్రవరి 4న తేదీని కర్నూలులో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారిని కలుసుకొన్నది. శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు ఆయుర్వేదీయుల చర్యలకు ఖుణ్ణంగా తెలిసినవారని నాటి సరిభాషణలో స్పష్టమైంది. ఆయుర్వేదం అభివృద్ధిపొందాలి - ప్రభుత్వం పోషించాలి. అనే నినాదాల్లో అర్థంలేదని మందలించారు. మీరు యివ్వబోయే విజ్ఞప్తిలో తెలుసుకోదగిన విషయం ఒకటి ఉండదని అవన్నీ

నాకక్కరలేదని తోసిపుచ్చారు. రాయభారం వచ్చిన వారిలో స్పష్టంగా మాకు కావలసింది “యిడి” అని చెప్పే సామర్థ్యం కన్పడలేదు. ముఖ్యమంత్రి కాగ్యాలయం మాన ముద్రలో పడింది. ఇంతకూ నేను ప్రశ్నలెక్కించి చెప్పదగిన విషయముకూడా మరొకటైంది. పన్నెండుమందిలో రాయ భారం వెళ్ళినవారం అయిదుగురం. నలుగురు మాత్రమే మంత్రి గారికి పరిచయం కాబడ్డారు. నేనా రాయభారంలో వున్నా ననే మాటే మరచిపోయారు సాటి రాయభార సభ్యులు. శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు గద్దించి మాట్లాడి యేమికావాలని పచ్చారని హెచ్చరిక చేయుటతో మానముద్రలో ముని పోయారు మేమే రాయభారమునకు వచ్చినామనుకొన్న సోద రులు.

ముఖ్యమంత్రికి నా విజ్ఞప్తి

నేను వెంటనే శ్రీ మంత్రివర్యులకు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనసమర్పణ చేస్తూ ఈ రాయభారంలో నేనువచ్చినా, నేను తమకు పరిచయము కాలేదని - నాయంతట నేనే తమకు పరిచయము జేసికొంటున్నానని చెబుతూ “దేశంలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి తొలుదొలుత కావలసింది ఆయుర్వేద వైద్యులైనవారిని ప్రభుత్వం గుర్తించడం జరగాలి. గుర్తించడం అంటే వైద్యులుగా రిజిస్టరు చేయాలి. ఈ కొరతవల్ల

దేశంలోని ఆయుర్వేద వైద్యులు నేలసంఖ్యలోనివారు బాధ పడుతున్నారు. బహుకాలంగా ఈ సమస్య నలిగిపోతున్నది. ప్రభుత్వ సహాయములేని వేలాది గ్రామాలలో ఈ వైద్యులు ప్రజాకోగ్యమును సంరక్షించుతూ పనిచేచే పోషింపబడు తున్నారు. ఈ వైద్యులందరికి మద్రాసుబోర్డులో చాలా అన్యాయం జరిగింది. అంటూ బహుకాలంగా నలిగిపోతున్న విషయములన్నియు వివరించాను. శ్రీ ప్రకాశం పంతులు గారు శ్రద్ధతో విని - “ఏమయ్యా అతనెవరో చెబుతున్న దంతా నిజమేనా? ఆసలు మీతో వచ్చినవాడేనా - అయితే పరిచయాలూ అతని చేరు చెప్పలేదేం” అంటూ గుక్కతిర క్కుండా ప్రశ్నలు వేశారు. మిత్రులు బిక్కమొగం వేసి నిలబడి పోవడంతో శ్రీ పంతులుగారు నన్ను “ఏవూరయ్యా నీది” అంటూ - ఈ విషయాలన్నీ నాకు తెలుసు. దేశంలో వైద్యుల నందరినీ రిజిస్టరు చేయవలసిందే - చేస్తాము లక్ష్మీ పతి చాలాసార్లు చెప్పిన సంగతులే - ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి సమర్పించాలన్నప్పుడు రాష్ట్రంలో వున్న గ్రామాలన్నీ చాని జనాభా తెలావున్నాయి. ఆయా గ్రామాలకుగల వైద్య సౌకర్య మెలాంటిది. వైద్యకాలలు వున్నాయా - వుంటే యేదిధానం లోనిది. ప్రజాభిప్రాయం యే వైద్యముపై మొగ్గుతున్నది. ఇత్యాది విషయములు పేర్కొంటూ జిల్లా, తాలూకా, ఫిర్కా, గ్రామాలవారిగా వివరాలు

ఆంధ్ర గవర్నరు శ్రీ చందూలాల్ త్రివేదిగారి వద్దకు ది 17-1-54౪ రాయభారము వెళ్ళిన శ్రీయుతులు మల్లెల శోభనాచల చక్రవర్తి, అవనిగడ్డ నాగభూషణం, మక్కాచల వెంకటేశ్వర్లు, తి. ప. రామానుజ స్వామి, కవిరాజ స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీ, కవిరాజ మోహన్, పిళ్ళా అప్పలనరసయ్య పాత్రుడు గారు.

నేకరించుట అవసరమని, అచ్చట వైద్యులంతమంది వున్నారో ఇత్యాది విషయములు తెలియ జేయాలని, అలాంటివేమీ లేకందా ఎండుకీ నిజపులు. మీకేమీ కావాలో మీరు చెప్పలేని సీతిలోనిది చెబితే ప్రభుత్వానికి అర్థంకానిది ఆచరణలో పెట్టలేనిది ఎండుకయ్యా! “వైద్యుల రిజిస్ట్రేషను కావాలన్నాడు అదొక కోరిక” సాధ్యం అవుతుంది. సర్కారుకు డబ్బువస్తుంది. దానితో కొన్ని పనులవుతాయ్ - సరే

నాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ టి. ప్రకాశం పంతులు గారు.

మీరు అందరూ ఒకఅభిప్రాయంతో సమగ్రముగా ఆయుర్వేదం అభివృద్ధి పొందడానికి ఒక నూతన చేయండి. ఒక కమిటీ నేస్తాం-సమస్తతనవారి పేరు యివ్వండి” అంటూ గంభీర స్వరముతో మాట్లాడారు. ఆయన పేరు అడగడమే తడవుగా జేబులో నుండి ఒక కాగితం బయటకువచ్చింది. ఆ కాగితం యెప్పుడు వ్రాయబడిందో నాకుమాత్రం తెలియదు. ఆ జాబితా శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు చేతితో తాకకుండానే - “ఇదిగో - మీతోవచ్చిన అతని పేరుకూడా జాబితాలో వాగ్ధారా? అని ప్రశ్నించారు. దానికి మానమే!! చుట్టే నుండలింతులు జరిగిన తరువాత ఆ జాబితాలో ఆ పేరు చ్రాయబడింది. తరువాత

పేరుచదవమన్నారు. జాబితాతీసుకొన్నారు. తరువాత శ్రీ ప్రకాశంగారి మంత్రివర్గం సమయములోనే శ్రీ లక్ష్మీపతిగారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ నేయబడినట్లు పత్రికల్లో చదివాము.

ఆంధ్రలో ప్రచారం

నేను ప్రభుత్వంలో వివరించినట్లు ఏనాటికీ అభిప్రాయ భేదాలు పోయేవిధం లేదని నాకు మాత్రం బాగా అర్థమైంది. ఈ కఠినమ విధానములతో ఈ అభిప్రాయ భేదాలతో యేమి యెలా చేయగలమో అనేది నిర్ణయించుటే కష్టమైపోయింది. అప్పటికే నా కార్యదర్శిత్వములోని ఆంధ్రప్రదేశ్ రిజిస్ట్రేషన్ కమిషన్ వైద్యులందరి బహు సంఖ్యాబలముతో వర్తింతున్నది. నిరంతరం ఆయుర్వేద ప్రచారమే ఆశయముగా గ్రామ గ్రామాలలో సభలు జరుపుతున్నాం. వైద్యుల ఆదరాభిమానములు విశేషంగా లభించుచున్నవి. బహుముఖంగా ప్రజాదరణయు లభ్యమగుచున్నది. ప్రచారమునకు దినపత్రికలు హర్షింపదగిన సహాయం చేయుచున్నవి. లోకం యీ విధంగా హర్షిస్తూ ఆదరిస్తూ ప్రోత్సహ మిస్తూవుంటే - కొన్ని సంఘాలు, వ్యక్తులు, ఈర్ష్యచే యేదోరకమైన దుమారంతో దుష్ప్రచారములు లేవదీస్తున్నాయి. నా కప్పటికీ శ్రీ లక్ష్మీపతిగారి పరిచయం కలలేదు. గాని ఆయన శుత్రురాలు వాగ్ధిస్తున్నారు. కార్యక్రమం బాగున్నదన్నారు. అకిన్నెలు పంపుతున్నారు. ఎంతమంది ఎన్ని అనుకున్నాకాంతంగా పనులు చేసుకుపోవడమేగాని ఎదిరించుకూ కార్యక్రమం పాడుచేయవద్దని వాగ్ధిస్తారు. ఇట్లే నిరంతరం నన్ను

ది 1-10-54వ తేదీన జరిగిన కవిరాజపత్రికా ప్రారంభోత్సవ సమైక్యత.

కవిరాజ పత్రికా ప్రారంభోత్సవ సభలో ప్రసంగిస్తున్న
శ్రీ డా. వై. నూర్యనారాయణరావుగారు

కలియుచున్న ఆభిమానులు, పెద్దలు విశ్వంగా పనులు ప్రారంభించుట యుక్తమని మాతృసంస్థ ఆశేది ఒకటి వున్న దని దానికే ఈ గౌరవమిచ్చి అన్ని సమూహాలు అందులో విలీనమై యేకైక కార్యక్రమం యేర్పరచ వలసిందని నూచనలు, ఆలోచనలకు వచ్చాయి. అందుకై సమాలోచనలు జరుగు తూనే వున్నాయి. నా నిత్య కార్యక్రమము దేనికొరకు ఆపుటలేదు. ప్రచార అవశ్యకతకు స్వంతంగా ఒక పత్రిక ఆవసరమని తోచింది.

కవిరాజ పత్రికా ప్రారంభోత్సవం

పెంటనే “కవిరాజ పత్రిక” అంటూ అధికంగా శక్తి చాలకపోయినా ధైర్యంతో ప్రారంభించాము. యే మూలధనంతో నిమిత్తం లేకుండానే ఏ 1-10-54వ తేదీన ఆంధ్రప్రభుత్వ అవతరణ మహోత్సవమునాడు “కవి రాజ పత్రికా” ప్రారంభోత్సవము జరిగింది. ప్రముఖులయిన కలు, వైద్యులును ఆశీస్సులు పంపారు. ఆంధ్రలో ఆయుర్వేదోద్యమము ఇట్టి రూపంలో యేనాడు జరుగలేదని వ్రాసే వారి ఆభిప్రాయములు, ప్రోత్సాహమిచ్చే అభినందనలు, ఆశీస్సులు, కుభాకాంక్షలు, అపంగాంక్షలు. పత్రిక ప్రారంభమయ్యే అనునంతకన్నెక్కు కుటుంబాల ఆయుర్వేదము, ప్రజలకు వాటిపైగల గాదాభిమానం ప్రముఖులదృష్టికి రావడానికి ఎంతో కృషిచేసింది. ఇభిలలో సమావేశము ప్రచారమునకు యోగ్యమైన సూచనలు ఆయుర్వేదము కవసరమైన ఉపన్యాసములను ప్రకటించింది.

దేశంలోని ప్రముఖులు, విజయైన ఆయుర్వేద తత్వల, ఆశీర్వాదముల నందింది. అధికార వర్గములు, మంత్రులు, గవర్నర్లు, కవులు, పండితుల సందేశములు పొంద గలిగింది. ఆయుర్వేద వైద్యుల ప్రధాన ఆశయమైన ‘రిజిస్టర్డ్’ గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి అభ్యర్థన చేయుటలో గొప్ప కృషిచేసింది. చికిత్సా పద్ధతుల అభ్యున్నతిని ఆదర్శంగా పనిచేసింది. వైజ్ఞానిక ప్రచారముచేయుటలో ఎంతో తోడ్పడింది. సాధ్యము గాదనుకొన్న పనుల నన్నింటిని వైన చేసుకొని సులభ మొనరించింది. కార్యక్రమాన్ని సృష్టిం చుకొని, కావలసిన సహాయాన్ని ఆదరాభిమానములతో సంపాదించి నువర్తాక్షరములతో లిఖింపదగిన ఆయుర్వేద ప్రచారము చేయగలిగింది. అక్షుమం చిన ప్రభులు దేశవ్యాప్తం చేసింది.

ఆ శీ స్సు లు, ఆ దేశ ము లు

భారత ఉపాధ్యక్షులు :

సర్. యస్. రాధాకృష్ణన్ గారు

Dear Sir,

I am glad to know that you are bringing out a Telugu Monthly called Kaviraj. My best wishes for its success.

మధ్యప్రదేశ్ గవర్నరు

శ్రీ పట్టాభి శీతారామయ్యగారు

MESSAGE

The first anniversary of the Andhra State is a appropriate time for your magazine to see the light of day. That you are devoting the bulk of it to the study and popularization of the Ayurvedic science adds considerably to its usefulness. I wish it success.

నేటి రివిన్యూకామాత్యులు

శ్రీ కళా వెంకటరావుగారు.

Dear Friend,

I am glad you are bringing out KAVIRAJ. I hope and wish that your magazine will serve the cause of Ayurveda in trying to install it in its ancient glory.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద జోర్డు అధ్యక్షులు

శ్రీ బిష్ణుగ్రామ్ డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు,
బి. ఎ. యమ్. బి. ఆండ్ సి. యమ్.

తాము నడుపు వైద్యపత్రిక లోకోపకారముగా వర్ధిల్లునని ఆశించుచున్నాను.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదజోర్డు సెషన్ ఆఫీసరు,

ఆయుర్వేదాచార్యు,

శ్రీ ములుగు విశ్వేశ్వరశాస్త్రిగారు

తాము "కవిరాజ" అను పత్రికను నడుపదలచినటుల ప్రాసీతి. అది చాల సంతోషకరమార్త. వైద్యులకు విజ్ఞానాభివృద్ధికిని, ఇతరుల అనుభవముల గుర్తెరుగుటకును వైద్య పత్రిక లెంతయు సహకారులగును. కనుక ఆయుర్వేద ప్రచారార్థమున, వైద్యులకుపయుక్తముగ నుండునటులను తమ పత్రికను నడుపునటుల నిశ్చయించిరిని తెలిపియుంటిరి. ఇదెంతయు ముదావహము. విూయత్నిము సఫలమగుగాకయని శ్రీ భవంతిని బ్రార్థించుచున్నాను.

ఆయుర్వేదముపై సమగ్ర పథకమును రూపొందించుటకు విజయవాడలో సమావేశమైన నిపుణుల కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ డా॥ లక్ష్మీపతిగారు, కత్కిన సభ్యులు.

జ 7-8-54వ తేదీన విజయవాడ జేజీయ వైద్యసంఘము (రిజిస్టర్డ్) ఆంధ్రప్రభుత్వ నియమిత ఆయుర్వేద నిపుణుల కమిటీ సభ్యులైన శ్రీ కవిరాజ మోహన్ శాస్త్రి కౌన్సిల్ నాయకులు శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి అధ్యక్షతన పన్నానింటి సందర్శములోని చాయా చిత్రము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి కార్యవర్గసభ్యులు

ఆ యు ర్వే దా చా ర్యు

శ్రీ శివ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

“కవిరాజ్ సవ్యభావములతో, సహనముతో, సమస్త ఆయుర్వేద పాటుపడగలదని నమ్మచున్నాను.”

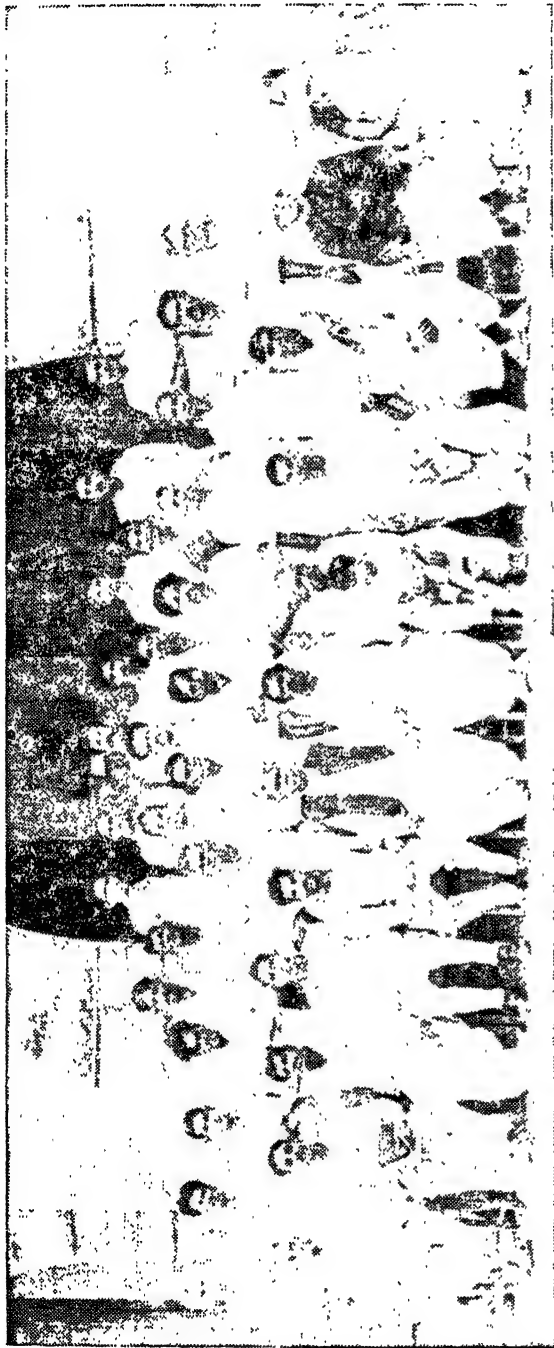
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి ఉపాధ్యక్షులు,

ఆయుర్వేద సార్యభాష

శ్రీ మల్లెల శోభనాచల చక్రవర్తిగారు

మిత్రమా,

కవిరాజ అను ఆయుర్వేద మాసపత్రికను ఆంధ్రమున మీరు నడుప నున్నందుకు చాలా సంతోషము. ఆయుర్వేదవైద్యులను తెంగాలీలు కవి రాజులు, ఆంధ్రులు వైద్యరాజులు, ద్రావిడులు సిద్ధవైద్యులు, ఇతర ప్రాంతీయులు

గుంటూరుజిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్ విరాజిత ప్రదర్శనశాల (28-2-54)

యితర నాచుములలోను, అనుచున్నందున, వేరులు చేర్చమేగాని అందరు సమానమే.

రవివారంగనిదికూడ కది యెరుగునన్నార పరిపాలన, శిక్షణ, రక్షణ, ధాతృత్వము రాజగుణములు. కవిరాజయందు యీ రెండు విశిష్ట పదములు కలిసి యున్నది లక్షణములు కొన్ని కల్పించియు, కొన్ని కల్పించకయున్న లోగములను దుష్టులను గుర్తించి శిక్షించుట, అలోగ్యమును రక్షణచేయుట, ఆయువును చాలన జేయుచుట, బీదలకు ఉచితవైద్యము చేయుట ఆయుర్వైద్య వైద్యులకు సహజగుణములు. కవులందు, రాజులందు, ఉండు విశిష్టగుణములు కలిది ఆయుర్వైద్యచతురతచేత, ఆయుర్వైద్య వైద్యులు నిజముగా కవిరాజులే, అందుచేత మీ పత్రిక నామము అర్థవంతముగ నున్నది.

ఆయుర్వైద్య పత్రికలు కొన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ మున కుమారు 40 సంవత్సరములనుండి నడుపబడు చున్నవి. అది ఆయుర్వైద్య విశిష్టతను, పరిజలకు,

ప్రతిభుత్వమునకు, వైద్యులకు గుర్తింపజేయలేదు. వైద్యులకు విజ్ఞానము, వికమత్వము, సాంఘిక బలములను కూడా చేతుర్చలేదు. అందుచేతనే అది రాణింపబడుటలేదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర మవతరించిన అరువలలోనే, సమగ్ర ఆయుర్వైద్యాభివృద్ధి కర పథకము తయారుచేయుటకు ఆంధ్రప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన ఆయుర్వైద్య కమిటీలో మీరును ఒక సభ్యులుగనుండి, ఆ రహస్య రహితము ప్రభుత్వమునకందజేసి యుండుటచేత, అభ్యుదయకర విధానములతో, పరిలంబకముగ యీ పత్రికను నడపండి. అందుకు పకల సాధన, సంపత్తులు, ఆయురాలోగ్యములు సరిపూర్ణముగా మీకు శ్రీ ధన్వంతరి ప్రసాదించుగాకయని గోరుచు నా ఆనంద ఆశీర్వాదములను తెలుపుచున్నాను.

ॐ

ఆయుర్వేదమునకు సమగ్ర పథకం

పత్రికా పార్లమెంటువరకు లభించిన ప్రోత్సాహము వలననే ఆయుర్వేదాభివృద్ధిని గురించి అనేకమంది ప్రముఖులు వివిధ సూచనలు పంపసాగిరి. శ్రీ లక్ష్మీపతి కమిటీ ఆయుర్వేదముపై సమగ్రపథకం రచించి ప్రభుత్వమునకు సమర్పించవలయునని అందు దేశములోని అసంఖ్యాక వైద్యబృందముయొక్క రిజిస్ట్రేషను సమస్యలు సవ్యంగా పరిష్కారము కావలెనని కోరుతూ వచ్చారు. ఇంతలో 1954 జూన్ 12వ తేదీని నిపుణులకమిటీ సమావేశములు విజయవాడలో ప్రారంభమైనవి. అందనేకవిషయములు చర్చింపబడినవి. శ్రీ లక్ష్మీపతి గారు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించి అనధికార ప్రముఖుల నుండి అభిప్రాయములు సేకరించారు. అధికార సభ్యులు యేవో స్వల్ప అభిప్రాయములలో బేధమువచ్చినా చాలా భాగాలలో యేకీగ్రంథం ప్రకటించారు. అందు వైద్యుల రిజిస్ట్రేషను సమస్యలో - బెంగాలు మొదలైన ప్రభుత్వ బోర్డులలో రిజిస్ట్రేషను వారలను గురించి సరియైన తీర్మానాలు చేయబడినవి. పథకం చాలా దీర్ఘమైనదిగా రూపొందింపబడింది. ప్రభుత్వానికి సమర్పించుటయు జరిగింది.

సంఘాల సమాఖ్య

ఆయుర్వేద నిపుణుల కమిటీ యేర్పడింది మొదలు సంఘ ప్రతినిధులకు ఆయుర్వేద చికిత్సాపద్ధతులు క్రమపర

చుటకొరకు వికృతం సమాఖ్య నిర్మాణించుటకు కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. ప్రభుత్వముపై యెట్టి వొత్తిడి లేదు. ప్రభుత్వం నిపుణులు సమర్పించిన నివేదికపై ఒక అభిప్రాయమునకు రావలసి యున్నది గదా? అది ప్రకటితమైన తరువాతనే ప్రభుత్వ సమాలోచనలు ప్రారంభం కావలయుననే నిర్ణయం పాటించబడింది. అయితే సరిఫడని సమస్యలు కల్పించుకొని నివేదిక సమగ్రము కాగలుగుట ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన కమిటీలో తగు సమర్థులైన సభ్యులు యేర్పడలేదనే వాదం - ప్రభుత్వానికి వ్యక్తిగతంగా వ్రాసినవారు లేకపోలేదు. సమాజముకొరకు పనిచేయుకుండా మాకు ప్రాతినిధ్యము లభించలేదనే ఆవేదనతో అవాకు-చవాకు తీర్మానాలు పంపినవారు లేకపోలేదు. ఏది ఎందురు యెలాచేసినా మంత్రివర్గములలో మాడ్చులు సంభవం కావడం శ్రీ ప్రకాశం పంతులు మంత్రివర్గం నిష్క్రమణ జరపడం నూతన మంత్రివర్గము యేర్పాటుకొనుటలో ప్రభుత్వ రాజకీయాల సంరంభములలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధి నివేదిక ప్రభుత్వ కార్యాలయములో రెండేండ్లు విక్రాంతి తినుకొన్నదని చెప్పవచ్చును.

ఈ రెండేండ్లలో దేశంలోని ఆయుర్వేద సంఘాలలో యెంతో మార్పు వచ్చింది. ఎంతో ప్రచారము జరిగింది. దేశంలో సంఘాలన్ని యేకసంఘముగా యేర్పడవలయుననే సమాలోచనలు తలయెత్తినవి. కొన్ని సమావేశములు చర్చలు అనంతరము ఒక నిర్ణయమునకు రాగలిగారు.

బాపట్లతాలూకా కవిరాజ వైద్యులందరి ది 20-3-54న పాన్నూరులో, ఆయుర్వేద నిపుణుల కమిటీ సభ్యులైన శ్రీ మోహన్ గారిని సన్మానించిన చిత్రం.

వివిధ రాష్ట్ర సంఘముల కలయికతో యీ నామకరణం జరిగింది. ఇంత మహాన్నతంగా జరిగిన సభలు ఆంధ్రలో యేనాడు జరుగలేదనియే చెప్పవచ్చును. విచ్చిన వేలాదిసంఖ్య వైద్యులకు శ్రీ వెంకట స్వామి గారి సహకారి సంపత్తితో యేర్పడిన ఆ హాస్టలసంఘం ప్రశంసనీయుముగా పనిచేశారు. అందరికీ బోజనాది వసతులు యేర్పరచారు.

గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాల కవిరాజ వైద్యమండలి కార్యకర్తలసభ 28-4-54న జరిగినసందర్భముగా

26 వ ఆంధ్ర వైద్య సమ్మేళనము

తత్ఫలితంగానే నర్సాపురంలో చరిత్రాత్మకమైన ఆయుర్వేద మహాసభలు జరిగినవి. ఆవే 26వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య సమ్మేళన సభలు. ఆ సభలు ఆంత బ్రహ్మాండంగా జరుగుటకు తగుశ్రద్ధ వహించినవారు శ్రీ వస్తాను వెంకట స్వామిగారు. ఆంధ్రలోని అన్ని జిల్లాలవారు, అన్ని వర్గాలవారు దయచేశారు. 1955 సెప్టెంబరు 10, 11, తేదీలలో జరిగిన ఆ సభలకు మంత్రి శ్రీ ఎ.బి. నాగేశ్వరరావుగారు, శ్రీ ఆల్లూరి సత్యనారాయణరాజుగారు హాజరైనారు శ్రీ డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు సభ తమవర్గవేక్షణలో జరిగించారు. సహజంగా ఎన్నికలు జరుగు సభలలో ఎన్ని తదంగాలు జరుగాలా అన్ని జరిగినవి. అంతకు మించికూడా జరిగినవిని చెప్పవచ్చును. వేలాది సంఖ్య వైద్యబృందముతో నిండియున్న ఆ మహాసభలో సభ్యుల ఆమోదముతో జరుగవలసిన ఎన్నికలు అల్పసంఖ్యాకులైన పదవీ వ్యామోహితులు చాలాచికాకు కలిగించారు. ఎవరు ఎట్టి అభిప్రాయములకులొనైనా శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు వికాట హృదయంతో తమవర్గవేక్షణలో సభలు జరిపించారు. నాటి ఎన్నికలలో శ్రీ వైద్యరాజ వస్తాను వెంకటస్వామిగారు అధ్యక్షులుగాను, నేను (కవిరాజ మోహన్) ప్రధాన కార్యదర్శిగాను, మరికొందరు ప్రముఖ కార్యవర్తి సభ్యులతోను ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య మండలి 1955 సెప్టెంబరు 10, 11, లలో యేర్పడింది. అంతకు పూర్వం ఆంధ్ర వైద్యమండలి అనుపేరుతో నడచిన సంస్థ

చరిత్రాత్మకమైన ఈ మహా సభలను శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తించి తమవర్గవేక్షణలో విజయము పొందించుకొన్న ఈ సభలు ప్రముఖంగా జరుగలేదని ఆందోళన పడ్డనా లేకపోలేదు ప్రప్రథమంలో పేర్కొన్న రెండోవర్గం ఆయాయల శ్రేష్ఠమైన శిఖిపట్టేవారిదే యీ బాధంతాను లోకం ఆమోదించివారి వాంఛలు వక్రగతిలో కూలు దొర్లించి తమ వాణిని దుర్వినియోగం చేసుకొన్నారు. ఎట్టి గందరగోళం యెవరు పడ్డా - తనాది దేశంలో జరిగిన బ్రహ్మాండమైన ఆయుర్వేద పరిచారము చరిత్రకారుడు బంగారు సిరాతో వ్రాయలేకదని అభిజ్ఞులు అంగీకరింప వలసినదే.

26వ ఆంధ్ర వైద్య సమ్మేళన సభల ప్రతిభకు వైద్యసహకయుల అభినందనలు.

భిషగచార్య

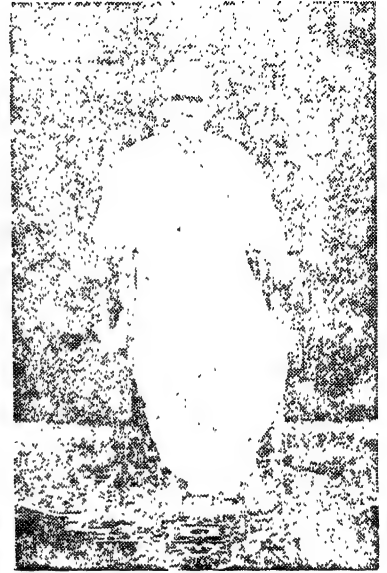
గొట్టుముక్కల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు
(ఆంధ్ర) ఆయుర్వేద పరిషత్తు అధ్యక్షులు, కాకినాడ)

మీరు కార్యదర్శిగా యెక్కుకోబడడం నాకు చాలా సంతోషం కలిగించింది. మీ కార్యదర్శిత్వములో ఆంధ్ర వైద్యమండలి అభివృద్ధి పొందగలదని నమ్ముతున్నాను. అట్టి శక్తి మీకీహువలసిందిగా భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను.
(తరువాతి 37వ పేజీలో)

నర్సాపురం మహాసభలు తమ పర్యవేక్షణలో విజయము పొందించిన శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు.

నర్సాపురంలో జరిగిన 26 వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనములో

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలికి అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైన శ్రీ వైద్యరాజు వస్తాడు వెంకటస్వామిగారు.

నర్సాపురం సభల విజయమునకు తోడ్పడిన శ్రీ కవిరాజు బుద్ధరాజునరసింహారాజుగారు

26వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళన ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు కవిరాజు శ్రీ బిల్లా వరశింహమూర్తిగారు

త్రాన కార్యదర్శిగా యెన్నికైన శ్రీ కవిరాజు మోహన్.

శ్రీ విష్ణుగ్రంథ డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు

బి. ఏ., యం. బి. సి. యం.

“శ్రీ వస్తాదు వెంకటస్వామి నాయుడుగారికి ఎంత పరపతి యున్నదిన్ని, శ్రీ నాయుడుగారు ఆయుర్వేదముయొక్క బౌద్ధత్యమునకై యెంత మహాపూర్వకముగా కృషిచేయుచున్నదియు నరసా పురము ఆయుర్వేద మహాసమ్మేళనము వలన స్పష్ట పడినవి. శ్రీ నాయుడుగారు తిరిగి రాగల సంవత్సరమునకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడుట నాకు చాలా సంతోషముగా నున్నది.”

ఆయుర్వేదాచార్య శిష్టా సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు,

గుంటూరు.

“మీరు వ్రాసిన ఉత్తరం అందినది. ఆయుర్వేదము యొక్కయు, ఆయుర్వేద వైద్యులయొక్కయు, అభివృద్ధికి

అంధ్రవైద్యులందరిద్వారా చేయు కృషికి నా చేతనైన సహాయము ఎప్పుడును చేయగలను. అభివృద్ధియే చేయుకల అందరిని మాడగట్టుకొని నర్సాపురం సమ్మేళనముయొక్క ఉద్దేశములను ఆచరణలోకి తెచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.”

డా॥ వల్లూరి సుబ్బారావుగారు, గుంటూరు.

శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు చేసినపని చాలా సంతోషము కలిగించినది. నారాయణుడు సారధ్యము వహించి నరులచేత కార్యములు నెరవేర్చుకొనినట్లు భారత గానా మణులు నిదర్శనములు. భారతమునాని అర్జునుడిగలు, రామాయణము లాని హనుమంతునిగను మీచేత కార్యములు సాధింపవలది శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు సారధ్యము వహించు మీరును భక్తిశ్రద్ధలతో కార్యము నెరవేర్చగలరను భేష్యమునానున్నది.

ప్రాణాచార్య డి. రంగాచార్యుగారు

(శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల, గుంటూరు.)

“తాను అంధ్రవైద్యులందరి కార్యదర్శి కావడం మహా వహం. తమ కార్యదర్శిత్వమున అంధ్ర వైద్యులందరి త్రిగుణీకృత్యోత్సాహము మెరియుగాక. తాను అంధ్ర దేశీయ వైద్యులకు మహాపకారము చేయుదురు గాక”

రాష్ట్రంలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై తోడ్పడిన ప్రముఖ కార్యదక్షులతో శ్రీమోహన్

పట్నం గోదావరి జిల్లాలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై ప్రముఖముగా కృషిచేయు చున్న ప్రధాన కార్యకర్తలు కవిరాజు మాచి వెంకటసుబ్బారావు, కవిరాజు మొగల్ మస్తాన్ సాహెబ్ గారు

నాటి సభాపర్యవేక్షణలో న్యాయముగా ఎన్నికలు జరుపుటకు తోడ్పడిన ప్రధానలలో ఒకరైన

నుండలి భావి కార్యక్రమమును గూర్చి శ్రీ మోహన్ తో చర్చించుతున్న సందర్భములో చాయాచిత్రము.

భారత విఖ్యాత మాలికావైద్య ప్రముఖులు

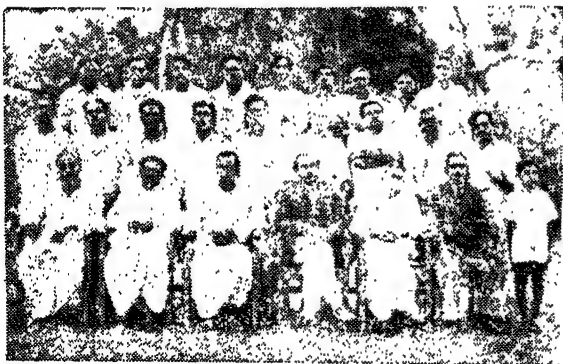
శ్రీ బాలరాజు మహర్షి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కవిరాజ మోహన్ గారికి వైద్యమిత్రుల అభినందనలు.

మూలికా వైద్యప్రముఖులు శ్రీ బాలరాజ మహర్షిగారు కవిరాజ పత్రికా కార్యాలయమును సందర్శించినప్పుడు

బాపట్లతాలూక ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవము.

(37వ పేజీ తరువాయి)

కవిరాజ స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీ
ప్రశంసలు :

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రిజిస్టర్డ్ కవిరాజ వైద్యమండలి,
పశివేదల, (Via) నిడదవోలు.

“సర్వాపురం వైద్య సమ్మేళనములో కార్య దర్శిగా ఎన్నికైనట్లు విని చాలాసంతోషము కలిగెను. ఈ ఘనవిజయమునకు నా హృదయ పూర్వక వందనములు స్వీకరింప గోరెదను”

వైద్యశ్రీ చందు సుబ్బారావుగారు

26వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము సర్వా పురంలో సంపూర్ణ సమైక్యతతో విజయవంత ముగా మగిసినందుకు యెంతయు సంతోషించుచున్నాను. అధిక సంఖ్యాకలతో జరుపదలచిన శ్రీ నాయుడుగారు జలాంతా పర్యటన జరిపి గ్రామాలలోయన్న వైద్యులందరిని సభ్యులుగా జేర్చించుటలో తదితర ప్రాంతీయ వైద్యులందరితోగూడిన సభా మందిరము క్రిక్కిరిసి పోయింది. పడేండ్లుగా ఇటీవల జరిగిన ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము ఇంతటి సంపూర్ణ సంఖ్యాకలంతో జరిగియుండలేదు. ప్రత్యేకవిశిష్టతతో వివిధ ఆయుర్వేద సంస్థలన్నియు సమైక్యతతో పాల్గొన్న స్వరూపం చూస్తే సమ్మేళనముకెంతో శోభాయమానం కలిగింది.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ప్రాముఖ్యమునకు యేకైక నాయకుడైన శ్రీ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి పాత్ర ఎంతయు ప్రవసీయ మైనది. తాత్కాలికాధ్యక్షులగు శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు గొప్ప వికాల భావంతో ధీరోద్ధాతితో శ్రీ వస్త్రాదు వెంటిటస్వామి గారిని సమ్మేళనాధ్యక్షులుగా ప్రతిపాదించి యేకగీర్వ యెన్నికకు జయజయ ధ్వనులవధ్య విజయము కల్పించినారు. నిజమునకు గత 10 సంవత్సరములుగా జరుగుతూన్న ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలిలో పెంపొందుచున్న వర్ధిల్లింపులలో - కారణాంతరములచేత కొద్దిగనో గొప్పగనో నేను చిక్కుపడి, శ్రీ లక్ష్మీపతిగారితో యేకీభావంతో ఆంధ్ర వైద్యలోకమునకు స్థాయిని కల్పించిన

ది 27-11-53న గుంటూరులో జరిగిన ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కార్యవర్గ సమావేశము.

శ్రీ ఆయుర్వేదాచార్య శిష్టా సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి గృహోపరణలో గుంటూరుజిల్లా యం. యల్. ఎ. లకు జరిగిన పన్నాన పందర్శనలో

వారిలో చేరొకడ్చి. ఆట్టి చర్యకు కారణభూతులైన నాయక వర్గ పోరాటములలో ఆసుయాయినైన నాబోటికాదు శ్రీ లక్ష్మీపతిగారితో యేకీభవించ లేకపోయినందుకు యెంతో పశ్చాత్తాప హృదయంతో యీ ప్రకటన చేయుచున్నాను. శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు ఎట్టి పరిస్థితులలోనైనను యేకైక నాయకుడుగా వ్యవహరింపవలసినవాడు. ఆత్మ విశ్వాసముతో వారి నాయకత్వంకింద సమ్మేళనాధ్యక్షులు శ్రీ వస్తాడు వెంకట స్వామిగారును, మిగిలిన సోదర వైద్యులును, శ్రీ లక్ష్మీపతిగారి ఆడుగు జాడలలో నడచిన నాడే ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యమండలికి సహజమైన ప్రతిష్ఠ రాగలదని నావిశ్వాసము. శ్రీ లక్ష్మీపతిగారు అధ్యక్షులైనను గాకుండినను - ఎల్ల దేశాలకు శ్రీవారే యేకైక నాయకులని చెప్పుకొనక తప్పదు. ప్రత్యేక విశిష్టతకు ఇతరనాయకలొకం పెనగులాడక గత

సించు చున్నాను. ధన్యంత్రి యనుగ్రహమున మీరు మీక రివ్య నిర్వహణమున కృతకృత్యులగుదురు గాకాయని కోరు చున్నాను."

కర్నూలులో జరిగిన 41వ అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహాసభలు

ఇట్టి అమితోత్సాహముతో యవజన వైద్యప్రముఖుల తోడ్పాటుతో ఆయుర్వేద ప్రచారము ప్రారంభమై శ్రీ డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారి ప్రోత్సాహంగా రాష్ట్ర (తరువాయి 40 వ పేజీలో)

మునువరచి భాదిలో లక్ష్మీపతిగారినాయకత్వం కిరసావహించి, అఖిలభారతఆయుర్వేదమహాసభలను డిశంబరు 29, 30, 31, కర్నూలులోజరుప పూనుకొన్న శ్రీ లక్ష్మీపతిగారియొక్క కార్యభాగములో భాగస్వాములై ఆరిక-శ్రామిక - రంగములలో శ్రేష్ఠించునరేని సహకారము నెరపుటకు పూనుకొనవలసినదిగా సోదర వైద్యమహాశయులందరికి నా విజ్ఞప్తి. అఖిల భారత ఆయుర్వేద వైద్యమహాసభలను లక్ష్మీపతిగారినాయకత్వమున విజయవంత మొుర్పుటకు ప్రతి ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యుడును తన విధియని నమ్మి ఆయుర్వేద ప్రోత్సాహానికి నిష్కల్మష హృదయంతో తోడ్పడగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

రాజవైద్య, వేదాంతం

శ్రీనివాసాచార్యులుగారు

(ప్రకటించు గుంటూరుజిల్లా ఆంధ్రవైద్యమండలి, దుగ్గిరాల.)

"మీరు మండలి ప్రధాన కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకోబడి నందుకు చాలా సంతోషముగ నున్నది. మీ సారధ్యమున ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యుల యేకైక సంస్థ అభ్యుదయమార్గమున కరవేగముతో ప్రోగమించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరోగ్య భాగ్యమును, వైద్యసోదరుల గౌరవాభ్యున్నతులను యినుమడింపచేయగలదని విశ్వ

మహాసభల్లో ఉపన్యసిస్తున్న ఆలోగ్యమంత్రి
శ్రీ కళా వెంకటరావు, పండిట్ శివశర్మగార్లు.

శ్రీ శివురపు శేతుమాధవరావుగారు ప్రదర్శించిన శ్రీ నాగార్జున
మూలికా పరిదర్శనకాలా దృశ్యము.

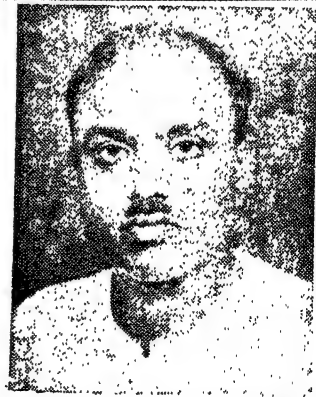
కృతంత ప్రఖ్యాత వ్యాయామ కోదందులు శ్రీ దండ
మాడి రాజగోపాలరావుగారు తమ బలక్రదర్శనముచే
సభలను రంజింపచేసిన దృశ్యము.

కర్నూలులో జరిగిన

41వ అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహాసభలు

(39వ శేజీ తరువాయి)

వ్యాప్తముగా ప్రచారం ప్రారంభమైంది. అనేక
ముఖ్య ప్రాంతములలో పర్యటన జరిగిన పిమ్మట 41వ
అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహాసభలు ఆంధ్రకు రాజ
ధానియైన కర్నూలులో జరుపుటకు కార్యక్రమము
ప్రారంభమైంది ఆంధ్ర ప్రభుత్వమునకు నిపుణుల
కమిటీ సమర్పించిన నివేదికపై ప్రభుత్వము ఎట్టి అభి
ప్రాయాన్ని ప్రకటించలేదు. ప్రభుత్వ దృష్టిలో
ఆయుర్వేదాభ్యున్నతికి తగు కార్యక్రమము కల్పించ
వలసి యున్నదని అందుచేత 41వ అఖిల భారత ఆయు
ర్వేద మహా సభలు కర్నూలులో జరుపుట మంచిదని
శ్రీ లక్ష్మీవతిగారు నూచన చేశారు. ఆయుర్వేదం
విజయోన్ముఖ మగుటకు యిదిసమంజసమైన నూచనగా
అభివృద్ధి కాముకులు తలంచారు. శ్రీ లక్ష్మీవతిగారికి
తోడ్పాటుయిచ్చారు. కేయబడిన కృషిలో ఆంధ్ర
ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ప్రధాన ప్రాతి పదిించిఎన్ని
అవాంతరములనో ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది. ఇంటా
బయటా మాడా అవైక్యపరుల దుశ్చర్యలను ఎదు
ర్కొంటూ సభా విజయం పొందించు కొన్నాం.
భారతదేశంలో యేనాడు ఇంతటిమహాన్నతస్థాయిలో
సభలు జరుగలేదను విఖ్యాతి లభించింది. ప్రభుత్వ
అధినేత అందరు విచ్చేశారు. సుహృద్భావంతో ఆయు
(తరువాయి 41వ శేజీలో)

నర్సాపురం మహాసభల విజయనికి తోడ్పడిన వైద్య
రాజ శ్రీ గోగినేని వెంకటసుబ్బయ్య చాదరిగారు.
వీరు రాష్ట్రమండలి జాయింటు కార్యదర్శి.

కర్నూలులో జరిగిన 41వ అఖిల భారత అయ్యార్ల కంగ్రెస్ మహాసభలు.

పైదర్శనముచుండి కిరణం, విద్యావీతాధిపతి పండిట్ డి.గోగర్, అధ్యక్షులు పండిట్ పాగనారాయణశ్రీ, పండిట్ రాధాకృష్ణను ముఖ్య, కవిరాజ్ ప్రకాశింహ, డాక్టర్ అశ్వీవతి, కవిరాజ మోహన్, పైదర్శనాల వెంకటస్వామి, కవిరాజ కందుకూరి వెంకట సుబ్బారావు, సుభాష్ ముద్రతాబాధు, ఇంకా అనేకమంది పైదర్శనములు.

రేవుదానివద్దడికి లోడ్వాటు లభించ వేస్తామన్నారు. తర్ఫీలింకానే ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి సహాయోపకరణ కొనసాగించింది. నాటి ఆంగ్ల కాలానుస్థిత శ్రీకళా వెంటకరావుగారు, దేశంలోని ఆయుర్వేద వైద్యుల పరిస్థితులు తులనంగా ఎరిగినవారు. వారి అధిపత్యములూ ఆయుర్వేదానికొక మహాన్నత సాయి లభించాలని ఎంతగానో విజృంభణ, అశ్రునలు కొనసాగించాము. జిల్లా, తాలూకా, సంఘాలు సావీనులొంటూ, నలుమూలలనుండి ప్రభుత్వమునకు వైద్యుల అభిప్రాయాలు అంపచేశాము. ప్రవాదరణ పొడగెలిగాము. ఆంధ్రలోని ఆయుర్వేదాద్యమును సమీక్షించుచున్న అఖిల భారత ఆయుర్వేద సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ వె. సారానారాయణ పండిట్‌తో ఆహ్వానించగానే ఆంధ్రకు దయచేశారు. వారిచే ఆంధ్రలో చాలా భాగం ప్రబలింపజేయించి - ప్రచారము చేశాము. భువనకర్పాల మరత్రురాలి సభలు సమావేశాలు జరిపిన ఫలితం అఖిల భారత

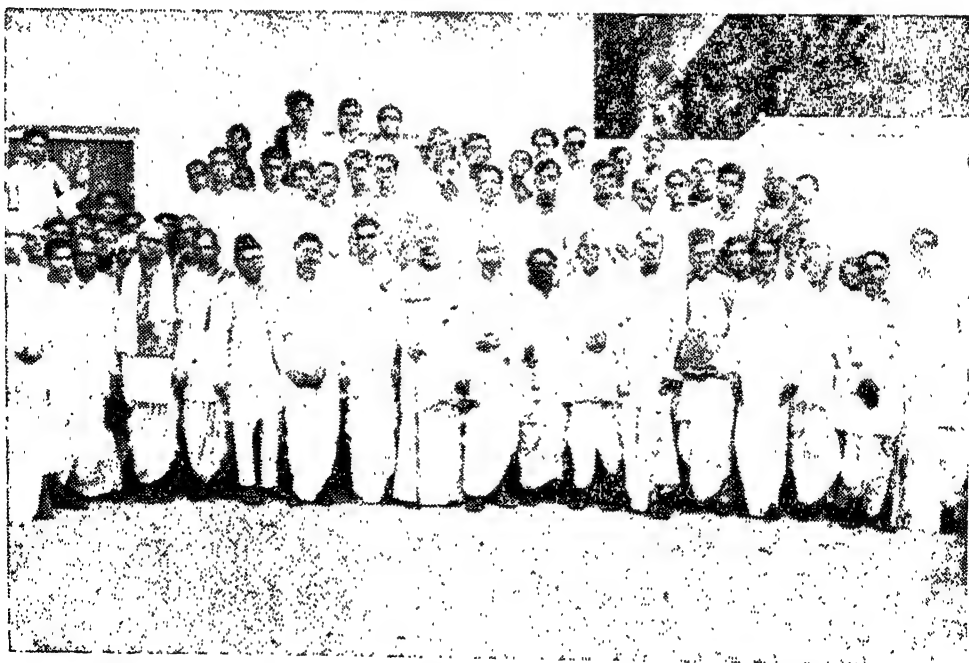
నాయకులుమాగిందారు. భారత పార్టీవే చెరువు కాప్రొంక్షెల ఆంధ్రుల
ప్రేమానురాగాత్మక ఆశీర్వాద పంపారు. వివిధ ప్రాధ్యాపం లభించేకారు.

[illegible]

అంధ ప్రభుత్వం ఇంతలా చిన్నచట ప్రకటించింది. దానిపై అభిప్రాయాలు అందజేయ వలసిందని - ప్రకటించింది. ది 23-6-56 వ శక్తిని చిత్తుపట్నం నూతన లంఠింనుట నిర్ణయించుకొని నాటి అక్టోబర్ కాలా మాత్రులు శ్రీ కళా కేంకటరావుగారు నిజయనాద వచ్చిన పందర్బములూ చిత్తుపట్నంపై అభిప్రాయము తెలపించుటన వచ్చిన 49 గురు పరిముఖులూ ప్రభుత్వ అధిక గృహనికె వెళ్ళి శ్రీ కేంకటరావుగారి దర్శించాము వారి ఆదరాభిమానములూ చిత్తుపట్నంపై పనుగ సలహా నందజేశాం. యా (తరువాయి 44వ పేజీలో)

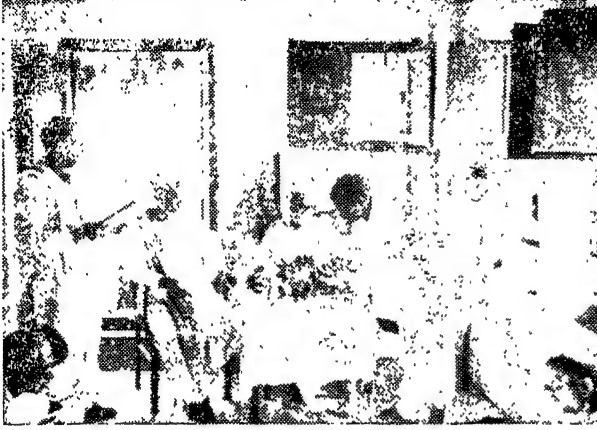

ఆర్యోగ్యకాశామాత్యులు మాన్యశ్రీ కళా వెంకటరావుగారిని ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి
జాలై రివ తేదీని పన్నాగించిన సందర్భములోని చాయచిత్రము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి ప్రారంభోత్సవములో ఎర్పడిన తాత్కాలిక కార్యవర్గము.

అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహా మండలి అధ్యక్షులు
వైద్యశ్రీ పార్థనారాయణ పండిట్ జీ తమ ఆంధ్ర పర్యటనలో

విజయవాడలో ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలివాడ
సన్మానించిన సందర్భములో
వేడివై : శ్రీయుతులు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు
పోతిన గణపతిరావు పాత్రుడు, అవనిగడ్డ నాగభూషణం,
పండిట్ జీ, మోహన్ మొదలైనవారు.

కొవ్వూరులో
పండిట్ జీకి సన్మానం.

విజయవాడలోని వైద్యబృందముతో
(శ్రీ) పండిట్ జీ

కర్నూలులో జరిగిన

41వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహా సభలు

(41వ కేజీ తరువాయి)

గౌరవం ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలికేజీకింది. రాష్ట్ర ములోవైద్యులు, అభిమానులు ఈసత్వాన్ని గ్రహించి అమిత మైన ప్రోత్సాహం అర్పించి కారీకింగా లభింప చేశారు. మండలికార్యవర్గ, సాయసభ, మహాసభయు కార్యక్రమము సులభంచేయుటకుతోడ్పడింది. తత్ఫలితంగాశయాశయబడిన చిత్తుచట్టంపై సవరణలు ది 8-7-56న విజయవాడలో మంత్రి శ్రీ వెంకటరావుగారికి సమర్పించాము.

ఆ యు ర్వే ద చ ట్ట ము

భారతదేశ చరిత్రలో ఆయుర్వేదం చట్టంగా రూపొందించిన రాష్ట్రాలు బహుకొద్ది. ముఖ్యముగా మదరాసు ప్రభుత్వం ముప్పది యేండ్లుగా ఆయుర్వేదాన్ని గుర్తించినట్లు చరిత్ర కవిస్తూ వుంది. గాని పొందిన అభివృద్ధియు లేదు. స్థిరమైన కార్యక్రమములేదు. కప్పించే కార్యక్రమము ఎప్పుటి కప్పుడు జి. ఓ. లపై ఆధారపడుతూ వచ్చింది. ఆ జి. ఓ. లు అధిక సంఖ్యాకులైన ఆయుర్వేద వైద్యులకు నష్ట

దాయకముగా నడచినవి. ఎందరు ఎన్నో ప్రయత్నములు చేసినా ప్రయోజనము లభించలేదు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేకింపబడ్డ తరువాత వైద్యలోకిమంతటికి సంబంధించిన సంస్థ యేర్పడుతుందని ఆశించాము. అందులో ముఖ్యముగా ఆయుర్వేదమునకు వెన్నెముక యనదగిన గ్రామవైద్యులకు లభిస్తుందని ఆశించాము. అట్టి ఆశయముతోనే నేను ఆయుర్వేదోద్యమములో కృషిచేశాను. ఆ యాశయనిర్దిష్ట దేశ మంతటా పర్యటించాను. సభలు సమావేశాలు జరిపాను. కలసిరాని వైద్యుల నందరిని కలసి వచ్చునట్లు కూడగట్టుకొని వేలాది సంఖ్యగల వైద్యులను మండలిలో కూర్చుకొని వారి ఆదరాభిమానములతో ప్రోత్సాహముతో ఇటు ప్రతీక నడుపుతూ, అటు సంఘ పురోభివృద్ధిని పెంపొందించుకంటూ వచ్చాము. అట్టి సోదర వైద్యబృంద మందరిచేతు మండలిచే చిత్తుచట్టముపై సమర్పింపబడిన సవరణలు బలపరచుటకు మంత్రి వర్గమునకు మహజర్లు పంపునట్లు ప్రయత్నించి విజయము పొందాము. దేశంలో గొప్ప సంచలనం వచ్చింది. ప్రజలుకూడా హర్షించారు. ప్రభుత్వం ఆదరించింది. వైద్యులు కృతజ్ఞత వెల్లడించారు. ఇంత ప్రతిభా పంథమైన కార్యక్రమము మండలి అధ్యక్షులనునే జరిగింది. ఇంతటి ఉత్సాహంతో ఆహర్నికలు కృషిచేసి దేశవ్యాప్తంగా అభినందనలు పొందుతున్నను, మనలోని ఈరాపరులు ప్రప్రథమంగా వివరించిన పెద్దన్నయ్యలు వెక్కిరింపులు మానలేదు.

అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహామండలి అధ్యక్షులు రాజమండ్రి విచ్చేసిన సందర్భములో శ్రీ పండిట్ జీ, స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీ, మోహన్, శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యకర్మ, బంగారయ్య ప్రభృతులు.

ఆంధ్రా ఆయుర్వేద వైద్యులందరి విజయవాడలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాసనసభాధ్యక్షులు శ్రీ కాశేశ్వరరావుగారిని సన్మానించినప్పుడు

పుట్టుకతో వచ్చిన బుద్ధి పుల్లలలో పెట్టినప్పుడే పోతుందిన్నట్లు వ్యవహరిస్తూనే వున్నారు.

కార్య దర్శి తో చర్చ

ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖా కార్యదర్శికి కాలై 1వ తేదీని చిత్తుచట్టముపై సవరణలు దాఖలు పరచాము. ఆయన అనేక ముఖ్యవిషయములు చర్చించి ఆమోదించారు. ప్రభుత్వ చిత్తు చట్టంలోని భాగాలు, మండలి సమర్పిత సవరణలు ప్రత్యేకముగా ఇంగ్లీషులో, తెలుగులో ముద్రించాము. దేశవ్యాప్తముగా ఆంధ్ర కాసన సభాసభ్యులకు మండలి సభ్యులకు అనేకమంది నిపుణులకు పంపి నూచనలు బాగున్నవని ఆమోదింప చేశాము. ఇంతక్కు అనంతరం ఆంధ్ర మంత్రిమండలి ఆగస్టు 1956 రెండవవారంలో ఆలోచించింది. ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది. నాటి ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ కళా వెంకటరావుగారు 16వ తేదీ ఆగస్టు 1956న ఆంధ్ర కాసన సభలో ప్రవేశపెట్టి ఆయుర్వేద ప్రతిష్ఠను అభ్యున్నతిని సంగ్రహించారు. ఆంధ్ర కాసనసభ్యుల ఆమోదముతో చట్టం కాబ

డింది. రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందినట్లు అమమతి వచ్చు సరికి కర్నూలునుండి ప్రభుత్వం హైదరాబాదు మార్పునందించి ఈ మార్పులువల్ల కాలం కొంత గడచిపోయింది. ఇటీవల 1957 మే 26వ తేదీని చట్టమునుసరించి బోర్డు నిర్మాణము జరిగింది. సెప్టెంబరు 20వ తేదీని బోర్డు సమావేశములకు ప్రారంభోత్సవమున్నూ జరిగింది. బోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీ దాక్షరు లక్ష్మీపతిగారు వికాలదృష్టితో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై పథకములను ప్రవేశపెట్టి, సర్వతోముఖంగా అభ్యున్నతిని గూర్చగలరని, సభ్యులందరు తమ వెనుకటి ఆశయాలకు స్వస్తి చెప్పిఅయినా కార్యసౌలభ్యానికి దారితీస్తారని, ఆకింప వీలవుతుందని ఆనుకొంటున్నాము. ఇంతటి సందేహానికి కారణాలు బోర్డు నిర్మాణము సమగ్రముగా లేకపోవుటయే కారణము. యే ఆశయముతో యీ కార్యక్రమము విజయవంతమగుటకు కృషి చేయబడిందో దాని కనుగుణ్యమగు నిర్ణయములు లేకుండుట - ఇంతటి ఘనకార్యానికి ఎవరు

42వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు (తెంగుకూరు)

కవిరాజ్ పండిట్

శ్రీ అనంత త్రిపాఠికర్మగారు, బరంపురం.

7-9-57న శ్రీ కృష్ణ హైమ్యజ్యోతిగారి ఆధ్యక్షతన గుంటూరులో శ్రీ నాగార్జున మాలికా ప్రదర్శనకాలయందు శ్రీ కిషిరాజ మోహన్ గారిని సన్మానించిన సందర్భములో

శడపటిల్లా ఆయుర్వేద మహామండలి సభకు ఆధ్యక్షత వహించిన శ్రీ మోహన్ గారికి వేదపండితులు అతిస్థులూసంగు దృక్పథము.

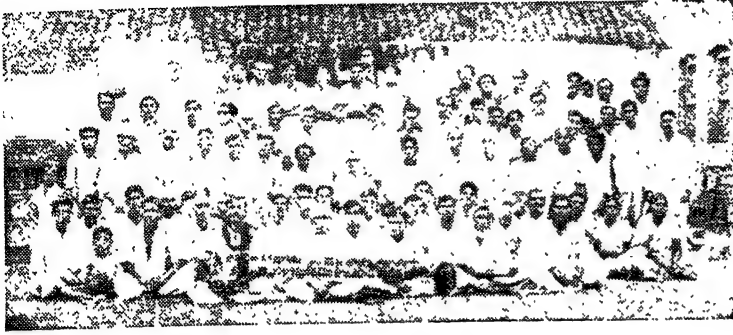
కారణభూతులూ వారికి సానములేకం ద ప్రభుత్వ నిశ్చయములు దొడ్డి పుట, కార్యవాదనలైన మండలి సభ్యులు పదవులకై పెనుగులాడేవారు కాదు. ఆశయసిద్ధికి భంగకరమైన నిశ్చయమని మాత్రము అసంతృప్తిని పొందారు. కార్యదీక్షాదక్షులు గనుక, శక్తివంచన లేకుండా తోడ్పాటు లభింపజేసి సహకరింప దలచారు.

మండలి సభ్యులీమాత్రమైనా ఆ సంతృప్తిని పొందుటకు కారణము - కార్యరంగములో యేనాడు కనిపించ విచారిని దేశంలో ఆయుర్వేదం పరి స్థితులు ఎరుగనివారిని, నేడు దేశ ములో ఆయుర్వేదం ఎలా అభివృద్ధి పొందవలెనో - ఆయుర్వేదీయులు యేమి కోరుచున్నారో - వారి ఆవస రములు ఎట్టివో గ్రహింపలేనివాని - ముండి పట్టుదలతో వాదించేవాని యేర్పరిచుటయే కారణము. మద్రాసు బోర్డువలెనే వాదోపవాదములకే తా వొసగునట్లున్నవారితో నిర్మాణించి నందువలన యేర్పడిన బోర్డు యేమి చేయగలదో చూడవలయునని నిరీక్షిం పుచున్నాను.

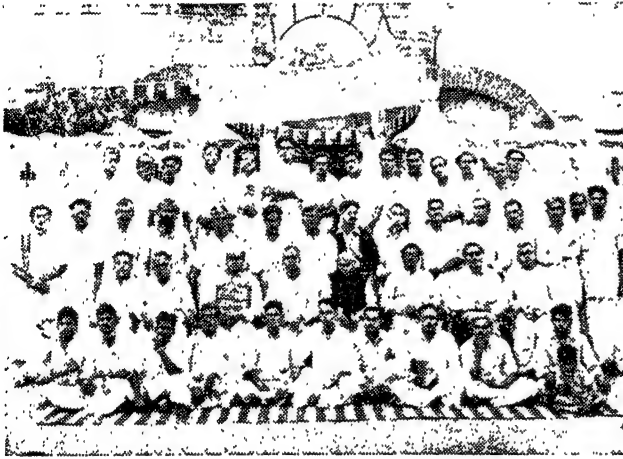
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి

చరిత్రలో ముఖ్యభాగాలు వివరిం చుటలా వై కార్యక్రమము లన్నియు ఎట్టి వివాదములకు చోటియకుండా ప్రధాన కార్యదర్శి నైన నా ఆశయ మనకు సంపూర్ణ సహకారము లభింప జేసింది. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య మండలి కార్యవర్గ సభ్యులైన నేమి, ప్థాయాశిమితి సభ్యులైన నేమి, సర్వ సభ్యులైన నేమి అందిరు బోధాత్మాహ మిచ్చారు. తగు సూచనలు యిచ్చారు. సభ్యులకు అలంకారమైన కార్యవర్గం జాబితా ఈ క్రింద పొందుపరిచితిమి.

(తరువాయి 48వ పేజీలో)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా
ఆయుర్వేద వైద్యమండలి 7వ
వార్షిక సభను శ్రీ మోహన్
ప్రారంభోత్సవము జరిపినదృశ్యం

గుంటూరు తాలూకా ఆయు
ర్వేద వైద్యమండలి వార్షికమహా
సభకు శ్రీ మోహన్ అధ్యక్షత
వహించిన దృశ్యం.

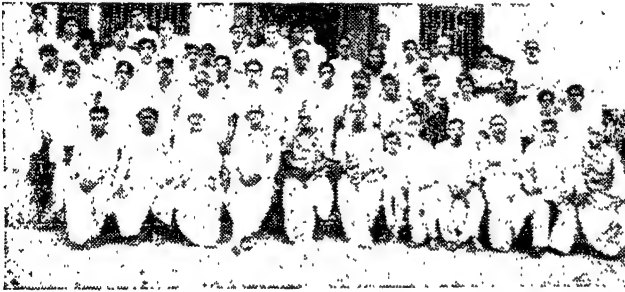

శ్రీ ఎనిబిల్లి నూకరాజగారు తమ
జననీ జనకులవర్ధంతి సందర్భంలో
శ్రీ మోహన్ గారిని సన్మానించి
రూ 116 లు నొసంగుట.

డాక్టరు ఆచంట అక్బీవతిగారి 77వ జన్మదినోత్సవం

గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి వారిచే శ్రీ డాక్టరు వల్లూరి
కుబ్జారావుగారి గృహవరణలో జరిపినపుడు

గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి శ్రీ పార్థినారాయణ పండిట్‌జీ
గౌరవార్థం జరిపిన సభ.

(45వ పేజీ తరువాయి)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కార్యవర్గం వి 11-9-55
నుండి 27-12-56 వరకు పాలనలో నున్నది.

వి వ ర ము లు

- 1 అధ్యక్షులు-వైద్యరాజ వస్తాడు వెంకటస్వామిగారు
- 2 ఉపాధ్యక్షులు-1. ఆయుర్వేద సార్వభౌమ
మల్లెల శోభనాచలచక్రవర్తిగారు
2. ఆయుర్వేద వికారద
చక్రవర్తుల నరసింహాచార్యులుగారు

- 3 ప్రధాన కార్యదర్శి - కవిరాజ ఉరిటి
సూర్యనారాయణ మోహన్ గారు
- 4 కోశాధ్యక్షులు - చికిత్సావికారద
పిళ్ళా అప్పలనరసయ్యపాత్రుడుగారు
- 5 సంయుక్త కార్యదర్శులు- 1 వైద్య
రాజ వస్తాడు వెంకటరత్నంగారు
2 వైద్యరాజ గోగిసేని
వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరిగారు

స భ్యు లు

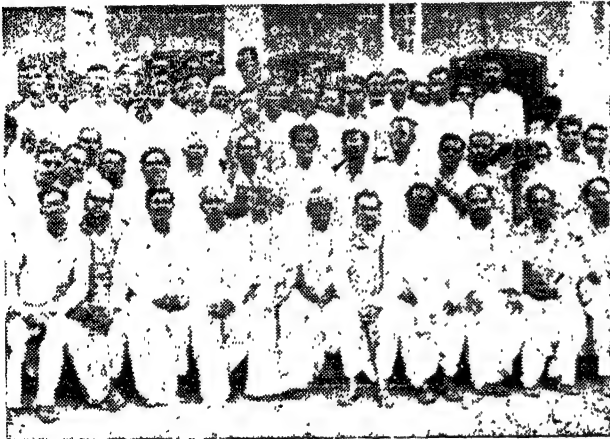
- 6 ఉన్నాదవైద్యాచార్య
చందు కుబ్జారావుగారు
- 7 వైద్యరాజ దాశ్యం వెంకట
రామానుజ నూరిగారు
- 8 వైద్యరాజ అవనిగడ్డ నాగభూషణం
గారు
- 9 కవిరాజ రెడ్డి కోటయ్యనాయుడుగారు
- 10 వైద్యరాజ వి.కృష్ణమాచార్యులుగారు
- 11 రాజవైద్య వేదాంతం
శ్రీనివాసాచార్యులుగారు
- 12 కవిరాజ బిల్లా నరసింహమూర్తిగారు
- 13 ఆయుర్వేద వైద్యభివక్
పురిం వెంకటసుబ్బయ్యగారు
- 14 వైద్యశ్రీ పప్పు సూర్యనారాయణ
దొరగారు
- 15 వైద్యశ్రీభరణి పొన్నాద వెంకట్రాడి
గారు
- 16 కవిరాజ గన్నామంతున వెంకట
జమాలశెట్టిగారు
- 17 కవిరాజ మొగల్ మస్తాన్ సాహెబ్
గారు

- 18 వైద్యశ్రీ వల్లూర్ కుబ్జారావుగారు
- 19 కవిరాజ రాఫర్తి రామశోగిగారు
- 20 వైద్యరాజ చిక్కలది అనంతాచార్యులుగారు
- 21 వైద్యరాజ కొండపనేని చలమయ్య చౌదరిగారు
- 22 కవిరాజ మిర్రె సంతోషనాయుడుగారు
- 23 కవిరాజ యం. యస్. సుభాష్ సాహెబ్ గారు
- 24 కవిరాజ్ టి. కృష్ణమోహన్ గారు
- 25 వైద్యరాజ పాలపర్తి మోసన్ గారు
- 26 వైద్యరాజ పసుపులేటి వెంకటసుబ్బారావు
- 27 వైద్యరాజ చుక్కానివనంరాజుగారు.

(తరువాయి 50వ పేజీలో)

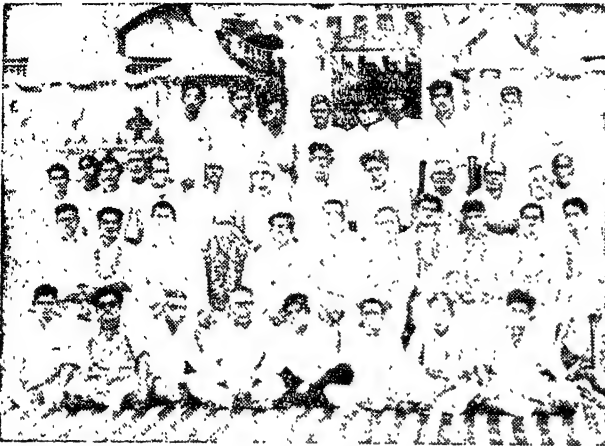
డి 18-11-56 న అనకాపల్లిలో జరిగిన విశాఖపట్నం జిల్లా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవము. చిత్రంలో శ్రీ తి. ప. రామానుజస్వామి, శ్రీ కవిరాజమోహన్, శ్రీ పి. ఉమాచమేశ్వరరావు, నాగం అప్పారావు మొదలైనవారు గలరు.

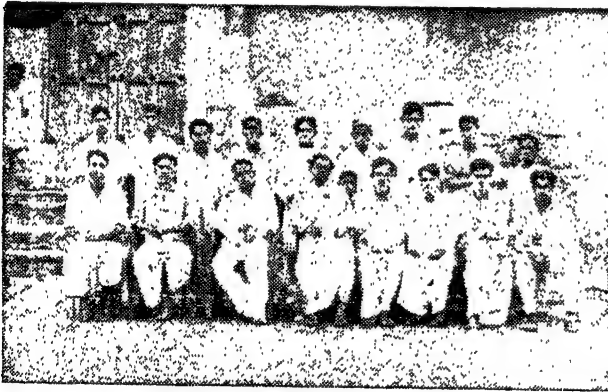
డి 15-4-56 వ తేదీన రాజమండ్రిలో ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి 2వ కార్యవర్గ సమావేశం. జరిగినప్పటి చాయాచిత్రము.

28-1-56 న తిరువూరు తాలూకా ఆయుర్వేదవైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవము జరుపుతున్న శ్రీ కవిరాజ మోహన్.

గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్య మండలి వార్షిక సభా సందర్భములో పాల్గొన్న పెద్దలు, నూతన కార్యవర్గము

28-10-56 న మక్కువేటలో జరిగిన కృష్ణాజిల్లా జగ్గయ్యపేట తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవము

(48 వ పేజీ తరువాయి)

- 28 వైద్యశ్రీ పెద్దింటి వెంకటాచార్యులుగారు
- 29 కవిరాజ స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీగారు
- 30 ప్రాణాచార్య డి రంగాచార్యులుగారు
- 31 వైద్యరాజ ముఠిపూడి రామకోటిశ్వరరావుగారు
- 32 వైద్యశ్రీ ఈదర వెంకటరామయ్యగారు
- 33 వైద్యవిద్వాన్ కంభంమెట్టు విష్ణువర్ధనరావు
- 34 వైద్యశ్రీ కాసులనాటి అంజనేయ శర్మగారు

35 ఆయుర్వేదాచార్య శిష్టా మబ్బిమ్మయ్యకాశ్రీ గారు

36 వైద్యశ్రీ పృథ్వీకాశచంద్ర కళపథిగారు

37 వైద్యశ్రీ శిరిపురపు శేతుమాధవరావుగారు

38 బిషాచార్య గొట్టుముక్కల సుబ్బిమ్మయ్య కాశ్రీగారు

39 వైద్యావధాని, కవిరాజ కందుకూరి వెంకట సుబ్బారావుగారు

40 పండిట్ ధన్వంతరి రఘూత్తమాచార్యులుగారు

41 కవిరాజ స్వామి హంసానంద సరస్వతిగారు

42 వైద్యరాజ టి. జియ్యరదాసుగారు M. L. A.

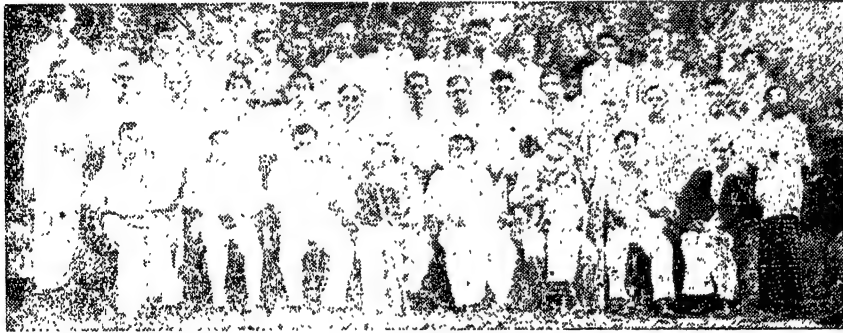
43 కవిరాజ వి. కామరాజుగారు

ఇట్టి దీక్షాతత్పరులైన 45 గురు కార్యవర్గ సభ్యులతో, 175 గురు స్థాయిసమితి సభ్యులతో 18 వందలకు మించిన సర్వసభ్యులతో నిండియున్న ఆంధ్రఆయుర్వేదవైద్యమండలి ప్రభుత్వములమార్పు ననుసరించి హైదరాబాదులోని ఆయుర్వేద మండలిని విలీన పరుచుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలిగా రూపొందించుకొనుటకు ఆలోచనలు కొనసాగినవి. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి, వికాలమైన మృదయంగల కార్యకర్తలు గలది గనుక స్థాయిసమితిలో చర్చించి ఒక నిర్ణయము నకువచ్చి డి 28-12-56 వ తేదీని విజయవాడలో విలీన మహాసభలు జరుపుకొని తాత్కాలికముగా మహాసభ జరుపువరకు కార్యవర్గమును యేర్పరచుకొనడమైనది. అందులో 30 మంది కార్యవర్గ సభ్యులున్నారు. గత కార్యవర్గమే చాలా భాగమిందులో నున్నది. హైదరాబాదు కాఖ వారే శ్రోత్రసభ్యులని చెప్పవలసి యుంటుంది. విలీనం జరుగునాటికి ఆంధ్రలో గత మండలి సభ్యులు 18 వందలమంది వున్నారని యిదివరకే పేర్కొన్నాము. నేడు దాదాపు నాలుగేతమంది దాటి నారు. ఇంతమందిలోను హైదరాబాదు కాఖవారు చేర్చిన సభ్యుల సంఖ్య యేమియు చేరలేదు. ఆ సంఖ్య యెంతవున్నదియు అర్థము కావడంలేదు. నైజాంజిల్లాలలోని వైద్యసంఘాల సమైక్యమునకై యెంతో కృషిచేయవలసి యున్నది. కార్యదీక్షా తత్పరత లోపించినందున ఆ ప్రాంతీయ పరిస్థితులు మరింతలోపించిపోయినవి. ప్రతివారు కార్యదర్శులు, అధ్యక్షులు అంటూ నామకరణంచేసికొనుటతో తృప్తి పొందు చున్నారు.

(తరువాయి 52 వ పేజీలో)

23-9-56న
కృష్ణాజిల్లా
ఆయుశ్యేద
మహాసభలో
ఆహ్వాన
సంఘ
ధ్యక్షులైన
శ్రీ చిరుమిళ్ళ చిట్టి
M. L. A.
గారు
ప్రసంగిస్తున్న
దృశ్యం.

★
ది 18-11-56న కర్నూలుజిల్లా
ఆయుశ్యేద మండలి ద్వితీయ
వార్షిక సభ జరిగినప్పటి
చాయాచిత్రము.

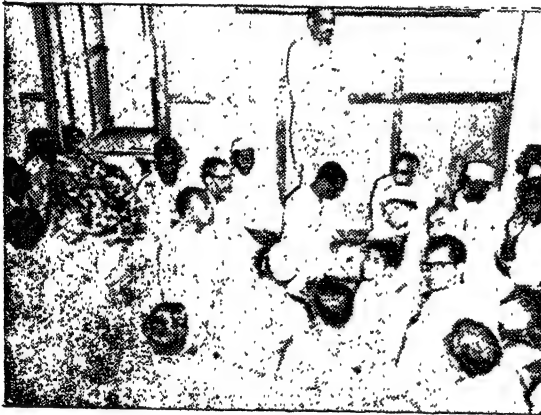
★
ది 15-2-57న భీమవరం
తాలూకా ఆయుశ్యేద
మండలి ప్రారంభోత్సవము
జరిగినప్పటిచాయాచిత్రం,
శ్రీ బాలరాజు మహర్షి, కవిరాజు
స్వామిప్రజ్ఞానానందజీ,
శ్రీ మోహన్, శ్రీ నర
సింహరాజు మొదలైన
వారు ఆసీనులై
యున్నారు.

18-10-56 న జరిగిన

కృష్ణజిల్లా ఆయుర్వేద మహాసభకు అధ్యక్షతవహించిన

శ్రీ మోహన్ ఉపన్యసించుట.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి

ప్రారంభోత్సవ సందర్భములో ఆయుర్వేదాచార్య

శ్రీ శిష్టా నుబ్రహ్మణ్యకాశ్రిగారు ఉపన్యసించుట.

(50 వ పేజీ తరువాయి)

అది పాతచరిత్ర. ఆంధ్రలో జరుగుతున్న ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాలు గుర్తించి కృషిచేసి తమతమప్రాంతీయ పరిస్థితులు క్రమస్థితిలోకి తేవడానికి ప్రయత్నించుట గౌరవము.

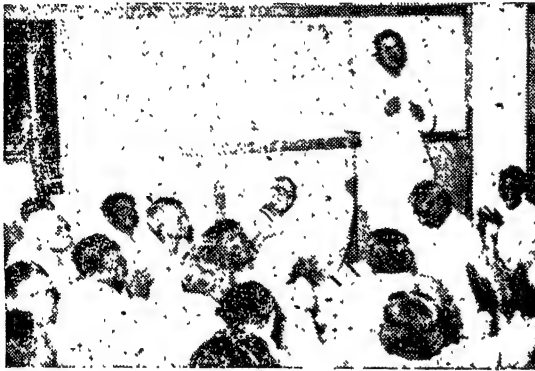
సమాజ వికాసమునకు “ఆంధ్రప్రదేశ్” అంటూ నామ కరణం చేసికొన్నందుకు సార్థక వస్తుతుంది. అదియు గాక ఆంధ్ర ప్రాంతమును చూపుతూ మేము నాయకులమై పోయామని తృప్తిపడితే లాభములేదు. ఆంధ్రలో కార్యక్రమ నీతి, నిజాయితీ అలవర్చుకోవాలి. ఆంధ్రలో కార్యదక్షత అఖిల భారతంగా విఖ్యాతమైంది. అఖిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ వారు భారతదేశములోని వివిధరాష్ట్ర సంగ్రహాలవారు, భారత ఆయుర్వేద ప్రముఖ నాయకులు మన కృషిని అభినందించు చుండుట ఆంధ్రలో కార్యక్రమాన్ని చూచి మీ మీ రాష్ట్రములు సరిదిద్దుకోవలసిందని వివిధ రాష్ట్రములకు సలహాల నిచ్చుచుండుట జరుగుచున్నది. ఒక్కమాటలో చెప్పవలసివస్తే భారత దేశం మొత్తముమీద ఆంధ్రప్రదేశ్లోని మన మండలికి గల గౌరవ ప్రతిష్టలు, సభ్యత్వ సంఖ్యలబలము, సాటియే సభ్యులను ఏ రాష్ట్రములోను లేదని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి ప్రతిభ మన సంఘానికిన్నీ ఇటీవలనే లభించిందని, దీని ప్రతిష్టను మరింతా ఉన్నతపరచాలని ఎవరికీకొద్ది వారు పనిచేయుచున్నారు ఇట్టి పట్టుదలను పరిక్షించుతున్నవారందరు సూరించి పూర్వపు తగువులు, తంటాలు లేకుండా ఉత్తమ స్థాయిలోమండలి నడచుట గమనించి చీకటిపోయిన వారంతా లీనమై పనిచేయుచున్నారు. “చీలిపోయిన వారు” అన్న మాటపై కొంత వివరణముచేయ ప్రయత్నించుచున్నాను.

మన మండలి యేనాడో స్థాపింపబడింది. 40 యేండ్లు వయస్సుకూడా వచ్చింది. ఇంతి చరిత్రలోను విశ్వత సంతాపించలేకపోయింది. తగిన సంఘీభావము లేక నిర్మాణయంత్రమైన కార్యక్రమము లేకపోయింది. యే సమావేశము చూచినా ఎలుకమీద పిలి, పిలిమీద ఎలుక అంటూ తేగవులేగాని అదర్భ ప్రాయోగమైన కార్యక్రమమే లేదు. పాలించినవారు పాల్గొంటున్నవారు మహామహా ప్రముఖులే అయి వున్నారు. ఎందరు పాల్గొన్నా ఎవరు పాలించినా కార్యక్రమం నూన్యం. చరిత్ర కొక్క విషయమైన దొరకడు. జరిగిన కార్యక్రమము అయినా లభించదు. వార్షిక మహాసభలలో కలహాలేగాని ఒకరి నుండి మరొకరు ఒప్పించుకొను రికార్డు గానరాదు. అహంకారపుమాటలే వినిపిస్తాయి. ఒకరిపై ఒకరు దుమ్మెత్తి పోసికోవడం - “ఆ కార్యదర్శి ధనమపహరించాడు- యీ కార్యదర్శి రికార్డు దొంగిలించాడు.”

(తరువాయి 51వ పేజీలో)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి
విజయవాడలో 27-8-56 న
ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ
అల్లూరి సత్యనారాయణరాజు
గారి అధ్యక్షతన ఆరోగ్యశాఖా
మాత్యులు శ్రీ కళా వెంకట
రావుగారిని సన్మానించుట.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సం
ఘాధ్యక్షులు శ్రీ అల్లూరి సత్య
నారాయణరాజుగారు సన్మాన
సభిలో ప్రసంగించుట.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య
మండలి ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ
మోహన్ సన్మాన పత్రము
సమర్పించుట.

(52వ పేజీ తరువాయి)

అచటనేదే చరిత్ర. నేనీ విద్యకుండలికి కార్యదర్శిగా వచ్చినానీ వప్పగించుకొన్న రికార్డు ఎలాంటిది అంటే చాలా హాస్యాస్పదంగా వుంటుంది. వయస్సు 40 యేండ్లు వున్నది. ఈ గండరగోళంలా జరుగు సభలకు సమావేశాలకు వచ్చిపోవు వైద్యులు కార్యకర్తలు చాలా నలిగిపోయారు. యేవగించుకొన్నారు. సభ్యుడుగా వున్నామని చెప్పుకొనుటకు కూడా అసహ్యించుకొన్నారు. నేను కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొబడిన 26 వ పమ్మేళ్లన మహాసభనాడు సభ్యుల పాత జాబితా మచ్చుకైనా లేదు. సంఘాల విద్యవంతులన నమసరించి మహాసభకువచ్చినవారే సభ్యులుగా గుర్తించుట జరిగింది. ఇట్టి కార్యక్రమాల్లో, ఇట్టివిద్రవీతిలో చీలిపోయినవారంతా నేడు మన కార్యక్రమమును మార్చించుతూ సమాజ పురోభివృద్ధికి కృషిచేయుచున్నారు.

మన విద్యతరూచి సహించలేనివారు

మనలాని కట్టుబాటును కార్యక్రమాన్ని చూచి సహించలేక కొందరు వెనుకటి అనైత్యతాంత్రికబుద్ధి గలవారు మనలో మనకు చీలికలు కల్పించాలని ఎంతో ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. ఎంత అబద్ధ మాడుటకైనా వెనుకంజ వేయుట లేదు. ఈవిధంగా వారు చేయు అనర్హపు కార్యక్రమాలవల్ల సంఘం చీలికలు అయిపోతే వారికి ఒక భాగములో నాయకత్వము లభిస్తుందనే దుస్సంకల్పమేగాని - ప్రతిభావంతంగా అభివృద్ధిపొందిన సంఘ గౌరవ మర్యాదలు సంరక్షించుదామనిగాని, కార్యకర్తలకు ప్రోత్సాహమిచ్చామనిగాని తలంపు

చరిత్రభాస్కర కోట వెంకటాచలంపంతులుగారి ఆధ్యక్షతన కవిరాజు పత్రిక ద్వితీయ జన్మదినోత్సవము జరుపుకొన్న సందర్భములో సంపాదకులు, ముద్రాపకలు, తదితర వైద్యమిత్రులు.

కాదు. వీరి ప్రయత్నము అనుకున్నంత ముఖ్యంగా ఫలించనందున మన సంఘీయులలో, మన కార్యకర్తలలో చీలికలు పెట్టటాక పనిగా పెట్టుకొన్నారు. ఈ చీలికలు పెట్టు సంకల్పమునకు నేడు బోర్డుపదవుల పోలిక, కష్టించి పని చేయు కార్యకర్తల ప్రతిష్ఠ, గౌరవ మర్యాదల పోలికలు తీసుకొని పనిచేయుచున్నారు.

బోర్డు పదవులలో కల్పించిన చీలికలు

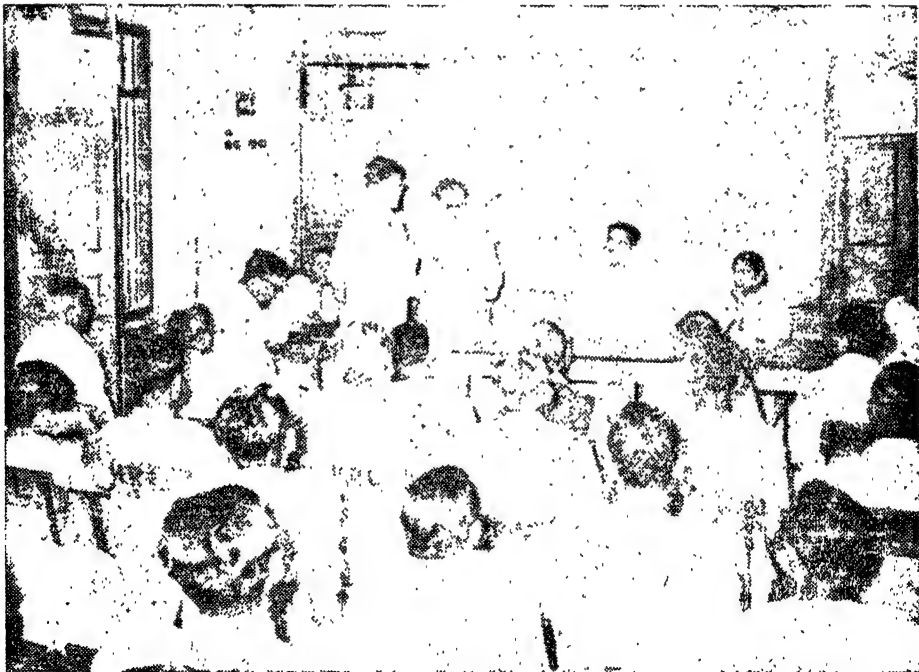
ఒక వర్గానికి చెందినవారిలో యే వొకరిద్దరికో ప్రభుత్వ బోర్డులో స్థానాలు లభిస్తే వారిద్వారా ఆవర్గం యొక్క ఆశయాలు నెరవేర్చుకోవడం ధర్మం. అట్టి ధర్మాల్ని పాలించుటలో నా మిత్రకోటిని మున్నుండు పేర్కొని పేర్కొకరిని పేర్కొనవలయునని చెప్పవచ్చును. అట్టి కట్టుదిట్టములుగల సమాజంలో ప్రవేశపెట్టిన చీలికల సమాజం వారు నీవు ముప్పది యేండ్లుగా సమాజంలో వున్నావు. నీకు లేని స్థానం మోహన్ కు వచ్చిందే. ఇలాంటి మాటలు మూటగట్టుకొని తిరుగుటయే వృత్తిగా పెట్టుకొన్నారు. ఈ యీర్ష్యాపరులకు, ప్రప్రథమముగా పనిచేయుకుండా మండలి మర్యాద నశించిపోతూ వున్నా, మేము మండలికి ప్రధానుల మనకొనేవారి గొంతుకు వురిదగిలించి నట్టయింది వారి మూలంగా మరికొందరికి - ఈ సమయములో రెండు మాసములుగా ప్రారంభమైన యీ యీర్ష్యాలనమునుండి విముక్తి పొందలేక నానా అగచాట్లు పడ్డాము మిత్రులకేరీ తిన్న యింటికి వాసాలెక్కించే సభ్యులుకూడా యిటీవల సంఘాభివృద్ధిలో కలసిన వారున్నారు. తగవులు తంటాలు నోటి దురుసుతనం వీరికి ఆస్తి. అలాంటివారి ప్రోత్సాహంకూడా

ఈరీలో ద్యోతకమైతే సమాజం బాధలు వరింపగలమా? ఈ తగవులు తంటాలు సమయములోనే ది 12-9-57 న జరిగి కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశములో - నేకానికి మహాపకారము - సమాజంలో వికాసం కల్పించుటకు మండలి ప్రతి సభ్యుడికి అంద చేసిన ఆమోదపత్రంపై దాడివెడలించారు. దానికి అసార్థాలు అనవసరంగా కల్పించారు. అభ్యుదయ కరమైన మార్గం ఆ యీర్ష్యలో నలిగిపోవాలనే వాంఛ - ఆయుర్వేద మండలి సభ్యులను - ఆయుర్వేద వైద్యులుగా అంగీకరించరాదని వాదం నేనుచేయే చేసుమేస్తే" అన్న సామెతగావుంది. మండలికిది ఎంత పరువునష్టమొకొందరికప్పుడు తోచలేదు. ఈ అందోళన తెచ్చిన వారిలో యిలాంటి ఆమోద పత్రాలు, అంతకమించినవి దేశంలో వైద్యులకిచ్చి ధనంసేకరించి జీవించే తెగకూడా వుంది. యే ఫలాపేక్షలేకుండా మండలి వుచిసంగాయుస్తే వారికి నష్టంకలుకుందనే బాధకూడా యిందులో చేరింది.

ఏది ఎలాగయితే ఆమోదపత్రాలు యివ్వకూడదని తీర్మానం చేశారు నలుగురి ఆభిప్రాయంతో యంతటి ఘనకార్యం నశించి పోతుందని కోరి ఆభిప్రాయం. చరిత్రలో ఈ మండలికి లేని సంఖ్యా బలం నేడుగలదని వారంతా ప్రతిభావంతులేమని ఆమహాజనులు ఈ సడించి ఫీ అంటారనే విశేష మైనా లేకుండా వ్యవహరించుటలో యేనాడు మండలి అంటే సరిపడని, ఈర్ష్యల పత్రికలు తాటికాయంత అక్షరాలతో నన్ను విమర్శ చేయుటకు తలపడ్డాయి.

చూచారా! నేనీ కార్యరంగంలో అడుగిడిన తరువాత యే పరిస్థితులలో యేనాడులేని ఎదురీత దేశమంతా హరించే ఒక కార్యక్రమంమీద తెచ్చారు. నేను ఆమోద పత్రం (Confirmatory certificate) అందచేయుటలో భారత దేశంలోని వివిధ రాష్ట్ర సంఘాలు, నిపుణులు - ఇచ్చిన సలహాలపై యిచ్చాను. అది మండలి వికాసమునకేగాని - ఏ వొక్కరి స్వార్థము కాదు. యీ ఆమోద పత్రము అందచేయును ఆ సభ్యులనుండి ఒక్క రూపాయికి తక్కువగాని ఓరాళం యివ్వమని కోరాను. యిచ్చినవారు యిచ్చారు. యివ్వనివారు యివ్వలేదు. తాలూకా, జిల్లా సంఘాల

పరపతులు ఆభివృద్ధి పొందించుట అవసరము గనుక - ఆయా కాఖలకు పంపి విరాళములు వసూలు చేయమన్నాను. రాత్రి పగలు అవకుండా యేకైక శక్తితో వృద్ధిపొందించు కొంటున్న కార్యక్రమాలకు ఒక్కరూపాయి విరాళము వసూలుచేయుట దోషంగా భావించారు. పనిచేయలేదు - చేయువాని దుమ్మెత్తిపోస్తారు. అందులో ఈ చెదపురుగుల విలయ తాండవంలో సమాజాన్ని చిత్రపథ చేయుటకే తలపెట్టారు కార్యక్రమములో వేలుపెట్టి చూపలేని వారై నందున - యే ఆభిందమైనా - ఎంత అవినీతికరమైన మాటలైనా అనడానికి, నిందలైనా వేయడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. యీవిధంగా విసిగి వేసాయనట్లు చేస్తే అసహ్యించుకొని వైదొలిగిపోతామని వారి భావం. నేను యిట్టి బెదరింపులకు జడిసేవాడిని కాదు. జీవితమంతా యేపని చేయకుండా సంఘాన్ని పట్టుక వేలాడుట నా ఆశయం కాదు. రాండు దళాబ్దులుగా నిలిగిపోతున్న రిజిస్ట్రేషను సహస్య అష్ట కష్టాలుపడి ఒక మార్గానికి తెచ్చాము. ఎందరు అడ్డుతగిలినా అది విజయవంతంగా నెరవేరుతుంది. ఇందులో శ్రీ డాక్టరు (తిరునాయి 56 వ పేజీలో)

కవిరాజ పత్రిక కృతీయ జన్మదినోత్సవ సందర్భములో వేదికపై సభాభ్యుత్థులు శ్రీ దండమాడి రాజగోపాలరావు, ప్రారంభకులు శ్రీమతి రంగమ్మరెడ్డి, మద్రాసకులు శ్రీ గోపాలరావు, సంపాదకులు శ్రీ మోహన్ గార్లు.

సర్దార్ శ్రీ మరుపిళ్ల చిట్టి M. L. A. గారి అధ్యక్షతను కవిరాజ పత్రిక చతుర్థ జన్మదినోత్సవము జరుపుకొన్న సందర్భములో

(55వ పేజీ తరువాయి)

ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు దేశంలో వైద్యుల పరిస్థితులు ఎరిగిన వారు. వారే నేటి బోర్డు అధ్యక్షులు. వారి నాయకత్వములో క్లిష్టసమస్యలెన్నివూండినా, సమసిపోగలవు వున్న వైద్యులను వున్నట్లు గుర్తించి గాజోవువారికై ఎన్ని పరిమితులైనా పెట్టవచ్చుననే వాదం దేశంలో పెద్దలంతా అంగీకరించారు. ఈవిధంగా వ్రాస్తూవెలితే మహాభారతమంత గ్రంథం పెరుగుతుంది. అది ముద్రించి మీముందు పెట్టలేమిగాదా? యిప్పటికే నేను ఋణాల్తో ముగిసిపోతున్నాను. కవిరాజ వైద్యమండలి నిర్వహణలో దాదాపు 15, వందలు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి, మహామండలి పేరుతో దాదాపు రెండువేలు, కవిరాజపత్రిక పేరుతో మూడేడల్లలో 37వందలు రూపాయలు వృత్తిపోయింది. సంపాదన లేదు సమాజంలో పనులు యింకా మిగిలియే యున్నవి. ఎందరు ఎన్ని చందాలు చెల్లించినా విరాళములు యిచ్చినా ఓహూ స్వల్పమే. దాని వల్ల పనులు పూర్తికావు. జరిగినదానిలో వచ్చిన చిక్కులు - జరుగనున్న కార్యాలూ కష్టాలు - సమాలోచించే సంఘం కన్పడదు. స్నేహితులు కన్పించరు. చెలిలే చూసంగా దివి పూరుకొంటారు. నేనంటే ఈర్ష్యలవారు, సమాకారం చేయ

వారినుండికూడా రానీయకుండా ప్రచారము చేస్తున్నారైగా సంఘ భవనంతా నాకే వర్తించుతున్నదని ప్రచారం - ఇట్టి అదినీతి పరులతో నలిగిపోతూ యేమి సంఘసేవ చేయగలము? అర్థంకాదు. నేడు యువకులు నీతి నిజాయితీ గల వారు సమాజంలో వున్నారగునక వారందరూ నడుముకట్టి బాధ్యతగల స్థానాల్లో ప్రవేశించి మందలి పురోభివృద్ధికై కృషిచేయ గలరని ఆశించుతున్నాను. అలా సమాకరించి ముందుకు రాకపోతే ఆకారణ కలహాలతో నలభైయేండుగా నలిగిపోతున్నట్లే మందలి నలిగిపోతే నేటి లోకం వద్ది పోతుంది. నేటి సంఘం నవీన యుగమును దృష్టియందుంచు కొని ప్రాగ్త ఆలనాల్లో, పద్ధతులు మార్చుకొని పనిచేయక పోతే లాభంలేదు. ఒకరు యిద్దరు కార్యకర్తలు ముందుకు వస్తే లాభంలేదు. అర్థికంగా బాధపడతారు. నాలుగైరారు తైపోతారు. పనిచేయు చున్నంతనేకే - లోకం - ఓహూ - అంటుంది. కార్మిగి మూలపడితే - ఈరావర లతోపాటు లోకంకూడా నవ్వుతుంది. గనుక నా ప్రత్యేక సమీక్ష ఎందుకు సమర్పించానంటే - నా గొప్పతనం కొరకు కాదు. చేసినపని స్పష్టంగా వుండాలని. ఈ ప్రత్యేక సంచిక ఎందుకు ప్రచురించానంటే నా కార్యక్రమం చరిత్ర (తరువాయి 57వ పేజీలో)

(56వ శేజీ తరువాయి)

ప్రసిద్ధం చేద్దామనే!! చరిత్ర కందిన కార్యరంగంలో పొందిన ప్రయోజనము వివరించడానికే - యిప్పటికే దీర్ఘమైనసమీక్ష వ్రాశాను. ఇంకా ముఖ్యవిషయాలు చాలా వ్యాయవ్యమైనవి వుండిపోయినవి. గ్రంథ విస్తర భీతిచే వ్యాయవ్యమైనవి పోతపు గాలేకపోయినా మిగిలిన విషయాలు కూడా స్పష్టంగా వివరిస్తున్నాను. నేను మండలి కార్యదర్శి నైన పిమ్మట మండలిలో ఆచరణలో లేని దరఖాస్తుఫారం ప్రవేశపెట్టాను. ప్రతివైద్య

సభ్యుడినుండి దరఖాస్తుఫారము తీసుకొనవలయునని, దానిపై ఆమోద పత్రము అంకింప వలయుననియు మండలి నియమావళిలోనే వున్నది. దానిననుసరించి, స్వర్ణీయ శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి అభిప్రాయానుసారముగా దరఖాస్తు ఫారం రూపొందించి ఆచరణలో పెట్టాను. ఆ దరఖాస్తుఫారములోని విషయాలు యీ క్రింద పొందుపరుస్తున్నాను. గమనింప మనవి:-

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి,

రాష్ట్రకమిటీ కార్యాలయం

ఆఫీసు : గాంధీనగరం : : విజయవాడ-2.

—:—

రిజిష్టరు నెం.

(శ్రీ) రాష్ట్రకమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శి గారికి—

ఆర్యా!

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలిలో సభ్యుడుగా చేరి మండలి నియమావళిని, ఆదేశములను అనుసరించగలవాడను. ఈ దరఖాస్తులో వివరించిన నా పూర్తివివరములను పరిశీలించి నన్ను మండలిలో సభ్యునిగా చేర్చుకొన గోరుచున్నాను. సభ్యత్వం ఒక రూపాయి పంపిలిని.

పూర్తి పేరు

అడ్రసు

వయస్సు

గ్రామం

పంచాయతీ

కులము

తండ్రి లేక భర్త పేరు

పోస్తు

జిల్లా

తాలూకా

ఎంతకాలముగా మీరు వైద్యవృత్తిలో అనుభవము కల్గివున్నారు?

భారతదేశంలో యేరాష్ట్రములోనైనా రిజిస్ట్రేషను పొందివున్నారా?

మీరు వైద్యశిక్షణ పొందిన వివరములు

మీ గ్రామప్రజల కేవల వైద్యమునందభిరుచి?

తేది

పూర్తి సంతకము.

గమనిక :- విలేజ్ వైద్యులు, లేక అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ పరీక్షలుగాని, ఆయుర్వేదకళాశాలల్లో గాని చదివియుండిన, మీకేమైనా ప్రత్యేకతలు వుంటే యీ క్రింద వ్రాయండి.

(దరఖాస్తుఫారం 57వ శ్రేణి తరువాయి)

సర్టిఫికేటు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి రాష్ట్రకమిటీ కార్యదర్శిగారికి

ఈ దరఖాస్తుదాతులైన వైద్యులైన

గాత్ర

మా గ్రామములో ఆయుర్వేద వైద్యులుగా
బాగా ఎరుగుదును.

సంవత్సరములుగా పనిచేయుచున్నారు. వీరిని నేను

గ్రామం
తేదిసంతకం
హోదాN. B :- సభ్యత్వమును పంపకుండా దరఖాస్తు పంపరాదు. దరఖాస్తుఫారంపై గ్రామాధికారుల అవగాళి కరణం, మున
సబులుగాని, పంచాయతీ అధ్యక్షులుగాని, ఇంకా పై అధికారులచేతగాని సంతకము నిధిగా చేయించవలెను.

ప్రధాన కార్యదర్శి.

సభ్యత్వము చెల్లించి, దరఖాస్తుఫారము పూర్తిచేసి పంపిన తరువాత మండలి ఆసభ్యుని ఆమోదించినట్లు
గుర్తుగా యీ క్రిందివిధముగా ఆమోదపత్రము (Confirmatory Certificate) అందజేశాను.

JAI DHANVANTARI.

JAI AYURVEDA.

Andhrapradesh Ayurveda Maha Mandali

(Registered under Companies Act XXI of 1860)

Office : Gandhinagar :: VIJAYAWADA-2.

CONFIRMATORY CERTIFICATE

As

“Ayurvedic Medical Practitioner”

(A. M. P.)

Registered No

Name

Father/Guardian's Name

(చక్క-పుటలో)

(ఆంధ్రప్రదేశ్ తహసీల్దార్)

Address : Village

Post

Taluk

District

Age

Number of Practising years.

Assignment of

Village officer / Munciff / Panchayat Board President.

Village

Dated

It is hereby certified by the Andhra Pradesh Ayurveda Maha Mandali that He/She is recognised to be an Ayurvedic Medical Practitioner (A. M. P.) by the above information received from His/Her village.....

Date

Signature.

(Uriti Suryanarayana Mohan)

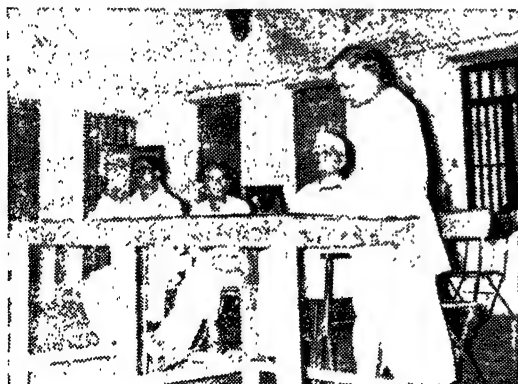
General Secretary

Andhrapradesh Ayurveda Maha Mandali:

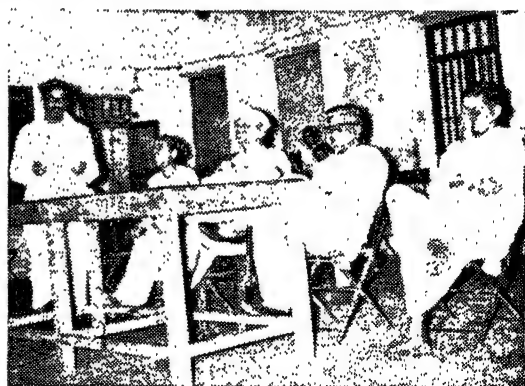
Office Stamp.

NOTE : Members are requested to enroll their names by paying their yearly subscriptions.

(తహసీల్దార్ 60వ పేజీలో)

ది 1-9-56న ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలి, విజయ వాడలో శ్రీ ఆయుర్వేద కళాశాలకు పంతులుగారి అధ్యక్షతన నాటి మధ్యపాన విషేధ కాళామాక్రమం శ్రీ ఎ. వి. నాగేశ్వరరావుగారిని సన్మానించుట.

మండలి ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ మోహన్ మంత్రిగారికి సన్మానపత్రం సమర్పించుట.

అమోదపత్రములు (Confirmatory Certificate) మండలి సభ్యులకందజేసిన పద్ధతిని

ప్రశంసించిన ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

భిషగ్ త్న

డా॥ ఆచంటలక్ష్మీపతి B. A. M. B. & C. M.

ప్రకటించు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద బోర్డు

క్యాంపు : త్రివేండ్రం.

“మండలి దరఖాస్తు, అమోద పత్రము చూచాను. ఈ పద్ధతి బాగానే యున్నది”

*

*

భారత ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖ ఆయుర్వేద సలహాదారులు, పండిత వైద్యరత్న, కవిరాజ ప్రతాపసింహజీ అభిప్రాయము

This is a good method but if it is not properly scrutinized, there is a chance of entering un-authorized persons in the Mandali, which is undesirable in the present stage of Ayurvedic Samelan.

*

*

అఖిలభారత ఆయుర్వేద ప్రముఖ నాయకులు

ఆయుర్వేదాచార్య, పండిట్

శివశర్మగారి అభిప్రాయం

I have gone through the Certificate of Confirmation and the application and I think they are quite adequate. You should go ahead with that scheme.

*

*

ఆలండియా ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి

అభిప్రాయం

We have received the specimen of the membership forms of your Mandali and the Confirmatory Certificate issued by you to the members. We think they are in order.

*

*

అఖిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ మాజీ అధ్యక్షులు వైద్యరాజ శ్రీ పార్థసారథి పండిట్ జీ

“మీ దరఖాస్తు, అమోద పత్రము ఇతర

రాష్ట్ర సంఘములు అనుసరింపదగిన ఆదర్శమైన పద్ధతి” యని చెప్పదగును.

*

*

ఈవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని జిల్లా, తాలూకా, మండలి తీర్మానములు, సభ్యుల పృత్యేకి అభిప్రాయములు అసంఖ్యాకంగా వచ్చినవి. అనగా వేల వైద్యుల, సంఘాల అమోదనీయమైన పద్ధతి ప్రధాన కార్యదర్శి అందజేసిన అమోద పత్రములు చెలవని, అమోదపత్రములు యివ్వనక్కరలేదని ప్రచారము జేసిన కార్యవర్గసభ్యుల, ఇతర పత్రికల చర్యను గర్హిస్తూ ఖండించిన మండలిలోని ప్రముఖ కార్యకర్తల కార్య వర్గ సభ్యుల అభిప్రాయములు స్థలవిస్తరణభీతిచే వారిపేర్లు మాత్రమే నూచించుచున్నాము.

కవిరాజ యం. ఎ. సుభాష్ (మండలి కార్యవర్గ సభ్యులు) వైద్యవికారద పి. టి. వెంకటాచార్యులు (మండలి కార్యవర్గ సభ్యులు), వైద్యభూషణ అవనిగడ్డ నాగభూషణం (మండలి కార్యవర్గ సభ్యులు), కృష్ణజిల్లా ఆయుర్వేదమండలి ప్రధాన కార్యదర్శి), కవిరాజ, వైద్యవిద్యార్థి వి. కామరాజు (మండలి కార్యవర్గసభ్యులు, విశాఖజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి ఉపాధ్యక్షులు), వైద్యభూషణ శిరిపురపు శేతుమాధవరావు గారు (మండలి కార్యవర్గ సభ్యులు, గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద మండలి అధ్యక్షులు), కవిరాజ ఎ. అడిశేషప్ప (మండలి స్టాండింగ్ కమిటీ సభ్యులు, కడపజిల్లా ఆయుర్వేదమండలి ప్రధాన కార్యదర్శి), వైద్యరాజ పంతులఉమామహేశ్వరరావు గారు (మండలి స్టాండింగ్ కమిటీ సభ్యులు, విశాఖజిల్లామండలి అధ్యక్షులు), కవిరాజ నాగం అప్పారావు (మండలి స్టాండింగ్ కమిటీ సభ్యులు, విశాఖజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి ప్రధాన కార్యదర్శి). ఇద్దరు ముగ్గురి దురభిప్రాయాలతో, ఈపద్ధతి ప్రచారమైంది. మండలిచేయ కార్యక్రమాలలో మెజారిటీ మైనారిటీల ప్రసక్తి తీసుకొనకుండా అందరి అభిప్రాయములు విని సమాధానపరచుట ఆచారమైయున్నది. ఏ వ్యతిరేక అభిప్రాయములైన రికార్డు చేయవచ్చును. గాని ప్రచారము చేయ ఆచారములేదు. అనే పద్ధతిని జరిగిన తీర్మానాలు ఈ వ్యతిరేకులు ప్రచారం చేశారు. మండలిలోజరిగిన తీర్మానాలు జరిగిన కార్యక్రమం పత్రికలకు అందించుటలోగాని, ప్రచారము చేయుటగాని ప్రధాన కార్యదర్శిదే ఆశాఖ. యీ చార్టరు పంపింది, ఇతర పత్రికలలో ప్రకటించుటకు ప్రాకు లాడింది, ఈ ఇద్దరి ముగ్గురు ప్రయత్నములే ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రచురించలేదు. (ఇంకావుంది)

ప్రధాన కార్యదర్శి సమీక్ష

60 వ పేజీ తరువాయి

ఈ సీటిలో రాష్ట్రమండలి వార్షిక సభలు జరుపుటకు కార్యక్రమం మిగిలిపోయింది. మండలి ఫుట్టి 40 ఏండ్లు దాటినను కొన్ని వార్షిక సభలు జరుగ నందున జరుప మన్నది 27 వ వార్షిక మహాసమ్మేళన మనిపించు కొంటుంది.

ఆంధ్ర వార్షిక మహాసభలు

ఆంధ్రమండలి ఆంధ్ర ప్రదేశ్మండలి అయింది గనుక ప్రథమ వార్షిక మహాసభయనే పేదతోనే జరుపవలెనని కొద్ది మంది అభిప్రాయము గాని యే నిర్ణయము కాలేదు ఈ నిర్ణయ సమన్వయింతుండుగా 1957 మార్చి 24 వ తేదీని హైదరాబాదులో జరిగిన కార్యవర్గ సమావేశములో గాస్పర్తి మహాసభలు 1957 జూన్ నెలలో విజయవాడలో జరుపుటకు తీర్మానించారు. తీర్మానానుసారం జూన్ నెల శ్రీ కృష్ణా త్తువర్గ సమయము కూడా కలిసి వచ్చి నందున ఎంతో బ్రహ్మాండముగా జరుప వచ్చునని విశ్వసించాము. గాని జూన్ నెల ప్రపంచ మంతటా ఆవరించిన శీతజ్వరముల మహమ్మారి దేశానికి దాపురించింది ఈ విషయము అందరూ ఎఱిగియున్నదే. శీతజ్వరములు జాడ్యం ఆగవు ఆఖరువరకు పూర్తిగా వదల నందువల సభలు జరుగలేదు. 1957 సెప్టెంబరు 12 వ తేదీని విజయవాడలో నొక కార్యవర్గ సభ జరిగింది ఆ సభలో వార్షిక సభలు జరుపు అవకాశం హైదరాబాదుకు అభింప చేయ వలసినదని హైదరాబాదు కార్యవర్గ సభ్యులు కోరారు. విజయవాడలో జరుపుటకు ఆహ్వానించి దేశమంతటా ప్రచారము జరిపి ఆసక్తమంది ప్రముఖ నాయకులను ఆహ్వానించి కార్యక్రమములో నున్న కృష్ణాజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి కార్యదర్శి శ్రీ అనగిగడ్డ నాగభూషణం గారు తమ ఆహ్వానము ద్వారా జరిగిన కార్యక్రమము - పరిస్థితులు వివరించారు గాని చెదిటివానివద్ద శంఖమూడినట్లువలెనుందింది. నాటికార్యవర్గం డిశంబరులోగా జరుప వలసినదని హైదరాబాదు వారికి అవకాశం యిచ్చారు. దానిపై దేశంలో ఆసక్తమంది కార్యకర్తలు జిల్లా, తాలూకా సంఘములు అసంతృప్తిని వెల్లడించినది. తీర్మానములు చేసినది. ఈ ఆందోళన కార్యక్రమ మంతయు ది 24-11-57 వ తేదీని కార్యవర్గ, స్థాయిసమితి సభలో ప్రవేశ పెట్టారు. నాటి కార్యవర్గము మరింతా ఉద్రిక్త పరిస్థితులలో నడచింది. అదినుంచి మండలిలో ఉన్న వారమును కొనే కొందరు సభ్యులు దూర్వంగా మాట్లాడుకొని - ప్రధాన కార్యకర్తలపై అభింధములు వేసి - చరిత్రలో పేర్కొనదగని పద్ధతులలో నాటిసభ ముగిసింది. ఆ సభలో వార్షిక సభలు హైదరాబాదులో జరుపుటకు తీర్మానించారు. సభలు డిశంబరులోగా జరుగునని తెలియజేశారు. వాడుకడిశంబరులోగా సభలు జరుపలేక పోయారు.

జిల్లా, తాలూకా, అధ్యక్ష, కార్యదర్శుల

ప్రధాన కార్యకర్తల సభ.

ఈ అనైక్యస్థితిరండిన దేశములోని జిల్లాలోని తాలూకా మండలముల అధ్యక్ష కార్యదర్శులతో ప్రధాన కార్యకర్తలతో విజయవాడలో ది 1-2-58 తేదీని ఒక సభకు విజయ నగర వాస్తవ్యులు శ్రీ పంతుల ఉమామహేశ్వరరావు గారు అధ్యక్షత వహించారు. సభలో రాష్ట్రమండలి, కార్యవర్గ స్థాయి సమితి సభ్యుల అనైక్యతకు విచారమును వెల్లడించుకొని సమీక్షముగా విజయవాడలో రాష్ట్రసభలు జరుపవలసినదని, సభ్యులు గల ఆంధ్ర ప్రాంతములో సభలు జరుపక సభ్యులు లేని ప్రాంతములో జరుపుట కూడదని తీర్మానించారు. ఇచ్చిన అవకాశమును స్వనియోగ పరచుకొని హైదరాబాదు వారికి ఇంకా సభలు జరుపు అవకాశం వారికిచ్చుట కూడదనియు హెచ్చరిక చేశారు. యీ తీర్మానములు ది 22-58 వ తేదీని జరిగిన మండలి కార్యవర్గ స్థాయి సమితులలో చర్చకు వచ్చింది తీర్మానములు సామర్భాత్యో పరిశీలించి హైదరాబాదు వారి ప్రత్యేక అధ్యర్థన చేత మరొక అవకాశము కూడా యిచ్చారు. అందులో 1958 మార్చి 15 లోగా జరుప వలసినదని పేర్కొన్నాడు. జరుపునున్న కార్యక్రమము కార్య వర్గముతో సమాలోచించి చేయమని నూచనచేశారు మరియు సభ్యులు లేని ప్రాంతమగుట చేత వార్షికసభలలో ఎన్నికల కార్యక్రమము లేకుండా జరుపుకొనుటకు అంగీకరించి తీర్మానించారు. ఆ యవకాశమున్నూ మార్చి 15 లోగా జరుపలేక పోయారు. ఇట్టి కాలయాపనల వల్ల కార్యక్రమము అంతయు సంభించుక పోవుచున్నది. 1957, 58 సంవత్సరముల సభ్యత్వము వసూలుచేయు అవకాశము లేకుండా రద్దయిపోతున్నా మండలి ఆర్థిక ఘోష్టవము సన్నగిల్లి పోతున్నా కార్యక్రమము పెడదారి బట్టుచున్నా కార్యవర్గ సభ్యులు మా న ము ద్ర) వహించారు. ఈ అవకాశము వల్ల మండిలి నష్టపడుచున్నది. అదిగాక సభ్యులలో అభిప్రాయ సేకరణకు ప్రయత్నించినా ఫలించలేదు. దీనివల 1958, 59 సంవత్సరముల సభ్యత్వ మున్నూ వసూలుచేయు అవకాశం లేదు. ఇట్టి పరిస్థితి వల్ల రాష్ట్రమండలి సంవత్సరిక చందాలు నిలచిపోయి జాదావు పదివేల రూపాయలు నష్టము పొందినది. దీనిని దృష్టికి తెచ్చుకొన్న కార్యవర్గం కనిపించదు

అసమానమైన కీర్తి ప్రతిష్టలు కల్గి రాష్ట్ర, రాష్ట్రోత్తర ముల యందు కూడా పలుకుబడి నార్జించిన రాష్ట్రమండలి కార్యవర్గ మిట్టిస్థితులో నున్నదంటే ఎంతఅవమానము తెలిసికొనుటలేదు. వేలాది సభ్యులు గల సంస్థ చేళ్లపై లెక్క పెట్టు కొద్దిమంది వల్ల ప్రసిద్ధి గోలోపున స్థితి యేర్పడినది నేడు ఆయుర్వేదం ఎట్లు వర్ధిల్లగలదో, ప్రముఖులతో గూడిం

పౌషధపాకపరిజ్ఞానము

(20వ పేజీ తరువాయి)

మందును పొయ్యిమీద పెట్టిన కొన్నిగంటలకు ఉడుకుట ప్రారంభమై పలచ నగును పిదప క్రిమముగ నుడుకుచు ముద్దగ నగుచుండును. ఇందు కడ్డిని వేయుచుండినచో వానియొక్క పరిణామములన్నియు తెలియుచుండును. కడ్డిలుగ గుండ్రముగ నుండు గొడుగుకొరలు మొదలగువాని నుపయోగింపవలయును. ఇవి చిగురున సమానముగను అడుగునకొన మొదలగునవి తెకుండ నుండవలయును. దీనినికుప్పై రంధ్రముగుండా కుప్పెయందు వేసి యొక నిమిషములాపుగనే తీసినచో మందుయొక్క పరిణామములు చాలవరకు తెలియును ముద్దగనంటి తగుచున్నది మొదలు పాకొన్నట్లు మైనదానినిగ తెలియవలయును క్రిమముగ ముద్దపై కొనుట తగ్గి కొద్దిగ తలచగ పట్టుకొనును క్రిమముగ నింకను తలచగ (పన్నుముగ) చదుర్చుట్టు పట్టుకొనును తుదకు కడ్డి చిగురున ఆ పలచగకూడ పట్టుటమాని చిగురునుంచి క్రిమముగ పట్టుట తగుచుండును. అప్పుడొకను పాకొన్నట్లు మైనదని గ్రహింపవచ్చును. తుదకు కడ్డివేయునప్పుడు కప్పెయిలుము వద్దనే కొద్దిగ చెదుర్చుట్టుగ పట్టును కొంతనేపటికి యెచ్చటను కూడ యేమియు చదుర్చుట్టుకూడ పట్టక కడ్డివేసినదియుగనే పొడిగనుండును. అప్పుడు గంధముననుంచి పాకమునచ్చుట్టుగ గ్రహించి మంటనుతీసి నిప్పులను అటులనేయించినచో పరిగ పక్కమై యుండును కాని కడ్డికి చెమట్టుటకూడ మానగనే 1-2 గంటలలో పూర్తిగ పాకమునకు వచ్చునని గ్రహించి కొద్దిగమంటవేయుచు కడ్డినివేసి చూచుచుండినచో కప్పెలో వేసిన భాగము బూడిదపూసినట్లు తెల్లగనగును క్రిమముగ నింకను తెలుపకను నుగ్గుపూసినట్లుగను క్రిమముగ తెల్లగ నున్నప్పుడు వెండిపూసినట్లుగాని వెండితోనే చేయబడినట్లుగాని యుండును కడ్డినివేయుటకు పూర్వము కడ్డిఅంతయు నెల్లగ నుండి కప్పెలోవేసి వెంటనే తీయవచ్చుటకీ సగము వెండి తోను సగముఇనుముతోను చేయబడినట్లుండి చూడరలకు అధిక భాగము నాళ్ళవలెను కలిగించుచుండును. ఇప్పుడు గంధమునకుతీయు పూర్తిగ కడిగివదిలయు పాదరసముకూడా పైకి వచ్చుటకు ప్రారంభించినదియు తెలిసి కొని వెంటనే పొయ్యిమీదనున్న నిప్పులకూడ అద్దివేయవలయును చెమట్టుటమానగనే కడ్డిని వాసనచూచినచో గంధకపువాసనను దిగియుండును క్రిమముగ నావాసనకూడ తగ్గి రసము కొద్దిగ తెల్లగపట్టుట ప్రారంభించును రసము పట్టుచున్నకొలదియు కడ్డి తెల్లగనగుచుండును అప్పుడు చేతివేళ్ళకు కొద్దిగ తడిని వేసి కడ్డినికొక్క రాచినచో పాదరసము తెల్లగ చిన్నచిన్న ఉండలుగ వ్రేళ్ళతలలలో అంటియుండును. క్రిమముగ పాద

రసము బాగుగా అంటుటయేగాక కడ్డిని నీటిలోముంచిగాని ఊరకనేగాని చూచినచో కడ్డికి తెల్లచిన్నచిన్న ఉండలుగ పట్టియుండును. కడ్డిని నీటిలోముంచి అరచేతిలోనొక్క రాచి నచో పాదరసము అరచేతిలోనికి దిగును. ఇవి కడ్డికి పెండి పూసినట్లుండునప్పుడు కలుగు లక్షణములు. ఇంకను పొయ్యి మీదనుంచినచో పాదరసముకడ్డితో ముద్దులుముద్దులుగ నచ్చుచు మందు మాడిపోవును. కాన కడ్డి తెల్లగనై పాదరసము చేతి వ్రేళ్ళకుపట్టుట ప్రారంభమవగనే పాకము పరిగవచ్చుట్టుగ గ్రహించి నిప్పులనుకూడ ఆర్పవలయును. కడ్డికి చెమట్టుట మానగనే మంటను తీసినచో నొక్కొక్కప్పుడు నూచేడి చాలక లోపల కొద్దిగ గంధకము మిగిలవచ్చును. లేక పాక మెచ్చురావచ్చును. కాన కొద్దిమంటను వేయుచు లక్షణముల నన్నిటిని చూచి సరియైన పాకములో దింపవచ్చుననిది అభిప్రాయముతో పిదపకూడ కొద్దిగ మంటవేసి సరియైనపాకము

కార్యదర్శిసమీక్ష

(61వ పేజీ తరువాయి)

కార్యక్రమమేమి? ప్రభుత్వం వీరికెట్లు గుర్తించునో ఎంత లింప వలసియున్నది మందలి ప్రతిభకొరకు, సాధనము కొరకు అవార్డులు కృషిచేసిన నా హృదయానికిది రంపమంత కోయించుదినా - మరి ఒకరంద్రు బాధపడుచున్నా - మిగిలిన వారు మందలి పతనమునే కాంక్షించు చున్నారా అన్నట్లు తయారయింది. వారిక సభలు జరుపుటకు నేటికి కార్యక్రమము కనిపించదు నేడు 1958 మే 1 వ తేదీయని గుర్తింప గోరు చున్నాను ఎట్లో వారిక సభ జరుపు వరకు నా కార్యదర్శి త్వము వుండక తప్పదు. నిరంతర అభిప్రాయ పోషములతో నలిగిపోవు సంస్థలలో కార్యదర్శుల బాధలు వ్రాయునలది కాదు. గౌరవ సభ్యులందరికి నా ప్రత్యేక విజ్ఞప్తి యేమంటే వివాదములతో నిండియున్న సంస్థలలో ప్రజాక్షేమానికి కృషి చేయటము, జన్మతా వచ్చిన బుద్ధులకు పరిశుద్ధులైన లేనివలెను ఎట్టి ప్రయోజనము లభించదు అందుచేత సర్వసభ్యులు శుద్ధ కవించి భారీలానైనా వివేకవంతులై ప్రధాన సాసములలో ప్రవేశ పెట్టకపోతే మందలి సభ్యత్వం నిష్ఫలమని - సభ్యులై నిష్ఫలములుగాక సరికొద్ది వలసిందిని నా విజ్ఞప్తి మరొక్క మాట కూడా మనవి చేస్తున్నాను. దేశం మొత్తమీద మన మందరికీ దాదాపు ఆరువేల మంది సభ్యులున్నారు. ఇత మంది సభ్యుల పురోభి వృద్ధి ఆకాంక్ష వేళ్ళమీద లెక్క పెట్ట బడే పదిమంతులతో నలిగిపోవుటకూడదు. దీనికై మిసర్వకృత వినియోగించుకొని మందలిని సంతోషించు కొనగలరని ఆశించు చున్నాను బై! ఆయుర్వేద!!

చూచి నిర్భయముగా ఆర్పమని చెప్పబడినది. పై పాక లక్షణములనుబట్టి యెట్టివారుకూడ నిర్భయముగ మందులను వండవచ్చును. కడ్డికి ముద్దగపట్టుటయు చమత్కరముకూడ మానువకకు ఏమియు భయములేదుగదా! పిదప కొద్దికాలములోగాని కడ్డి కొద్దిగ తెల్లనగుట ప్రారంభమవగనేగాని నిర్భయము చల్లార్చినయెడల మందు సరిగ పక్వమనొందియుండును. కడ్డికి యేమియుపట్టక చెమర్చుకుండ పొడిగనుండుటయు తెల్లగనగుటయు ప్రత్యక్షములగు విషయములేకదా? ఈ లక్షణములను దూరమునుండి చూచికూడ పాకమును గుర్తింపవచ్చును. కాని యెంత వ్రాసినను దగ్గరనుండి స్వయముగ చెప్పుచున్న అన్నమును శ్రోతగ వండుమనిషి అన్నమును తన్ను కలియింపవచ్చు మెతుకులను అనేకసారులుచూచుచు చేతులు వగయిరాలను కాల్చుకొనుట మొదలగు నవస్థలను పడుచు తుదకన్నమును చెడకొట్టునట్లు బోధమునుకూడ ప్రారంభమునకొందరు చెడకొట్టవచ్చును. కాని క్రమముగ నన్నిసంగతులు తెలియగలవు. పైపాకలక్షణములన్నియు వడ్డుణుము, పూర్ణచంద్రోదయము, రజితచంద్రోదయము, మకరధ్వజము, సిద్ధమకరధ్వజము మొదలగు సిందూర్ ప్రధానములగు మందులకే కలుగును. కాంతివల్లభ రసము, రజితలోహరసాయము, వంటవసంతకుమారిము నవగ్రహి, మొదలగునందుల యందు పాకలక్షణములు వేరుగ నుండును. వానికి ముఖ్యలక్షణము లేవియరగా గంధకపునాసని కడ్డికైనను లేకుండ గంధకము నకించుట, తాళకము, మణికిల, వెలిగారము, మొదలగునది కడ్డికంటుకొనుచు తెలియుచు లేచి రోవుట మొదలగునది. కాంతివల్లభరసము, రజితలోహరసాయము మొదలగు లోహప్రధానముయినట్టియు కొంతకాలమధి కముగ నుంచినను నష్టములేనట్టియు, మందులను కొంతకాలమధి కముగనే యుంచవలయును.

పూర్ణచంద్రోదయము.

ఇందు స్వర్ణరతనముని స్పష్టముగ చెప్పటచే పలచగ లేకలుగ గాని చుట్టలుగగానియుండు కుండనమునే వేసికొనివలయు. కేవలకుండనమును వేసికొనినయెడల అడుగున మిగిలియున్న దీనిని మరలకరిగించినయెడల ముద్దగ బంగారమగును. గావున సరిగ నిది జీర్ణమున సరియైనగుణములను కలిగించుచు. కావున నువ్విధస్పృశమునేవేసికొన వలయుననికొందరు చెప్పెదరు కుండ నమును వేసికొనునెడల మొదటపాదరసములో 4-5 రోజులు బాగుగనూరి పిదప గంధకమునువేసి నూరవలయును. “మేను వేసినయెడల బంగారము పైకెక్కిని సిందూరములోకిలియను” అనికొందరు చెప్పెదరు. కాని అన్యుతగినవిషయముగ కనపడదు. పాదరసమందు బంగారమును ఆరుమాసములుంచి నూరించో బంగారము పైకెక్కినని చెప్పెదరు అట్లుచేయగా కార్మ సిద్ధికాలేదు. ఫలానిరసముతో మర్చించినచో పైకెక్కిన అని అనేకమంది అనేకరసములను చెప్పిరి. కాని మాకునమ్మ

కముగ చెప్పినకొంతమందియొక్క మాటలను విని చెప్పుటగా తుత్తలేను, మొదలగువారియొక్క రసములతో వారు చెప్పి విధముననే నూరి వండితిమి. కాని యెంతమాత్రము పైకి కెక్కి లేదు. రసమునకు అస్తవశపంస్కారములు చేసినచో పై యెక్కినని కొందరుచెప్పెదరు. అది యెంతవరకువిజమో తెలియదు. ఇట్లుమేము చేసితిమి పైకెక్కినదని ఎవరును ధైర్యముగ చెప్పలేదు బంగారముకలసిన యితరవంధోపధములను ఇతరలోహములు కలసిన లోహరసాయము మొదలగునవియు కలవు. అందు ఆలోహము పైకెక్కినా? బంగారముపై యెక్కినా? మొదలగు యితరవిదక్షణలను మాని కేవలపూర్ణచంద్రోదయమువద్దనే బంగారము యెక్కినది అను ఆలోచన కలుగుటకు కారణము తెలియదు. అడుగునన్నబంగారము జీర్ణముకాదు. దానితో కలసివుడుకుటనే సిందూరమందు బంగారుగుణముకొంత స్పష్టమింపును. కావున అడుగుబంగారము తీసివేసి కేవలము పైసిందూరమునే వాడుకొనవలయును. అ కొందరు చెప్పెదరు. కాని అడుగున భస్మరూపకముగనున బంగారమును కూడ కలుపుకొనుటయే సాంప్రదాయము. కుం నమునుమాని భస్మమువేసినయెడల యెట్టిసందేహములేదు. ఆ పానద్రవ్యములను కలుపుచున్నప్పుడు అర్థము 2,3 విధము స్ఫురించుచున్నది. అనేకమంది అనేకవిధముల కలుపుకొనుచున్నారు. కన్నూరియొక్కయు, పచ్చకర్పూరము యొక్కయు భాగముల ననుసరించి వేడిచేయుట మందముచేయుట మొదల లక్షణము లొక్కకప్పుడు కలుగుచున్నది. అర్థభేదములును వే కొనువిధానములును గుణములును, గ్రంధిస్థిరభేదిచే వ్రాస లేదు. అనుభవమును వ్రాయుచున్నాను, “పై సిందూరము” అడుగునన్న బంగారమును పూర్తిగ గ్రహించి జాజికాయలు పిప్పలు, మిరియాలు, లవంగములు వీనిని ప్రత్యేకముగ మొదల వేసిన బంగారమునకు పమానముగను, పచ్చకర్పూరమును సముగను, కన్నూరిని పదునారవ వంతుగను గ్రహించి అనగా సిందూరమును బంగారమును కలిపిన అసలు మందు ఒక కుటపై యెడల జాజికాయలు మొదలగు మూడింటిని బేడవత్తుచోప నను, పచ్చకర్పూరమును అదా ఎత్తుగను, కన్నూరిని అరకా చొప్పునను కలుపవలయును. మందము చేయున నెడి భావమున పచ్చకర్పూరమును కాస్త్రదిహితమగు భాగములో సగము తగి చడమైనది. అనుపాన దినుసులను కలుపుకొనిన పిదప ముంద రసములతో మర్చింపక పన్నీరుతో మర్చించుసాంప్రదాయకలద

పూర్ణచంద్రోదయమునకు, మకరధ్వజమునకును, మక ధ్వజము లేక వడ్డుణు బలిజారిత మకరధ్వజమునకును, సిద్ధమక ధ్వజమునకును, రసము, గంధకము, బంగారము వీనియొక్కయు వంటలయొక్కయు భేదముల ననుసరించియే భేదముకాని వే భేదములేదు. కాని బంగారము మొదలగు వానియొక్క అధిక తనుబట్టి గుణాధిక్యత యుండును.

మకరధ్వజ మండకూడ అనుపాన విషయమై అర్చితము లును, సామ్రదాయ భేదములును కలవు. పూర్వచంద్రోదయ మందువలెనే చూచుకొనుదు.

వర్షణ బలిహారిత మకరధ్వజము మొదలగు వానియందు అనుపాన విషయము చెప్పబడకపోయినను కలుపుకొనవచ్చును. మకరధ్వజమందు మిరియాలు అని చెప్పబడి యున్నది. పూర్వ చంద్రోదయమందు పిప్పల్లును నేయించున్నారు. ఇందు “త్ర్యావణ” త్రికటుః ముఖాని పాతభేదముకలదు. ఇటువంటి అనేక విషయములు విచర్చింప దగినవికలవు. కాని గ్రంథవిస్తర భీతిచే ఎంతమాత్రము వివర్ణింపలేదు.

సిద్ధమకరధ్వజమునకు కొన్ని యోగములయందు పాతభేదము కొద్దిగ కలదు. మరియు రెండురెట్లు గంధకమును చేర్చుకొనుచు మూడుసార్లు వండవలయునని కూడ కలదు.

స్వర్ణవంగము (హేమసుందర రసము)

మొదట వంగమును కరిగించి పొయ్యిమీదనుంచి దింపి వెంటనే యందు పాదరసమును పోసి వెంటనే వేరు పాత్ర యందు పోయవలయును. కొద్దికాలమునకు కిక్కివలెనగును. దీనిని ఖల్వమందుంచి నలియకొట్టినచో తొందరిగనే ముక్కులుగ విడుగును. దీనిని మెల్లగ నూరినపిదప గంధకమును వేసి నూరి కలుబందరిసముతో మర్చించి తుదకు నవాసారమునువేసి మరల కలుబంద రసముతోడనే మర్చింపవలయును. నవాసారమును వేసిన పిదప కలుబంద రసమును బహుస్వల్పముగనే వేసికొనుచు మర్చించవలయును ఈకలుబందరసము అధికమైనచో మందం తయు మిక్కిలివలచవలె చాలాదినములవరకు గట్టిపడదు. కంగ మును పలచనికైక గా చేయించి చిన్నచిన్నముక్కులుగ కత్తిరించి పాదరసమందు వేసి నూరినను పాదరసమందు కలిసి పోవును. పిదప గంధకమును చేర్చుకొనట మొదలగువానిని చేసుకొనవచ్చును. పాకివిశేషపరిజ్ఞానము:- పడేసికలములచో॥ వేసికొని యొక్క కప్పెయందు వండుకొనినచో నుమారు 15-30 గంటలు వండవలయును మంద ఉడుకనప్పుడు కడ్డివేసిన యెడల మొదట కొద్దిగ నల్లగ పట్టకొనను. త్రిమముగ బంగారపువర్ణముగ పట్టకొనను. అప్పుడు పూర్తిగ పక్వమైనట్లు తెలిసికొనవలయును. మరియు మొదట కడ్డివేసినప్పుడు నవాసారము తెల్లగ జగురుగ పట్టకొనను. పాకిమువచ్చునప్పుటికి క్రమముగ పట్టకొనట తగ్గును. మరియు మందమందువేసిన కడ్డికి గంధకముకానినలేకంద సుందవలయును. ఇదియుపాకిలక్షణమే. దీనికి కప్పెయ్యాయందు సిందూరములడదు మందుఅడుగుననే వుండును. బంగారపువర్ణమును కలిగివుండును. పదితలముల చొప్పున వేసినపుడు తయారైనందును నుమారు 12-15 తలము లుండును. మందమిక్కిలి చులకనగ నుండును. దానికుప్పెలు

కట్టుకొనరు మొదటమందును నూరి నిలవయుంచి వండినచో పాకము పరిగరాదు. ఈమందును యెట్టిసేసాలయందైనను (చుట్టి పూసినగుడ్డలు చుట్టియే) వండెదరు. మరియు చుట్టియొక్క యందుంచి సంధిబంధనముచేసి యాసంపుటమును పొయ్యిమీద బెట్టి వండెదరు ఇల్లుచేయునప్పుడు వైమూకుడుచుధ్య యందు పన్నని రంధ్రమును పొడిచి యారంధ్రమునుండి కడ్డిని వేసి కొనుచు పాకమును చూచుచుండవలయును. కాతకుప్పెయందు వండినమందే చక్కనివర్ణమును కలిగివుండును. దేవియందువండి నను మందుకు వైభాగము కొంతమిగిలి నల్లగనున్నయెడల దానిని తీసివేసి శుభ్రమైనదానినే గ్రహింపవలయును.

సూర్యావర్తి

లఘుసూర్యావర్తి:- పమిడిపత్రిగింజలను కొద్దిగవేయించి బట్ట యందుమూటగట్టి సామాన్యముగనలియగొట్టి తీసి యాగింజలను విడిల్పినయెడల నందలిపప్పుక్రిందపడును. గింజలలో నింకిను పప్పు మిగిలియున్నట్లు తోచినయెడల మరలబట్టలోకట్టి మరల నలియకొట్టి విడల్పవలయును. గింజలను హేచ్చుగ (వెట్టుగాని దోరగగాని) వేయించిన యెడల పప్పువల్లగ మండిపోవునుకాన గింజలకు బాగుగ వేడితగల (కలంగ) గనే వేసినట్లుగుర్తించ వల యును. 4 తలముల గింజలకు 1 తలముపప్పు చిగును. కాకి దొండయనగా కొద్దిగ పొడుగుగనుండు కాయలుకలదారిని గాక గుండ్రముగనుండుకాయలు కలదానిని గ్రహింపవలయును. వీరి విత్తులు బీరవిత్తులువలె నుండును. ఈవిత్తులపై పెంకునుతీసి వేసి లోనిపప్పును తీసుకొనవలయును ఈవిత్తులను అడ్డముగ గోడుగనుంచి వైవమెల్లిగ కొట్టినచో వైవెంకు త్వరలోనే క ముగ నూడిపోయి లోనిపప్పు త్వరలో బయటకి తీసికొనుటకు బాగుగ వీలుగనుండును. 1 తలము గింజలనుండి 2 తలము పప్పు వచ్చును. ముత్యధృస్థ అని చెప్పబడియున్నను కొందరు ముత్యపుచిప్పలధృస్థనే వేయుదురు. చమరుగల పత్తులులి యుటచే కుప్పెలోత్వరలో నారపు విశేషగుణములు:- లఘు సూర్యావర్తి చలువజేయునది కావున ఉడుకుతోనూడిన నోటి పూతమొదలగు వైత్యవ్యాధులయందు చక్కగపనిచేయును. దానిని గర్భజీక్రమిలకు కలుగు వైత్యవ్యాధులన్నిటియందును ఉపయోగించెదరు

సువర్ణసూర్యావర్తి:- కొందరు దీనియందు కేవలము బంగారమునే వేయుదురు. కాని భస్మకువేయుట శ్రేష్టము- ఇందు టంకిణము 2 భా. అనిపాతభేదము కలదు. కస్తూరిని తుదకు కలిసి నూరి వలయును. అవంగముల కషాయముతో నధికముగ మర్చించిన యెడల మందవల్లగనగును. ఇదిపుడుకుతోకూడిన వైత్యవ్యాధుల యందు కంటే వాతముతోకూడిన వైత్య వ్యాధులయందు

(తరువాయి 187వ పేజీలో)

★ స్వర్ణ వ సం త మాల తి ★

ఆచార్యశ్రీ చరణత్రిధిజీమహారాజుగోండల్

ఇచ్చట “స్వర్ణ వ సం త మాల తి” అను జౌషధములో వేయబడుచుండు ఓషధీసంయోగము అను గురించి, వస్తుభేదములనుగురించి వివాదములుచేసి చర్చింపబడిన విషయములు వివరించబడినవి.

1. నవనీతము పాలనుండి తీయబడినదా (లేక) పెరుగునుండి తీయబడినదా? దానిని కలుపుచున్నారా?

2. నవనీతము ఏపాలులో కలుపవలసి యున్నది?

3. నిమ్మరసము ఎంత మానములో పుపయోగించుట యుక్తము?

4. స్వర్ణ వ సం త మాల తిలో నల్లమిరియాలు ఉపయోగింప వలెనా లేక తెల్లమిరియాలు ఉపయోగింపవలెనా?

1. నవనీతము అనగా పాలనుండి తయారు చేసినదా? లేక పెరుగునుండి తయారుచేసినది కలుపుట కాస్త్రయుక్తమా?

స్వర్ణ వ సం త మాల తి యందైనను, మరియుతర జౌషధము నందైనను “నవనీతము” ఉపయోగింప వలెనని చెప్పబడి యున్నచో పెరుగునుండి తీయబడిన వెన్ననే ఉపయోగింప బడినట్లుగా కాస్త్రజ్ఞులు, గ్రంథకారులుకూడ చెప్పియున్నారు. భావప్రకాశాది గ్రంథకారులు, అమరకోశాది శోకకారులు కూడ నవనీతమనగా దీనికే అర్థము చెప్పిఉన్నారు. కాని పర్యాయ పదములు, మృంజ్ఞణం, సరజం, హైయంగవీనం, హ్యోనోహోద్భవం అని వ్రాయబడి ఉన్నది.

అమరకోశ టీకాకారులు

నవనీతం మథితాత్ దఘ్ననవం తత్కాలినీతం

ఉద్యతం, నవనీతం

పెరుగునుంచి చిలుకరింపగా తీసిన వెన్ననే నవనీతమని చెప్పుచున్నారు.

నవనీతమయొక్క రెండవ శబ్దం “హైయంగవీనం” అనగా “హ్యూఘ్రార్వ డి నెకృతో యోగోదహాః గోదుగ్ధం తస్మాత్ దధిః రూప ప్రాప్తాత్ గోదుగ్ధాత్ ఉద్భవః ఉత్పత్తిర్యస్యతే హయంగవీనం” - అనగా ముందటిరోజు తీయబడిన ఆవు

పాలును ఉపయోగింపవలెనని చెప్పబడినది. అనగా ముందటి రోజు తీయబడిన పాలును పెరుగుగాచేసి నవనీతము తీయ వలెను. కాని ఒకరోజు ముందుపాలు ఆచరణటి దినము ఉపయోగించుటకు వీలుండదు. అందుచే హైయంగవీనం అను మాటనుబట్టికూడ పెరుగునుండి తీయబడిన వెన్నకే భావముకల్గుచున్నది.

కాని పాలనుండి తీయబడిన వెన్నను గూర్చిన వివరముల చూచిన పెరుగునుండి తీయబడిన వెన్నకంటేకూడ శ్రేష్టముగా తలచబడును. కాని ఏరోగులైనను పెరుగునుండి వెన్నతో తయారుచేసిన జౌషధమే మంచిది.

క్షీరారం తదతిన్నిగ్ధం చక్షువ్యం రక్తపీత్రసుత్
వృష్యం బలకరం గ్రాహి మధురం కీతలం శరం||

పాలనుండి తీయబడిన వెన్న నుపయోగించిన కండ్లకు చల చేయును. రక్తపీత్రమును శాశనము చేయును. తియ్యగ నుండును. హితకారి.

రాజ నిఘంటుకారుడు పెరుగునుండి తీయబడిన వెన్ననుగూ-

కీతం రుచ్య నవోద్భతం సుమధురం వృష్యంచ
నాతాహివ

కాశఘ్నం క్షిమినాశనం కఫహరం సంగ్రాహి
శూలాపహ

బల్యం పుష్టికరం తృషిర్తి శమనం సంతాప విచ్ఛేదః
చక్షువ్యం శ్రమచారి తర్పణకరం దఘ్నద్భవం
సీతజీత్

అనగా పెరుగునుండి తీసినవెన్న వాతమును పోగొట్టుట దగ్ధను శమింపజేయుట, కఫమును వెడలుబుచ్చుట, శూలను పోగొట్టుట, శరీరములో రక్తవృద్ధిజేసి బలమును కల (తరువాయి 68వ పేజీలో

బి.వి.రెడ్డి గ్రంథాల కాలిగ్రాఫి

“భాస్కరాశ్రమము”

కు పు ★ బొ ల్లి

మేహపాడలు (మచ్చలు), సవామేహము, చర్మ, సుఖ వ్యాధులకు
గ్యా రం టీ ఔషధనిర్మాతలు

★

వాంఠి, వెగటూ, వికారములేవి ఆయుర్వేద ఔషధ రాజములతో
గ్యా రం టీ చి కి త్త ని చ్చు ట యే మా ప్రత్యే క త!!

అనేకులు మా కొసంగిన

యోగ్యతా ప్రతముల

కొరకు పోటీ వాసి

ప రి జ్ఞా లి ం చ ం ది!

అన్ని భాషలలోనూ

చేట లా ను,

స ల హ

ఉ - చి త ము !!

పూర్తి వివరములకు :

జి.వి.రెడ్డి గాంధీ రోడ్, రైజిషర్స్

H. O. గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

బ్రాంచి ఆఫీసులు : గాంధీనగర్, విజయవాడ * వైగ్రాంరోడ్, రాజమండ్రి * పెద్దబజారు, బరంపురం * మెయిన్రోడ్, పెనుగొండ * 30 లూయూస్ స్ట్రీట్, రంగూన్, (బర్మా) * 115 గుహస్ట్రీట్, సాల్కియా, హళారా (పశ్చిమ బెంగాల్)

١٢٤

వాతరక్తమును పోగొట్టి దేహకాంతిని గూర్చు దివ్యోషధము

బౌషధ నిర్మాత.

సు వ ర్ణ ప్ర భ

(రి జిప్టర్లు)

నలుబదియేండ్ల అనుభవముతో ప్రజారంజకమొనరించిన ఆయుర్వేద బౌషధము “సువర్ణప్రభ” సుఖవ్యాధులు జీర్ణించిన రక్తమునకు గల దోషములను పోగొట్టి తద్వారా యేర్పడిన వివిధరోగములను నిర్మూలించు ప్రధాన బౌషధము. సువర్ణప్రభ. వాత రక్తముచే కల్గిన అనేక వ్రణములు, మేహగ్రంధులు, గనేరియా

దుష్పలితాలు, టుకోరియావంటి స్త్రీ రోగములు, యుతుదోషములు నివారించి ప్రజా గౌరవమందిన దివ్యోషధము సువర్ణప్రభ. దేహమునకు కాంతినిచ్చి పురుషశక్తి అభివృద్ధికి అలంకారమైన రాబౌషధము సువర్ణప్రభ. స్త్రీల గర్భాశయ వ్యాధులు నివారించి సత్సంతానమును గల్గించి గణ్యత నార్జించిన ప్రతిభావంతిమైన బౌషధం సువర్ణప్రభ. మలబద్ధము పోగొట్టి జఠరాగ్ని పెంపొందించు ప్రముఖ బౌషధం సువర్ణప్రభ. రస విషాదులు చేరని అనుభవ యోగమై, సమస్త సవామేహ దోషములు పోగొట్టి ప్రశంసల సందుచున్న బౌషధం సువర్ణప్రభ. స్వప్రజానీకమునకు అందుబాటునది. ఒక నెల బౌషధం పు 10 లు. పోస్టేజి వేరు. సలహా ఈచితము.

అన్ని వివరములకు :

బౌషధ నిర్మాత :

కవిరాజ కంభంపాటి నాగభూషణం,

ప్రాశ్రయిటర్

సువర్ణప్రభ బౌషధాలయము, జగ్గయ్యపేట, (కృష్ణాజిల్లా).

స్వర్ణ వ సంత మాల తి

(65వ పేజీ తరువాయి)

“యట, నేత్రములకు చలువ నిచ్చుట, జ్వరములను, నైత్యముల నణచుట, తాపము శమింపజేయుట మున్నగు సద్గుణములు కలిగిఉన్నది.

అనగా ఈపై జెప్పిన గుణములు పాలనుండి తీసిన వెన్న యందుకంటె మించి ఉన్నవా అను సందేహము కలుగ నచ్చును.

కాని స్వర్ణవసంత మాలతి ముఖ్యముగా త్మయ వ్యాధులకు చెప్పబడిన మందు.

భోజనమునందు అరుచి, శరీరము నీరసము జెందుట, వాత ప్రకోపముచే మలబద్ధముగాని, విరోచనము లగుటగాని సంతాపించుట, దగ్గు ఎక్కువగా నుండుట, జ్వరము జీర్ణించి యుండుట, ఎక్కువ దాహము మున్నగు లక్షణములుగల

త్మయ రోగమునందుండును. ఈ లక్షణము లన్నింటిని శమింపజేయగల శక్తి ఒక్క పెరుగునుండి తీయబడిన: నవనీ తమునకే కలదు. త్మయ మున్నగు వ్యాధులలో వాత పితృ కఫములు మూడున్న ప్రకోపము జెందవచ్చును. వానిని శమింపజేయగల శక్తి పెరుగునుండి తీయబడిన “వెన్న” కే కలదు ఇన్ని అధిక గుణములను కలిగియుండుటచే శాస్త్ర కారులు ఈ “వెన్ననే” ఉపయోగింప వలసినదిగా చెప్పి యున్నారు.

కొంతమంది శాస్త్రకారులు పెరుగునుండి తీసిన వెన్నలో మజ్జిగ కలిసియుండుననియు, అమజ్జిగతో కూడిన వెన్నను ఉపయోగించిన శరీరమునకు హాని కలిగించుననియు చెప్పుచున్నారు. కాని స్వర్ణవసంతమాలతిలో ఉపయోగించు వెన్న బహుకొద్ది భాగమనియు, అదికూడ నిమృతసముతో మర్చించినపుడు దానిభాగము ఉండనేరదనియు, చెప్పి యున్నారు. జీర్ణజ్వరములలోను, రాజ యత్కృల యందు కూడ మజ్జిగను విరివిగా ఉపయోగింపవచ్చును. కనుక ఇట్టి (తరువాయి 69వ పేజీలో)

మూల వ్యాధి

సేవా న ద న ము

(స్థాపితం 1940)

(బందరు రోడ్డుమీదనున్న పశువుల ఆస్పత్రికి ఉత్తరముగానున్న పి. డబ్ల్యు. డి. క్వారీ ఎదుట.)

బాడవపేట - బెజవాడ-2.

—(0)—

సర్వవిధములగు మూలవ్యాధులు, ఆగన గడ్డలు, లూటీలు సర మందులద్వారా గ్యారంటీగా నివారణ చేయబడును. స్త్రీలకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు.

అనాదులకు మా సేవ ఉచితం.

కైల్స్ పెషల్టీటీ చాట్ర గడ్డ సుబ్బారావు,

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.

బాడవపేట - బెజవాడ-2. (కృష్ణాజిల్లా)

స్వర్ణ వ సం త మా ల తి

(68వ పేజీ తరువాయి)

మందిగుణముల నివ్యగల శక్తి పెరుగునుండి తీయబడిన వెన్నకేళదు గాన ఉపయోగింప వచ్చునని నిస్సందేహముగా చెప్పవచ్చును.

2. నవనీతం స్వర్ణవసంతమాళతిలో ఏ ప్రమాణములో కలుపవలెను ?

ఈ బోషధములు అయిదు రకములైన వస్తువులను మొత్తం 17 భాగములు తీసికొని మిశ్రమముచేసి నవనీతంలో మర్దన చేయవలసినట్లుగా వ్రాసుబడి ఉన్నది. యోగతరంగణిలో మొదట ఈ వస్తువులను వెన్నతోకలిపి నిమ్మరసముతో మర్దన చేయవలసినదిగా చెప్పబడి ఉన్నది. యోగరత్నాకరము, మున్నగువానిలో మొదట ఆ వస్తువులను నవనీతముతో మర్దన చేసి, తరువాత నిమ్మపండ్ల రసముతో మర్దన చేయవలసినదిగా చెప్పి ఉన్నారు.

భైషజ్య రత్నావళిలోకూడ మొదట నవనీతముతో మర్దన చేసిన తరువాత నిమ్మరసముతో మర్దన చేయవలసినదిగా చెప్పబడి ఉన్నది. రసరత్న మణిమాలలోకూడ

సురభి నవనీతే సకలం ఖర్వే దృఢం
యథాశ్వాత్థా సంచర్వ్య పిండే సమం
భవతి ఆథో పశ్చాత్ నింబూద్ భూతైరస్తైః
సంచర్వ్య నవనీతస్య లయః భవతి
తదా రత్రిమాత్రాం గుటికాం రచయ !

అనగా అన్నిద్రవ్యములను ఖల్వమునందుంచి ఆవువెన్నతో బాగా మర్దన చేయవలెను. ఆ ద్రవ్యములన్ని ముద్దగా అయిన తరువాత నిమ్మరసము పోయుచు నూరవలెను. నవనీతము పూర్తిగా కరిగినతరువాత బోషధము తయారు అయినట్లు గ్రహించవలెను.

ప్ర మా ణం

మొత్తం పదునెనిమిది కులముల వస్తుసమూహాయము కలిసి ముద్దకట్టువరకు వెన్నకలుపుచు ఖల్వమునందు నూరవలెనని రసోద్ధార తంత్రమునందు చెప్పబడి ఉన్నది. ఇట్లు చేయగా 9 లేక 10 కులముల వెన్నను ఉపయోగింపవలసి యుండుట అవసరమని చెప్పబడి యున్నది. శీతల ఋతువులో వెన్న గట్టిగానుండిన మరీ ఒకటి, రెండు కులములు అధికముగా ఉపయోగింపవలసి యుండునట్లు చెప్పబడి యున్నది. కాస్త్రుకారులు నవనీతము ఇంత ప్రమాణములో చేయవలెననుట వారి

శాస్త్రీయమైన ఆయుర్వేద బోషధములకు

శ్రీ లక్ష్మీ

ఆయుర్వేద నిలయం

హెడ్డాఫీసు :- ఉప్పాడ,

(వయా) పితాపురం.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా-(ఆంధ్రప్రదేశ్.)

బ్రాంచి: మెయిన్ రోడ్, త్రణుకు

పామర్రెవారి చాబాలో

బ్రాంచి - మానేశవర :

మధిర కామేశ్వరరావు

సలహా ఉచితము !!!

ప్రశస్తమైన రక్తశుద్ధి బోషధము

★ శా రి బా ★

శారిబా రసాయనము రుచికరమైనది. పిల్లలు, పెద్దలు సేవింపతగినది. శారిబా వాతరక్తమును పోగొట్టి సమస్త చర్మవ్యాధులు నివారింప గలది.

గనోరియా, సిఫిలీస్, మొదలైననుఖరోగ బోషములకు ప్రజ్ఞకల్పము వంటిది. ఆయుర్వేద శాస్త్రానుగుణ్యముగా తయారైనది.

—♦ వివరములకు వ్రాయండి ♦—

సరస్వతీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు ఏజన్సీ,

7/21 బడ్డేలు - కడపజిల్లా.

అభిప్రాయము కాదు. వస్తునముదాయమంతా బాగా కలియు నట్లు మర్చి చేయుటకు అవసరమైన వెన్నను ఉపయోగింప వచ్చుననే వారి భావము. మర్చన జరిగిన తరువాత మొత్తం ముద్దను తూచి అందలి వెన్న ప్రమాణము కనుగొనుటయే యాబిది సంవత్సరముల నా బౌద్ధ పరిజ్ఞానమువల్ల చెప్ప గలిగినది. నవనీతిము (వెన్న) ఎక్కువగా ఉపయోగించిన పిచ్చుట నిమృతసముతో 20, 25 రోజులవరకు మర్చన చేసినను, నిమృతసములోనుండు ఆమృత్యమువల్ల దోషము కలుగదు. అటుగాక తగిన పాలులో నవనీతిము (వెన్న) కలుపని యెడల ఆమృత్యము నిలువ ఉండిపోవును.

3. నిమృతసము ఎంత ఉపయోగించుట యుక్తము?

నిమృతసము ఎంత ప్రమాణములో వేయవలసినది మనము చెప్పగల్గుట కొంచెము అసాధ్యమైన విషయం. స్వల్పవసంత మాలతిలో వేయబడిన నవనీతిం (వెన్న) ను బట్టి నిమృతసంతో మర్చన జరుపవలెను. వెన్న తక్కువగా నుపయోగించి నిమృ

తసముతో ఎక్కువ మర్చన అయినచో ఆమృత్యము పెంటనే జెంది గుణము చెడును. సామాన్యముగా వెన్నలో బౌద్ధ సముదాయము బాగుగా కరిగి కలసినతరువాత తమారమి నిమృతసముతో 8 రోజులు మొదలు 20 రోజులవరకు మర్చన జరుపుచునే ఉండవలెను. కనుక ఈ విషయములో గమనింప వలసినది వెన్నయొక్క స్నిగ్ధత్యము మందులోపోయి ఆమృత్యముజెందే ముందుగా మర్చన విరమించ వలసినదిగా శాస్త్రకారుల అభిప్రాయమని అనగా దానినిబట్టి స్వల్పవసంత మాలతిలో నెయ్యి, నిమృతసములమధ్య యుద్ధము జరిగి ఒకవిధమైన రసాయనిక మార్పు కలుచున్నది. నిమృతసము యొక్క ఆమృత్యమును పోగొట్టును. వెన్నయొక్క స్నిగ్ధత్యమును నిమృతసము తగ్గించును. కనుక ఎల్లప్పుడు ఈమందును తయారు చేసుకొనవలసినవారు ఒకపర్యాయము తయారు చేయుటలో ఎన్నితులముల మందునకు ఎన్నిపాత్రల (ఒక కొల పాత్ర) రసమును తూచి) రసము ఉపయోగించినది జ్ఞాపక (తరువాయి 71వ పేజీలో)

క వి రా జ్ వి. కా మ రా జ్ వారి

★ బ్రాహ్మి ర సా య క్;

★ శిరోరంజన్ తేల్

(శృంగాష్ట విత్ బ్రాహ్మి కాంపాండు)

అనుభవముతో శాస్త్రీయంగా తయారుచేయబడినవి. అసంఖ్యాక గ్రామప్రజల మన్నన పొందినవి. వేసవిలో వీరి ప్రయోజనములు ఆరోగ్యవంతమైనవి. మేధాశక్తి వృద్ధిపొందించుటకు ఉత్తమమైనవి. ఒక్కసారివాడి ఫలితం గుర్తించండి!

10 టు. బ్రాహ్మి ర సా య క్ రు 2 లు. * శిరోరంజన్ తేల్ 4 టు. రు 2 లు.

ఉపయోగములు మందుతో పంపబడును. వి. పి. వద్దతి లేదు.

శ్రీ కృష్ణ హోమియో ఆండ్ ఆయుర్వేద నిలయము

దాల్లపూడి P. O. విశాఖపట్నం జిల్లా.

ఆ యు ర్వే ద పు రో ఖి వృ థ్ది

ఆ యు ర్వే దా చా ర్య,

పండిత కవిరాజ్ అనంత త్రిపాఠీ శర్మజీ

(అఖిల భారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు)

అధ్యక్షా, ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులారా!

సోదగ సోదరీమణులారా!!

నన్ను అఖిల భారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినందులకు ఇదియే నా కృతజ్ఞతాభి వందనములు. పోటీఎన్నికలు జరుపుటకు దోహద మివ్వకండుటకై శ్రీ వైద్యరత్న పండిత శివశర్మగారు, వైద్యరాజ శ్రీ పార్థినారాయణ పండిట్, రాజవైద్య శ్రీ గామేశ్వరశాస్త్రి మరియు శ్రీ వామనరావు డి. వైద్య గార్లు, నాయందుగల ప్రేమాతి కయములచే వారి పేర్లను ఎన్నిక సభ్యుల జాబితా నుండి తొలగింప జేసికొనినందులకు వేసోభ కొనియాడవలసి యున్నది. ఈ అధ్యక్షపదవిని స్వీకరించుచు, తదుపరి నా ఆసీను కర్తవ్యములను నా శక్తిసంతయు ధారపోసి పనిచేయు గలందులకు మిమ్ములనందరిని నమ్రోచుచు, ఆయుర్వేదజ్ఞుని యొక్కయు, ఆయుర్వేద అభిమానుని యొక్కయు సహకారమును నా కార్యనిర్వహణమునకై తోడ్పాటు చేయగలండుటకు కోరుచున్నాను.

ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యము

“ఆయుర్వేదము” అనుమాటలోనే ఇది వేదసంబంధమైనదను అభిప్రాయమును వెలువరించు చున్నది. ఋక్, యజు, సామ వేదములలో అనేకములైన ఆయుర్వేద ఔషధములను చెప్పబడి యున్నది. అందు అశ్వనీ కుమారులచే చెప్పబడిన అనేక ఆయుర్వేద వర్ణనములకూడ కలవు. అధర్వణ వేదములో వివిధములైన చికిత్సా పరిచయములు చెప్పబడియున్నది. ఆశలు “వేదము” అను పదమునకే కాస్త్రముని అర్థము కలదు. అందుచే “ఆయుర్వేదము” అనగా జీవరక్షణ కాస్త్రముని అర్థము. వైద్యకాస్త్రములన్ని ఒక సోగ నివారణా విషయములు, దానికి వలయు ఔషధములనే చెప్పుచున్నది. ఆయు

(70 వ పేజీ తరువాయి)

ముంచుకొని అదేకొలమానములో ఉపయోగించు కొనవచ్చును.

4. స్వర్ణవసంతమాలతిలో ఉపయోగించ వలసినది నల్లమిరియాలా? (లేక) తెల్లమిరియములా?

జవాబు: అన్ని గ్రంథములలోను కూడ కాస్త్రకారులు “మిరియములు” అంటే నల్లమిరియములనే భావించవలెను. కొంతి, పిప్పలి, మిరియాలు, త్రికటుకములు అనగా ఇచ్చట నల్లమిరియాలు అనే భావము. భావప్రకాశలో మరిచం, జేల్లజం, కృష్ణభూషణం, ధర్మపత్రనం ఇవి నల్లమిరియములకే పర్యాయ పదములు కాని తెల్లమిరియములకు కావు.

కొంతమంది వైద్యులు నల్లమిరియములు శుద్ధిజేసినది కావనియు తెల్లమిరియములు శుద్ధిచేయబడినది కనుక అవి ఉపయోగించుట కేర్పవని చెప్పుదురు. కాని మనదేశమునుండి వేలకొలది టన్నుల నల్లమిరియములు ప్రపంచములోని అన్ని ప్రాంతములకు ఎగుమతి యగుచున్నది. అనేక అల్లోపతి ఔషధములలోకూడ ఈ నల్లమిరియములనే ఉపయోగించుచున్నారు. మిరియములపైనుండు వైచారను ఒలిచి తీసిన మిరియములే శుద్ధము అయినవి కావని చెప్పవచ్చును. దానికి ప్రకృతిలోనున్న తొక్కను తీసివేయుట దాని శుద్ధత్వమునకు భంగకరము. కనుక పూర్వము అనేక కాస్త్రములలో చెప్పబడినది - వేలకొలది సంవత్సరములనుండి యోగముల ప్రకారం చేయుచున్న దానిని నేడు త్రోసిపుచ్చుట కడు శోచనీయ విషయంకాని సామాన్యంకాదు. అందులకుగాను ఇంకా ఆయుర్వేదములో విడుదలకోధనములు జరిపి విదర్శనములు చూపవలసిన అవసరము గలదు.

(తరువాయి ప్రక్కపుటలో)

(అఖిలభారత ఆయుర్వేద సమ్మేళన ప్రతికనుండి)

ఆ యు ర్వే ద వు రో బి వృ ధి

(71 వ పేజీ తరువాయి)

ర్వేద శాస్త్రమట్లుగాక రోగ నిరోధక మార్గములు కూడ చెప్పుచున్నది. పూర్వకాలములో అనేకమంది మహర్షులచే గృహింపబడిన శాస్త్రమిది. రిష, శతాబ్దములో పండల కొలది విద్యార్థులు, నలంద, తక్షశిల మున్నగు ప్రాచీన విశ్వ విద్యాలయములలో ఈ ఆయుర్వేద శాస్త్రము నభ్యసించి నట్లుగా చరిత్రలుద్ఘాటించు చున్నది. ఆ రోజులలో చరక, శుశ్రూతాదులచే చేయబడిన ఆయుర్వేద పరిశోధనలన్నియు వన్నె కెక్కినవి. విదేశీ విద్యార్థులనుకూడ ఈ విశ్వవిద్యాలయములు ఆకర్షింపగల్గినవి. ఆ విశ్వవిద్యాలయములలో నున్న పరికరములనుబట్టి చూస్తే ఆనాడు శస్త్రచికిత్స ఎంత అభివృద్ధిలో నున్నదో తెలియగలదు. బుద్ధుని కాలములో కూడ ఆయుర్వేద శాస్త్రము అభివృద్ధిలో నున్నదని చెప్పటకు ఆధారములు లేకపోలేదు ఈనాడు ఆలోపతివైద్యులు ఉపయోగించు “థిరపిటిక్” అను పదము ఆనాడు భౌద్ధయోగములో నుపయోగింపబడిన స్థిరపుటా (Stheera Putta)

అను పదమునుండి గృహింపబడినదే అతెగ్గాండరు మన దేశముపై దండెత్తి నప్పుడుకూడ ఆయుర్వేదము చాలా అభివృద్ధిలో నున్నదనుటకు వారి వైద్యములో అనేకమందికి, మన వైద్యులు శస్త్రచికిత్సలు నడపినట్లుగా తెలియుచున్నది. మరియు అతెగ్గాండరు తిరిగి వెళ్ళునపుడు కొన్ని గ్రంథములు తుదేశమునకు తీసికొని పోయినట్లు తెలియుచున్నది. ఈవిధముగానే చరక, శుశ్రూతములు నెమ్మదిగా అరేబియా, మున్నగు దేశములకు చేర్చబడి వారివారి భాషలలోనికి అనువదింపబడినవి. ఆశోకునినాటి శాసనములచూస్తే ఆనాడు ఆయుర్వేద, పశువైద్య శాస్త్రములు ఎలా అభివృద్ధిలో నున్నవో తెలియగలవు. పృథ్వీరాజు, శివాజీ మున్నగు చక్రవర్తులు కూడ అనేక ఆయుర్వేద రసయోగములను ప్రయోగించి ధృఢకాయులైనట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. వేదకాలములో అశ్వనీ కుమారులు కడునిపుణులతో శస్త్రచికిత్సలు చేటికి కూడ ఆచరణకు కేలేని విషయములు జరిపినట్లుగా తెలియుచున్నది. నుశ్వతుడు తన గృంథములో శస్త్రచికిత్స కుపయోగింపబడిన 120 పరికరములనుగూర్చి వర్ణించియున్నాడు.

(తరువాయి 73 వ పేజీలో)

ఆయుర్వేద ఔషధముల నిర్మాణము

ఆంధ్ర కేశరి ఆయుర్వేద నిలయము

ప్రాప్రయిటరు : వైద్యరాజు కొలిమి వీరరాజు

నాగేశ్వరరావుపంతులు రోడ్డు : : గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.

—(0)—

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మా ఔషధముల తయారీగూరించి ఎరుగని వారు లేరు. కొరినపద్ధతితో శాస్త్రీయంగా ఔషధములు తయారు చేయుట మా ప్రత్యేకత.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక శాఖామాత్యులచే ప్రశంసల నందిన ఉత్తమ ఆయుర్వేద ఔషధములు. ప్రత్యేకముగా వివరములకు వ్రాయవచ్చును. వైద్యులకు మాత్రమే సరఫరా!!

ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధి

(72వ పేజీ తరువాయి)

గర్భస్మయన్న మృతశిశువునుకూడ శస్త్రచికిత్సా పరికరములచే నెలువరించినట్లుగా తెలియుచున్నది. ఆత్రేయుడు గౌతమ బుద్ధునకు గొప్ప శస్త్రవైద్యము నడిపినట్లుగా చాణక్యుని అర్థశాస్త్రములో చెప్పబడియున్నది. ఇట్టి ప్రాశస్త్యముతో కూడియున్న ఆయుర్వేదము నేటికికూడ నూటికి ఎనుబదిమంది హిందువులచే ఉపయోగింపబడుచున్న వైద్యశాస్త్రమిది. ఆయుర్వేద మనగా సిద్ధ, యూనానీ, మున్నగు దేశీయ వైద్యములన్నికూడ ఇమిడియున్న శాస్త్రమనియే అర్థము.

ఆయుర్వేద పతనము,

సజీవము చేయవలసిన పర్యాయములు.

పాశ్చాత్య వ్యామోహముచే ఇట్టి పాశస్త్రమైన ఆయుర్వేద శాస్త్రము అడుగంటుట చాలా విచారింపవలసిన విషయము. 12వ, శతాబ్దము ఆదినుండి 1917 వరకు కూడ ఇండియా పాశ్చాత్య ప్రభుత్వముచే తొక్కిబిడియున్నది. మహమ్మదీయుల కాలములో ఈ ఆయుర్వేదము పూర్తిగా ఆశ్రద్ధ మాపుటచే దాని పతనమునకు కారణమైనది. కాని బ్రిటిష్ వారి పరిపాలనా కాలములో వారు వారి ఆలోచిత శాస్త్రమును అభివృద్ధి చేసుకొనుటచే ప్రయత్నించారుకాని ఆయుర్వేద శాస్త్రమును అణగద్రొక్కుటకు ప్రయత్నింపకుండుట కడు ముదావహము. హిందూదేశములో జాతీయ ఆందోళన ఉద్బవించిన తరువాత 1920వ, సంవత్సరమునుండి రాష్ట్రప్రభుత్వములవారు ఈ ఆయుర్వేద అభివృద్ధి సూచనలకై అనేక కమిటీలు ఏర్పరచుట, వారి సూచనలపై ఆయుర్వేద కారణీలను, ఆకురాలయముల నెలకొల్పుట జరుగుచు వచ్చుచున్నది. నాగపూరులో జరిగిన నేషనల్ కాంగ్రెసు సభలలో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికారక ప్రత్యేక తీర్మానము కూడ చేయబడి వున్నది. మెల్లగా ఆయుర్వేదము అభివృద్ధి రాగలదనే ఆశించాము.

ఆయుర్వేదము - భారత ప్రభుత్వము

మన దురదృష్టముచేతనో విదేశీమందుల అభివృద్ధి సూచకములచేతనోగాని భారత ప్రభుత్వ మాజీ ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి శ్రీ రాజకుమార్ అమృతకర్ గారు ఆయుర్వేద అభివృద్ధి మార్గములకై పాటుపడుచున్నట్లునాశించుచు, దానిని పతనము జేయుటకు ప్రయత్నించు చున్నది. ఆమె-నూటికి తొంబదిమందికంటె యెక్కువమంది పృజలలో ఆకర్షణీయముగా మెలగుచున్న ఈ ఆయుర్వేద శాస్త్రమునకు ఇంత

వరకు ఎట్టి అభివృద్ధి మార్గములను భారత ప్రభుత్వమువారు యేర్పరచి వుండలేదు. బడ్జెటులో ఇందులకు నియమించబడిన యావత్తుడబ్బు అల్లాపతి శాస్త్రాభివృద్ధికే ఖర్చుపెట్టబడు చున్నది. గాంధీమహాత్ముని నిర్వాణానంతరము మన భారత ప్రభుత్వ మాజీ ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిజిగారు తన నిజోద్దేశ్యముతో, ఆయుర్వేదమును నాశనము చేయదలచి భారత ప్రభుత్వమునే ప్రోత్సహించుచున్నది. కాని ఇది కడు విచారణీయము.

భారత ప్రభుత్వము నియమించిన కమిటీలు

దఫదఫాలుగా భారత ప్రభుత్వము ఈ ఆయుర్వేద అభివృద్ధి మార్గముల పథకముల నందజేయుటకు అనేక కమిటీలను

(తరువాయి 74వ పేజీలో)

★ రొమ్ము వ్యాధి ★

(భోగట్టా సేకరణ)

వల్లభాయ్ పటేల్ వైద్య (రొమ్మువ్యాధులు) సంస్థలో నెలకొల్పిన చికిత్సా పరిశోధనా కేంద్రానికి యీవారే డా. గాజేంద్ర ప్రసాద్ పారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ సందర్భంలో సంస్థ డైరెక్టరు డా. ఆర్. విశ్వనాథన్ మాటాడుతూ ఇలా అన్నారు. ఈ పరిశోధనా కేంద్రం నెలకొల్పడంవల్ల, మారవ శరీరంలో వచ్చే మార్పులు మున్నగువాటిని పరిశీలించి పరీక్షింపు పరిశోధనలకు ఉపయోగపడే భోగట్టా సమూహాధిపతికి అవకాశం కలుగుతుంది. పరిశోధనా ఫలితాలు, వ్యాధి నివారణకు, ఆరోగ్యాభివృద్ధికి చేసే కృషికి తోడ్పడకపోతే వైద్య పరిశోధనలు పనికి మాలినవవుతాయి.

ఇంతవరకూ మనదేశంలో గుండెజబ్బులు, ఉబ్బరం, రొమ్ము పడినెము మున్నగు వ్యాధులు రావడానికి కారణాలు, ఎంతమంది యీ వ్యాధులతో బాధపడుతున్నారు అన్న విషయాల గురించి భోగట్టా లేదు. ఈ పరిశోధనా కేంద్రం యీ భోగట్టా సేకరించడానికి కృషిచేస్తుంది.

ఈ వైద్యసంస్థ ఇతర శాస్త్రీయ శాఖ భవనాల వద్దనే వున్నందువల్ల చాలా ప్రయోజనాలు ఉంటాయి.

ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధి

(73వ శేతీ తరువాయి)

కేర్వరచినది. అందు “భోర్ కమిటీ” చాల ముఖ్యమైనది. దానికి ఛైర్మన్ గా “జోసఫ్ భోర్” అను వారు నియమింపబడ్డారు. వారు అందించిన పథకములనుబట్టిచూస్తే ఇండియా తన యావత్తు ఆదాయమును ఆయుర్వేదాభివృద్ధికే ఖచ్చితపరచినచాలని విషయము. వారు చెప్పినంతమంది వైద్యులను 25 సంవత్సరములలో తయారు చేయుట కడు శోచనీయము.

అట్లు తయారుకాబడిన 185000 డాక్టర్లకు (అంచనా వేయబడినట్లుగా) 75% మంది పట్టణములకు ఎగబాకుటకు చూస్తారుకాని పల్లెలలో పేదప్రజానీకమునకు సాయమొనరింప

వ్రయత్నింపరు. ఒకచో ఇట్లు పల్లెలలో నియమింపబడిన డాక్టర్లు పట్టణముల కెగబాకుటకే ప్రయత్నింతురుకాని పేద ప్రజలసేవ ప్రధమార్దేశము కానేరదు. పేదప్రజలు ఎక్కువగా ఆయుర్వేద వైద్యమునకే ముఖ్యస్థానము ఇస్తారుకాని, భోర్ కమిటీ సలహాప్రకారం తయారుకాబడిన వైద్యులుపయోగించు అల్లోపతి విధానమునకు ఎంతమాత్రము దోహదమివ్వరు. వారి సలహాలలో వేయబడిన అంచనాలు, స్కీములు చూస్తే అని ఏవిధముగా చూచినా ధనికవర్గమునకు, పట్టణ ప్రజలకే లాభదాయకములుగాని పల్లెలకు, పేద ప్రజానీకమునకు అభివృద్ధిదాయకము కానేరవు. మన యిండియా శ్రద్ధుత్వమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించినప్పటికిని వైద్యవిధానములో పాతశాస్త్రపిపాస సళించలేదు. రాజకీయముగా పరిపాలన స్వాతంత్ర్యము నెహ్రూ నాయకత్వముపై (తరువాయి 73వ శేతీలో)

తండ్రి: రాజవైద్య
శ్రీ రావత్రి గంగారాయుడు

పాండువ్యాధులు నివారించుటలో
పేరెన్నికగన్న

పితాపుర వైద్యులు

కుమారుడు :
శ్రీ కవిరాజ రావత్రి రామకౌగి

దేశవ్యాప్తముగా పితాపురము ఔషధములు ప్రజానీకమునకు అందజేయు సంకల్పముతో గుంటూరులో వీరి బ్రాంచి ప్రారంభించారు. వీరి వైద్యకాల గుంటూరులో కొత్తకేట బట్టలబజారులో శ్రీ గాంధీ విగ్రహమునకు ఎదురుగా నున్నది. రెండు దశాబ్దములుగా గుంటూరుజిల్లాలో వైద్యసేవ చేయుచున్నారు.

★ శిద్ధ వ టి ★

ప్రాచీనమైన ఆసుధన యోగము. చర్మవ్యాధుల నివారణలో, సహమేహ దోషములు నివారించుటలో శరీరమందలి యేరకం మచ్చలనైనా, బొల్లలైనా పోగొట్టుటలో “శిద్ధవటి” విఖ్యాత మైనది. నెల మందు రు 10 లు.

వివరములకు : పితాపురం వైద్యశాల,
రైలుపేట :: గుంటూరు.

ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధి

(74వ పేజీ తరువాయి)

ప్రజ్వరిల్లుచున్నది. కనుక మన వైద్య బృందము కూడ శ్రీ గాంధీజీ చెప్పినట్లు, అతడు ఆయుర్వేదమునందు చూపిన శ్రద్ధాభక్తులు మనము ఆచరించాలి.

కాని మన మాజీ ఆరోగ్య కాళామంత్రిజీ బడ్డెట్లు ప్రకారముగా రెండు వైద్యకాఖలకు డబ్బు ఖర్చు పెట్టుటకు ఇష్టము లేక, అల్లోపతి అభివృద్ధికొఱకై పాటుపడదలచి ఆయుర్వేదమును పతనము చేయదలచినది. యదార్థమునుబట్టి చూస్తే అల్లోపతి శాస్త్రము చాలా అభివృద్ధి నందినదియే చెప్పవచ్చును. కాని మన ఆయుర్వేదమునకుకూడ కడుప్రోత్సాహమున్నచో అట్టి కొఱతలుండనేరవు. అందులకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహము ఇచ్చుటలేదు. సరికదా దానిని అణగదొక్కదలచి మనలను నిరుత్సాహపరచుచున్నారు. నిజమునకు ఆయుర్వేదశాస్త్ర విధానములపై తయారుకాబడిన వైద్యులు, ఉపాధ్యాయులు మున్నగువారు ప్రస్తుతములో కొఱతగానే ఉన్నారు. కాని అట్టి కొఱతను ప్రభుత్వము వారుకూడ తీర్చగలరు. ప్రజాప్రభుత్వమునకు యీ బాధ్యతలు తీసికొనవలసిన అవసరములు గలవు. వారు అట్టి కర్తవ్యపాలనము చేయనిచో అది నిరంకుశ ప్రభుత్వము గామారినదని చెప్పుకోక తప్పదు. తరువాత 1946 డిశంబరులో దేశీయ వైద్యపరిశోధనామార్గమునకు నూతన లండనేయుటకై ఒక కమిటీని “నో ప్రాక్ మెటీ” అను పేరుతో ఏర్పరుపబడినది. అటుతరువాత 1949 నవంబరు నెలలో ఈ విషయముల నందచేయుటకే ప్రభుత్వమువారు పండిట్ కమిటీ నొకదానిని నియమించారు. అటుతరువాత మరల 1955 లో శ్రీ గయ శంకరదేవ్ ఛార్ మెన్ పదవిని ఒక కమిటీని ఏర్పరచారు. కాని ఎన్ని కమిటీలు ఏర్పరచినా వీనిలో ఒక్కటైనను ఆయుర్వేద పండితుడు మెంబరుగా లేకపోవుట చేతను, మెంబరు అంతా అల్లోపతివైద్య వ్యామోహులగుట చేతను ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి సరియైననూతన లండనేయలేకపోయారు. ఆ ఏర్పరుపబడిన కమిటీ సవతితల్లి చేతును చూపుచున్నది. ఇందులకై పెద్ద ఆందోళన జరుపగా ఒక ఆయుర్వేద పండితుని ఏర్పరుచుటకు నూచించారు. కాని అతని అభిప్రాయము ఆ కమిటీలో మైనరు విషయం అయినది. అల్లోపతి వైద్యకమిటీలలో ఆయుర్వేద వైద్యులను నియమించుకుండినట్లే ఆయుర్వేద వైద్యకమిటీలలో అల్లోపతి వైద్యులను నియమించుట చాలా బాధాకరమైన విషయము. ఇది బ్రిటిష్ పరిపాలనలో ఎంతసేపు న్యాయకాఖలో వారి దొరలనే నియమించుకొని వారిజాతికే లాభము ఒనగూర్చుకొనుటకై యత్నిం

చుట అగపడుచున్నది. అందుచే నైనవివరించిన కమిటీలు ఎన్నివేసినా వారు ఇచ్చిన సలహాలు అన్నియు ఆయుర్వేదమునకు వ్యతిరేకములైనవే అందు కొన్ని వారి అభిప్రాయములు ఈక్రింద ఇవ్వబడినవి.

శాస్త్రముల కలయిక

శాస్త్రము ఎట్టిదైనను కారీర విషయములు అన్ని శాస్త్రముల రీత్యా ఒకటే విధానమై యున్నది. ఈ ఆధారముమైననే నో ప్రాక్ మెటీవారు ఆయుర్వేద, యూనానీ, అల్లోపతి విధానములను ఏకముచేయ నూచించారు. ఇది చాలా ఆకర్షణీయముగానే నుండును. కాని శాస్త్రముల కట్టుబాటు తప్పక వశమగును. అందు ఒకమూల అల్లోపతి శాస్త్రజ్ఞులు ఆయుర్వేదమునుండి వివిధ విషయములను గమనించి వారి పరిశోధనలలో మిళితము చేసుకొంటున్నట్లే, వారి శాస్త్ర విషయములుకూడ ఆయుర్వేద శాస్త్రములలో కలుపవలెను. కాని ఈ విధానమునల ఆయుర్వేద శాస్త్రవిధాన మంతయు అడుగంటబడుననియు స్కూల్ లలోని విద్యార్థులు ఎలసమయములందు అల్లోపతిశాస్త్ర పతనమునకే వినియోగిస్తారని చెప్పారు. కాని ఈ శాస్త్రములు రెండును ఏవిషయములలోనూకూడ కలయిక ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు.

కాలేజీలలో ప్రవేశించుటకు విద్యార్హతలు

దనే కమిటీవారు ఆయుర్వేద కాలేజీలలో చేరు విద్యార్థులకు వి. యస్. సి. తగు విద్యార్హతగా ఏర్పాటు చేశారు. ఇదికూడ ఆయుర్వేద పతనమునకే దోహద మిచ్చుచున్నది. ఎవరైతే వి. యస్. సి. ప్యాసయి ఆయుర్వేద కాలేజీలలో చేరకాకుంటే అట్టివారు ఎంతసేపు అల్లోపతిశాస్త్రమే చదువకాకుండు. అల్లోపతి కాలేజీలలో ప్రవేశ స్థానములు లభించనివారు మాత్రమే ఈ కాలేజీల కెగబాక చూతురు. కొద్ది మాత్రముకూడ సంస్కృతజ్ఞానము లేకపోవుటచే వారు పాత్ర పుస్తకములనున్న శ్లోకమైనను అర్థముచేసికొను శక్తిలేక, పరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులగుటకే ప్రయత్నింపుచు పట్టులాపాందిన తరువాత ఆయుర్వేద శాస్త్రమునకు స్వస్తి చెప్పి అల్లోపతి వైద్యవిధానమునే నాచరింతురు.

దనే కమిటీవారు నూచించినట్లుగా కాలేజీలలో 4^వ సంవత్సరముల కోర్సులుపెట్టి విద్యార్థులను తయారుచేస్తే వారు కరిగిజాలు గానుండును, డాక్టర్లు కానుండును తయారు కాగలరు. ఒక అల్లోపతి విధానమున తక్కిదు కాబడి బుటుకు వచ్చుసరికే ఆయురసంవత్సరముల కాలము సరిపడుచున్నది. అట్లుగాక 4^వ సంవత్సరములలో రెండు శాస్త్రములు నేర్వవలసిన వైద్యుడు బయటకువచ్చి ప్రజలను మోసగించ

ప్రయత్నించవలెను కాని ఆతని ప్రావీణ్యము ఏ కాస్త్రము వైనను చూపలేదు.

పరిశోధనా ప్రణాళిక

ఇక పరిశోధనలు జరుపుటకై కొన్ని ప్రాణాళిక లివ్వబడినవి. అవి యదార్థమునకు ఆయుర్వేద శాస్త్రాభివృద్ధికై చేయబడినవా (లేక) ఆ శాస్త్రమును నాశనము చేయుటకు చేయబడినదో బోధపడుటలేదు. నా అభిప్రాయమునుబట్టి చూస్తే, తప్పక ఆయుర్వేద శాస్త్రమునకు ఈ పరిశోధనా ప్రణాళికలు అరిష్టదాయకములని చెప్పవచ్చును. పరిశోధనలు మూడవస్తేజిలో చేయవలసినది. మొదటి రెండు విభాగములు అందరు గ్రాడ్యుయేటు, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు తరగతులను పూర్తిచేయుట. ఇప్పటివరకు అన్ని రాష్ట్రములలో కూడ అందరు గ్రాడ్యుయేటు తరగతులు మాత్రమే కలవు. ఈ మధ్యనే ఒక బామ్నగరులో పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు తరగతి నెలకొల్పినారు. కనుక ప్రస్తుతములో ఇట్టి పరిశోధనలు జరుపుటకు తగిన విద్యావేత్తలు లేరని చెప్పవచ్చును. కాని ఈ నూచన ప్రకారముగా పరిశోధనలు నెలకొల్పుటకుగాను రెండు టీములు నెలకొల్పవలెను. అందు మొదటిది ఆయుర్వేద వైద్యులతోను, రెండవది అల్లోపతి వైద్యులతోను నెలకొల్పవలసి యున్నది. దీని ప్రకారం మొదట ఒక రోగిపై ఆయుర్వేద వైద్యులు సుండులనపయోగించి చూచి వాటి ఫలితములను గ్రహించవలెను. మరియు ఈ ఫలితములను అల్లోపతి వైద్యులు సరిచూచి రెండు విషయముల ఫలితములు పరియైనవని తోచిన ప్రచురించవచ్చును. కాని రెండుకాస్త్రముల ఫలితములు యెన్నడు యేము కానేరవు. కనుక యిది కూడ ఆయుర్వేద శాస్త్ర పఠనమునకే మార్గము. కనుక ఈ కమిటీలు నూదించిన ఈ మూడు విధానములకూడ ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధికి మార్గము కానేరవు. మిగిలిన నూచనలు కొన్ని బాగుగనే ఉన్నవి. కాని అవి ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించలేదు.

ఒకటి, రెండు పంచవర్స ప్రాణాళికలు, ఆయుర్వేదము.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధము ముగిసిన తరువాత దేశములో అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమములు చేయబడ్డాయి. అందు రెండు పంచవర్స ప్రణాళికలను చేసి, అందు మొదటి ప్రణాళికలోనే పరిశ్రమలు, వర్తిక వ్యాపార రహదారుల విషయములలోను అనేక అభివృద్ధి నూచనలు చేశారు. ఇండియా అన్ని విషయములలోను అభివృద్ధి చెందింది. కాని ఆయుర్వేదములో మాత్రము లేదు. మొదటి పంచవర్స ప్రణాళికలో ఆయుర్వేద పరిశోధనల నిమిత్తము 16 లక్షల రూపా

యలు, 5 పరిశోధనా యుములకుగాను ఖర్చుపెట్ట నిర్ణయించింది. అందు ప్రభుత్వము బామ్నగరులో ఒక పరిశోధనాలయం మాత్రమే నెలకొల్పి కలిగింది. మొదటి ప్రణాళికలో నిర్ణయించబడిన బడ్జటుసాము ఖర్చునకు స్కీము లేక పోవుటచే రెండవ ప్రణాళికలో నిర్ణయించ ఉల్లంఘించినది మన మాజీ ఆరోగ్యకాఖా మంత్రిజీగారు రాసురాను అనేక స్కీములను అందజేసినప్పటికిని అవి భారత ప్రభుత్వము అమోదమును పొందలేకపోయాయి. ఇక చోప్రా కమిటీ వారు అందజేసిన స్కీములు దేశ ప్రభుత్వమునకు అధికముగా అందని మౌనిపండ్లు యాయి. చోప్రాకమిటీ నూచనలకై చాలా సామ్యు ఖర్చుపెట్టారు. కాని వారి నూచనలన్నియు నివృప్తియోజనాలు అయాయి. అందు మొదటి పంచవర్స ప్రణాళికలో అల్లోపతి ఆసుపత్రుల కొరకు మితము లేని ధనవ్యయముచేసి ఒక దేశీయ వైద్య విధానమునకు అంచు 5-6% మాత్రమే వెచ్చించారు.

(తరువాయి 89వ పేజీలో)

మాలికావైద్య నిపుణులు, భారత విఖ్యాత వైద్యులు శ్రీ బాలరాజ మహర్షిగారితో, మాలికా వైద్య ప్రభావమును ముచ్చటించుచున్న దృశ్యము.

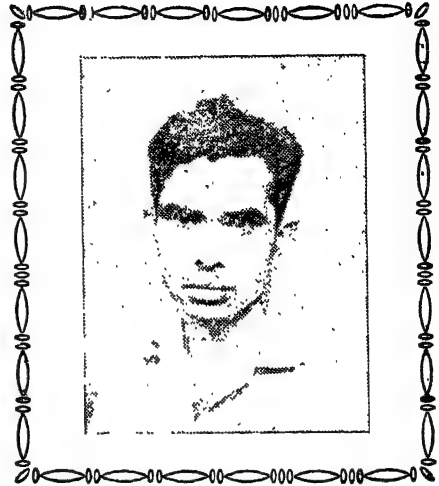
ఎడమనుండి : శ్రీ కవిరాజమోహన్, శ్రీ బాలరాజమహర్షి శ్రీ వి. రామమూర్తి (గుడియార్తం, ఆర్కాటు జిల్లా.)

వైద్యశ్రీ, వైద్యరాజ

ఇలిపిళ్ల అప్పారావు పాత్రుడుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
(గొత్తపేట, విజయవాడ, కృష్ణాజిల్లా.)

వీరు కార్మిక కుటుంబంలోపుట్టి పెరిగి పెద్దయినవారు. వీరు మంత్రోత్పిర్లులతో పొరంభమైన ప్రజారోగ్య సంరక్షణ, మాలికా, రసవైద్యములలో పెరిగి పెద్దయ్యెను. ఆరువది యేండ్లుదాటిన వృద్ధవైద్యులు. మంత్రోత్పిర్లులతో, మూర్ఖు, ఉన్నాడ, గ్రహ, పీడితులకు, ఆరోగ్యమును కల్పించుచున్న ఘనవైద్యులు. కవిరాజు పత్రిక ప్రధాన పోషకవర్గములో చేరినవారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి స్థాపించుకొనిన సభ్యులు. ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో నిరంతరం పాల్గొంటూ, అగ్నికంగా, శారీరకంగా, తోడ్పడుతున్నవారు. విజయవాడలో నాగేంద్ర దేవాలయం నిర్మాణించినవారు.

వైద్యశ్రీ, వైద్యరాజ

ఈపూరి లక్ష్మీపతిరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
(గర్భాం, కృష్ణాజిల్లా.)

శ్రీ లక్ష్మీపతిరాజుగారు పెద్దలయిండు భక్తి విశ్వాసములు గలవారు. వైద్యాసక్తితో అనేక ఆయుర్వేద గ్రంథములను అనుభవ ఆయుర్వేద వైద్యప్రముఖులను ఆశ్రయించి అనుభవము గణించి, ప్రజారోగ్యమే తన భాగ్యముగా భావించి నిరంతరకృషి చేయుచున్నవారు.

అనేకములైన దీప్తివ్యాధులు నివారించుటలో ప్రఖ్యాతి గన్నవారు. వీరు ప్రధానముగా అపస్మారము, స్వేత్నప్రసరములు, బాలరోగములు నివారించుటలో నిమగ్నులగుదురు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి స్థాపించుకొనిన సభ్యులు. వీరి సహాయము మండలి పురోభివృద్ధికి చర్చిత చర్యలు.

ఇ ది విా కు తె లు సా

శ్లోకాలు పఠించడమే వైద్యంకాదు. రోగి సాధక బాధకాలు ఎరిగి చికిత్స చేయువాడే వైద్యుడు. చికిత్సలలో నైపుణ్యంలేని పాండిత్యం పాండిత్యంకాదు. వైద్యముకాదు.

వైద్య రాజ

(శ్రీ) అద్దేపల్లి వీరరాఘవులుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రిక్టీషన్.

(నూతక్కి, వయా దుగ్గిరాల, గుంటూరుజిల్లా)

(శ్రీ అద్దేపల్లి వీరరాఘవులుగారు నూతక్కి గ్రామవాసులు. ప్రస్తుతము వీరి వయస్సు రమారమి ఏబది సంవత్సరములు. ఆయుర్వేద వైద్యమునందు వీరు మంచి అనుభవము గడించిన వారు. తరతరాలనుండి వారి చికిత్స వైద్యమునందు పేరు గాంచినది. సద్భావంగల వైద్యులకుండవలసిన లక్షణములు గలవు. దయ, నిష్కన్యాయత, మౌనం గు ఉత్తమైత్రుత గుణములు వీరియందు మూర్తీభవించి యున్నవి. రోగికి ధైర్యముకలిగించి మనోబలము చేకూర్చుటలో వీరికి ప్రత్యేక ప్రావీణ్యము కలదు. వీరిది అమృతహస్తము. ప్రసిద్ధి పొందిన డాక్టర్లచేతకూడ నయుముకాని అనేక వ్యాధులు వీరి చికిత్సచేతితో నివారించబడుచున్నవి. రోగినిదానము చేయుట లోను, చికిత్స నిర్ణయించుకొనుటలోను వీరికి చాల నేర్పుగలదు. వీరివద్ద అనేకులు చికిత్స పద్ధతులు నేర్చుకొని ప్రావీణ్యము గడించుచున్నారు. అమృత కలశము చేతధరించిన ధన్వంతరివలె వీరిదర్శనమే అనందమును, సంతృప్తిని కలిగించుచుండును. శస్త్రుతము వీరు తమ స్వగ్రామమునందు వైద్య వృత్తిలో నున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహా మండలి స్టాండింగుమిటి సభ్యులు.

వైద్యశ్రీ, కవిరాజ

బుద్ధరాజు నరసింహరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రిక్టీషన్.

(వాండ్రం, వుండిపోట్ల, భీమవరం తాలూకా, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.)

(శ్రీ రాజుగారు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా భీమవరం తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యుండలి అధ్యక్షులు. అనుభవముతో ప్రజా రోగ్యమును కాపాడగలుగుతున్న వైద్యరాజు. వీరి ప్రజాసేవ దేశవ్యాప్తమైనది. బాపూజీ ఆదేశానుసారము కారాగార ములలో సుగ్రామరని మనస్సుతో యేకైక దృక్పథముతో కాంగ్రెస్ ఆశయములకు కట్టుబడి యుండువారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి స్టాండింగుమిటి సభ్యులు. ఆయుర్వేదమే ప్రజాక్షేమమునకు ప్రధానమైన వైద్యమని నమ్మి ప్రచార మొనరించుచున్న ఆయుర్వేద భిక్షులు.

నోటి పూత

సాధారణమైనా, అసాధారణమైనా, వెన్నతో క్రియాకల్పం వాడండి. ఎలాంటి నోటిపూతలైనా తగ్గినా తాయి.

వైద్యశ్రీ, కదిరాజు

వి. రామమూర్తిగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.

(గోపాలపురం, గుడియారం పోస్టు, ఉత్తరరామమూర్తిజిల్లా.)

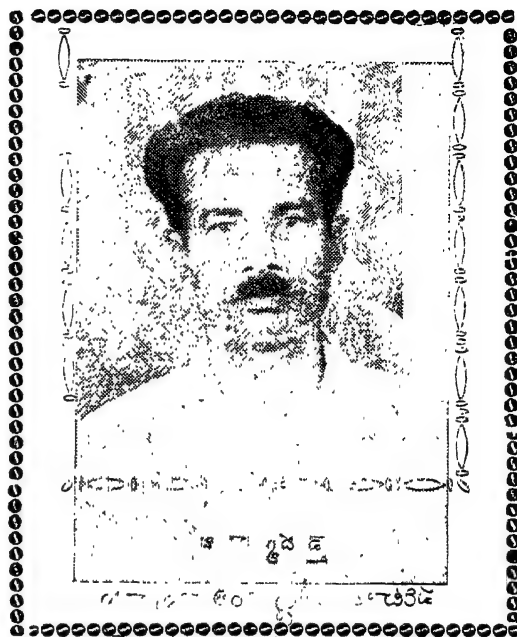
ప్రముఖ విద్యవైద్యులు, వంశపారంపర్య మేహము, కుష్టు, మేహమచ్చలు, ఎఱ్ఱపాద, తెల్లపాద, ఆస్తమా, ఏనుగు కాళ్లు, సవామేహ దోషములు, భగరంధ్రములు, మొవలగు దీర్ఘవ్యాధులకు చికిత్స చేయుటలో నిపుణులు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేదవైద్య పురోభివృద్ధి కార్యకర్తలలో అడుగుడుగున, అనుభవములను పాల్గొంటున్న కదిరాజులు.

వీరు 1924 వ సంవత్సరము ఆగష్టు నెల 15 వ తేదీన జన్మించిరి. వీరి జన్మస్థానము గుడియారము. శ్రీమంత్ ఆయుర్వేద పండిత వేణయ్య మహర్షి గారి శిష్యులు. వీరు చిన్నప్పటినుండి ఆయుర్వేద వైద్యములో చాలా నేర్పును పేరును సంపాదించిరి. చాలా ఉదార స్వభావులు.

1956 వ సం॥రం గుడియారం నందే స్థిరనివాస మేర్పరచుకొని మేహకుష్టులు, మేహమచ్చలు, ఎర్రపాద, తెల్లపాద, ఆస్తమా, ఏనుగుకాళ్లు మొదలగు వ్యాధులకు చికిత్సచేసి బంగారు పతకమును, యోగ్యతా పత్రములను పొంది ప్రజాసేవ రంజితమైన వైద్యులుగా పనిచేయుచున్నారు.

ప్రాణాచార్యులు

గ్రామగ్రామాలలోను అనుభవముతో ఆయుర్వేద చికిత్సలు జరిపి ప్రజాతోగ్యమును సరికొల్పున్న వైద్యులే ప్రభుత్వ పోషణలేని ఆయుర్వేదాన్ని సరికొల్పినారు. ఇట్టిప్రాణాచార్యుల అనుభవాలు చరిత్ర ప్రసిద్ధం చేయనిచో ఆయుర్వేదమే లేదని మీకు తెలుసా?

కవిరాజ్. పి. వెంకటేశ్

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.

(గోపాలపురం, గుంటూరు. ఫోన్ 16)

ప్రజారంజకమైన చికిత్సా పద్ధతులతో మూలికల ప్రభావమును గుర్తించి రేపి, జ్వరముల ప్రయోగము అనుభవముతో చేయుచు మేహదోషములు, గనోరియ, చిచ్చిగోమం, మొదలైన దీర్ఘవ్యాధులకు నివారించుచేయుగ్ధాస్త్రములు. గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ఉపాధ్యక్షులు. ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి వీరి సహకారం పేర స్మృతగన్నవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి సామన్యసమితి సభ్యులు.

సలహా

ఎలాంటి దీర్ఘవ్యాధులకైనా, ఇరిస్సెప్టము, అసాధ్యము, అని చెబుతూ జ్వరము నిరయము చేయవలసినచో చేయుచు స్వప్నమైన అభిప్రాయం వెల్లడించగల శంఖ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆయుర్వేద శాస్త్ర సమృద్ధిమైనది గలదని మీకు తెలియునా? తెలియనిదో వెంటనే ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్యాధి రోగిని కొండి. కొరివవాకి రోగ నిర్వయపత్రము సందర్శించు వివరములకు వ్రాయువార 15 నయాపైసలు పోస్టులిక్కలు పంపండి. కదిరాజుమాహర్షి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద చికిత్సా సహకార సంఘం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.

వైద్య రాజ

పరిటాల లక్ష్మీకాంతరావుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెస్సర్.

(జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.)

శ్రీ లక్ష్మీకాంతరావుగారు మూలికావైద్య నిపుణులు. శస్త్రచికిత్స జరగజే ముక్తిలేదని వాదించే వ్యాధులను నివారించు ఆదర్శ వైద్యులు. ఎలాంటి గడ్డువ్యాధులైనా గ్రంథాలైనా మూలికలతో పస్లతో కరిగించి, మాన్పించి, ఆశ్చర్యకరమైన చికిత్సలు జరుపుతారు. అనుభవ వైద్యులలో అందివేసినవారు. వీరు కృష్ణాజిల్లా ఆయుర్వేద వైద్య మండలి కార్యవర్గ సభ్యులు. జగ్గయ్యపేట పట్టణ ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కార్యదర్శి.

అ హం కారం

నేను గొప్పంటే నేను గొప్ప అనే అహంకారం ఆయుర్వేదాభివృద్ధినిగోరేవాడు వదలండి. అదే మీ సేవకు ప్రథమ సోపానం.

వైద్య శ్రీ

క వి రా జ వై. వెంకటరెడ్డి గారు.

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసర్

(పెరుమాళ్లపల్లె, చిత్తూరు జిల్లా)

శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు ప్రజారంజకమైన చికిత్సాపద్ధతులనుసరించి, ఆయుర్వేద ప్రభావము నిరూపించుచుండుడు. భారత ప్రాచీనవైద్యమైన ఆయుర్వేదం స్వతంత్ర భారతంలో ప్రధానవైద్యంగా పరిగణింపబడాలని ఆకాంక్షించే వారిలో నొకరు.

శీ తా కాలం లో

ఒకటి పగులువారుట బింబిరలాడుట అనగా మృదుత్వము లేకుండుట, వైశ్యాది దోషముచే నోటిపూత, పగులుట శరీరములో అరచేతులలో పొరలు ఊడుట, ఇత్యాది అనేకములైన వైశ్యరోగములకు “క్రియాకల్పం” అమృతకుల్పంగా పనిచేయుగలదు. దేశంలో నూటికి నూరుపాళ్ళు విజయము పొందుచున్న క్రియాకల్పం నేనించండి. వయోభేదములు లేకుండా వాడదగినది. వైద్యులకు 10 కులములు రు 5 లు. ముందుగాపంపాలి. వి. పి. పద్ధతి లేదు.

క్రి యా క ల్పం ఔషధ శా ల,

గాంధీనగరం :: విజయవాడ-2.

వైద్య రాజు
కారుమూరి కోటేశ్వరరావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
(చాగల్లు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా)

శ్రీ కోటేశ్వరరావుగారు ఆయుర్వేద ఔషధములు వ్యవహరించుచు తయారుచేసికొనుటలో ప్రసిద్ధులు. స్వయంకర్తీలాకారు పొందిన ప్రయోజనములు ఔషధ ప్రభావములు చాటి చెప్పుచు సాటి వైద్యులకానికి ఔషధములు సరఫరాచేయు సంకల్పము గలవారు. చికిత్సా పద్ధతులు హృదయపరమైనవి. వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి స్టాండింగ్మెంబర్లు, కొవ్వూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కార్యదర్శి.

నేత్ర దోషములు

కన్నులు మంట, పోటు, నీరుకారుట, పుసి కట్టుట, వాపులు, తగ్గించుటకు క్రియాకల్పం - పటికబెల్లం, పెన్నలతోచేర్చి వాడించండి. సాధారణ దోషములన్నియు పోగొట్టును.

స్వామి యోగచిదానంద సరస్వతీజీ
(నెనుగొలను, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.)

వీరు భారతదేశమంతయు పర్యటించి వచ్చినవారు. ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తలు. దేశంలో వైద్యసహాయంలేని ప్రాంతములలో నివసించుచు యే ధనాపేక్షలేని చికిత్సలు జరుపుచుండురు. వీరి ఆశయసిద్ధికి మూలికావైద్యము యెంతో ప్రతిభ కల్పించిందని మూలికా పరిశోధన బాగుగా జరుగాలని ప్రతిపక్షలో ప్రసంగించుతూ తమ అనుభవములు వివరించుచుండురు. వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి స్టాండింగ్మెంబర్లు సభ్యులు.

చెవి పోటు

క్రియాకల్పం పేరిననెయ్యిగో వాడుతూ, నువ్వులనూనెలో క్రియాకల్పం కలిపి చెవి రింగ్ములలో నేయండి. చెవిపోటు చీముకారుట ఒరుపు పోగుండు.

గుండెలోమంట, త్రేపులు

వైద్యాక్షేపమువల్ల గుండెమంట, త్రేపులు నివారించుటకు క్రియాకల్పం మందు. అందరు అన్ని వేళలలో వాడదగినది. ఆయుర్వేదం ప్రచారంజక మనుట కిదొక తార్కాణము.

కుష్టుబౌద్ధి

మేహపాద, చర్మ, సుఖ, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు గత 40 సంవత్సరములనుండి వాడబడుచున్నవి మా బేషధ రాజములే.

మా చికిత్స గురించి ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

ఒక మంత్రి ప్రశంస

మెస్సర్స్ రెడ్డి అండ్ కంపెనీ వారు కుష్టురోగాన్ని ఆహ్వానించగా నివారించగల రవి చెప్పడానికే నేనిలా వ్రాస్తున్నాను. నాకు తెలిసిన ఒక స్త్రీరోగి వాచికిక్క బావి అనతికాలంలోనే ఎంతో ఆభివృద్ధి పొందినది. వైద్యవృత్తిలోనున్న వారిందరు యీ చికిత్స విధానాన్ని గురించి ఆలోచించవలసిందే

ఇట్లు

ఆనందబుల్, పండిత గోదావరిమిత్ర ఆర్థిక, విద్య అభివృద్ధి ప్రచురణ శాఖల మంత్రి.

పదిబాషలలో కేటలాగు, సలహా వసతి ఉచితం.

నీటిలోపడి మునిగిపోదా మనుకున్నాను.

మీ మందు పుచ్చుకొనక ముందు యీ వ్యాధి నయం కాదనే నిరాశచేత నీటిలో పడి చనిపోదామనుకున్నాను. మీమందు ఒక్కదావా వాడు సరికే దాదాపు నావ్యాధి పూర్తిగా నయమయినది.

H. బావాజీదేహావో,

కెలంబల్లి.

చామరాజినగర్ (P. O.)

మైసూరు. 10-1-45

రెడ్డి అండ్ కో

(రిజిస్టర్డ్)

“శ్రీకృష్ణాశ్రమము”

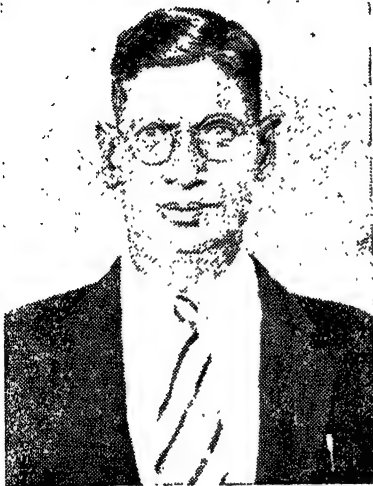
గోపాలపురం. తూ॥ గో॥ జిల్లా

బాంబి : గాంధీనగరం, విజయవాడ. 2

మా బ్రాంచి ఆఫీసులు :

గాంధీనగరం, తాలూకా ఆఫీసు ఎదుట బెజవాడ-2.	కాపువీధి నల్లూరు.	3560 రాష్ట్రపతి రోడ్డు సికింద్రాబాదు	పిట్టహైస్కూలురోడ్డు బరంపురం.	R. S. వాల్తేరు.	బక్సీబజారు, కటకం.
--	----------------------	--	---------------------------------	--------------------	----------------------

మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ

వైద్యం నారాయణస్వామి నాయుడుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

(కంబిదురు, కళ్యాణదుర్గ తాలూకా)

శ్రీ నాయుడుగారు అనుభవముతో ఆయుర్వేద చికిత్సా పద్ధతులు ప్రజారంజకముగా ఆచులు జరుపుదురు. అసాధ్యములైన రోగములు నివారించుటలో సుప్రసిద్ధులు. ఆయుర్వేద శాస్త్రరీత్యా వేత్తివైద్యము చేయుటలో నిపుణులు. అనంత పురం జిల్లాలో ఉన్నారోగ చికిత్సలు వీరివద్దనే అధికముగా పొందుచుండును.

నిద్రలో మూత్ర విసర్జన

బహుకాలంగా ప్రతిదినము రాత్రి నిద్రపోవు నప్పుడు మెలకువలేని స్థితిలో కలుగు మూత్ర విసర్జనకు ఎన్నో చికిత్సలు పొంది, కుదరదని నిరాశచెందిన రోగులు “క్రియాకల్పం” సేవనలో కృతకృత్యులౌతారు. సర్వప్రజానీకానికి ఆంధ్రబాటైన ఔషధంలో యీ ప్రభావంకల్గి యుండుట ఆయుర్వేదానికి అలంకారం.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ

ఉద్దంతి సుదర్శనంగారు

సుదర్శన ఆయుర్వేద నిలయము

పత్తెపల్లి, గుంటూరుజిల్లా.

శ్రీ సుదర్శనంగారు విద్యరైద్యులు, గొప్ప అనుభవము గలవారు. దేశవ్యాప్తంగా వారి ఆయుర్వేద చికిత్సలు అందజేసి బహురూపములలో ప్రత్యేకత సంపాదించుకొన్నారు. వీరి అభిమాన వైద్యము అసాధ్యరోగములు. ఎవరికి కొలుకు వదని రోగాలు యేవైనా అనుభవముతో నివారింపచేయగల్గుతారు. వీరికి తెనాలిలో శ్రీ పంచముఖాంజనేయ వీధిలో కూడా ఒక వైద్యశాల వున్నది.

రక్తమొలలు

—:(0):—

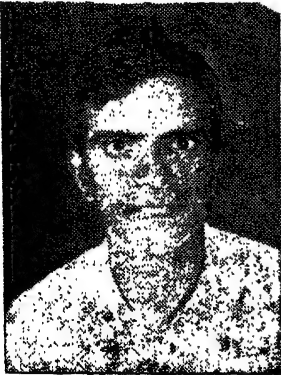
ఆపరేషనులేకుండా మూలరోగములలోజనించు రక్త మొలలబాధ విధిగా నివారింప చేయగలము. “క్రియాకల్పం” పేదవారికికూడా అందుబాటైన ఔషధం వైద్యులు పరిశీలించండి.

వైద్య శ్రీ, కవిరాజు

తాతపూడి సుబ్రహ్మణ్యంగారు, B. A. L. T.
పెంటవాడు.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు బహుశాస్త్రపరిశోధకులు. వైద్య శాస్త్రములు వారికభిమానము గలవి. దేశంలో అంటు వ్యాధుల ప్రాబల్యముకాచి విస్తుపోతారు. అట్టి ఆవేదనా ఫలితమే వారు "అంటువ్యాధులు" అనే గ్రంథం వ్రాయుటకు కారణం. ఆగ్రంథాన్ని భారతప్రభుత్వం గుర్తించి రు 5000 లు బహూకరించింది.

ఆయుర్వేదప్రవీణ, ఆయుర్వేదవిషక్

డా. టి. సత్యనారాయణమూర్తిగారు

అలవలపాడు, వయా మేదరమెట్ట, హింగోలుతాలూక.

ఏరు 1937 వ సం॥రం శ్రీ రామశాసన ఆయుర్వేద కళాశాలయందు ప్రవేశించి 4 సంవత్సరములు చదివి ఆయుర్వేద ప్రవీణ, ఆయుర్వేదవిషక్, వైద్యవిద్వాన్, విశేష వైద్య మొదలగు పరీక్షలయందు కృతార్థులైరి. అప్పటినుంచి ఆయుర్వేదాభివృద్ధికిగాను అద్దంకిలో ఫిర్కామండలి నేర్పరచి కొంతకాలము సెక్రటరీగా పనిచేసిరి. పిమ్మట మహామండలి ఆదేశానుసారము తాలూకామండలి నేర్పరచి, దానికి ప్రధాన కార్యదర్శిగా యెన్నుకోబడి ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నారు.

శ్రీమంత్ వైద్యశ్రీ

రొంపిచర్ల హనుమాచార్యులుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు,

వల్లభి, ఖమ్మంజిల్లా.

శ్రీ హనుమాచార్యులుగారు విద్వైద్య కుటుంబమునకు చెందిన ప్రముఖ ఆయుర్వేద వైద్యులు. వీరిలోగల వివయ విధేయతలు ఆచర్యమైనవి. ప్రజాహృదయాన్ని గుర్తించి ఉదారబుద్ధితో చికిత్సలు జరుపుతున్నవారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి సభ్యులు. నిరంతర ఆయుర్వేద ప్రచారకులు.

విశాఖపట్నంజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి ప్రముఖ కార్యకర్తలు శ్రీ యు తు లు పంతుల ఉమామహేశ్వరరావు, నాగం అప్పారావు, బి. బసవరాజు, బి. వేణుగోపాల రావు, జగన్నాథం, అప్పలస్వామిగార్లతో శ్రీ మోహన్ సమావేశము.

శ్రీ కవిరాజ స్వామి ప్రజ్ఞానానందజీ విజయవాడ విశ్వేసిన సందర్భములో స్వాగతమిచ్చినప్పటి చాయాచిత్రము.

ది 28-12-56 వ తేదీని పుభయరాత్రి మండలిని విలీకరణ మొనరించిన సందర్భములో హైదరాబాదు ప్రతినిధులతో మరి కొందరు కార్యకర్తలతో తీయబడిన చాయాచిత్రము. పుష్పగుచ్ఛములు చేతబట్టియున్న వాడు అధ్యక్షులు ఆయుర్వేదాచార్య పండిత శ్రీవి.టి.వి. రామానుజస్వామి, ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ కవిరాజ మోహన్.

కవిరాజ్, వైద్యనిద్యాన్ శ్రీ వెణుతురుపల్లి కామరాజుగారు

జ. త. స. గ్రా. ము

వీరు విశాఖపట్నంజిల్లా తాడపాడీగ్రామ కాపురంవారు. ఆయుర్వేదనిద్యాన్ కుటుంబమున 1914 సం॥ ౧౦ మాస 22వ తేదీన పాదిత్ర సత్యనారాయణ పుణ్యదంపతులకు ద్వితీయ పుత్రులుగా జన్మించిరి. వీరిది పెద్ద కుటుంబము. యాకటుండు ములో పెక్కమంది అంగవైద్య పట్టములుపొంది పేరు గాంచిన చికిత్సకులుగా నున్నారు.

వీరుమాతృము అవకాశములేకనేమి అనువంశికమైన ఆయుర్వేదమునందలి గాఢాభిమానముచేసేమి స్వీయవృత్తికై ఆయుర్వేదమునే శాపట్టిరి. కాస్త్రమునకు అనుభవమును జోడించి ప్రజారంజకముగా చికిత్సచేయుచూ “అమృతహస్తాలనియ్య, “శేతి చలువకలవా”రనియు, “వీరికి సాధ్యముకాని రోగమైనచో విశాఖపట్నం కె. జి. ఆసుపత్రికి పోవలెనేకాని ఇతరులు చేయజాలరని ప్రజావిశ్వాసమును, అనురాగమును బడసేయున్నారు. వేదసాదల కష్టములనులర్పి చికిత్స చేయుట యేగాని అధిక లాభమునకై చూచువారుకాదు. ఈవైద్యము వీరికి వృత్తిని సులభంబై పాత్ర (ఆయుర్వేదాభిమానము) అనుట చేయును. ఏమన ఇన్నాళ్లనుంచి వృత్తిచేయుచున్నను వైద్యము వలన సంపాదించినది ఇప్పటికేలేదు. వీరు కేవలము ప్రజావైద్యులు.

1945 జూన్ లో బెంగళ రాష్ట్రమున కవిరాజ్ వైద్యులుగా రిజిస్టరు పట్టా పొందిరి. 1944 సం॥మున వీరు

గవర్నమెంటుచే రిజిస్టరు, రిజిస్ట్రారుజ్జోడు అండ్ ఎయిడెడు హోమియో కళాశాల పరీక్షకు ప్రయోజనముగా పరీక్షనిచ్చి హెచ్. యం. డి. యస్. అను డిగ్రీని పొందియుండిరి. హోమియో ఆయుర్వేద వైద్యములు రెండింటి యందు ప్రవేశమున్నందుననే ఎక్కువ పేదప్రజలకు ఊచితచికిత్సలు, స్వల్పవ్యయ చికిత్సలు యివ్వగలుగుచున్నారు. 1956 లో వైద్యనిద్యాన్ పట్టమును పొందియుండిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలియందు, కవిరాజ్ మాన పత్రికయందు అనుపమానమైన అనురాగము కలవారు. పత్రికాభివృద్ధికి పౌరసంఘమునంచే యథాశక్తిని సహకరించుచున్నారు. ఆయుర్వేద మండలిలో 1955 ఆక్టోబరునంచి నేటివరకు రాష్ట్రసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులుగా వుంటూ, విశాఖజిల్లా, కృత్తికాకళంజిల్లాలలో పలువిషయాల ప్రచారమునర్పి పెక్కుమంది వైద్యులను మండలిలో సభ్యులుగా చేర్పించుటయేగాక అధికవ్యయప్రయాసలకోర్కీ తామె కన్వీనరుగానుండి 1957 జనవరి 6వ తేదీన అనకాపల్లిలో విశాఖపట్టణంజిల్లా ఆయుర్వేద మహాసభ జరిపించి జయప్రదముగా నిర్వహించి విశాఖజిల్లా ఆయుర్వేద మండలిని స్థాపించుటకై ఏర్పాటుచేసిరి. ప్రస్తుతం విశాఖజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి ఉపాధ్యక్షులుగా వుంటూ కార్యకర్తలకు ఓపికతో సహకరించుచున్నారు.

వీరికన్న ఆయుర్వేదాభిమానమునకు, ఆయుర్వేద విజ్ఞానమునకు, ఆయుర్వేద మహామండలి, గ్రామపూజలు ఇంకను ఎంతో ఉపకారములు పొందవలసి నప్పటికి విధివిలాసముచే వీరు పుట్టుకనుండియు కంటివారగుటవలన తగినంతనేన చేయలేక పోవుచున్నారని వారెంతయో చింతించుచుందురు.

ఇట్టి పరిస్థితిలో నుండియు ఇంతటి అభిమాన గౌరవములు ఆయుర్వేదమునందు వీరికి కలిగవుడు సంపూర్ణ దార్శిన్యము కలిగినచో ఎంతటి ఆయుర్వేదనేన చేసేయిందెడల వాలో!

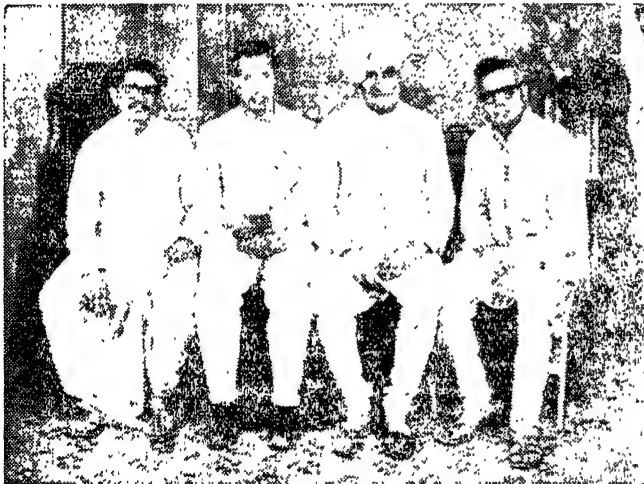
ఈ పక్షిటిలో నున్నప్పటికిని ప్రభుత్వము వీరి నేవను గుర్తించి అవసర సహాయ మొనర్చినచో అనగా తగిన ఔషధములు సంచారమున కనువైన వాహనము ఒక్క సహాయకుని ఓసగినచో నాల్గయిదు గ్రామములకు నిరాఘాటముగా ప్రజాసేవ యొనర్చు కుతూహలము శక్తి కలదని నుడువుచున్నారు. ఇట్టి స్వార్థరహితుల నేవను ప్రభుత్వము గుర్తించి సర్వినయోగ మొనర్చి ప్రజాలోగ్యమునకు సాయపడుదురుగాక! వీరి సోదరు లాకరు “తెదలే” కంపెనీ యందు, మరొకరు “మే అండ్ బేకర్” కంపెనీయందు తగిన బాజీపనులూ నున్నారు. శ్రీ భవంతరి వీరినేన విరకాలము ప్రజల కొనగూక!

ది 28-5-57వ తేదీని జరిగిన శ్రీకాకుళం జిల్లా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి ప్రారంభోత్సవ సభ, సందర్భములోని చాయా చిత్రము. ఆయుర్వేద మహోపాధ్యాయ పండిత శ్రీ తి. ప. రామానుజస్వామి, శ్రీ కవిరాజమోహన్, శ్రీ పంతులఉమా మహేశ్వరరావు, శ్రీ నాగం అప్పారావు శ్రీ బి. బసవరాజు, శ్రీ ఈశ్వర వెం. సూర్య నారాయణమూర్తి, శ్రీ దార్లపూడి రామ బ్రహ్మం మొదలైనవారితోగల చాయా చిత్రం.

*

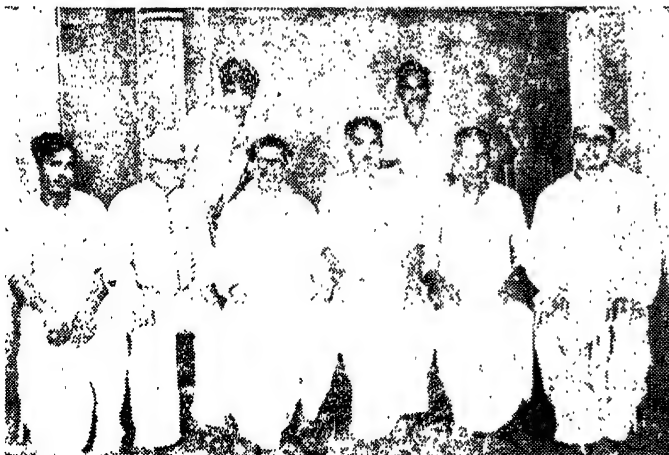
*

ది 30-5-57 న విజయవాడకు దయచేసిన కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ ఆయుర్వేద సలహా దారులు కవిరాజ ప్రతాపసింహజీతో శ్రీ కవిరాజమోహన్, కవిరాజ యం. ఎ. సుభాన్, డా. నంబూరి హనుమంతరావు గార్లు.

*

*

గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద మండలి ప్రధాన కార్యకర్తలు శ్రీయుతులు శిరి పురపు శేతుమాధవరావు, యం. ఎ. సుభాన్, తులం పానకాలరావు, యజ్ఞ వెంకటనరసింహారావు, శివరామ ప్రసాదు గార్లతో శ్రీ కవిరాజ మోహన్.

చైతన్య శ్రీ

గొట్టెపాటి వెంకటసరస్వయ్యగారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్,
పెదకళ్ళేపల్లి P.O. దివితాలూకా
కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ 20-9-1930 సం॥రంలో జననమైనారు. శ్రీ వెంకట
సరస్వయ్యగారు ప్రజాసేవా తత్వపరులు. 1949 సం॥రంలో
“పశువైద్యశాస్త్రం” కోర్సులో పుత్తూరులోనూ, రైతాంగ
విద్యాలయంలో 1953 సం॥రంలో హోమ్ సైన్సింగులో, శిక్షణ
పొందినవారు. శ్రీరంభాపురి శివరామ పశువైద్యశాలను
పాపించినారు. H. M. P. C. & P. కోర్సులో ఉత్తీర్ణులై
డిప్లొమా పొందుట, 1955 సం॥రంలో H. M. D. కోర్సులో
పుత్తూరు డిప్లొమా పొందుట 15వ ప్రకృతి చైతన్య శిక్షణాశిబిర
ములో శిక్షణయు పొందిరి. 1956 సం॥రంలో కృష్ణాజిల్లా కల
క్తరుగారిచే హోమియోపతి మెడికల్ ప్రాక్టీషన్ పనిగా రిజి
స్ట్రేషను పొందినారు. 1957 సం॥రంలో ఆఖిలాంధ్ర పశు
భవరక్షణ పరిషత్ కమిటీ ప్రసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి.
శ్రీమంతు రాజా అంకిశిడు ప్రసాద్ బహద్దర్ పుష్పకభాండా
గారిము కమిటీ ప్రసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి. 2-9-57
పెద కళ్ళేపల్లి మణిగారుగా డిప్యూటీ కలక్టరుగారిచే నిర్ణ
యింపబడిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి ప్రాథమిక సభ్యు
లుగా ఆమోదపత్రము పొందినాది. మరియు పీఠ రైతు
లోక కాండవులు. శ్రీ ఆచార్య రంగాగారి ఆధ్వర్యమున
నడుపబడిన రైతాంగవిద్యాలయములో శిక్షణపొంది దివి
తాలూకా కృష్ణాకోర్ లోకపార్టీ కమిటీసభ్యునిగా ఎన్ను

కొనబడినాడు. శ్రీ వెంకటసరస్వయ్యగారు విజ్ఞానం సమ
పాఠించి ప్రతి రోజు సంతాపించు వారు.

కవిరాజు ప్రితికా ముద్రాపకులు, కార్యాలయ
గౌరవోద్యోగులు శ్రీయుతులు బి. వి. కృష్ణమూ
చార్యులు, ఎ. గోపాలరావు, ఆర్. మధుసూధన
రావు, ఎ. శోభనాద్రి మొదలైనవారు.

త ల పో టు

—:—:—

పైత్య ఉడుకుచే యేర్పడిన ఎలాంటి తలపోట్ల
కైనా క్రియాకల్పం గొప్పగా పనిచేస్తుంది. వాడి
సంతృప్తి పొందండి.

ఆయుర్వేద పురోచివృద్ధి

(76వ పేజీ తరువాయి)

అందు ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కొరకు 2-3% మాత్రమే. ఈవిధముగా ముదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక మనలను నిరాశ చేసింది. ఇక రెండవ ప్రణాళిక నడుస్తోంది. అందు ఆరోగ్యకాఖకు 262 కోట్ల రూపాయలు నిర్ణయించ బడ్డాయి. ఇది ముఖ్యముగా లాభదాయకము అల్లోపతి వైద్యులకు, పట్టణ ప్రజలకు, ధనవంతులకు మాత్రమే అగుచున్నది. నా అభిప్రాయం ప్రకారం ఆసాముత్రలో అధమము నాలుగవవందల వనియోగించినచో తప్పక ఆయుర్వేదము ఉన్నతస్థాన మలం కరించి అల్లోపతితో సరితూగగలదు. నా యీ మాటలు ఆతిశయోక్తి కావు, ఆధారరహితములు కావు. శ్రీ మొరార్జీ దేశాయ్ గారు బొంబాయి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చెప్పిన విషయం. "అల్లోపతికై గవర్నమెంటు వెచ్చించు సొమ్ములో 1/4 వంతు, వారు దానియెడల చూపుతున్న శ్రద్ధలో 1/10 వంతు చూపితే కొద్దిసంవత్సరములలో ఆయుర్వేదము ఉన్నతస్థితికి రాగలదన్నాడు.

ఆయుర్వేదము ఎక్కువ ప్రజల నాశించి యున్నదని ఇదివరకే చెప్పివున్నాను. ఆయుర్వేద వైద్యము యెంత చవుకగా లభించుచున్నదో, ఎట్లు బీదప్రజానీకమునకు అందు బాటులో నున్నదో ప్రభుత్వము గుర్తింపలేకున్నది. గవర్నమెంటు హెల్తుసర్వే శక్రిటరీ - డాక్టర్ కె. యిజాగారు చెప్పినట్లుగా అల్లోపతి వైద్యులు ఒకసోగిని పరీక్షించుటకు,

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహాసంఘతి ది 28-12-56న విజయవాడలో మధ్యపానకాభామాత్యులు గా|| శ్రీ మందుమల నరసింహ రావుగారిని సన్మానించిన సందర్భములో శ్రీ మోహన్ సన్మానపత్రము సమర్పింపుట.

వాని సోగినిరయము చేయుటకు, మలపరీక్ష అని, మూత్ర పరీక్ష అని, రక్తపరీక్ష, X-ray మున్నగు పరీక్షలు చేయవలయునని ఎంత సొమ్ము దుర్వ్యయము చేయుచున్నాలో కదా! వారు నియమించు ఔషధములుకు ఎంతసొమ్ము అగుచున్నదో? ఇది ఒక ధనికవర్ణమునకు మాత్రమే అందుబాటు అగుచున్నది. కనుక ప్రభుత్వము ఇది గమనించి రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నియమింపబడ 262 కోట్లకు అధమము 1 వందల ఆయుర్వేదమునకు ఖర్చుపెట్ట గోర్రాము. అందుకు సంబంధించిన స్కీములు ఇదివరకే ఇవ్వబడ్డాయి. ఆవుసరమైతే మరల మా అఖిలభారత కాంగ్రెసువారు అందజేయగలరు.

పరిపాలనావిధానము

ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై రాష్ట్రప్రభుత్వములవారు 1921లో పాల్గొన్నారు. అప్పటినుండి వారు ఆయుర్వేద పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులు, ఫార్మకీలు నెలకొల్పుతూ నేడున్నాయి. కాని అవి అల్లోపతి అభిమానుల చేతులలో ఉంచుటచే వారు వానిని సవతితల్లి ప్రేమతో లాలించుచున్నట్లు నటించి వారి విధానములకే దోహద మిచ్చుకొనుచున్నారు. అందుచే ఈ పరిపాలక పర్మమునకు ప్రత్యేక డైరెక్టరులను ఏర్పరచుటకు మా కాంగ్రెసువారు, తదితరసంస్థలు పాటుపడ్డాయి. చివరకు ప్రత్యేక కాఖలతో కేరళ, మద్రాసు, యు. పి. పంజాబ్, ఆంధ్రలలో ఏర్పరుపకలాయి. బొంబాయి, రాజస్థానము, మధ్యప్రదేశ్ లలో కూడ నిర్ణయమయ్యాయి; ఇక బెంగాలు, ఒరిస్సా, బీహారు మైసూరు, జమ్ము, కాశ్మీరు, నేపాలు యిత్యాది ప్రాంతములలో నెలకొల్పబడాలి. ఆయుర్వేద

మును భారత ప్రభుత్వములో ఒకప్రత్యేకకాఖ చేస్తేనే కాని దీనికి అభివృద్ధి కలుగదు. కనుక ఆయా ముఖ్యమంత్రులను, పరిపాలకులను, మరియు భారతప్రభుత్వము వారినికూడ మా కాఖకు ప్రత్యేకముగా డైరెక్టు నియమింప వలసినదిగా కోరుచున్నాను.

ఆయుర్వేద శిక్షణ

మొదట ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి, దాని పూర్వపు బొన్నత్యమును చెందవలెనంటే ఆయుర్వేదముబాగుగా నేర్పినవారు అవసరము. ప్రస్తుతములో ఆయుర్వేద శాస్త్రమునకు ఒక ప్రత్యేకమైన పాఠ్యక్రమము, ఒక ప్రణాళిక తయారు కాబడి యుండలేదు. 1951వ సంవత్సరము తరువాత అదితయారుచేయుటకు ఒకకమిటీని నియమింపగా వారు ఒక త్రోవ, తెన్ను లేనిది, ఒకదానికొకటి పరస్పర సంబంధములేని నూచనలనిచ్చి యున్నారు. ఎక్కువగా ఆ కమిటీలో అల్లోపతి

వైద్యులనే, అల్లాపతి వైద్యుని ఛౌర్ మెన్ గానే విప్పిర చారు. అట్టివారికి ఆయుర్వేదమువైకంటే అల్లాపతియందు ఎక్కువ అభిమానముకలదని చెప్పటానికే అతిశయోక్తి ఇంచు కయులేదు. కీర ప్రణాళికల ననుసరించి విద్యార్థులను తయారుచేయఁజేసినచో ఒక కృమపద్ధతిలో పాఠ్యక్రిమ విషయములు ముప్పగునది విప్పించి యుండలేదు. వానికి కావలసిన కృతేః విద్యార్థి తలొకూడ ఒక రాష్ట్రమునకు, మరియుక గాఢమునకు సంబంధములేదు. మెట్టిక్కల్లేపన్, బి. యన్. సి, సంస్కృతములో మాధ్యమికపరీక్ష, ప్యాపయి ఇంగ్లీషు భాషనభివము కలవారిని, సంస్కృతములో పృథ్వీపరీక్ష ప్యాపయినవారికి పృథ్వీర్థ కలిగియున్న ట్లుగా నిర్ణయింప బడినది.

ఒరిస్సా, బెంగాలు, బీహారు, ఆంధ్ర, మద్రాసు యు పి రాష్ట్రములలో కొత్తవిధానములలోను, పాతవిధానముల లోనుకూడ పరీక్షలు జరుపబడు చున్నవి. కాని అన్ని పాఠశాలములవాటికి యూనివర్సిటీవారే పరీక్షాపాఠ్యక్రియము లను విప్పించు చున్నారు. మధ్యమగా హిందూయూనివర్సిటీ, బొంబాయి యూనివర్సిటీ, కంజాబు, నాగపూరు, మద్రాసు యూనివర్సిటీలవారే ఈపరీక్షలను జరుపుచున్నారు ఈ యూనివర్సిటీలవారు ఈ పరీక్షలు జరుపుచున్నప్పటికిని వారిలాకూడ ఒక పాఠ్యక్రియను నిర్ణయింపబడి యుండ లేదు. ఇదిగాక కొన్ని పృథ్వీ సంస్థలు వారివారి యష్టముల ప్రకారం పరీక్షలు జరుపుచున్నారు. అందు మన

అఖిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెసువారుకూడ యిట్టిపరీక్షలు జరుపుచున్నారు. ఇదిగాక కొన్నిసంస్థలు కొన్ని అబద్ధపు పరీక్షలు జరుపుచు ధనము నార్జించుచున్నారు. వారే ధనము నపహరించి డిప్లొమలు, డిగ్రీపర్షిఫికేట్లు నిచ్చుచున్నారు. బోధవారు నడపు పరీక్షలు సంస్కృతములోనో, ఇంగ్లీషు లోనో లేక వారి ప్రాంతీయ భాషలలోనో జరుపుచున్నారు. వీని నన్నింటిలోను ఏదో కొన్నిమాత్రమే రాష్ట్రప్రభుత్వము వారిచే రికగ్నైజ్ చేయబడినది. రాష్ట్ర రాష్ట్రమునకుకూడ ఈ పరీక్షా ప్రణాళికలు మారుచున్నవి. బెంగాలు వారు “బీర్” పరీక్షలను, ఒరిస్సా, బీహారులలో “అచార్య” పరీక్షలు, మద్రాసులో “కొకామణి” పరీక్షలు, బొంబాయిలో “కుద్దఆయుర్వేద” పరీక్షలను నడపుచు ఒక్క ఆయుర్వేద ములోనే శిక్షణ గరుపబడుచున్నది.

కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వములచే నడుపబడుచున్న ఇన్ని ట్యూషనులలో ఆయుర్వేదము, పాశ్చాత్య వైద్యములలో కూడ శిక్షణ యిచ్చుచున్నారు. పరీక్షాకాలము ఆయా పరీక్షల ననుసరించి, ఆయా రాష్ట్రములలో నాలుగుమొదలు పదిసంవత్సరముల గడపులో జరుగుచున్నది. వారు వారు ఇచ్చుచున్న చిరుచులకు ఎట్టి సంబంధములు నిర్ణయింపబడి యుండదు. వాని వాని పృథ్వీకరణ చేరు చేరుగానే యుండును. వాని వాని ప్రవేశార్హతలు, వయోపరిమితి, పరీక్షాకాలములలో ఒకదానికొకటి పోష్టవములో నిర్ణయింప కుండుటచే వారిలో వారికి వారి వారి ఆధిక్యతలను చాటు

కదిరాజప్రతిక చతుర్థి జన్మదినోత్సవ సమయమున, కృష్ణజిల్లా ఆయుర్వేద వైద్యులందరి యాజమాన్యమునజరిగిన సన్మానసభలో శ్రీ కదిరాజ మోహన్ గారికి మంత్రతీర్థ వైద్యప్రవీణ శ్రీ ఇలిపిర్వ అప్పారావుపాత్రుడుగారు రు 11600 నూతనవస్త్రములు బహూకరించుట.

కొనుటకు, పోగాటములు సలుపుకొనుటకు అవకాశములు కల్గియున్నవి. ప్రాచీన పద్ధతులలో తయారయిన వైద్యులు వారి ఆధిక్యతను చూపుచున్నారు. మరియు ప్రస్తుత ప్రణాళికల ననుసరించి ఆయుర్వేద శాస్త్రమును, పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములుకూడ నభ్యసింపినవారు వారి వారి ఘనతలను వెలడి చేసుకొనుచున్నారు. ఇట్లు ఒకవిధమైన పునాదికట్టుబాటు లేక వారిలోవారికి భిన్న భిన్నాభిప్రాయములకు అవకాశము కలుచున్నది.

ఇట్లు ఒక నిర్ణీత ప్రణాళికలు లేకపోవుటచే ఎవరు అందరు గ్రాడ్యుయేటు తరగతికి చెందినవారో, ఎవరు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు తరగతికి చెందినవారో నిర్ణయించ సావకాశము లేకున్నది. మరియు వారి వారి అర్హతల ననుసరించి ఇతర రాష్ట్రములకు విద్యోగ్నితకై పంపకక్యములేకన్నది. ఆనుపక్రమంలో ఒక నిర్ణీతములైన శాస్త్ర రీతులలో తయారుకాబడిన ఔషధములు అభ్యుగులు లేదు. అందుచే ఒక నిర్ణీతములైన ప్రణాళికల ననుసరించి వైద్యులు తయారగునట్లు ప్రణాళికలు తయారు

చేయవలయును. ఒక ఇండియన్ మెడిసిన్ కాన్ఫెరెన్స్ ఏర్పడినకాని అట్టి నిర్దిష్ట ప్రణాళికలు తయారుగుట కష్టము. అట్టిది ఏర్పడినకాని ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కాదు. అట్టి మెడిసిన్ కాన్ఫెరెన్స్ భారత ప్రభుత్వమువారు కనుక పాశ్చాత్యులై వైద్యులను మెంబరుగాను, పాశ్చాత్య వైద్యులే ఛైర్మనుమెన్ గాను నిర్ణయించిన ఇక ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి మార్గము కున్యము. అందుచే ఏర్పరచుచున్న ఇండియన్ మెడిసిన్ కాన్ఫెరెన్స్ ఆయుర్వేద పండితులతోనే నియమించుచు, ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి వలయు విషయములపై వాకికే బాధ్యత ఇవ్వవలసినదిగా భారత ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను. ఈ విషయములో ఆయుర్వేద పండితులు ఆసగానే శుద్ధఆయుర్వేద పండితులు, మిశ్ర ఆయుర్వేద పండితులు అను భేదము తప్పక జనించకలదు. కాని నా దృష్టిలో ఒకరిది శుద్ధాయుర్వేదమనియు, మరి ఇంకొకరి ఆయుర్వేదము అపరిశుద్ధ మైనదనియు లేదు. ఈ భేదము బొంబాయి స్టేటులో ఉద్భవించినది మాత్రమే. అనగా కొన్ని అల్లోపతి వైద్యవిధానములను ఆయుర్వేద కాస్త్ర విషయములలో మిలితముచేసి ఈ భేదమును మొదట బొంబాయి రాష్ట్రములో తీసికొనివచ్చారు.

అది క్రమక్రమముగా ఇకరి రాష్ట్రములకూక ఎగబాకనది. ఇట్టి కాస్త్రములపై తయారుకాబడిన వైద్యులు అటు ఆయుర్వేదకాఖను, మరి ఇటు అల్లోపతికాఖనుకూడ చెరిసినవారు కాకుండా మెలగుచున్నారు. మొరాట్టిజీకాయగారు ఈవిషయముపైనే కొంత ఆక్షేపణ చేయుట జరిగింది. వారిని అల్లోపతి వైద్యులుగనే పరిగణించవలెనన్న అంతు వారికి నిశ్చయము మృగ్యము. అందు వారికి ఒక ప్రధాన విషయము లలో మాత్రమే ప్రవేశ మివ్వవలెను. కనుక ఎట్టి ఇరిస్టిట్యూషనులలోనైనను ఆయుర్వేదమునకే ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసియున్నది. అల్లోపతికి కావలసిన నివరములన్నియు ఆయుర్వేద కాస్త్రములోనే ఇమిడి వున్నవి. ఈ సమయములో డాక్టరు బెనర్జీగారు చెప్పిన విషయము ఆయుర్వేద కాస్త్రములో ఒక ప్రత్యేకమైన బాలవ్యాధిచికిత్స, ప్రమాదిచికిత్స, నేత్రచికిత్స, శస్త్రచికిత్సలు అను వివిధకాఖనుగా లేవనియు కాని అందుకు తగిన పరిశీలనములు, కాస్త్ర విషయములు మాత్రము కలవని చెప్పారు. ఆయుర్వేద కాస్త్రములో ప్రతివిషయము ఇమిడివున్నది కాని దానిని ఉపయోగించుకొను విధానమే అవసరమై యున్నది. ఎక్కడైన కొద్దిలోపము లున్నచో తప్పక వానిని యారర కాస్త్రములనుండి కలపుచేసికొనుటకు కాస్త్రజ్ఞులున్నారు. కాని అల్లోపతిమే ఒక పూర్తికాస్త్రము అని ఆయుర్వేదము కాదని వాదించుట తప్పు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములచే నియమింపబడిన కమిటీల వారు ఆయుర్వేదము ఒక సంపూర్ణ కాస్త్రమని మాత్రము

నిర్ధారణ చేయగలారు. మరచు దానికి ఒక విధానములో పాత్యక్రమము నిర్ణయించి, అవసరమైతే కొన్ని విషయములు ఇతర కాస్త్రములనుండి కలుపుకొందుము, నే చెప్పబోవు విషయము “శుద్ధఆయుర్వేద” వాదుల అభిప్రాయముకూడ అయియున్నది. ఈ ప్రణాళికా నిర్ణయము మాత్రము ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేద నిపుణులతో విస్తరచున్న ఇండియన్ మెడిసిన్ కాన్ఫెరెన్స్ కే బాధ్యతాయుక్తముగా ఇవ్వవలయును. పరీక్షార్థి, పరీక్షాకాలము ముగిసిన విషయములపై చోప్రామెటీవారు ఇవ్వబడిన ప్రోత్సాహములు బాగుగనే కనపడుచుగాని అవి పూర్తిగా ఆయుర్వేద అభివృద్ధికి నష్టదాయకములు.

ఆయుర్వేద పరిశోధనలు

భారత ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేద పరిశోధనలను జరుపుటకు చాలా ఆశురతగా నున్నారు. చోప్రామెటీ వారు చెప్పిన పరిశోధనా విషయములపై విమర్శలకు గాను పండిట్ కమెటీనీ గవర్నమెంటు నియమించింది. అటుపై పండిట్ కమెటీ నిర్ణయముపైనే జామీనగిరిలో ఒక పరిశోధనా కేంద్రము స్థాపింపబడింది. కాని ఈ కేంద్రము ఆ పరిశోధనాంశములను సాధించకలదా అనునది సందేహస్పదము. కాని పండిట్ కమెటీ వారు చెప్పిన ప్రకారము ఎప్పుడు పరిశోధనములు సఫలము కానేరవని నేను బొక చెప్పియున్నాను. అపదతి ప్రకారం పరిశోధనలు చేయుట ఆచారముకాదు. పరిశోధనావిషయము ఆధునికముగా నుండవలెను. కాని ఈ పరిశోధనాంశములలో ఆధునిక వైద్యవిధానములు తెచ్చుట యుక్తమా అనునది సందేహస్పదము. అటు ప్రవేశపెట్టినచో తప్పక ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధికి దెబ్బతగులక మానదు.

ఆయుర్వేద కాస్త్రములలోనున్న కాస్త్ర విషయములు, వాని ప్రధాన మాత్రములు, చికిత్సలు, పథ్యాపథ్యములు, లోగ నిర్ణయములపైనే పరిశోధనలు జరుగవలయునని చోప్రామెటీవారు దోహదమిచ్చి యున్నారు. నా అభిప్రాయము బట్టి కూడ ఈ పరిశోధనములు ఒక్క ఆయుర్వేద కాస్త్రము ననుసరించియే ఉండవలయును.

ఆయుర్వేదకాస్త్రము హిందూసాత్యస్మతములను, వేదాంతములతోనుకలిపి పనిచేయుచున్నది. పాశ్చాత్య వైద్యకాస్త్రము మాత్రము అట్లుగాక భౌతిక రూపముపైనే ఆధారపడిఉన్నది. అందుచే ఈరెండు కాస్త్రములను కలచుకొనుట అసాధ్యమైనది. ఆయుర్వేదాదృశములయొక్క గుణములను రస, వీర్య, విపాక, పరిణామ, ప్రభావ రూపములలో పోల్చుబడుచున్నది. ఈ గుణనామములు పాశ్చాత్య కాస్త్రాత్మకాదృశములకు ఎంతమాత్రము సరిపడవు. ఆయుర్వేదకాస్త్ర

(Imbalance) తప్పదని అనిము. త్రిదోషములు అనగా వాతపితృ కఫములు క్రమస్థితిలో శరీరములో నుండుటయే సరియగు ఆరోగ్యమును కలిగియుండుటయొక్క చిహ్నము. ఈ త్రిదోషములక్రమము శరీరములో రిగి రకములుగా మార వచ్చును. ఇట్లుతప్పిన కృమపద్ధతిని మరల త్రిదోషములలో ఏదోఒకభాగము సరిగాలేదో తెలుసుకొని దానిని కృమపరచుట వైద్యుని కర్తవ్యము. ఈ విధముగా వైద్యుడు దోషము పూర్వోపసానములో నున్నప్పుడు తగ్గించుటయు, సక్రమముగా నున్నప్పుడు దోషమును క్రమపరచుటయు వైద్యుని విధి. ఈ విధుల చికిత్సించుటకు, అసలు దోషము ఎట్టి స్థాయిలో తమ క్రమపద్ధతినుండి తప్పినో కాస్త్రములు విశ్రులముగా విడుదలచు చున్నది. ఈ విధానములు పూర్తిగా తెలిసిన వైద్యుడు వ్యాధి క్రొత్తదైనను, పాతదైననుసరే కుదర్చ గలడు. అందుచే ఆయుర్వేద కాస్త్రజ్ఞులు వ్యాధి పేరు వినుగానే ఎట్టివారు భయపడ నగసరము లేదనియు, ఆ త్రిదోషములపై ఆధారపడని రోగము శరీరములో వ్యాపించిన వ్యాపించదని చెప్పుచున్నారు. అందుచే ఎట్టి క్రొత్త వ్యాధులకైనా ఆయుర్వేదము చికిత్సలలో కొరవడి యుండ లేదు.

ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు - వైద్యులు

ఇప్పుడు మనకు సరియగు అవకాశము మన స్వతంత్ర భారత దేశము వచ్చినతరువాత లభించింది. ఇప్పుడు మనలో కావలసినది సంఘీభావము - వికృతము. ఈ సమయములో మనము ఆయుర్వేదమునకు పాటుపడనిచో నష్టపడతాము. కాస్త్రం అంతరించిపోతుంది. మనలో ఎవరైనా శతృత్వము వహించి కలసిరాకుండినా తలవంచి వికృత సాధించవలెను. ఈవిషయము గ్రహింపగలండుటకు మీకు మహాభారతమునందలి ఒకచిన్నఅంశము జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నాను “ఒకసమయములో పాండవులు ద్వైతవనములో పడరానిఇడుగులు పడుచున్నారు. ఆ సమయములో కారవులు ధనమదము చూపుటకు పాండవుల ప్రక్కనే దుర్యోధనుడు మకాం ఏర్పరచినాడు. అట్టి సమయములో అతడు గంధర్వరాజగు చిత్రకేతునకు పట్టు పడ్డాడు. చిత్రకేతుడు వానిని ఆకాశ మార్గమున పట్టుకొని తీసికొనుచోవు సమయములో దుర్యోధనుడు యాదిష్ఠరుని శరణుజేసినాడు. అప్పుడు పాండవులు మంచి తరుణమని యాదిష్ఠరుని శరణు అటంకపరచగా యాదిష్ఠరుడు ఈక్రింది ఉపదేశము చేశాడు.

“మనము కారవులతో యుద్ధము చేయునపుడు మనము ఆయుధగురం, వారు నందమంది. కాని కారవులు, మనం

కలసి మరియొకరితో పోగాడువపుడు 105గురమగుదుము. కనుక వికమత్వము ప్రధానమనియు వాని శరణుజొచ్చుట మంచిదని చెప్పగా అరునాడులు అంగీకరించి చిత్రకేతుని బారినుండి దుర్యోధనుని రక్షించిరి.”

కనుక ఈ అంశమునే ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై కాషీంచు ప్రతివారు అనుసరింపగోరూను. గత యాబది సంవత్సరముల నుండి మన ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్నది. అనేకమంది ఆయుర్వేద శ్రమిణుల అధ్యక్షత క్రింద మన కాంగ్రెసు యిప్పటికి 41 మహాసభలు చేపూనగల్గింది. మరియు దాని గౌరవమును పెంపొందింప కలుగోంది. దీనికి 4 - 5 సంవత్సరములు అధ్యక్షులుగా నున్న పండిట్ శివశర్మగారు ఆయుర్వేదోన్నతికై అనేకవిధముల కృషిచేయుచున్నారు. వీరి కృషిచేతను, పేరుచేతనే బొంబాయి రాష్ట్రములో ఆయుర్వేదము తన నిజస్వరూపముతో నిలబడకలింది. వారు తనరాష్ట్రములో నేకాక యితర రాష్ట్రములో కూడ ఆయుర్వేద వ్యాప్తికై కృషి చేయుచున్నారు.

గత రెండు సంవత్సరములలోను కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా నున్న శ్రీ పార్థినారాయణ పండిట్ కూడ ఆయుర్వేద వ్యాప్తికై ఎట్లు పాటుపడుచున్నాలో తమకు విదితమే. ఇప్పుడు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికొరకు మన మాజీ అధ్యక్షులొకరిని సహకరించ వలసినకా కోరుచున్నాను. మన కాంగ్రెసు 1907 వ సంవత్సరములో స్థాపింపబడి అనేక విధముల ఆయుర్వేదకృషి పలుపుచున్నది. ఈ కాంగ్రెసులో పోల్చితగ్గది మరియు యితర ఆయుర్వేదసంస్థ లేదు. దీనికి అనుబంధంగా స్థాపింపబడిన ఆయుర్వేద విద్యాపీఠమువారు ఆరుతెగల ఆయుర్వేద పరీక్షలు నడపుచున్నారు. ఈ విద్యాపీఠమునకు అనుబంధము చేయబడినది దేశములో ముప్పది చిన్నవిద్యాసంస్థలు కలవు. మరియు ఈ విద్యాపీఠమువారి పరీక్షలకు తయారు జేయుటకు దేశములో విద్యాపీఠమునారిచే అంగీకరించబడినవి ముప్పదిఆరు విద్యాలయములు కలవు. అనేవో గురుపరంగా ఈ పరీక్షలకు తర్ఫీదుచేసి విద్యార్థులను పంపుటకు 900 మంది ఆయుర్వేద ఉపాధ్యాయులు నియమించబడ్డారు. హిందూ దేశములోను, నేపాలు దేశములోనుకూడా డెబ్బది ప్రదేశములలో వీరి పరీక్షలు జరుపుచున్నారు ఈ విద్యాపీఠముల పరీక్షలకు హాజరయి సర్టిఫికేట్లులు పొందినవారు మొత్తం 15,000 మంది కలగు.

ఈ 15 000 మందికూడ వైద్యవృత్తి నవలంబించి ఆయుర్వేద నేపకులై ప్రజాభిమానమును పొందుటకు కృషిచేయుచున్నారు. ఇంకొకరు వారి వంశపారంపర్యపు హక్కును

దిరువాయి 95 వ పేజీలో)

★ న వీ నా యు ర్వే ద ము ★

వైద్యవిద్వాన్ యస్. బ్రహ్మనందాచార్యులుగారు

(శ్రీ) బ్రహ్మనంద ఆయుర్వేద నిలయము, మురుగుశృంగం.

వ్యాధిపీడితులగు మానవులను రక్షించు కొరకు పరమత పోషకులగు మహర్షులు హిమచలమున పరివర్త్యభవ గావించి దేవ లోకమునగల ఆయుర్వేదమును భరద్వాజ మహర్షి ద్వారా భూలోకమునకు కొనిరా విడిచిపెట్టెను. ఆయుర్వేద యాచిరార్థమను చరకాది గ్రంథములయందుగలదు. అట్టి యాయుర్వేదమును మహర్షులు 8 విభా గములుగా విభజించి ఈ క్రింది విధముగా చికిత్సా భాగములను నిర్ణయించిరి.

శ్రీ! కాయ బాల గ్రహాద్వైతం
శల్య దంష్ట్రజరా కృమిక
ఆస్త్రవేదగాని తస్మాత్తా చికి
త్సా ఏవ సంక్రమేతి

క్రిమబద్ధముగ, ఉపదేశ పూర్వకముగ నుండుటకు వీలులేక కేవలము గ్రంథపఠ నముననే గ్రహింపవలసి వచ్చినది. అందు వలన శల్యతంత్రము, కాలాక్య చికిత్సలు యందు ఆచరణ పూర్వకమైన విజ్ఞానము ఆయుర్వేద వైద్యులకు లభింపకపోవుట వలన నేటి ఆయుర్వేద వైద్యులు కేవలము కాయచికిత్స, బాలచికిత్సయందే ఆనుభవ మును సంపాదించ గలుగుచున్నాడు. నేటి ఆధునిక వైద్యయోగములో మనము ప్రత్యే కాయుర్వేదమునే కొరకువలన మనకు కొన్ని యిబ్బందులు గలుగవచ్చు ననెడి యూహ వైద్యలోకమున గలదు.

- (1) కాయచికిత్స - Practice of medicine.
- (2) బాలచికిత్స - works on diseases of children.
- (3) గ్రహచికిత్స - works on mental diseases (demonology)
- (4) ఊర్ధ్వాంగచికిత్స - works on diseases of eye, ear and throat.
- (5) శల్యచికిత్స - Surgery.
- (6) ఆకదతంత్రము (విషచికిత్స) Toxicology.
- (7) రసాయనచికిత్స - Methods of gaining health and longevity.
- (8) కాజీకరిణచికిత్స - Sexieology (works on Sexieology)

ఈవిధముగా చికిత్సా సౌలభ్యముకొరకు ఆయుర్వేదమును 8 భాగములుగా విభజించుటవలన ఆస్త్రవేదాయుర్వేద మనబడు చున్నది.

ఇట్టి అస్త్రవేదాయుర్వేదము ఆయుర్వేదము వేదకాలమున మహాన్నతదశలో వెలుగొందియున్నట్లు అనేక తార్కాణ ములు గలవు. కాని కాలక్రమమున దేశమునందు జరిగిన కల్లాలముల వలన ఆయుర్వేదచికిత్స పరిశుభ్రపరిపక్వముగ

కావున ఈ ఆధునిక కాలములో ఏవిధముగా ఆయుర్వేదమును చట్టబద్ధముగ ఆధ్యయన మొనర్చి చికిత్సల నాచరింపవలయుననెడి యూహకు, కొందరు వ్రాచినాయుర్వేద గ్రంథములయందలి పద్ధతిచే చికిత్సల చేయవలయుననెడి పండితుల యభిప్రాయమున్ను, వ్రాచినాయుర్వేదమును నవీన గ్రంథములతో సమ్మేళనము గావించి సమన్వయ పూర్వక మయిన శిక్షగరపి చికిత్సల నాచరించవలయుననెడి కొందరి పండితుల యభిప్రాయమును కన్పించుచున్నది. ఇట్టియద పాశ్చాత్య నాగరికతా పరిణామమును, పాశ్చాత్య వైద్యకాము లును నగు నేటి ప్రజాసమూహమునకు ఆయుర్వేద చికిత్సల వలన సంభవించిన, శోగనివారణ గావించుటకు ప్రయత్నించు మనము ముఖ్యముగా పాటింపవలసిన నియమము తెన్నియొ గలవు అందు ముఖ్యముగా పంక్తిరేఖ.

(1) ఆయుర్వేదవైద్యులకు ఆచరణలోని ఊర్ధ్వాంగచికిత్స శల్యతంత్రము, కామాంభృత్యములయందు ఆచరణపూర్వక మయిన శిక్షణ నిచ్చి వారికి ఆ కాస్త్రములయందు పరిచ యము గలిగించుట.

(2) ఆయుర్వేదమునందు యింజక్షను విధానమును ప్రతే పేట్టి ఆయుర్వేద యింజక్షనుల నాచరిణలో పెట్టుట, శిక్షణ

శ్రీ కవిరాజ ప్రతాపసింహజీ గౌరవార్థం విజయవాడలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి జరిపిన సన్మాన సభలో స్వాగత పత్రము సమర్పిస్తున్న నాటి చాయచిత్రము.

గరిష్టం, పరిశోధనలు చేయుట ఇందులకు కొందరు ఇంజనీరులకంటే వీర్యవంతములయిన ఔషధములను కడుపులోనికిచ్చి వ్యాధిని శమింపజేయగలముగదా! ఇంజనీరులు అవసరము మనకేలయని ప్రశ్నింపవచ్చును. కాని నేటికీ 5 వూటలు మందు వాడుకొన్నతర్వాత అప్పటికే యాకినిరోగము నివారణకారేదను భావమును నూచించుచు ఆరేడే యింజనీరు చేయమని వైద్యుని కోరుచున్నాడు అట్టివిధ వైద్యుడు యింజనీరు చేయనివిధాల అసమర్థుడుగ నొగిభాదించుచున్నాడు. అదియునుగాక ఆయుర్వేద యింజనీరుయొక్క పరిచయము వైద్యునికి కలుగుటయేగాక ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందు సూతన పరిశోధన అభివృద్ధి యగుటయు తద్వారా విజ్ఞానార్జనకు చాలా అవకాశములు గలుచున్నది. కాన యింజనీరు విధానమున ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందు చేర్చుట.

(3) పృథి ఆయుర్వేదౌషధమును తయారు చేయుటకు సూతన మూలికలు తెప్పించి ఆ మూలికలను పరిశీలించి వాని యొక్క ఉత్కృష్టతనుగమనించి ఔషధములయందు చేర్చుట ఉదాహరణము మామూలు కిరాణివస్తువులు అమ్ము అంగడికి రోయి త్రికటుకములు కొనడలదనినా అది కనీసము 4, 5 సంవత్సరములనాటితో అంతకుముందు నేకరింపబడినవో మనకు దొరకుచున్నది. అది తీసికొనివచ్చి తయారుచేయబడిన ఔషధము గ్రంథములో చెప్పియున్నట్లు వీర్యవంతముగ ఎట్లుంజగలదు? కాని మూలికలు నుప్రసిద్ధములగు నేకరించి 1 సంవత్సరమువరకు నిలువయుండునట్లునూ ఆ తర్వాత మరలకొత్తది

నేకరించునట్లును సంవత్సరాంతమున మిగిలియున్నమూలికలను ఔషధములను తయారుచేయువాడు (ఔషధాల యములు) అవసరమయిన మూలికలును నిర్దుష్టమయిన కాలములో నిర్దుష్టమైన పృథేకమునుండి తెప్పించుకొనుట 1 సంవత్సర కాలమునకు పైగా నిలువయుంచక 1 సంవత్సర కాలమునకు కావలసినవరకే తెప్పించుకొనుట - అట్లుగానియెడల వివిధ ప్రాంతములనుండి పచ్చిమూలికలు తెప్పించి తోటలలో నాటి పోషించి, ఆ తోటలనుండి నేకరించుట, ఇట్టివిధికి ముఖ్యముగా ప్రభుత్వ సహాయమవసరము. ప్రభుత్వ సహాయమున మూలికల సకఫరా కేంద్రమును స్థాపించి తద్వారా తెప్పించుకొనుట, తయారుచేసికొనుట.

(4) ఆయుర్వేదౌషధములను శాస్త్రమునందు చెప్పిన ప్రకారము తయారుచేయుట, నిలువయుంచుట, వాడుకొనుట ఆయుర్వేదౌషధములకు కాలనియమము ఈ క్రింది విధముగ చెప్పబడి యున్నది.

శ్లో॥ గుణహీనం తవేద్యరా । దూర్భ్యం త ద్రూప వనావధం
మాసద్వయా త్రదా మార్దం । హీనవీర్యత్వ మాప్నుయాత్
(తరువాయి 93 వ పేజీలో)

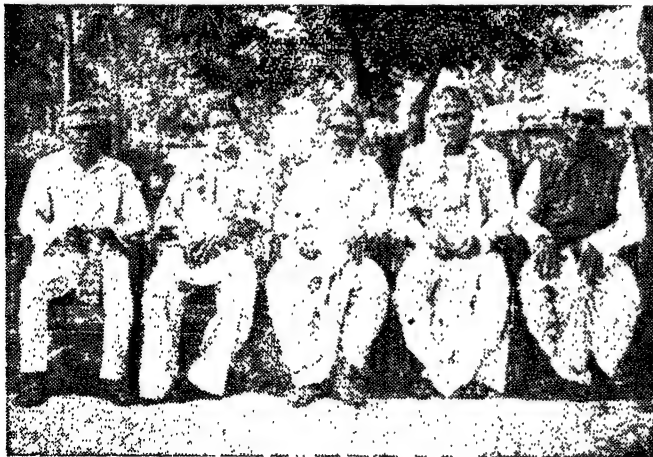
ఆ యు ర్వే ద పు రో థి వృ థి (93వ పేజీ తరువాయి)

కూడ నిలుపుకొన కాచుచున్నారు. ఇట్టివిద్యాసంస్థ క్రి పండిత దిగ్వేకర్ గారి నాయకత్వాన్న మంచికీ ఆరింపజేసినది. మన ఈ కాంగ్రెసులో అనెమండి వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు మెంబరుగా నున్నారు. హిందూదేశములో మంచి క్విషి ఆయుర్వేదమునకు చేయకలుచున్నది ఈ సంస్థ ఒక్కటి మాత్రమే. అందుచే మీఅందరి సహకారమును ఈసంస్థకు తోడ్పాటు చేయగోరూను. కొందరు వ్యక్తులు వేరు వేరు సంఘములుగా దీనిని వ్యతిరేకించి పనులు చేయుచున్నారు. వారు తప్పులను వారు గమనింపలేకున్నారు. కనుక వారు ఇప్పటికైనను తమ తప్పుడు ప్రచారములను విరమించి మాతో కలియగోరకాము. మరొక పర్యాయము ఇత నా ధవ్య వాదములు.

మనకిందరకు భగవంతుడు రోగ నిరోధకశక్తుల నేర్పరచి, సుఖించగలందులకు మార్గములు ఇచ్చుగాక!
(బెంగళూరులో జరిగిన 42 వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద సమ్మేళన మహాసభయందు చేసిన ఉపన్యాస సంగ్రహము)

హీనత్వం ఘటికావహకా । లభతే వత్సరాత్పరః ।
హీనాస్య ర్మృతైలా ద్వా । శ్చ తురాస్వాధికస్తథా
ఓషధ్యో లఘు పాకాస్య ర్విర్విర్యావత్సరాత్పరం
పురాణ మ్మృత్యుర్యుక్త్యా , వ్యతివీధాతపో రసాః ॥
అను కాస్త్ర నియమము ప్రకారము చూడములు 2 మాసము
లకు పైనను, ఘటిక లేహ్య, లఘుపాకములగు ఔషధములకు
సంవత్సరము పైనను, ఘృత, తైలములు నాల్గమాసములకు
పైనను నిర్విర్యములగుటంజేసియు, ఆసవములు, ఆరిష్టములు,
స్వర్ణాది ధాతు భస్మములు, రసాయనములు, రసౌషధములు
పాతవి యగు కొలది వీర్యాధికత్వతన జాండుచున్నవను వచన
ప్రకారము ఆయుర్వేదౌషధములకు తయారుచేయబడిన కాల
మును (Manufacture date) నూ, వివర్జనచేయవలసిన కాల
మును (Expiry date) నిర్ణయించి నియమ బద్ధముగ
తయారుచేసి వాడుకొనుటయ్యు.

ఈవిధముగ మందులను తయారు చేయబడిన తారీఖున్నూ,
వివర్జింపవలసిన కాలమును కాస్త్రాభిప్రాయ ప్రకారము నిర్ణ
యించి ఆచరించినయెడల ఆ మందులు సంపూర్ణమైన గుణము
నివ్వగలవు. ఈ విషయమును ఔషధాలయములు ముఖ్య
ముగా గమనించి ఆచరింపవలయును. ఔషధము ఎన్నిమాస
ములు నిల్వ యుంచవలెను. ఎంతమందు ఆ కాలములో
విక్రియంపబడనో అంతే పరిమాణమును తయారుచేయుట
Expiry అయిన ఔషధములను వివర్జించుటయ్యు.

శ్రీ కవీరాజమోహన్ సన్మానసభ (విజయవాడ) లో గుంటూరు ప్రతి
నిధులు ప్రత్యేకముగా శుభాకాంక్షలు సమర్పించిన సందర్భములోని
చాయచిత్రము.

(శ్రీ మరువీళ్ళ చిట్టి M. L. A., శ్రీ మోహన్, శ్రీ ముఖన్,
శ్రీ మాధవరావు, శ్రీ ఎ. గోపాలరావుగార్లు.

(5) కాస్త్ర మందు చెప్పబడిన ప్రకారము రోగపరీక్షా
కాలములను నిర్ణయించుట “వసంత ఋతువునందు పూర్వా
హ్నమునందునూ, గ్రీష్మ ఋతువునందు మధ్యాహ్నమునూ,
పౌష్కర్మకాలమునందునూ, అపరాహ్నమునందునూ, వరాకాలమున
ప్రదోషకాలమునూ, శరదృతువునందు సర్వరాత్రిమునందునూ
హేమంతఋతువునందు ఉపహకాలమునందునూ రోగనిర్ణయము
చేయుట. అట్లు రోగ నిర్ణయము చేయుటలో అష్టసాన
పరీక్షలనేగాక పూర్వగ్రంథములయందున్నట్లు నిదాన, పూర్వ,
రూప, ఉపకాయ, సంప్రాప్తియనెడి వంచలక్షణములతో
గూడ రోగిని పరీక్షించుట.

(6) ఓషధులయొక్కయు రసాది ధాతువుల యొక్కయు
బుద్ధులు, సంస్కారములు కాస్త్రమునందు చెప్పిన ప్రకారము
చేయుట తపమునకు అష్టాదశ సంస్కారములు ధాతువుల
యొక్క శుద్ధులు మొదలగునవి అమోఘములో చెప్పినట్లే
చేయుచు ఆభోవ ప్రతినిధులు చేర్చవలెను. అట్లే మూలి
కలయొక్క స్వరసము చెప్పినచోట ఆభోవప్రతినిధిగ క్యాధ
మును చేర్చుకొనిక స్వరములనే వాడుకొనుట.

(7) నిర్దిష్టమూలికలు నిలువచేయుటకు ప్రభుత్వ సహ
యము యెట్లు అవసరమో అవిధముగనే గ్రామవైద్యులకు
గూడ పంచాయితీబోధవారి సహకారము కొంత కావలసి
యున్నది. వారి అధిపత్యమున పర్యవేక్షణలో ప్రజలకు
అందుబాటులో నుండునట్లున్నూ ముఖ్యపరమయిన మంచి
కులసి, కర్పూరవల్లి (కప్పరెల్లి), సన్నజెనుడు, అశు
జెనుడు మొదలగు స్వరస శ్రధానీ ఓషధులను పెంచి
ప్రజాసామాన్య అవసరములకు అందుబాటులో
నుండునట్లు చేయుట.

ఈవిధములగు ప్రాచీన, నవీన ఆయుర్వేద విష
యములను ఒక్కచోట చేర్చి సమన్వయపరిచి నవీ
నాయుర్వేదముగ రూపొందించి ఆ కాస్త్రప్రకా
రము ఆయుర్వేద వైద్యులకు లక్ష్యలక్షణ సమన్విత
మగు శిక్షణగరిపి చికిత్సలు జరిపిండువలెన ఆయు
ర్వేదము ప్రచారంజకముగ వీర్యవంతముగ రోగ
నివారణము గావించి ఆరోగ్యరక్షణ చేయగలద
నియు ఆయుర్వేదము అష్టాంగయుక్తమై శోభిల్ల
గలదనియు పండిత లోకమునకు మనవి చేయు
చున్నాను. “ఆయుర్వేదము గొప్పదనే నినా
దములుమాని కార్యరూపములో దాని గొప్పతనము
చూపింతువలె” నన్న మన మంత్రిపుంగవుల ఆతి
ప్రకారము ఆయుర్వేదమునందు నూతన పరిశోధ
నాముగము ప్రారంభము గావలయుననియు తద్వారా
ఆయుర్వేద మహాత్మ్యము ప్రజలకు చక్కగా
బోధపడగలదనియు తలచుచున్నాను. ప్రాచీనాయు
ర్వేదాభిలాషులు ఇందుకు సన్న మన్నింతురుగాత!!

శ్రీ చిర్ర జగ్గి రెడ్డిగారు,
రెడ్డి ఆండ్ కంపెనీ ప్రాప్రయటరు,
గోపాలపురం, తూ|| గోదావరిజిల్లా

వీరు 1914 సం॥ రం॥ మున పశ్చిమగోదావరిజిల్లా మాట్టేరు గ్రామంలో జన్మించిరి. మాట్టేరు ఉన్నత పాఠశాలయందు స్కూలుస్టేషను వరకు విద్య నభ్యసించి తర్వాత పితౄర్ మహారాజా కళాశాలయందు బి. ఎ. డిగ్రీ పొంది యున్నారు.

వీరు గత 25 సంవత్సరములనుండి రెడ్డి ఆండ్ కంపెనీ యను రోగచికిత్సాలయమును కడుసమృద్ధితో నిర్వహించుచు వీడమయ రోగులకు ఉచితముగకూడా ఔషధములనిచ్చుచు, ఆ సంస్థను కడు సమర్థితో నిర్వహించుచున్నారు.

వీరు గత 2 దశాబ్దాలుగా గోపాలపురం మేజరు పంచాయతీ ఏతైక అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి, ఆ నగరమునకు డ్రైనేజీ, పాఠశాల, రోడ్లుమొదలగు అధునాతన సౌకర్యములను కల్పించిరి. గత గోదావరి వరదసమయంలో వీడ సాదలకు ఉచిత అన్నపత్రముల నేర్పాటుచేసి వరద పీడితుల కొంతయో సహాయపడి స్వామిజీ మన్ననలనుకూడా పొందియున్నారు.

వైద్యశ్రీ రాజవైద్యాచార్యు
పమ్మి చినవెంకయ్యగారు
పిప్పర, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.

వీరు 1915 నుండి వైద్యపృథ్విలోనున్న విద్యవైద్యులు. గొప్ప అనుభవముతో బహు నిరాదంబరముగా ఆయుర్వేదము ప్రచారంజరమైన వైద్యమని చాటుకూ అనుగుణ్యముగా చికిత్సలు జరిపి ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్నారు. వీరికి మండలియందు గొప్ప విశ్వాసము, గౌరవ ప్రతిపత్తులు గలవు. తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా ఆయుర్వేద మండలికి అధ్యక్షులుగా వున్నారు, నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలికి స్థాయిసమితి సభ్యులైయున్నారు.

వీరు చంటి బిడ్డలకు ప్రత్యేక చికిత్సలు చేస్తారు. ఆముదం అవసరం లేకుండా ఔషధాలు నిర్మించారు. కుక్కనక్క, ఎలుక, పిల్లి మొదలైన విషకాటకు వైపుజీతో చికిత్సలు చేయు ప్రముఖ ప్రజా వైద్యులు.

పేదలపాలిట పెన్నిధి

“క్రియాకల్పం” అనేకనుందిపై వాడాను. ఎంత ప్రయోజనకరమైన ఔషధము వర్ణించలేను. నిజముగా “పేదలపాలిట పెన్నిధి” క్రియాకల్పమని అద్దంకినుండి డా॥ వి. గోపాలరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ తానికి వెంకటరత్నంగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసర్.

చిట్టాలపోట్ల, కొవ్వూరు తాలూకా, పి గో జిల్లా.

శ్రీ తానికి వెంకటరత్నంగారు తాదేపలిగూడెంతాలూక జగన్నాథపురం గ్రామములో యాదవసంకములో జన్మించిరి. వీరి కుటుంబము వీడ కుటుంబము. ఇండి వెంకయ్యగారు, తల్లి దుర్గమ్మ వీరి చిన్నవయస్సులోనే పరిమళించిరి. స్వగ్రామములో ప్రాథమికవిద్య పూర్తిచేసి ఉన్నతవిద్య పెంబ పాడులో స్కూలుపైసలువరకు చదివారు. పెంబపాడు గవర్నమెంటు బ్రయినింగు స్కూలులో ఉపాధ్యాయ బ్రయినింగు ప్యాను అయినారు. నాటినుండి అనేక గ్రామములలో ఉపాధ్యాయవృత్తి చేస్తూ వైద్యవృత్తి ఆలవరచుకొన్నారు. వీరి స్వగ్రామములో చిన్నతనములోనే అనేక వైద్యకార్యములు చేసిరి. విద్యార్థిదశలోనే పశ్చు గోదావరిజిల్లా వెనుకబడిన జాతుల సంఘమునకు ఏక కార్యదర్శిగాను, యాదవ సంఘం కార్యదర్శిగా కూడా నుండినవ జేసిరి. ప్రస్తుతం చిట్టాలలో బోడుపాఠశాలలో హెడ్మాస్టరుగా పని చేయుచున్నాడు. వీరు పదరు గ్రామములో ప్రజాసహకారముతో ఒక ట్రైబరీ మరియు పోస్టాఫీసు స్థాపించినారు. కొన్ని సంవత్సరములుగా చిట్టాల చుట్టుపట్ల గ్రామములలో తమ వైద్యసేవ వీడల కిందచేయుచున్నారు. వీరు కొవ్వూరు, పోలవరం తాలూకాల వీడవిద్యార్థుల సహాయ సంఘం (రిజిస్టరు) స్థాపించి కార్యదర్శిగావుండి, ప్రజా సహకారముతో తెలివిగ వీడ బాలబాలికలకు కలమత వివక్షత లేకుండా విద్యావేతనములు ఇచ్చుట, ట్రైబరీలు, వైద్యసేవ పదరు సంఘంవ్వరా సేవచేయుచున్నారు. ప్రస్తుతం వీరు

ఏటాది గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రిలో విశేష వైద్య బ్రయినింగు పొందుచున్నారు. కొవ్వూరు తాలూకా ఆయుర్వేద మండలికి సహాయ కార్యదర్శి. ★

డా. టి. శ్రీరాములురెడ్డి,
ట్రంకూడు : : ఓంగోలు
గుంటూరుజిల్లా.

సిద్ధకల్ప (నవరత్న మిశ్రితం)

ప్రత్యేకతయ, ఉబ్బసము, గుండెహిప్పి మున్నగు దీర్ఘ వ్యాధులకు గ్యారంటీగా తయారుచేసి కొన్ని కేసులమీద ప్రయోగించి తగిన ఫలమును పొంది పలువురచే ప్రశంసలందిన రాజౌషధము.

అమృతకల్ప (సువర్ణ మిశ్రితం)

దీనికి సాటికౌషధము ఆయుర్వేదౌషధములలో మరొకటి లేదని చెప్పటకు పాపానికిస్తాము. పదుగురు వైద్యులచే త్రిప్పికేయబడిన, అసాధ్యమైన కోగములందు సోదించి, సెహభాన్! ఆంధ్రకల్పితరువసింతు కొన్న రాజౌషధము.

సంజీవని రసాయనం

ఈ ఔషధమును ప్రత్యేకముగా శ్రమంతులు, సంతానము కోరువారు, అనేక కారణములచే మందత్వమునకు లోనైన వారు దీని సేవనవలన భోగభోగ్యములతోపాటు సత్సంతానము పొందగలరుటకు సందియములేదు.

వైద్యశ్రీ, కవిరాజు

ఆర్. సోమయ్యగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్ (రిజ. బెంగాల్)

పత్తికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

వీరు పత్తికొండలో 50 రోజులుగా వైద్యసేవ చేయుచున్న శ్రీ జంబులయ్యగారి కుమారులు. వీరి వయస్సు 42 రోజులు. తండ్రిగారి శిక్షణలో తయారైన వంశపరంపరా వైద్యులు, ఆధునికంగా పరిశోధనాదృష్టితో చికిత్సా పద్ధతులు వదులుతున్న ప్రముఖులు శ్రీ సోమయ్యగారు. వీరివద్ద శిక్షణ పొందిన వైద్యులెందరో గలరు. వీరు కర్నూలుజిల్లా ఆయుర్వేద మండలికి సహాయ కార్యదర్శి, తాలూకా మండలి ప్రధాన కార్యదర్శి - సంఘసేవాసక్తి - ఆదర్శ వైద్యసేవ వీరి అభిమాన విద్య.

దీనికి దేసాటి

క్రియాశీలం అన్ని వ్యాధులకు ఉపయోగపని ప్రకటిస్తున్నాము. శరీరతత్వ మనుసరించి వైద్యులిచ్చే సలహాను పాటించండి. ఆరోగ్యవంతులెందుకు కారో!—

వైద్యశ్రీ

బి. కె. రంగయ్యగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

గుత్తియరగుడి పోస్టు, పత్తికొండతాలూకా, కర్నూలుజిల్లా.

1926 సం॥ గుత్తియరగుడిలో మధ్యతరగతి కుటుంబంలో జన్మించినారు. కులం కుమ్మర. 1945 నుంచి ఆయుర్వేదంలో అభిరుచిలిగి ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నారు. 1949 నుంచి 53 వరకు పత్తికొండతాలూకా యువజన సంఘ కార్యదర్శిగను, తాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శిగాను, తాలూకా వైజ్ఞానికసమితిలోను ఉండి అనేక విధాల ప్రజాసేవ చేశారు.

1953 సం॥ నుంచి మూడు సంవత్సరములు గుత్తియరగుడి గ్రామ పంచాయతీలో వైస్ ప్రెసిడెంటుగా ఉండి ప్రజాసేవ చేశారు. 1952 నుంచి రెండు సంవత్సరములు బాగాంచి పోస్టుమాస్టరుగా ఉన్నారు. ఇప్పటివరకు తాలూకాలో ఆదర్శ ఆయుర్వేద వైద్యులుగా పేరుగాంచినారు.

ప్రస్తుతం గుత్తియరగుడిలో ప్రధాన వైద్యుల యొక్క. దానికొక గుత్తితాలూకా యర్రతిమ్మరాజుచెర్వు గ్రామంలో పొరంబించారు.

దగ్గు, పడిశభారము

సాధారణమైనదగ్గు, బరువైన పడిశభారమునకు 'క్రియాశీలము' సేవించండి. ఎంత త్వరగా నయమవుతుందో—

వైద్య(శ్రీ) జి. యన్. శర్మగారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు (రిజిస్టర్డ్)
కళ్యాణదుర్గ, ఆనంతపురంజిల్లా.

ఆనంతపురంజిల్లా, కళ్యాణదుర్గం గ్రామమున దు వీరు 25-7-1923 తేదీ జన్మించి స్థానిక ఉన్నత పాఠశాలయందు విద్యాభ్యాస మొనర్చి 1944 సం॥ మార్చి నెలలో S.S.L.C. పరీక్ష యందుత్తీర్ణులైరి. వీరికి చిన్ననాటి నుండియు వైద్య వైద్య యాచార్యుల ప్రేమ మెండు. వీరు జన్మించినదియు వైద్య వంశమే. తాత ముత్తాతల నాటినుండియు వైద్యమే వీరి వృత్తియై యుండెడిది. ఆకాలమున వీరు తమ 16వ ఏటనే వైద్యమునందు సమచిత జ్ఞానము నార్జించి క్రమక్రమముగ ఆభివృద్ధి నొందించుకొనిరి.

ఆయుర్వేదమునందు మిక్కిలి కృషి చేసి అనేక గ్రంథముల వ్రాసెడిరి. తమ సంశాసనముగల పుస్తకముగా చికిత్సలు జరుపుచున్నారు.

శీ త జ్వ ర ము ల కు

మా అనుభవముతోపాటు, శీతజ్వరాల నివారణకు క్రియాశీలమైన యెంతో ఉపకరించినది విద్యుత్ వైద్యులు శ్రీకవిరాజువి. కామరాజుగారు అభినందనా జ్ఞానులు వ్రాశారు.

శ్రీమాన్ వైద్య(శ్రీ)
పరామర్శం శ్రీ రామాచార్యులుగారు
పెదకాకాని, గుంటూరుతాలూక.

శ్రీ రామాచార్యులుగారు శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాలలో ఆయుర్వేద ప్రవీణ పరీక్షలో కృతార్థులైనారు. తండ్రిగారు అనుభవ వైద్యవిధులలో, అన్నగారి చికిత్సా నైపుణ్యములో అతీతేనవారై ప్రజాగౌరవముతో ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరుగా ప్రజాశాంతియు సుఖమును చున్నారు. ఉదార స్వభావముగల్గి, దామిక హృదయంగల్గి తరతమ బేధములు లేకుండా సంఘసేవాసక్తి గల్గినవారు.

ప్ర జా రం జ క మై న ది

ఇంత స్వల్ప ఖరీదులో ప్రజారంజకమైన ఔషధము మాకు లభింపజేసిన మీ ఘనత ప్రశంస నీయమైనదని డా॥ జె. సి. హెచ్. పాల్ గారు వ్రాయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజు

చిర్రావూరి బ్రహ్మానందాచారి,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్, (రిజిస్టర్డ్ బెంగల్)
మునుగోడు, సత్తెనపల్లి తాలూక.

శ్రీ బ్రహ్మానందాచారిగారి కుటుంబము కొన్ని తరములుగా వైద్యులు. వంశపారంపర్య వచ్చుచున్న వైద్యవృత్తిలో శ్రీ బ్రహ్మానందాచారి ఎంతో శ్రద్ధాభక్తులతో చికిత్సా పద్ధతులు నిర్వహించి గౌరవ మర్యాదలతో జీవించుచున్నారు. వీరి ప్రత్యేక వైద్యము బాలగ్రహ చికిత్సలు, ఋతు రోష నివారణ గ్రామప్రజల ఆదరాభిమానములు పొందుతున్న ప్రముఖ ఆచార్య వైద్యులు.

వైద్యశ్రీ

రేకాడి సూర్యనారాయణగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
ఓడలకవు, అమలాపురం తాలూక.

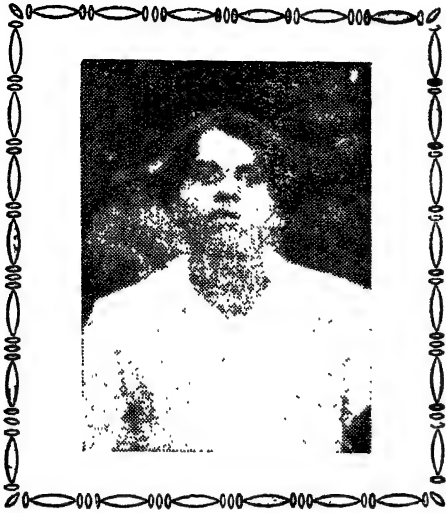
శ్రీ సూర్యనారాయణగారు శ్రీ పరస్వతి రామన్నగారి ద్వితీయ పుత్రుడు. రాజవైద్యాచార్యులు శ్రీ పెమ్మాడి నరసింహంగారివద్ద 5 యేండ్లు ఆయుర్వేద శాస్త్రము నభ్యసించినవారు. ఆయుర్వేద వైద్యనిధానములో ప్రజాభిమానం చూరగొంటు 12 సంవత్సరములునుండి వైద్య వృత్తిలో నున్నారు.

వైద్యశ్రీ

యం. సు బ్బ య్య గా రు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

“నేను 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి 16 న జన్మించి, కడప హైస్కూలు నందు 4 వ ఫోరము చదువుతూ ఉపాధ్యాయ బ్రెయినింగులో 1933 న కృతార్థుడనై, సదరు పదవిలో ప్రవేశించినది మొదలు కడపజిల్లా బోర్డు అనుప్రయోగం పనిచేయుచున్న శ్రీ జి. రామకృష్ణ శాస్త్రిగారివలన వైద్యమునందు తర్ఫీదునంది 1935 మొదలు యిప్పటివరకు మానవసేవయే మాధవసేవయను నాశ్శొక్తిని పరమావధిగా నుంచుకొని, ఆయుర్వేదము నందు మిక్కిలి ప్రయాసజేసి డబ్బు వ్యయపరచి, చేయుటమాని కంపెనీ బోషణములపై ఆధారపడి సేవచేయుచున్నాడను” అని వ్రాయుచున్నారు.

ఆయుర్వేద ప్రవీణ, ఆయుర్వేద భిషక్
పరాంకుశం చక్రాచార్యులు, ఎ.ఆర్.ఎ.సి;
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పొందుగుగ్రామం, ఓంగోలుతాలూకా, గుంటూరుజిల్లా.

వీరు గుంటూరు శ్రీ రామమోహనఆయుర్వేద కళాశాలలో వైద్యవిద్య సభ్యునించి ఏ 30-6-1949న ఆయుర్వేద ప్రవీణ పట్టమును బడసిరి. ఆఖరిభారత వర్షయ ఆయుర్వేద విద్యా పీఠమువారి భిషక్ పరిక్ష 1939 సం॥రములో ఉత్తీర్ణులైరి. మద్రాస్ నందు ఇండిజిన్ మెడికల్ కాలేజీలో విశేషవైద్య పరీక్షకుగాను చదివి 1952 సం॥ర ములో అందు తీర్ణులైరి. మద్రాసు సెంట్రల్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండిజిన్ మెడికల్ కాలేజీ 20-9-50 తేదీన రిజిస్టరు చేయబడి ప్రస్తుతం పొందుగు గ్రామంలో కేషు మెమోరియల్ డిస్పెన్సరీలో ప్రధాన వైద్యులుగా పనిచేయుచు వీర్రాసెకు ఉచిత చికిత్స వోసత్తుచు నేపచేయుచున్నారు. వీరి తండ్రి రాఘవాచార్యులుగారు స్థాపించిన వీరిరాఘవ ఆయుర్వేద ఫార్మశీలో ప్రాప్రయుటగా పనిచేయుచున్నారు. వీరు 'అసపదీపిక' అను వైద్య గ్రంథమును రచించిరి. వీరి వై కళాశాలలో చదువునపుడు విద్యార్థి సమితికి సెక్రటరీగా పనిచేసి యున్నారు.

వైద్యశ్రీ
క దూ రు వ ర ద రా జా గా తు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
నిట్టూరుగొల్లపల్లె, తాడిపత్రితాలూకా, అనంతపురంజిల్లా.

శ్రీ వరదరాజుగారు అనువంకిక వైద్యకటుంబములో పుట్టి పెరిగినవారు. వీరి కటుంబములోని పెద్దలందరు అసాధ్యములైన వ్యాధులు నివారించగల సమర్థులని ప్రఖ్యాతిగన్నవారు. వారి శుద్ధచ్ఛాయల్లానే శ్రీ వరదరాజుగారు వైద్యనేష చేయ గల్గుతున్నారు. వీరి చికిత్స పద్ధతులు తాళవత్ర గ్రంథముల నుండి నేరింపబడుచున్నవి.

మా న ని వు ం డు

ఎలాంటి బండబారిన వుండ్లయినా మానక, రసి, నీరుకారేపుండ్లకు "క్రియాశల్పం" వుండువైని చల్లండి. దూదివేసి కట్టకట్టండి. మూడురోజుల ఆరుదల కావించి మానిపోతుంది.

ప్రోత్సాహం

మావైద్యశాల ప్రజాగౌరవము పొందుటకు మీ క్రియాశల్పము ఎంతో సహాయపడుతున్నదని వుండి నుండి శ్రీ కవిరాజ బుద్ధరాజు నరిశింహరాజుగారు వ్రాయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ **ACCNO 425**
యం. గురుమూర్తి రెడ్డిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
ఎలైపల్లె, పుల్లూరు పాడు, చిత్తూరు జిల్లా.

శ్రీ గురుమూర్తి రెడ్డిగారు అనుభవముతో ఆయుర్వేద చికిత్సలు ప్రజానీకమునకు అందచేయుచున్నారు. తాత గారైన మునిషపురెడ్డి, తండ్రిగారైన కొండా రెడ్డిగారి అనుభవములను మిళితపరచుకొని అదర్శంగా పేదవారి రక్షణకు చేయుత నొసగుచు గౌరవప్రతిపత్తులు పొందుచున్నారు.

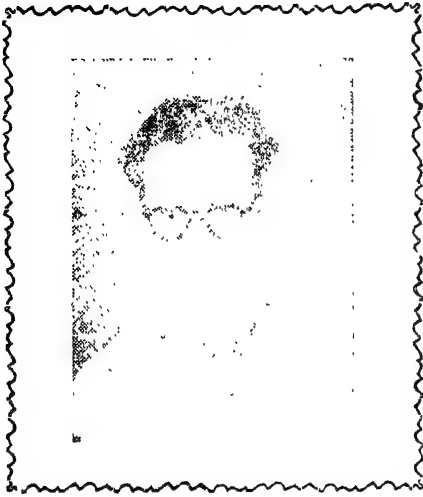
వైద్యశ్రీ రేజేటు పార్వతీశంకారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
నగరికటకం.

వీరు శ్రీకాకుళంజిల్లా శ్రీకాకుళం తాలూకా, నగరికటకం గ్రామములో ప్రమాదీచ నామసంవత్సర కార్తీక బి 3 (1913-11-15) శనివారమున శుభ్రసిద్ధ బ్రాహ్మణ కులమున జన్మించినారు. ఆయుర్వేదవైద్య కుటుంబీకులు, గర్భకుల వైద్యమునందు పరిపీణులు. వైద్యమునందు మిగుల అనుభవ నీయులు.

వైద్యశ్రీ మద్దిరాల రాధాకృష్ణమూర్తి
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
ప్రభాకరి ఆయుర్వేద నిలయము, చురుళ్లమూడి
(వయ) గుంటూరు.

వీరు బాల్యంనుంచి ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యాభిమానం కలవారు. మాతృపితృ వంశాలు రెండూ ఆయుర్వేద వైద్య సంప్రదాయంలో అఖండమైన వైద్యుల గడించినవి. వంశపరంపరాగరిగవస్తున్న ఆ వైద్య సంప్రదాయాన్నే వీరు అనుసరించి అసమానమైన బహు కాలానుభవంతో ప్రజాసేవ చేస్తున్నారు. భారతీయవైద్య సిద్ధాంతానుసారంగా కాస్త్రోక్త విధానంతో అనేకములైన బాధాభిరాజములు తీయబడేస్తున్న భిషగ్యులైన ఋషులు వీరు. ప్రతిఫల రాహిత్యబుద్ధితో మానవ సేవాసక్తితో ప్రజారక్షణపొందిన వైద్యవిద్యా ప్రవీణులు. వీరి జనకులు శ్రీ వెంకటరత్నం గారు. జనని శ్రీమతి లక్ష్మీకాంతమ్మగారు.

వైద్యశ్రీ చిలుకూరి అమరయ్యగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
ఆకుపాముల, జగ్గయ్యపేట తాలూకా.

వీరి జన్మస్థలం కృష్ణాజిల్లా జగ్గయ్యపేట తాలూకా మునగాల పరగణా ఆకుపాముల గ్రామము. వీరి వయస్సు 30 సంవత్సరములు. విశ్వబ్రాహ్మణ కుటుంబములో జన్మించారు. వీరి కుటుంబములో ఆసుపంకిముగా ఆయుర్వేద వైద్యము యున్నది.

వీరు గత 10 సంవత్సరములుగా ఆయుర్వేద, హోమియో వైద్యులుగా కృషిచేయుచున్నారు. వీరికి ఆయుర్వేద హోమియో ఔషధములన్న అమితాభిమానము.

వీరు 1955 వ సంవత్సరములో పృథ్విత్వము జారితే హోమియో వైద్యులుగా రిజిస్ట్రేషను పొందారు. పృథ్విత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి సభ్యులుగాచేరి ఆయుర్వేద వైద్యసేవ చేయుచున్నారు.

వీరు సారస్వతి ప్రియులు. సాంస్కృతికాంధ్ర భావలలో ప్రవేశమున్నది. ఆంధ్ర సారస్వతి పంచత్ వికారద పరీక్ష పూర్వభాగంలో ఉత్తీర్ణులయినారు. బాల్యముండి అనేక అభివృద్ధికర రాజకీయ ఉద్యమాలలో పాల్గొన్నారు. చిరకాలమునుండి ఆకుపాముల సకలార్థ సహకారి పరిపతి సంఘము నకు కార్యదర్శిగాను, మునగాల లోని కో-ఆపరేటివు యూనియన్ డైరెక్టరుగాను యున్నారు. వీరు మునగాల పరగణాలో సహకారోద్యమంలోనూ వైద్యసేవకలలోనూ ప్రముఖులు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ నారాయణం కృష్ణమూర్తిగారు.
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
రెంటుచింతల, పల్నాడు తాలూకా.

వీరి స్వస్థలము గుంటూరు జిల్లాలోని రెంటుచింతల గ్రామం. బెంగాలు గవర్నమెంటు వారిచే రిజిస్టరు కాబడిన సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద వైద్యులు. వీరు యిదివరలో నైజాములోని గోపాలపేట సంస్థానములో ఆయుర్వేదాభిమానులగు శ్రీ శ్రీ రాణీ జె. లలితాదేవిగారి ఆధిపత్యములో నడచుచున్న గ్రామోద్ధరణ సంఘములో వేతనముపై టూరింగు డాక్టరుగా పనిచేసిరి. సంస్థానం మెడికల్ ఆఫీసరు, తాలూకాదారు మొదలగు ఉన్నతాధికారులు వీరు చేసిన సేవను గురించి యోగ్యతాపత్రముల నొసంగిరి. స్వాతంత్ర్యము శిద్ధించిన పిమ్మట సంస్థానమునవదలి తన స్వస్థలమైన రెంటుచింతలలో ప్రాక్టీసుచేయ నారంభించిరి. ప్రజలకు వైద్యసేవ చేయుచు వృత్తియందు చక్కని పరిజ్ఞానమును, అనుభవమును గడించిరి. పరిసర గ్రామములనుండి వీరి వైద్యప్రవీణతకు కోరికపడి వీరి పించుకొందురు. వీరిపై ప్రజలకు ఎంతెని ఆదరాభిమానములు గలవు. వీరు ప్రజాసేవాపక్తులై బీదలకు వైద్యచికిత్స సుచితముగ నొసరించుచుందురు. వీరు పల్నాడు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కార్యవర్గ సభ్యులు. కలెక్టరా రీసెర్చి అసోసియేషన్ ఆఫ్ మెడిసన్ సభ్యులు. పట్టణ ఆయుర్వేద వైద్య సంఘాభ్యుత్థులు. వీరివలెనే వీరి సోదరుడు కూడా సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద వైద్యులే.

వైద్యవిద్యాన్

అయితావర్షుల రామకృష్ణశాస్త్రి

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

భాకరాపేట, బడ్యేలు తాలూకా, కడపజిల్లా.

వీరు “సాహిత్య విద్యావిధి” “రఘువీరచరిత్ర” గ్రంథ కర్తలు. శ్రీ జంగా నరసింహశాస్త్రి గారివద్ద నాటకాంత సాహిత్యమును శ్రీ “అవధాని పంచానన” అవధానం చెంచు సుబ్బాపదానులుగారివద్ద వేదాభ్యాస మొనరించిరి.

ఆయుర్వేదాచార్య కీ.కే. శ్రీ పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రి గారు భారద్వాజాయుర్వేదాశ్రమము, నెల్లూరు, గురుకులము నందు లక్ష్యులక్షణ సమన్వితమున ఆయుర్వేదాభ్యాస మొనరించి వైద్యవిద్యాన్ పరీక్ష యందుత్తీర్ణులైరి.

స్వగ్రామమునందు శ్రీ గౌతమ పాదాయుర్వేదాశ్రమ మును స్థాపించి, ప్రజాసేవ చేయుచున్నారు. శ్రీ కడప జిల్లా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి సహాయ కార్యదర్శిగానుండి ఆయుర్వేదాభ్యున్నతితోద్బుధుడు, అనువంకిత వైద్యవృత్తిచే తీరించుచు, ప్రస్తుతిము ఆయుర్వేదిక్ డిస్పెన్సరీయందు పని చేయుచున్నారు.

విద్యార్థులకు ఆయుర్వేదమును బోధించుచు చికిత్సా విధి యందు శ్రమకీక్షణ వౌసంగి ఆయుర్వేద పరీక్షలకు పంపుచుండురు.

ప్రత్యేక సంచిక

మొదటి సంపుటిలో ప్రచురించుటకు పంపిన అనేకమంది చిత్రపటములకు పోలిక లభించలేదు. జీవిత సంగ్రహములు రాలేదు. ఎది యెట్లు ప్రకటించుటకు అవకాశంలేక అవి ప్రచురించలేదు. విచారించి ద్వితీయ సంపుటిలో ప్రచురించెదము.

—సంపాదకులు.

వైద్యశ్రీ, భివకొరత్తు

య రా శి వ లింగం గారు

శ్రీ కావ్యబాబా ఆయుర్వేద ఔషధాలయం

ఇచ్చాపురం, శ్రీకాకుళంజిల్లా.

వీరు రాజవైద్యులవద్ద కుటుంబంలో శిక్షణ పొంది యున్నారు. అనుభవముతో శస్త్రచికిత్స లేకుండా అనేక క్రూరవ్యాధులు నివారించిన అగ్రగణ్యులు. మహామూలిక, రస, విష, పాపాణ, స్వర్నాది సర్వ లోహములు పరిశోధించినవారు. బాల్యమునుండి సాధు, సిద్ధపురుషుల సాంగత్యములో అనేక మూలికల, సిద్ధప్రక్రియలు సంగ్రహించి ప్రయోగించుటలో నిపుణులగువారు. అనేక బిఱగారు, పతకములు, యోగ్యతాపత్రములు విహుచుటలు అందుకొని ప్రాణదాతలని పేరు పొంది యున్నారు. 18 సంల నుండి అనేక యోగములు కల్పించిరి. అనేక సిద్ధ ఔషధములు వీరివద్ద దొరకును. వీరికి సిద్ధవైద్యులని, ఆయుర్వేద మహా సిద్ధులని పేరుపొందిరి. ఆస్తమి, మేహ, క్షుద్ధ, సన్నిహత, అసాధ్యరోగములు కాంతింప చేయగలరు.

కుసుమ రోగాలు

ప్రకరవ్యాధులు అసాధ్యమే అంటారు. అన్ని రంగులుకంటె - ఎరుపు, తెలుపు, తగ్గుటలేదంటారు. నిజమే - బాధింపుచున్నవి. “క్రియాకల్పం” పట్టుదలతో నేనించండి. అసాధ్యమెట్లు సాధ్యము కాదో—

ఆయుర్వేద ప్రవీణ, భివక్, వైద్యవిద్వాన్
వైద్యశ్రీ వినుకొండ నాయగ్రీవాచార్యగారు,
ఎ. ఆర్. ఎ. సి.,

నర్సిరావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

జననం 1919వ సం॥లో 1937వ సం॥లో హైస్కూలు చదువు పూర్తిచేసుకొని గుంటూరు శ్రీ రామమహా నాయుర్వేద కళాశాలలో నాల్గవత్సరములు చదివి ఆయుర్వేద ప్రవీణ పట్టమునుపొంది ప్రత్యేకముగ కృషిపల్ని అధిక భారిత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠము తరపున భివక్యును, ఆంధ్రాయుర్వేద విద్యాపీఠము తరపున వైద్యవిద్వాన్ అను పన్నులు పొంది, పారింశర్యముగా వచ్చుచున్న ఆయుర్వేద వైద్యమును, జ్ఞాపథములను వృద్ధిచేసుకొని 1942 సం॥లో శ్రీహయగ్రీవ ఆయుర్వేద విశేషమును పేర ఫార్మకీ స్థాపించి పదరు ఫార్మకీ జ్ఞాపథములలో పేటెంట్ జ్ఞాపథములను 1. పరంజ్యోతిరసం, 2. నువ్వుగరాజేశ్వరమునువానిని 1944లో విజయవాడలో జరిగిన అఖిభారత ఆయుర్వేద మహా సమ్మేళనములో ప్రదర్శించి యోగ్యతాపత్రముల పొంది యుండిరి. 1947 నుండి 50 వరకు తాలూకా వైద్యమండలి క్రిటికరిగను, రాష్ట్ర సాయుధమితి సభ్యులుగను, తదుపరి 1952 నుండి తాలూకా వైద్యమండలి అధ్యక్షులుగను వుండుచు

1956లో జరిగిన సానిక మునిసిపల్ ఎర్వికలలో పోటీచేసి కాన్సిల్లరయి, అందు హెల్త్ కమిటీ మెంబరుగ ఎన్నుకొనబడిరి. లోగడ 1949 సం॥లో ఒకపర్యాయము శ్రీ రామమహా ఆయుర్వేద కళాశాల పట్టభద్ర సంఘమునకు అధ్యక్షులుగను చురలి ది 2-12-68 ఆయుర్వేద ప్రవీణ పట్టభద్ర సంఘము నకు అధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. ★

వైద్యశ్రీ అబ్దుల్ రహమాన్ గారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పేరాల (వయ) చీరాల, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ రహమాన్ సాహెబ్ గారు యూనానీ, ఆయుర్వేద కాస్త్రపద్యములలో చికిత్సలు జరుపుతున్నారు. వీరు వైద్యశ్రీ గోలి శేషయ్యగారివద్ద, హుజూరి యం. సాతేహాజీగారివద్ద కర్మపద్యార్థమును గాదించిరి. 1941లో చీరాలలో జరుపబడిన గ్రీవముకు దేశీయవైద్య పాఠశాలయందు జరిగిన క్లాస్స్ లో పాల్గొని శ్రీ ప్రాణాచార్య డి రంగాచార్యులు, వైద్యశ్రీ టి జియ్యరుదాసు, శ్రీ యం. దొడ్డయ్యచార్యులు, శ్రీ కె. శ్రీనివాసాచార్యులు, డా॥ యం. ద్వారాకానాద్ L. M. P., డా॥ సాంసన్, డా॥ కారాసాంసన్ L. M. P. మొదలైనవారి వుత్సాహములు చికిత్సాపద్యములలోగ విజ్ఞానములను నిరంజన సంస్థాపాల్గొని యోగ్యతా పత్రములు పొందినారు. వీరి వయస్సు 50 సంవత్సరములు. అనుభవముతో ప్రజాగౌరవముపొందుతూ బాపట్ల తాలూకా పేరాల గ్రామములో నివసించుచున్నారు.

నాలుక పూత

క్రియాశీలం ఎలాంటి నాలుక పూతలనైనా నివారించేయగలదు.

రాజవైద్యులై. రాఘవేంద్రవర్మగారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
మద్రాస్ ప్రెజ్డెన్సీ, కడపజిల్లా.

వీరు ఆనువంశిక ఆయుర్వేద వైద్యులు. ప్రస్తుతం రాజం
పేటలో ఆయుర్వేద వైద్యుల సెలకొల్పి రాజంపేటలో
యున్నారు. వీరికటుంబం భూర్మను మట్టిరాజావారిఅన్నాన
పండితులుగ యుండి అనేక ప్రశంసలు అందుకొనియున్నారు.
శస్త్రకర్త కడపజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి ఉపాధ్యక్షులుగా
యున్నారు.

వైద్యశ్రీ వరదా రామారావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
జట్టపాలెం, తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా.

వంశపరంపరగా ఆయుర్వేద వైద్యములో నైపుణ్యము
గలిగిందిన వైద్యశ్రీ వరదా భూపాలరావుగారు ముఖ్యముగా
శ్రీ రామారావుగారు. వీరు ఆయుర్వేద వైద్యులై దేశంలో
ఆయుర్వేదం నిరాడంబరముగా ఎట్టి ప్రయోజనము కలిగించ
గలదో నిరూపించుటే ఆశయంగా నొగులగో ఆహర్నిశలు
మునిగి తేలుతుంటారు ఇట్టి శాస్త్రాభివృద్ధికి రామ
రావుగారికి శ్రీ భగవాన్ భవ్యంత్రి స్వరూప రక్షణ
లిచ్చుగాక.

వైద్యశ్రీ నందనవనం రామారావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
పోతురు, కందుకూరు తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.

వీరు మాధ్యమిక (S. S. L. C.) విద్యను పూర్తిగావించిరి.
సంస్కృతాంధ్ర భాషలయందు వీరికి మంచి ప్రవేశముగలదు.
హిందీ, తమిళ భాషలనుకూడ ధాకాశాఖ మాట్లాడగలరు.
సరిక స్వభావులు. కొంతకాలము విజయవాడ, శ్రీ వెంక
టేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలయందు వైద్యవిద్య నభ్యసించిరి.
తమ ఆభిమాన విద్యయగు దీనిని స్వీయకృషిచే కొనసాగించి
మంచి జ్ఞానానుభవమును గడించిరి.

కొంతవఱకు కృషిసలపియు, దేశీయ విధానమునకును,
ఇతర పద్ధతులకునుగల మూల సిద్ధాంత పద్ధతులను సమన్వయ
పటమొనర్చుచు, ఆయుర్వేద విధానము ననుసరించుచున్నారు.
శిశుచికిత్సయందుగల ప్రత్యేకత వీరికి మంచికీర్తి ప్రతిష్టలను
చేకొనినది. స్వయంకృషిచేసి శిశువ్యాధులకు ప్రత్యేకావ
ధములను కనుగొని యున్నారు. తమ స్వంత యావధములనే
శిశుచికిత్సా విధానమున యెక్కువగా నుపయోగింతురు. శిశు
చికిత్సను వీరుచింతముగ చేయుదురు. ఈ వృత్తియందు వీరికి
ప్రాంతమున నుంచి పేరుగలదు.

ఆయుర్వేద వైద్యవిద్వాన్
అలపాటి వరదయ్య చౌదరిగారు
బొమ్మ, గుంటూరుజిల్లా.

వీరు The Chronic Disease Research Institute, (క్రోనిక్ పరిశోధనా సంస్థ) యందు ప్రధాన వైద్యులు. వీరు సుమారు 30 సంవత్సరములనుండి శాస్త్రానుశంధి అయుర్వేద వైద్యమును చేయుచున్నారు. అఖిల భారతానువంశికాయుర్వేద వైద్యసంఘమున కార్యవర్గ సభ్యుడుగను, కొంత కాలము సహాయ కార్యదర్శిగను పనిచేసిరి.

పరిణామకూల, అన్నద్రవకూల (Gastric ulcers Etc.) ఉబ్బిసము, మాల, భగంధరిము, రక్తప్రదరము మొదలగు అసాధ్య కష్టసాధ్యములైన దీర్ఘవ్యాధుల నివారణకు కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఆయుర్వేద వైద్యమున తీవ్రపరిశోధనలు చేయుచున్నారు. ముఖ్యముగా పరిణామకూలకూలకూ అమ్మ తముగా పనిచేయు దివ్యవృద్ధిమును కనిపెట్టి యున్నారు. కొన్నిరకములైన ఉబ్బిసముల మూలకూడ గట్టిగ పనిచేయుల యావధమును సాధింపగలిగిరి. బా. హృదయాయా యను వైద్యగ్రంథమును తెలిగించిరి. రోగనిర్ణయములో సమర్థులగు వైద్యులగుచిరి.

వైద్యశ్రీ

పా రే ప ల్లి ల క్ష్మ య్య గా రు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
అహ్మదాబాద్, తెనాలి తాలూకా.

శ్రీ లక్ష్మయ్యగారు వీరయ్యగారి పుత్రులు. ఆయుర్వేద పండితులైన శ్రీ ములుగు రామలింగయ్యగారివద్ద, ఏలూరులో శ్రీ కందుకూరి వెంకటసుబ్బారావుగారివద్ద ఆయుర్వేదమును చదువుకొన్నారు. చికిత్సా పద్ధతుల నైపుణ్యము సంపాదించారు. శ్రీ టి. లక్ష్మీనారాయణ, బి. ఎ. యం. బి. బి. యస్, గారివద్దను కొంతకాలం శిక్షాపద చేసినవారు. వీరి వైద్యములో 25 యేండ్ల అనుభవముగలదు.

చి గు ల్ల వా పు

రోగం చిన్నదే - అసాధ్యమైన బాధ!! చివుళ్ళ వాపు, రక్తము పడుట, దుర్వాసన - ఆశ్చర్య కరముగా “క్రియాకల్పం” నివారించగలదు. క్రియా కల్పంకో దంతములు తోముకొనుట - లోపలికి సేవించుట - అన్నివిధాల క్రియాకల్పము అమృత తుల్యమే—

ఆయుర్వేదభివక్, కవిరాజు
వడుగూరు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
రావర్తి, డోన్ తాలూకా, కర్నూలుజిల్లా.

స్వగ్నేయ 'కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారి శిష్యులు. నాలుగు వత్సరములు లక్ష్యలక్షణసమన్వితముగా ఆయుర్వేదము సభ్య సింది భివక్ పరీక్ష యందు తీర్థులై 1947 వ సంవత్సరం స్వగ్రామమున వైద్యవృత్తి ప్రారంభించి అతిస్వల్ప కాలముననే చుంది చికిత్సకులుగాను, పేరుగాంచి ప్రజాదరణ చూరగొనిరి.

1951 వ సంవత్సరం గవర్నమెంటు వారిచే నడుపబడు గ్రామ వైద్యశిక్షణ యందు తీర్థులై ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తు బడసి నారు.

ప్రస్తుతం కోయిలకుంట్ల తాలూకా పెట్టికోట గ్రామములో ఆర్. యం. పి. గా పనిచేయుచూ, కేవల హీనస్థితిలోని వైద్యకాల సభివృద్ధి గావించి, ఆయుర్వేద చికిత్సా పద్ధతులుచే చికిత్సలు చేయుచూ అచ్చట ప్రజాభిమానం చూరకొని, వైద్యకాల, మాతన భవనిర్మాణము గావించి, కేవలం ప్రజల అభిమానముతోపాటు ప్రభుత్వాభిమానము పొందినారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేదమహామండలి సభ్యులై, పెక్కు సభలకు హాజరై ఆయుర్వేద ప్రచారములు సల్పుచూ, ఆయుర్వేదాభ్యున్నతిచే సర్వదా గోరువారు.

తరములుగా వచ్చు అనువంశిక ఆయుర్వేద వంశమునకు చెందినవారు పెక్కు గ్రామాభివృద్ధి కార్యములలోను పాల్గొని గ్రామాభివృద్ధి కార్యములు గావించినారు.

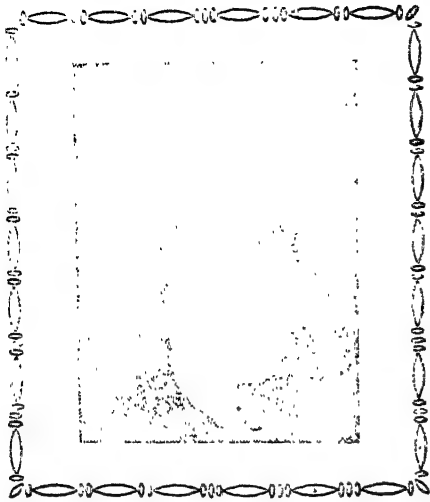

వైద్యశ్రీ
చింతపల్లి వేంకట సుబ్బారావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
యనమదల, (వరూ) ప్రత్తిపాడు, గుంటూరుతాలూకా.

వీరు శ్రీ చింతపల్లి హనుమయ్యగారి శిష్యవృత్తులు. వీరికి ఆయుర్వేద వైద్యవిద్య జన్మకే సంక్రమించింది. చింతపల్లి వారి వంశం అంతా వైద్యవిద్యా పాండిత్యంలో రాటు తేలి నదే! వీరి పూర్వీకులు దివగ్రస్త శిఖామణులై ప్రభువుల పాపకంలో మడిమాన్యాలుకూడా పుచ్చులంగా సంపాదించారు. వీరు నిరంతరం అసంఖ్యాకమైన ప్రజాసమూహానికి అత్యంతాదరంతో వైద్యసహాయం చేస్తున్నారు. ఉదారగుణ భూషితమైన వీరి ప్రజాసేవాసురక్తి సుప్రసిద్ధమైనది.

మూత్రవిసర్జనలో శుక్లము

మూత్రవిసర్జనకు ముందో వెనుకో శుక్లము పోగొట్టుకొనువారున్నారు. ఎన్నో మందులు తిని చినిగిపోయినవారున్నారు. "క్రియాకల్పం" వాడండి. విసుగుదల ఎందుకో—

వైద్యుడి

నంపల్లె మునుస్వామి గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

పల్నాటి, చిత్తూరుజిల్లా.

శ్రీ మునుస్వామిగారు చిత్తూరుజిల్లాలోనే ఆయుర్వేదవిద్యను పొందారు. చికిత్సలలో మంచి ప్రజ్ఞగలవారు. ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో వంటూ ఆయుర్వేద చికిత్సలు వెరవుతున్నాడని మీ కిప్పుడూ ఆయుర్వేద పరిజ్ఞానమెంతో సంపదించు కొంగోసింపావచ్చును. ఆయుర్వేదం ప్రతిసౌకర్యం గలదిగా, ప్రజానీతిని మెరుగు చేసే ఉపాధ్యాయులు ఎంతో ఉపయోగపడుచున్నారని శ్రీ మునుస్వామిగారు ఎంతో తార్కాణము.

వైద్యుడి

వి. వెంకటరంగ స్వామి గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

రామరాజుపల్లె, సత్తిపాడు, ఆనంతపురంజిల్లా.

మీరు స్వతంత్రంగా ఆయుర్వేద విద్యను అభ్యసించి అభివృద్ధిపొందినవారు బహుముఖంగా ప్రజాసేవ చేయగలిగినవారు. శ్రీమదారింజిత కుమారాచారి అదరణీయ వైద్య మొనరించు ప్రజాకారులు. మీరు పండిత టి. తిరుమంగళయ్య గారి ప్రియశిష్యులు.

వైద్యుడి

జి. యం. సుభాష్ ఖాన్

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

గుత్తి, ఆనంతపురంజిల్లా.

హాకీం సుభాష్ ఖాన్ పిన్నవయస్కులే. తండ్రిగారి ప్రోత్సాహం, గురువు హాకీం సయ్యద్ సుల్తాన్ మోద్దీన్ హుసేన్ గారి తరఫీయ్యుడు మంచి వైద్యుడుగా తయారవేసింది యూనాని, ఆయుర్వేదములోనూడా కీరుతేజు పొందిగలిగారు. ఉబ్బస దగ్గులు, గుల్మరోగములు నివారించుట లో ప్రత్యేకత.

వైద్యుని రాజవైద్యయం, ప్రభువాః
వారిసత్యునితో కవిరాజపత్రికా కా
లయుము సందర్శించినప్పుడు సంగ
కులు శ్రీ మోహన్ గారితో కష్టగా
జనువులున్న సందర్భములోను
భాయాచిత్రిము.

డా. యం. సూర్యనారాయణగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
గుత్తి, ఆర్. యస్.

పేరు గుత్తితాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యులందరి ఆభ్య
క్షులు. విప్లవాలైన వైద్యులు. యల్. వి. యం. పరీక్షలో
కృతార్థులైనవారు ఆ నేకమంది వైద్యునిభ్యులను సృష్టించి
కొన్నారు.

ఆయుర్వేద వికారణ
వి. పెద్దమునిరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
గుత్తి, ఆనంతపురంజిల్లా.

పేరు చిన్ననాడే ఆయుర్వేదవిద్య నభ్యసించినవారు
శిష్యులు ఆయుర్వేద చికిత్సలు జరుపుకున్నారు.
మంచి వైద్యులను తయారుచేసినవారు గుత్తితాలూకా ఆయు
ర్వేద వైద్యులందరి ప్రధాన కార్యదర్శి.

వైద్యశ్రీ
సి. వి. యన్. నాయుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
బళ్ళారి

ఆయుర్వేద చికిత్సలద్వారా దీర్ఘమైన వ్యాధులు నివారించుచున్నాడు. వీరికి అనేక వైద్యరిధానములలో పరిచయము గలడు. జారింజకమైన వైద్యము ఆయుర్వేదమేనని విశ్వసించిన ఆయుర్వేద వైద్యులు.

వైద్యశ్రీ
దీవి అనంతరామాచార్యులుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కొచ్చర్ల, వినుకొండ తాలూకా.

వీరు శ్రీమాన్ దీవి రామాచార్యులుగారి ద్వితీయపుత్రులు. వీరి వైద్యశాస్త్ర పరిశీలన బహుముఖమైనది. తోగము నివారించుటకు “పుపకరించే దేహోపధమని” తోగి తక్షణ నివారణమే గోరుచుండునని - ఔషధ నిర్ణయములో బహు కృషి చేయుదురు. ఆయుర్వేద శాస్త్రము గురుముఖముగా ఆధ్యసించినవారు. వినుకొండ తాలూకా ఆయుర్వేదమండలి ప్రధాన ఉపాధ్యక్షులు.

కవిరాజు, ఆయుర్వేదకేసరి
రాజోలు సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

వీరు శ్రీ యన్. యస్. వి. శ్రీనివాస ఆయుర్వేద ఫార్మసీ స్థాపకులును, ఆయుర్వేద వైద్యమునందు పేరు ప్రఖ్యాతిని గడించి, పలువురి ప్రమాఖులచే యోగ్యతా పత్రములును, మన్ననలను పొందిన సుప్రసిద్ధ వైద్యులు. వీరు ఆయుర్వేదమునందు క్రమశిక్షణతో విద్యాభివృద్ధి పొందించుకొన్నవారు.

వీరు వైద్యభూషణ రాజోలు సుబ్రహ్మణ్యగారి మనుమలు. ప్రాచీన ఆయుర్వేదశాస్త్ర వైద్యులగు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారి కుమారులు. తాత తిరుమలనుండి గిడుతూరు పురనివాసులు. పర్యటి తాలూకా తెన్వపల్లి గ్రామ కాపురములును, ఇండియన్ గవర్నమెంటులో ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్రమందు రజప్రీక్షను పత్రము పొందిన వెలవలపల్లి నుబ్బరావుగారి మేనల్లుళ్ళు.

వైద్య శ్రీ
పుత్తూరు వెంకటరమణప్పగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

వీరు సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద కటుంబములో పుట్టిపెరిగిన వారు. సులభప్రాయంగా చికిత్సాపద్ధతులు నిర్వహించు సమర్థులు. వేదసాదలంటే ఆదరాభిమానములు వెల్లడిస్తారు. రోగనివారణలో శ్రీఘృతని సహకరించు ఔషధములను ప్రేమిస్తారు. ఆయుర్వేదసంఘాల కార్యంత సహాయ సంపత్తి లభింపజేయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ పి. యల్ మోజన్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
సరిపల్లి, రామపురం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

శ్రీ మోజన్ రాజవైద్యుడు, పశువైద్యాచార్యుడు. పశు వైద్యములో ఘనతపొంది ఔషధములు నిర్మించి గ్రామ ప్రజానీకానికి అందజేయుచున్నారు. శ్రీ మోజన్ అంబ ప్రదేశ ఆయుర్వేద మహామండలి సాయిసమితి సభ్యులు. ఆయుర్వేద ప్రచారములో గణ్యత చూపుతున్న వారు. ఉత్తమ ఆయుర్వేద వైద్యులు.

డా॥ ఆర్. జాన్ గారు
హోమియో మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

వీరు అయిదేండ్ల బాలుడైయుండ జననీ జనకులు పరమ యాత్ర సాగించిరి. ఇటాలియన్ ఆర్. సి. మిచెల్ గారి పెంచి పెద్దవానినిజేసి విద్యాబుద్ధులగరపి చక్కనివైద్యశీక్షణ మొనరిరి. తదుపరి వీరు “ఆంధ్ర హోమియో మెడికల్ కాలేజీ” సంస్థాపకులున్నూ, కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ గాను (శ్రీ బి. యల్. నారాయణరావు (ఎ. యం. వి. యస్. ఆర్. డి. హెచ్. యం. బి.) గారి శిష్యుడై “హెచ్. యం. వి.” పరీక్షలో ప్రథమశ్రేణియందు ఉత్తీర్ణులై, “హోమియో మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు” అని దివ్యమైన యోగ్యతా పరీక్షను గడించి పల్లెలలో చక్కని వైద్యమును జేయుచున్నాడు.

వీర్యవృద్ధికి

ఎన్నో మందులు వాడుతారు. శ్రీ 1940 40 రోజులు సేరించండి. ప్రభావం ఎంత చూడాలి అర్థమవుతుందో?

వైద్యశ్రీ కవిరాజ

గడ్డము హనుమంతరావుగారు

(ప్రసిద్ధ మూలవ్యాధి చికిత్స నిపుణులు)

గాంధీనగరం : విజయవాడ.

వీరు సౌభాగ్యాయుర్వేద నిలయమును స్థాపించి మూల వ్యాధులు, ఆసన లూటీలు, మేహరణములు, సుఖసంకటములు, శ్రీలక్షకలిగే రక్తక్షయములు, తెల్లక్షయములు, ఒపిష్ఠలో వచ్చే ఋతుసూలలు, శ్రీల గర్భజర్మగములు, రెండు మూడు నెలలకు బయటచేరే సంధిబంధములు, రక్తగుల్మములు, నీటిగుల్మములు ఆపరేషన్ లేకుండా మూలికా యోగముచేతనే గ్యూరింటీగా కదుర్చుచున్నారు.

సతతైతయిదు సంవత్సరముల నుండియు విశాఖాంధ్రలో ఎంతోమందికి బాగుచేసి యెన్నియో యోగ్యతా పత్రములు పొందియున్నారు.

శ్రీలకు శ్రీలే కై ద్యము చేయుదును.

రాజవైద్యాచార్య, హరికథాసుధార్ణవ వైద్యశ్రీ
ఉ రి టి బ ల రా మ దా సు గా రు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
ఏలూరు, ప. గో. జిల్లా.

విద్యవైద్యులైన శ్రీ దాసుగారు కవి, పండితుడు, రాజ వైద్యాచార్యుడు. ఆధ్యాత్మిక తత్వజ్ఞుడు. ఔషధ నిర్మాణములో చాళిచక్రము గలవారు. చికిత్సా పద్ధతిలో ప్రళయము. వారి నిరంతర హరికథా కాలక్షేపములలో ఆయుర్వేదం ఆభ్యున్నతికై వాస్తవిక ప్రచారము చేయు ఆయుర్వేద భక్తులు. వీరు రామాయణ, భారత, భాగవతాదులను హరికథలుగా వ్రాసినవారు. అనేకములైన తాళపత్ర గ్రంథములనుండి చికిత్సాపద్ధతులను సేకరించి అనుభవమునకు తెచ్చుకొని సాటి వైద్యులొకమున కందించుచున్నారు.

ఎండుగజ్జి, దురదలు

ఎంతకాలంగా వుండినా క్రియాకల్పం సేవించి ఎండుగజ్జి, దురదలు నివారించ గలవు. అందరికీ అందజాతైన ఖరీదుగల ఔషధం.

సి. మోన్. కె. ఆచార్యుడు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసరు
పెరికెరింగివరం, బళ్లారి.

శ్రీ ఆచార్యగారు ఆయుర్వేద శాస్త్రంలో నూత్న వ్యవస్థలో రోగ నివారణోపాయమును కృషిచేయుచున్న వారు. అధికప్రజల అదగాభిమానము సంపాదించుకొన్న వారు. వారి గ్రామపంచాయతీ బోర్డు సభ్యులుగా వీరు ఎన్నికయ్యెనవారు. వారి పంచాయతీ పాలనలో సుస్థిరమైన ఆయుర్వేద చికిత్సలకు చక్కని వ్యవస్థ యేర్పరచుటకై కృషిచేయుదురని సాటి వైద్యులకు ఆశంపుచున్నది.

వైద్యశ్రీ
పట్నాయకుని ప్రసాదరావుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసరు
కనకూరు, గాంధీ.

శ్రీ ప్రసాదరావుగారు వైద్యశ్రీలైన స్వర్ణీయ శ్రీ పట్నాయకుని గారి కుమారులు. తల్లి నరస మాంబ. వీరు ఆయుర్వేద శాస్త్రంలో ప్రజాగౌరవము చికిత్సా సౌలభ్యము సంపాదించుకొన్నారు. బాల్యమైనను అనువంశిక వైద్యకళ బయలుపడెనని పద్యము జీర్ణించుకొనియుండును గణం రక్షాశ్రీని జీవించుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ
కంతిమహంతి రంగారావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసరు
కణలపూరు, రాజమండ్రితాలూకా.

శ్రీ రంగారావుగారు ప్రముఖ ఆయుర్వేద వైద్యులై శ్రీ రాజ వైద్యాచార్య కంతిమహంతి అప్పలస్వామిగారి పుత్రులు. సంకపరంపరా వచ్చుచున్న ఆయుర్వేద వైద్యమును వీరు ప్రధానవృత్తిగా నేకరించి తమ పూర్వుల పదచూపులలో గాఢమీరిత్యుల ఆశీర్వాద సౌభాగ్యములకై కృషిచేయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ యస్. యన్. యన్. మూర్తిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
మాలంచాకోడ్, ఖర్బురం

వీరు ఆయుర్వేద వైద్యపద్ధతులు అమూల్యముగా రోగులకు మేలు కల్పించుచున్నది. ఆధ్యాత్మిక చింతనా తత్వములై ప్రజలయందాదరిణి పెంపొందింపుచు, స్వయం శక్తితో జీవభ నిర్మాణము చేయుచు గణ్యత పొందుచున్నారు.

రాష్ట్రాంతరములో నుండినను ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలికి సభ్యులై, కవిగావప్రతికా లోచనములై ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి ఇతోధికముగా సేవలొనరించు చున్నారు.

వైద్యరాజ యం. ముదేవశింగ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
అగ్రహారం, గుంటూరు

శ్రీ శింగ్ జీ శిధ్వైద్యంలో నుంచి ప్రవేశం గలవారు మూలికా పరిశోధన చేయుచున్నవారు. రస ప్రయోజనములను గుర్తించు చున్నవారు. ప్రజలలో నుంచి పలుకుబడి గలవైద్యులు. నిరంతరం విద్యవైద్యుల గోష్ఠితో, అనుభవ వైద్యుల ఆదరాభిమానములతో అనేక కఠిన వ్యాధులను కుదర్చగల్గినవారు. వీరు గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద మండలికి ఉపాధ్యక్షులు.

మ.గు. డ పాపయ్య శాస్త్రిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కే.కల్లి, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

శ్రీ శాస్త్రి ఆయుర్వేదము గురుముఖంగా శిక్షణపొంది పరిశోధనా గ్రంథ ఆదర్శ ప్రాయశంగా చికిత్సలు జరుపుచుండురు. ఎ. విరాడింబరులో అంతటి ప్రజ్ఞానిధులు. వీరికి భగవాన్ : గువ్వంతరి ఆయురాలోగైశ్వర్యముల హిసంగుగాది

వైద్యశ్రీ నేరెళ్ల వెంకటాచార్యులుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
శిరిశిల్ల, కరీంనగర్ జిల్లా.

వీరు శ్రీమాన్ నేరెళ్ల రాఘవాచార్య, గోపన్న పుణ్య
దంపతుల అనుంగు పుత్రులు. వీరు కళామణులు ప్రపంచ
మలో మునిగి తేలుతూ అనేక సుఖ్య శాస్త్రీయ విషయము
లలో గణ్యత పొందారు. శుద్ధాయుర్వేదమే దేశానికి శరణ్య
మని సమ్మికల ఆయుర్వేద వైద్యులు. తమ ఆశయములను
వెదజలుటకు శిరిశిల్ల తాలూకా ఆయుర్వేద మండలిని చేబట్టి
కార్యదర్శిగా నున్నారు. చికిత్సా పద్ధతులలో మంచి ప్రేమ
జ్యము కలవారు.

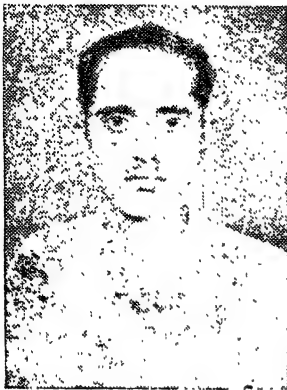
కవిరాజు రాపర్తి అప్పారావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు, రాజమండ్రి.

వీరు పితాపుర వైద్యులు. రాజవైద్యాచార్య శ్రీ రాపర్తి
గంగారావు గారి శిష్యులు. తండ్రిగారివద్ద క్షేత్ర
పొంది అనాధ్యై రోగములను సాధ్యపరిచి ప్రజాశంకముగా
జీవించు చున్నవారు. శ్రీ గోపాలకృష్ణ ఆయుర్వేద నిలయం
స్వంతదారులు. విద్యదైవ్యులు.

వైద్యరాజు
బూదాటి వెంకటేశ్వర్లుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
గణపవరం, బాపట్ల తాలూకా.

వీరు వారితో తండ్రిగారినుండి పంశపరంపరా ఆయుర్వేద
వైద్యులు. గ్రహచికిత్సలయందు నిపుణులు. పంశీయుల
శ్రీ ప్రతిష్టలకు వన్నెకల్పించుటకు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారు
ఎంతో కృషిచేయు చున్నారు. గొప్ప ప్రజాభిమానము
చూడగొన్నవారు. రాజౌషధము లన్నియు శాస్త్రరీత్యా
వారు స్వంతముగా నిర్మించగలరు. శ్రీ గౌరీశంకర ఆయు
ర్వేద నిలయమునకు స్వంతదారులు. విద్యదైవ్యులు.

వైద్యశ్రీ

ముక్కపాటి ఫణిశాస్త్రిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
కణ్ణూరు, రాజమండ్రితాలూకా.

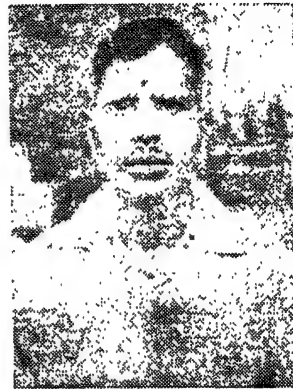
శ్రీ శాస్త్రిగారు భిషగాచార్యుడు శ్రీ ముక్కపాటి శీతా
రామయ్యకర్మగారి పుత్రులు. తండ్రిగారి వద్దనే శిక్షణ
పొందినవారు. చికిత్సా పద్ధతులలో సత్వర రోగనివారణకు
అవసరమైన విధానములు సేకరించుటకు కృషిచేయుచు, వంశ
మలోని వైద్యపరిపరి నిలుపుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ

ముక్కపాటి శీతారామయ్యగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
కణ్ణూరు, రాజమండ్రితాలూకా.

వీరు శ్రీ భన్వంతి పానుగంటి బాపయ్య వైద్యులచే
కయునిపుత్రులు. వీరి ఆశువంశిక వైద్యములో శతవిద్యాధు
లైన క్షయ, యక్షుర్-స్థిమ, మొదలైన వ్యాధులలో ప్రత్యేక
చికిత్సలు జరుపు క్రిందిగలదు. పెద్దల పదచ్ఛాయలలో శ్రీ
శీతారామయ్యగారు ప్రజాగౌరవముతో చికిత్సా వైపునైపుణ్యము
గలిగి జీవింపుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ

భోగాపురపు శింహాచలముగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
లక్ష్మీపేట, కొప్పర P.O. శ్రీకాకుళంజిల్లా.

వీరు వైద్యవిద్యానో చదువుకొన్నారు. తండ్రి శ్రీనివాసం
గారు. చక్కని ఆయుర్వేద చికిత్సలు జరుపుతూ ప్రజా
గౌరవము, మరెన్నో సువర్ణ కలకణములు పొందినవారు.
పాణిచాచార్యుల బాధ్యతలను గుర్తించి మెలగుచున్నవారు.

కడుపుబ్బరం - శూల

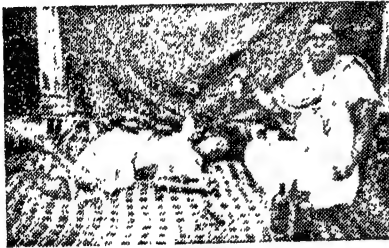
వైద్యులు “శ్రీ నారాయణరావు గణపవరం
నుండి అయిదేండ్లుగా బాధపడుతున్న కడుపుబ్బరం
నొప్పి గల రోగికి క్రియాకల్పం సేవింప చేయించి
పొందిన ప్రయోజనం చరిత్రాత్మకమైనదని వ్రాయు
చున్నాడు.”

మంత్రవైద్యప్రవీణ ఇలివిల్ల అప్పారావు పాత్రుడుగారు

నాగేంద్రదేవాలయము,

కొత్తపేట :: విజయవాడ-1.

శ్రీ అప్పారావు పాత్రుడుగారు తమ మంత్రవైద్య తీర్థప్రసాదములచే గ్రహ, ఉన్మాద, దీర్ఘరోగములు నివారించు చుండును. అరువదియేండ్లు చాటినను విశ్రాంతి యను పది కోరక రాత్రి పగలును రోగార్తుల రక్షణకై శ్రద్ధ వహించెదను. వారి చికిత్సలో శృతార్థులైనవారిలో కొన్ని దృశ్యములు యీ క్రింద ముద్రించినవి

అన్ని వివరములకు పై విలాసమునకు వ్రాసి తెలిసికొన వచ్చును.

వైద్యశ్రీ పి. వి. చెన్నప్పగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పత్తికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

వీరు విద్యవైద్యులు ఆర్. జంబుల కృపాగారి శిష్యులు.
చక్కని తరిఫీదుపొంది ఆయుర్వేద వైద్యము చేయుచున్నారు.
మూలికా వైద్యములో మంచి నిపుణులు

వైద్యశ్రీ తామరపల్లి గంగాధరంగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
బొల్లెద్దుపాలెం, రాజమండ్రి తాలూకా.

వీరు శ్రద్ధతో రోగములు నివారించుటకు, ఆయుర్వేద
గ్రంథములు, నిరంతర పరిశీలన చేయుచుందురు. మంచి
చికిత్సకులు.

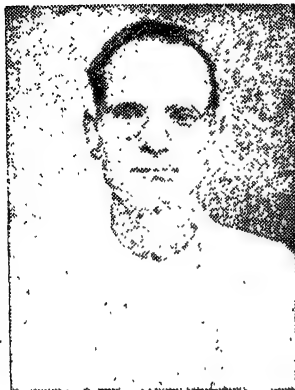
వైద్యశ్రీ ది. న. స. నారాయణగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
బొల్లెద్దుపాలెం, రాజమండ్రి తాలూకా.

వీరు ఆయుర్వేద శిక్షణపొంది, మంచి చికిత్సలు చేయుచు
ప్రజాభిమానము పొందగొనుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ కొమ్మిజు సత్యనారాయణగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
బొల్లెద్దుపాలెం, రాజమండ్రి తాలూకా.

నూత్నంగా - చికిత్సా వైపున. ప్రజాభిమానం రోగ
నివారణలో నిరంతరం చేస్తు చున్నారు.

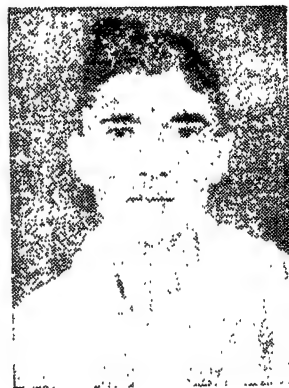
కె. శ్రీనివాసాచార్యగారు
ఆయాశ్రమమెడికల్ ప్రొఫెసరు
సామెత్తూరు, చిత్తూరుజిల్లా.

వైద్యానుభవము దాదాపు ముప్పదియేండ్లు గలదు. చికిత్సలు తత్వజ్ఞ నివారణకు తోడ్పడును దీర్ఘవ్యాధుల నిర్మూలన ప్రసంగశీలము వీరిది వంశపరింపరా వచ్చుచున్న వైద్యము. వీరు బసవరాజీయము, చరకము, కైవజ్య రత్నావళి యను గ్రంథముల నాశ్రయించి విజ్ఞానాభివృద్ధి పొందించుకొన్నట్లు వ్రాయుచున్నారు. మంచి ఆనుభవజ్ఞులు.

వైద్యశ్రీ కూరపాటి రామరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు, కుంకలగుంట.

శ్రీ రాజాగారు బాల్యమైనను ఇంటి వైద్యములో నైపుణ్యము ప్రదర్శించి పృథిభావంతముగా చిత్తులు చేయుచున్నారు. పేదప్రజానీకపు కష్టములును గుర్తించి ప్రజావైద్యమైన ఆయుర్వేదములో ఆదర్శవంతమైన రోగనివారణోపాయములు ప్రదర్శించుచున్నారు. ఆశువంశిక కుటుంబములలో వయస్సు ప్రధానముకాదని - చికిత్సలలోనే గొప్పతనముకలదని రూఢిపరచినవారని రాజాగారు శకంపనీయులు.

బ్రద్యుతే మామిళ్ళవల్లి వెంకటసుబ్బారావుగారు
ఆయుశ్యద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
చుండురు, తెనాలి తాలూక.

వీరు సుప్రసిద్ధ వైద్యకులుంబిమలానివారు. శ్రద్ధతో ఆయు
ర్యేంద చికిత్సలు జరుపుచున్నారు. నూత్న గ్రాహి. సాటి
వైద్యుల మన్నన గలవారు. ప్రజారంజకమైన జీవితము
గడుపుచున్నారు. ప్రజాకోగ్యమే తమభాగ్యమని నిరంతర
దీక్షతో మెలగుచున్నారు.

నిద్రాభంగం

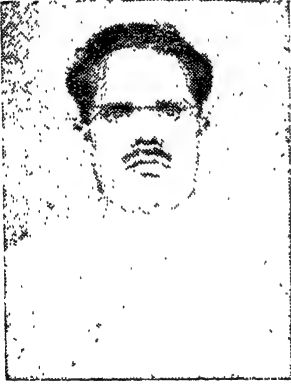
మిత్రుడు పరమేశ్వరరావు వ్రాసిన “క్రియా
కల్పం” ప్రయోజనములలో ఎంతోకాటంగా నిద్ర
లోపించిన రోగిపై ప్రయోగించగా - ఆశ్చర్య
మైన ప్రయోజనం కల్గిందని వ్రాస్తున్నారు.

వైద్య శ్రీ

కవిరాజు కేశవజాల కృష్ణమూర్తిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
వెలగలేరు, (వయా) విజయవాడ.

శ్రీ మూర్తిగారు వైద్యవిద్యలో నైపుణ్యము కలిగియు, సాధారణ గ్రామములో నివసించుచున్నారు. ఆశయము కుగ్రామములలో ఆరోగ్యరిక్షణలో శ్రద్ధవహించుటకే. శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు ఔషధ కల్పం విజ్ఞానవంతుమైనది. ప్రతిభ గల వైద్యులు.

వైద్యశ్రీ లేవక శేషయ్యఆచారిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కొండపేట, కడపజిల్లా.

వీరు వంశపరంపరా ఆయుర్వేద నర్తమునకు చెంది మంచి నైపుణ్యముతో చికిత్సలు జరిపి గౌరవజీవనం చేయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ ఇబ్బిల తిప్పయ్యగారు
నల్లమేకలపల్లె, జోన్ తాలూకా.

వీరు ప్రముఖ ఆయుర్వేద వైద్యులైన ఇబ్బిల బిషవయ్యగారి అన్నకుమారులు. ఆయుర్వేదవిద్య శ్రీ బిషవయ్యగారి వద్దనే అభ్యసించారు. శోధపాపకలు. మంచి చికిత్సా పద్ధతులు అలవర్చుకొని కీర్తిగాడించుకొంటున్నారు.

★ బరువైన శరీరము ★

తమ శరీరం తమకే భారంగావున్నట్లు బాధపడుతున్నవారు క్రియాశీలం సేపించి ఆరోగ్యం పొందవచ్చు.

వైద్యశ్రీ అవనిగడ్డ నాగభూషణంగారు
గోపాలరెడ్డికోడ్డు :: విజయవాడ-2.

శ్రీ నాగభూషణంగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహా మండలి కార్యవర్గ సభ్యులు, కృష్ణాజిల్లా మండలి ప్రధాన కార్యదర్శి. వీరు విఖ్యాత ఆయుర్వేద వైద్యులైన స్వర్ణీయ శ్రీహితరాజు పర్మగారి శిష్యులు. విజయవాడలోని మహాత్మా గాంధీ ఆయుర్వేదాశ్రమములో ఔషధనిర్మాణం, చికిత్సా పద్ధతులు అలవర్చుకొన్నారు. ఆయుర్వేద చికిత్సాపద్ధతులతో మంచి నైపుణ్యము గలవారు. వీరు విజయవాడ ఆయుర్వేద ఫార్మకీ నడుపుచున్నారు.

కోరింత దగ్గులు

బిడ్డల కోరింతదగ్గులకు విడువక కొంతకాలం తేనె, జెన్నులలోచేర్చి క్రియాకల్పం వాడించిన మంచి ఆరోగ్యమును కలిగించును.

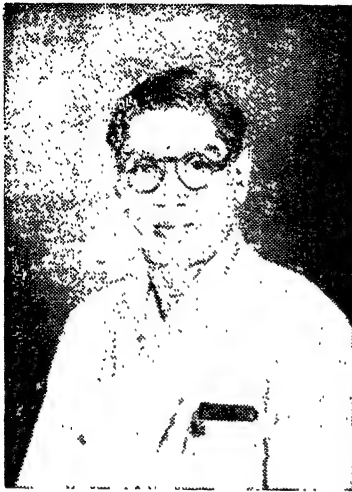

రాజవైద్యాచార్య
వైద్యశ్రీ పేరేపు సన్యాసిరావుగారు
ప్రాప్రయిటర్
శ్రీ రాజరాజేశ్వరి ఆయుర్వేద నిలయం
కలివరం, దూసి R. S. శ్రీకాకుళంజిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద వైద్యకాస్త్ర నైపుణులైన విద్వద్వైద్యులు. వీర చికిత్సాభాగంలో ఎంత నిపుణులూ ఔషధ నిర్మాణములో అంతటి ఘటికులు. ఆశేక ఆసాధ్యరోగములను నివారించిన ప్రముఖ ఆయుర్వేద వైద్యులు.

మా న ని పు ం డ్డు

'క్రియాకల్పం' గ్లాసు సీళ్ళలో 2 గ్రాములుకలిపి ఆ సీటితో పరిశుభ్రపరచుతూ పుండుపై తిరిగి క్రియాకల్ప భస్మం చల్లినచో ఎంతటి మాననివ్రణా లయినా మానగలవు.

బ్రహ్మశ్రీ ధరణికోట బాలయ్యగారు
రామకృష్ణపురం - చీరాల.

వీరు ఆనవంకిక విద్యవైద్యులు, ఆయుర్వేద వైద్యులు. తాతతండ్రులు ఒంగోలుతాలూకా నాగులుపులపాడుగ్రామం. తాతగారు బ్రహ్మశ్రీ ధరణికోట కోటయ్యగారు. వీరు దేవ శిల్పనిర్మాతలును, ఆధ్యాత్మికయోగవిజ్ఞానులును, ఆయుర్వేద విజ్ఞానులును. వీరి తృతీయ కుమారులు బ్రహ్మశ్రీ ధరణికోట బ్రహ్మయ్యగారు ప్రజాతాతయోగ ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యులు. వీరి కుమారులే బాలయ్యగారు. వీరు 16 సం॥ వయస్సులో గుంటూరు జిల్లా బాపట్లతాలూకా చీరాలగ్రామం నివాసంగా యేర్పడివుంటూ చిన్నతనమునండి తండ్రిగారివద్ద సంధ్యావందిన ప్రాణాయామది యోగాభ్యాస యోగాసన ములు ఆభ్యసించుచూ ఆయుర్వేదముకూడా ఆభ్యసించుచూ 1927 సంవత్సరములో హతయోగ ప్రదీపిక పాఠంజలియోగ కాస్త్రము ఘటకోధిని జీవబ్రహ్మైక్య రాజయోగ సారా మృతము మున్నగు ప్రాణాయామ ఆభ్యాసమునకు ముఖ్య మైనట్టి గ్రంథములను చూచి కంచక, పూరిక, కింధిక, ఆభ్యాసములయందు వచ్చే శరీర ఆరోగ్య కృత్కామములను విద్దు తోనుటకు అనగా ప్రాణకుంధిక ప్రాత్రమైక్య యంత్ర ఆవిష్కరణయో, యోగసిద్ధిక కాయసిద్ధి అంశములను (అంటి కాయసిద్ధికగాను సిద్ధాంతము ప్రధానముగా) విద్వాదధ

నిర్మాణమును గురించి 1932లో పరిశోధన ప్రారంభించిరి. 1946 నాటికి పంచభూతాత్మకముగా గుర్తరింగి అండ, పిండ, బ్రహ్మాండ ప్రపంచమూ, అండ, పిండ, బ్రహ్మాండ శరీరము ఒకటేయని ప్రపంచ నిర్మాణమెంతో, శరీర నిర్మాణము అంతియేననియు వీటకు రసాయనిక పదార్థ సమ్మేళనమే మూలకారణముగా నెంచి తత్ సాంప్రద సంబంధ మైనట్టి రసోప రస మహారస సాధారణ రసములు లోహాదులు పామణాదులు అవణములు ఔషధములు వీటసమ్మేళనముతో సిద్ధాదధ పరి శోధనలు అనేక శ్రమలకోర్చి గొప్పకృషి చేయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ వేక్ బాబూసాహెబ్ గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాప్తీవనధ

గంపలగూడెం, (కృష్ణా)

వీరు తిరువూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యసంఘటి ప్రధానకార్యదర్శి, వీరు ఆయుర్వేద శిక్షణ పొందినవారు. తాలూకామండలి కార్యదర్శిగా వచ్చినప్పుడు ప్రాంతీయ ముగా చేసిన ఆయుర్వేదాభివృద్ధి ప్రశంసనీయమైనది.

అరచేతులకు చెమట

ఎప్పుడు అరచేతులు, అరకాళ్ళు చెమటపట్టుట గలవారికి క్రియాశీలం సేవింపజేసిన నిగ్గిపోవును.

వైద్యభూషణ, రాజవైద్య, శ్రీమన్

పరాంకుశం రాఘవాచార్యులుగారు

హందూరు, ఒంగోలు తాలూకా, గుంటూరుజిల్లా,

ఆంధ్రప్రదేశ్.

వీరిది వంశపారంపర్యపు వైద్యకుటుంబము. వీరు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారివద్ద మద్రాస్ ఆయుర్వేద కళా కాలలా వైద్యవిద్య నభ్యసించి పట్టమును బడసిరి. ఆల్ ఇండియా విద్యుత్ పరీక్షన విద్యాపీఠము అభివృద్ధిచేసి వైద్యభూషణ పరీక్షయందుగూడ ఉత్తీర్ణులైరి. సెంట్రల్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండిజినిస్ మెడిసిన్ వారిచే రిజిస్టరు చేయబడి గుంటూరు మొదలు మద్రాస్ వరకు అనేకమంది రోగులకు ఆయుర్వేద చికిత్సనొసర్చి ఋజులనుపొందె యోగ్యతాపత్రములు, స్వర్ణపతకములు భూదానాదికములనుబొంది వైద్యసేవ చేయుచున్న విద్యలైన్లులలో నొకరు. వీరు క్రీ. శ. 1920 ప్రాంతములో వీరరాఘవ ఆయుర్వేద ఛార్మకీని స్థాపించి చక్కగా ఆయుర్వేదాధములను తయారుచేయుచున్నారు. ఇందు బీదరోగులకు ఉచిత చికిత్సచేయు పద్ధతి కలదు. ధర్మ పత్ని శ్రీ వేంకటరమణమ్మగారు.

వైద్యశ్రీ గట్టిసేని గోతుళ్ళరావుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

పల్లపాడు, గుంటూరుతాలూకా.

వీరు ఆయుర్వేద వైద్యమును అనుభవపూర్వకముగా ప్రచారంజముగా చేయుచున్నారు. ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి నిరంతర సహాయములను చేయుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహా మండలికి సభ్యులై కవిరాజ పత్రికా పోషకులుగా నున్నారు.

నవే పుత్ర దోషం

5, 6, ఏండ్లుగా ముక్కు-జెంటాను శ్లేష్మం ఎన్నో చికిత్సలుపొందియు ప్రయోజనంలేకపోయింది మీసలహాననుసరించి క్రియాకల్పం సేనింప చేయించాను. మూడుమాసములుదాటింది. మళ్ళీ కన్నించలేదు. క్రియాకల్పం శ్లేష్మదోషాలకు ఎంతో నివారణోపాయమైనదని గుంటూరునుండి కవిరాజ యం. ఎ. సుభాస్ వాయిచున్నారు.

సిద్ధరస వైద్యతాకర్

ద యా తా ల్ కృ పా శం క ర్ గా ను

సిద్ధలవణామృత ఔషధాలయం, విజవావాడ-1.

వీరు గుజరాతీయులు. వీరి వైద్యరాజ కృపాశంకర్ గారి ధర్మపత్నియగు కశీభాయిగారి గర్భకోశమున జనించిన ద్వితీయ పుత్రులు. వీరి తండ్రిగారివద్దను, ఢిల్లీలోని హాకిం ఆజ్ మత్ ఖాన్ గారి శిష్యులగు ముత్తసీల్ ఖరాజ్ గారిలవద్ద ఆయుర్వేద, యూనానీ వైద్యము నభ్యసించిరి. పది సంవత్సరములనుండి విజయవాడయందున్నారు. సిద్ధ శివానంద తరచు హంసగాడికేమ్యలై, ప్రాణచికిత్సయను ప్రాణాయామ, తత్స్ పదేశములు పొందిరి. “వైద్యసానాలవణం ప్రదానం” అను ఆయుర్వేద నూత్రిమను “ఉష్ణశిట్లవాడు, లోకములను కట్టు, రసముకట్టవాడు రాజ్యపేలు” అను వేమనయోగి చెప్పిన వైద్యవ్యాక్యముల రహస్యార్థములను కనుగొనుటకు బహు కృషిచేసి అవణప్రభావములను తెలిసికొనిరి.

భారతీయులు అవణప్రభావములను గురించి ప్రయింతు ఉష్ణసుంధునట్లు చేసిరి. ఆహారపదార్థములలో ఉష్ణకూడ ఒక పదార్థముగానుంచి, నిత్యమునే విందునట్లు చేసిరి. వ్యాధులను, విషములను నివారించుటకు ఉష్ణులను ఒక ఔషధముగా తియడంచేసిరి జరా, దానిద్రవ్యములు, మృత్యువు అను నివారించుచేయుటకు అవణమును ఆమృతముగా తియడ

చేసిరి. ఆయుర్వేదములో చెప్పబడిన ఒక అవణముయొక్క ప్రభావమే యిన్నిరీతులుగా నుండగా, మిగతా ఆయుర్వేద విషయములందెంత ప్రభావము బున్నవో చదువరు లూహించగలరు. స్వతంత్ర భారతీయులందరుకూడ అనంత శక్తివంతమైన ఆయుర్వేద ప్రభావమును భారతీయ ప్రభుత్వము గుర్తించకుండుట శోచనీయమని చెప్పచు, అవణ ప్రభావములను, ప్రజలు, ప్రభుత్వము గుర్తించుటకు వీరు కృషిచేయుచున్నారు. అవణ విషయములను గూర్చి కవిరాజ పత్రికలో వీరు వ్యాసములు వ్రాయుచుండురుగాన తద్వార తెలుసుకొనగోరుచున్నారు.

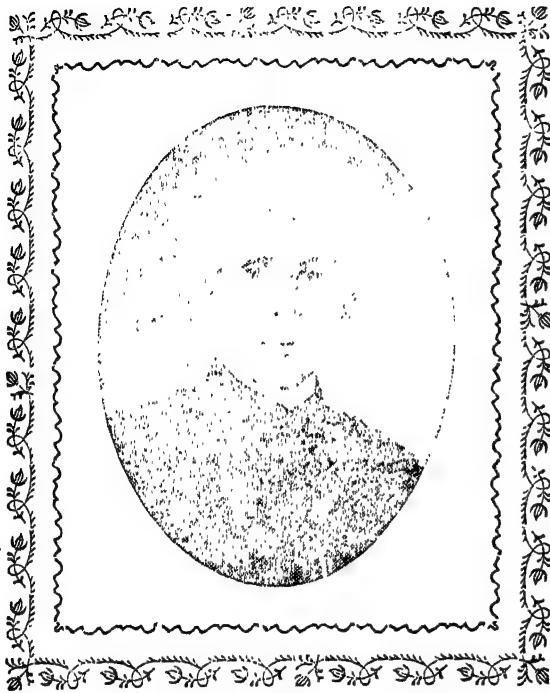

మూలికా వైజ్ఞానికులు

శ్రీ తాకర్ దయాలాల్ కృపాశంకర్

శ్రీ మరుచిళ్ళ శ్రీరాములుపాత్రుడు గార్ల గోష్ఠి

స్వర్ణ ధ్రువ శ్రీ ఏకా దండయ్య పంతులు గారు

ధర్మదాత శ్రీ పంతులు గారు.

శ్రీ ఏకా దండయ్య పంతులు గారు ప్రతిపాడు గ్రామ కాపురస్తులు. వీరు ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించి మనసబుకోర్టులో ఉద్యోగము చేయుచు, పై ఉద్యోగుల సలహా ప్రోత్సాహముల వలన శైలవలీనుగాని నీడరు పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులై నుమగు 20 సంవత్సరములు న్యాయవాది వృత్తిని నవలంభించి నుంచి కీర్తి గడించిరి.

1921వ సంవత్సరములో స్వరాజ్య సంపాదనకు ఆయన పట్టుబడిన సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమములో న్యాయవాది వృత్తిని విస్మించి ఆ ఉద్యమము అపివేయబడినను, తిరిగి వారివృత్తిని స్వీకరించని త్యాగమూర్తి, న్యాయవాది వృత్తి చేయుచున్న కాలములో ఆ నెకవందలమంది బీద విద్యార్థులకు భోజనము పెట్టియు, జీతముల నొసగియు, విద్యాభివృద్ధికి సహాయము చేయుచు వచ్చిరి. వారు స్వయంకృషివలన సంపాదించిన ధనముతో ఆ నెక ధర్మకార్యములు చేసిరి. విద్యా సంస్థలయందు 30 సంవత్సరములు మెంబరుగా ననిచేయుచు విద్యాభివృద్ధికొరకు ఆ నెక మార్గములు చూపించెను.

గుంటూరు సీటికొరతకు గవర్నమెంటువారిలో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిపి సలహాలు నొసంగుచు వచ్చిరి. ప్రతి

పాడులో ఒక ధర్మసత్రమున్ను, బ్రాడీపేటలో ఒక సత్రమున్ను హిందూకాలేజి హైస్కూలుమధ్య ఉదండయ్య పంతులు వారు ఆను పేరుతో ఒక పెద్ద భవనమును కట్టి, చిరి ఇంకా కాన్స్టిట్యూషన్ ధర్మములు చేయవలయునని ఉద్దేశ్యముతో గుడ్డి, కుంటి, బిక్షగాండ్రు వీరలకు అనాధలములు కలిగినప్పటికి ఆరోగ్యము చేకూర్చుటకు తన స్వయం సామ్యును వినియోగించవలయునని ఉద్దేశ్యముతో ఒక ఆసుపత్రిని బీద చికిత్సాలయమును భవనము కట్టుటకు న్యాయభింది దాని పోషణకు 13 ఐటములుగల యుదను. 1940 భూమి వస్తుశిప్పి 19-4-1944 తేదీన ఒకవిలునామ ప్రాసి రిజిస్టరుచేసి ఈ ధర్మముల పరిపాలన కమిటీమునకు వియగునో ఒక బ్రట్టుబోర్డు నిర్మాణముచేసి 3-7-1944 తేదీన, నామ నిర్దిష్టించిరి.

ఆ బ్రట్టుబోర్డువారు ఈ ఆసుపత్రి నిర్మాణమును పూర్తి చేసి “శ్రీ ఏకా దండయ్య పంతులు గారి అన్నపూర్ణ ఆసుపత్రి బీదల చికిత్సాలయము” ఆను పేరుపెట్టి 4-2-1945 తేదీన పూజ్యశ్రీ భిషగత్తు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. యం. బి. అండ్ సి. యం. గారివలన తెనవబడి డాక్టర్ నామము. రావు గారిని ప్రధాన చికిత్సకులుగా వేసిరి. దువ్వలపంతులు గారు ఏ యే ఆశయములతో తన కష్టాతి సామ్యుని బ్రట్టుబోర్డువారికి వస్తుశిప్పిలో ఆయన ధర్మములను బ్రట్టుబోర్డువారు ఇంతవరకు జరుపుచుండుట చాలా సంతోషముగా నున్నదని, ఇకముందుకూడా ఈ ధర్మపరిపాలన పెరగని నమ్ముచున్నాము.

వ్యాసశర్మ :

(శ్రీ) సిరిపురపు శేషమూర్తవ గారు.

నీళ్లు విరేచనాలు

మిర్యాల చూర్ణంతో సమభాగం క్రియాత్మకం చేర్చి తేనెతో మూడుపూటలు సేవించితే నిద్ర రించుతుంది.

శ్రీ సిరిపురపు సేతుమాధవరావుగారు

రచన: యడవల్లి సీతారామయ్య, ప్రవీణ, ప్రచారక్.

శ్రీ నాగార్జున మూలికా ప్రదర్శకులు

వైద్యశ్రీ సిరిపురపు సేతుమాధవరావుగారు.

శ్రీ మాధవరావుగారు గుంటూరుజిల్లా, సత్తెనపల్లితాలూకా పాలెడుగు గ్రామములో జన్మించినారు. వీరి బ్రాహ్మణ వంశీకులు. జనక తండ్రి పరమ పూజ్యులు శ్రీ కుటుంబి రావుగారు. తల్లి వెంకట రమణమ్మ. కుటుంబిరావుగారు సుప్రసిద్ధ వైద్యులు. చుట్టుపట్ల గ్రామాలలో ప్రజలకు వారంటే అపార భక్తి. మా గ్రామములో అనేకమంది - కుటుంబియ్యగారా! ఆబో, గొప్ప వైద్యుడు. ఆయనకు ఈ ప్రాంతములో ఎదురేమిటి? అని యంటుండగ సేను ఎన్నియో పర్యాయములు దిన్నాను. అయితే సేనుమాత్రం ప్రజలమాటకేమిలేయని అనుకుంటుండేవాడిని. కాని యిటీవలనే వృద్ధాప్యములోనున్న ఆ కుటుంబియ్య తాతగార్ని కలుసుకొనే భాగ్యం నాకు లభించింది. చిన్నవాళ్ళంటే వారికన్న చుక్కవ, సంస్కారముతో గూడిన ఆయన లేన లాలుక పలుకుల సొంపు నన్ను అమాంతముగా నాకరించాయి ఇటువంటి సర్వజన రంజకుని చతుర్మత్రుడే మన మోధవుడు.

మాధవరావుగారు 12వ యేటనే ఆయుర్వేదవిద్య నారంభించిరి. తండ్రిగారివద్దనే ఆయుర్వేద విద్య నేర్చుకొనే భాగ్యము కల్గినందున అందలి రహస్యములు చాలవరకు నేర్చుకొగలిగిరి. క్రమశిక్షణతో నేర్చిన ఆయుర్వేదవిద్య కొనియాడదగినదే!

ఆంగ్లవిద్యకూడ కొంతవరకు చదివి మాన్ వేసిరి. ఆంగ్ల, ఆయుర్వేద, హోమ్యో వైద్యములను నేర్చుకొని, ఆయుర్వేదమే ప్రధానంగా వైద్యము చేయుచుండిరి. ఏదో నలుగురి నాడిజూచి నాలుగు రూకలు సంపాదించవలసిన యీ వైద్యుడు భారతదేశ మంతట గాంధీగారి సహాయ నిరాకరణ - ఉద్యమము విజృంభించినపుడు ధైర్యపాహసములతో ఆ యుద్యమమునందు ప్రవేశించి తెలవారి లోడిదెబ్బల రుచి చూడలేక పోలేడు. 1942లో క్విట్ ఇండియా తీర్మానము చేయబడి ప్రభుత్వ వ్యతిరేక చర్యలు గావించిన దేశభిక్షుల్లా ఈయనొకడు. 41వ అభిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ మహాసభ నేర్పాటు చేయుటలో ఈయన గావించిన కృషి ప్రశంస

శ్రీ సిద్ధ నాగార్జునుడు

నీయు. ఆదియుంగాక ఆ సభయందే సేక మూలికలు ప్రదర్శించి స్వర్ణపతకము సంపాదించినారు కాశ్యపీశ్వరల ఈ వ్యక్తి 1936 నుండి 1942 వరకు రసవాదము వైనను, కుపు

శ్రీ ప్రాణాచార్య

శిరిపురపు కుటుంబరాయుడుగారు, వారిసతీమణి.

(శ్రీ మాధవరావుగారి జననీ జనకులు)

క్షయ, అస్తమ మొదలగు మొండివ్యాధుల నిర్మూలనకు నూతన మూలికలు సంపాదించవలెనని, నల్లమల, యర్రమల మొదలగు భయంకర అడవుల్లో సంచారముగావించి కొంత విజయాన్ని సాధించిన ధీకారి. ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంగారి తోను, ఆచార్య రంగారావుతోను అమితోత్సాహముతో కాంగ్రెసులో పరిజేయుచున్న పీఠి 20-3-1946న భార్యా వియోగము సంభవించింది. సహధర్మచారిణి, అనుంగు పత్ని గతిని నందుకు ఆయన హృదయం ఖోళించింది. అప్పటికి రాజకీయవ్యవహారాలు, మూలికాన్వేషణతో సతమతమవుతూ వున్న ఈయనమీద భగవంతుడు చిన్నచూపు చూశాడు. కాని విధి విలాసం! ఎవరేమి చేయగలరు? ఈయన బంధువులు మరల వివాహానికి ప్రోత్సహించినారు. లాభంలేకపోయింది. తన విద్వలకొరకైవాసరే తాను వివాహమాడనన్నాడు. ఎంత ఆశ్చర్యము! శరీర పటుత్వము గలియు, మానవోచిత అభిలాష లజ్జితే వయస్సు రాకపోయినను, స్థిరసంతృప్తిదై జీవి తాన్ని ప్రజాసేవకు వినియోగించిన మహాత్మాగి! 1949లో గుంటూరునందుగల ఏకా దండయ్యగారి ధర్మవైద్యశాలలో - డా॥ దేశిరాజు నారాయణరావుగారు సలెవుమీదనున్న సందర్భముగ పీఠిని డాక్టరగ నియమించడ మైనది. ఆక్కడ వారు 4 మాసములు మాత్రమే పనిచేసినారు. అయినను పీఠి వినయ సంపన్నత, పరసేవా తత్పరత, కలమత వివక్షత లేక ఆయన గావించిన సేవ, ఆ ప్రయత్నముగ ప్రజల ఆదరాభిమానాలు సంపాదించగలిగాయి, ఈ విధముగ ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంగారు, బులుగు సాంబిమూర్తిగారు, స్వామి సీతారాంగారు, రైతులోక బాంధవుడు శ్రీ ఆచార్య రంగా మొదలగు పరమపూజ్యనాయకుల పవిత్రసాంగత్యములో జీవితము గడుపుచుండిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణానికి స్వామి సీతారాంగారు గావించిన మహోద్యమానికి ఎంతయో

బెంగుళూరులో జరిగిన 42వ అఖిలభారత ఆయుర్వేదకాంగ్రెస్ సందర్భములో లోక్ సభాధ్యక్షులు శ్రీ అనంతశయనం అయ్యంగారు మొదలైనవారితో శ్రీ సేతు మాధవరావు.

వైద్యశ్రీ యం నవీనా హెబ్ గారు,

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

కామినహాళు, అర్ధగారిపాస్టు, కర్నూలు జిల్లా.

“పాతొక రోగ, కొత్తొక వింత” అన్నట్లు నేటి వైద్య సాధనాలకు వింతరూపములు, వింత ప్రభావములు కలిగినవే గాని, వేరేమియు గాదని నా అనుభవమే చెప్పుచున్నది. దీనికి ఆనేక నిదర్శనములు చూపగలనని నేను ఘంటాపథముగ చెప్పగలను. తల, కాలు, కడుపు, కన్నులకు వ్యాపికిలిగిన దంటే నేడు ఇంజక్షనులు ప్రత్యేకము కావలసినదే. కీళ్ళ, చాత, పిత్త జ్వరములు ప్రవృద్ధినివంటే ‘సీరింజి’ చేతపట్ట వలసినదే. మేహ, కారక గడ్డలు ప్రబలివంటే ఇంజక్షను చేయవలసినదే. అంతెందుకు కాలకదపితే ఇంజక్షను ప్రత్యేకము. ఈ ఇంజక్షనవల్ల తాత్కాలికోపశమము కావలసి వడేకాని కాళ్ళక రోగినివారణమాత్రము కాజాలదు. నూడులు వేయడమువల్ల శరీరము కాయలు కాయవలసినదేకాని రోగోన్ముక్తి కాజాలదు. ఔను! కొన్ని వెగలల ఇంజక్షను తీవ్ర రోగ నివారణ చేయనప్పటికిని దాని ప్రయోజనము ప్రజ కంటటికే లభించకాలదు. అట్టి ప్రయోజనాన్ని ఒక్క ఆయుర్వేదమే లభింపజేయగలదని నా ప్రబల విశ్వాసము.

విషమునుగూడ అమృతముగ మార్చుకొని వొక్క యాయుర్వేదమునకే గలదు. తీవ్ర విషజ్వర పీడితులు, మరణాపన్న రోగుల నెందరినో ఈ యాయుర్వేద వైద్యముక్కుటియే బ్రతికించినది. వివిధ రోగములకు, వివిధ రసాయనిక యావధములు ఆయుర్వేదమునందు గలవు.

“అభ్యాసము మనుష్యుని” అన్నట్లు అభ్యాసము చేతనే ఆయుర్వేదము నులభింపగలదు. అనుభవజ్ఞులకుతప్ప

ఆయుర్వేద వైద్యము అమృతము నసాధ్యము. నాటినుంచి నేటివరకు ఆశోమంది ఆయుర్వేద వైద్యులు అనుభవముద్వారా రకరకాల మందులను సృష్టించారు. వాని ప్రభావము అనుభవింజ్ఞులకే విడితము. శేషం పుస్తకాల చదివి డిప్లమా, డిగ్రీలు సంపాదించినంత మాత్రమున వైద్యపండితులు కాజాలరు. సాధన ముఖ్యం. అందులో అనుభవం అన్నిటికంటే ప్రధానం.

నాకు నేను మాత్రము పెద్దచదువులు చదివి డిగ్రీలు, డిప్లమాలు పొందిలేదు. నా పిత్రాదుల సంపత్తియే నా యీ ఆయుర్వేద వైద్యసంపత్తి. మూలికలచేతనే నేను నేను కొన్నిమందులను తయారుచేసి రోగినివారణ చేయుచున్నాను. నా యనుభవమువలన నాకు ఒక్కొక్క రోగమును పరీక్ష చేయనప్పడు వొక్కొక్కభావ ముత్పన్న మగును. దాని ప్రకారము నేను మూలికలచేత, ఆవుసరమైదే రసాలచేత మందులు తయారుచేయుదును. ఆయుర్వేదమునందు అన్నిటికంటే నమ్మకము ప్రధానము. కాన నేను ఆయా రోగములకు ఆయా మందులనుగట్టి విశ్వాసముతో వాడుదును. అందుకే పులిని జాచి లేళ్ళు పరుగెత్తునట్లు నామందులకు రోగములు ఫలాయనము చిత్తగించును. కాలటి ప్రజలకుగూడ నామీద గట్టి నమ్మకం. అందుచేతనే నా వైద్యము సఫలత నొందుచున్నది.

భారతదేశమందలి గ్రామగ్రామాన ఆయుర్వేద వైద్యులు నిలవాలంటే ప్రజాదరణ, ముఖ్యంగా గవర్నమెంటు సహాయ సంపత్తులుండవలయును. ప్రస్తుతము ఆయుర్వేద వైద్యమును ప్రభుత్వము గుర్తించుచున్నందులకు ధన్యవాదాలు. కాన ఆయుర్వేద నిపుణులనుగూడ ప్రచారమును వింపించక ఆవిరక కృషిచేయుదురని మిక్కిలి విశ్వసించుచున్నాను.

రక్తప్రదరం

రెండుసార్లు మైనరు ఆపరేషన్లు జరిగినవి. తాత్కాలిక శాంతియే. రక్తప్రదరం వదులుట లేదు. మీ నిర్ణయము ననుసరించి మూడు మాసాలు “క్రియాకల్పం” నేపించాను. నేటికి సంవత్సరమైంది. ఎంతో ఆరోగ్యం కల్గింది. ఋతు క్రియము వచ్చింది. నా శరీరమెంతో బలవర్ధక మగుచున్నదని రాజమండ్రినుండి పి. అమ్మాయమ్మ వ్రాయుచున్నారు.

42వ ఆఖరి భారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ (బెంగళూరు)

మహాసభలలోని చాయాచిత్రములు

తోడ్పడినారు. అప్పుడు స్వామివారికి ఆరోగ్యవిషయంలో అమూల్యపలహాల నొసంగిరి, తరువాత 1953లో మరలవీరే ఏకాదశియ్యంతులుగారి బీదలధర్మ వైద్యశాలలో ప్రధాన చికిత్సకులుగా నియమితులైరి. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకు ఓడు సమృద్ధితో ఆస్పత్రి నిర్వహిస్తూ అధిపతులచే, భేష్! మాధవరాయా, అనిపించుకొన్న సద్గుణరాజా! ఆంధ్రజ్యోతి శ్రీ పాటి శ్రీరాములుగారి 53వ ఉపవాస దినమున ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఇచ్చేదనని నెహ్రూగారి తంతి వచ్చినను వీరు తీరించరిని నొక్కి వక్కాణించి చెప్పిన నిపుణ వైద్యులు!!

ఇటీవలనే బెంగళూరులో జరిగిన 42వ ఆఖరి భారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు మహాసభలయందు 600 మూల కలు ప్రదర్శించి, ఆయుర్వేదప్రకాండ పండితులచేతను ఉన్నతాధికారుల చేతను ఆశీర్వాదములు పొందినారు. ఈయన కేవలము ఒక వైద్యవిద్య ప్రయోగకాలేమో ననిపిస్తుంది. ఎంత ముండివ్యాధులైన బాగుచేయాలని పట్టుబట్టి చాలవరకు ఆ విషయంలో సఫలీకృతులయ్యారు. బీదలకుమాత్రం చిల్లిగవ్వముట్టక తన స్వంతి మందులేవాడి చికిత్సజేసే త్యాగి! ధనాపేక్ష పరులు రోజురోజుకు పెరిగిపోయే ఈరోజుల్లో ధనాన్ని తుచ్చముగా భావించి, ఉచితముగా చికిత్సజేసే వైద్యులు

లెంతుకుంటారు? కొందరు ఈయన్ని పిచ్చివాడంటారు. ఎందుకు? ఈయన అతి మంచిదనాన్ని శూచి ఇది గోకంలో పోపాటి మంచివారిని శూచి మేనూ అనుకోటం. ఏది ఎట్లున్నను, ఎవరేమనుకొన్నను రత్నాలకాంతి కొలువడువా? వైద్యమువీ! ప్రధానలక్ష్యమే కావచ్చు అయినను రాజకీయాలతో ఆయనకు ఎంతసంబంధం. ఇప్పుడు కాకినాడ వచ్చు ప్రస్తుతము వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముగియడలి కార్యవర్గ సభ్యులుగాను, గుంటూరు తాలూకా ఆయుర్వేద మండలి అధ్యక్షులుగాను పనిచేయుచున్నారు.

ఉదారహృదయులు, సంఘసేవా తత్వము, కేర్వగల వైద్యులు, సాహిత్యాభిమానులు, నిష్కర్మజీవులు, నిగవ్వమాడారుచియ్యే వీరికి నాయకులతి హస్తానితో నమోవాకము లిప్పిస్తూ - ఆయన

రోగ్యములు ప్రసాదించవలెనని సర్వేశ్వరుని వేరొక్క వేడుచున్నాను

కా॥ నీతిప్రాణ విహారులైన నిపుణుల, నిందింపనీ, మెచ్చనీ, ఖ్యాతింజెంపిన సంపదల్ నిలువనీ, గాఢంబుగాసాగనీ ఘోరింబప్పుడుపొందనీ నియతిమైకానీ యుగాంతంబున నీతిశాస్థ్యపదంబు దప్పరుగదా, నిత్యంబు ధీరోత్తముల.

(భక్తహరి శుభాపితము)

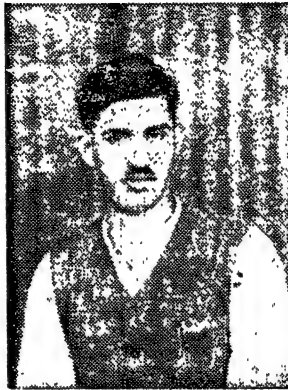

42వ ఆఖరి భారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెస్ సభలలో శ్రీ శేతు మాధవరావు.

★ మూలికా విశిష్టత ★

రచయిత : వైద్యరాజు A. ఆదిశేషప్ప, బద్వేలు.

ఆయుర్వేదములో చికిత్సలు త్రిదోష త్రిమూల వై నాధారపడియున్నవి వాత, క్షేమములను త్రిదోషములవృద్ధి త్రిమూలములను త్రిదోషములను జరుపవలయును. స్నిగుణి, మంత్ర, జ్వరములను మూడు మూలములుగా మూడు నిర్ణయించుచున్నాము.

వంటి మూలికలను కొనుట పెంటనేమాన వలయును. స్వయముగా మూలికలను గుర్తించుకొని సంపాదించ వలయును. దేశము కాలము ననుసరించి మూలికలను సంపాదించవలయును. మనపెరిటలోగల ముఖ్యమూలికలనే కాలదన్నచున్నాము మనవారు సంతానవంతులుకాని స్త్రీలు ఆశ్వత్థ ప్రదక్షిణము (రాగిచెట్టుచుట్టు తిరుగుట) చేయుట నిత్యము ఎందరినో చూచు చున్నాము. ప్రదక్షిణములు చేయుటచే ఆ మూలిక మనశరీరంలో గలచెడును లాగినేయును, మంచి శక్తిని ప్రసాదించుచున్నది. మనవారు చేయు

జ్వర చికిత్సలలో మూలికా చికిత్సలు శ్రేయముగా అభివృద్ధి పరచియున్నాము. మునుపటి మూలికలను పృథివికి తెచ్చి యున్నట్లు కమారసంభవమును గ్రంథములో కలపగుపబడి యున్నది. మన పూర్వీకులు మూలికలను తమపెరిటలోనే పెంచెడివారు మరియు అడవు లలో గలమూలికలను అనువంశికముగా గుర్తెరిగి అడవులలో పోయి వారిద్వారా తెలుసుకొని స్వయముగాలేప్పించుకొని పోవయోగించి సత్ఫలితములను పొందుచుండిరి.

“అమృత మక్షరంనాస్తి నాస్తి మూలమ నావధం”

మృతముకాని అక్షరములేదు. జ్వరముకాని వేరులేదు అని శాస్త్రము ఘోషించుచున్నది. మన ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద గ్రంథములలో “చరకము” “వాగ్భటము” పూర్తిగా మూలికా సిద్ధాంతముపైననే చికిత్సలు వివరింపబడి యున్నవి. వీరిలకు సహితం చికిత్సలు అందుబాటులో నున్నవి. మరియు హ్యూకాలనున ప్రభుత్వ పోషణ ఆయుర్వేద వైద్యమునకు అత్యవగా అభించి యున్నది. మనదేశము పాశ్చాత్య పాలనలోని కొచ్చినది మొదలు మన దేశీయవైద్యము అడుగంటిరి పాశ్చాత్య వైద్యము తలపెట్టినది. హిందూదేశీయులు పాశ్చాత్య పద్ధతుల నవలంబించి శరీర వాతావరణము మార్పు చేసుకొనుచున్నారు. ఆయుర్వేద వైద్యమునకు తగు ప్రోత్సాహములేక, మూలికలను స్వయముగా గుర్తెరిగి తెచ్చుటమాని కొంతమంది ఒక్కయింపు వి పాతబడిన సంవృత్తిములుగా మారవ యుంచబడిన మూలికలను కొనితెచ్చుకొని వైద్యము సాగించుచున్నారు. తగినంత ఫలితమును పొందలేకుండుట మనము గమనించుచునే యున్నాము. బజారులనుండి ఎన్ని కొంతగా నిలువయించబడిన పుచ్చి, పురుగులు పట్టినటు

కొన్నివతములు మూలికలను ఆరాధించుటయే ముఖ్యముగా జరుగుచున్నది. కొన్నిమాసములలో తెల్లజల్లేడు, కులసి, శిశిరిక, బిల్వము మొదలగు వృక్షములను, లతలను పూజచేయుచుకామ్య సిద్ధిబడయుచున్నారు. మేనెలలో క్రీస్తులు (Christians) “మే దే” అను ఒక పండుగకొక “మేపోకో” అను వృక్ష నూచక కంబముచుట్టు తిరుగుచు పండుగ చేసుకొనుచున్నారు. దీనిని విచారించిన స్పష్టిలో పుట్టినతల్లి, చెట్టును ఆరాధించుటయేనని విశదమగుచున్నది. వై విషయముల ననుసరించి యూహించిన వృక్షములు ప్రపంచ సంరక్షకార్థమై యుత్పత్తి యైనవని చెప్పక తప్పదు.

గోసాయిలు గొప్పగొప్ప మొండిజబ్బులను ఏదో ఒక మూలికచే బాగుచేయుచుండుట మనము చూచుచున్నాము. ఆ మూలికలు మన పెరిటలోనే అప్పటికప్పుడు తెచ్చి కోగి కీర్చుచున్నారు. ఆ మూలికలను గమనించిన, వానిని మనము ఎన్నోతూర్పు వాడియుండుముకానీ సక్రమముగా ఉపయోగించలేకను వానియందు నమ్మిక లేకపోవుటచే సత్ఫలితము పొందలేము. గోసాయిలు మూలికలయందు ఎక్కువ భక్తి నమ్మకము, విశ్వాసము కలిగి వాడి మనకు ఫలితములను కన పరచుచున్నారు.

మూలికలను గ్రహించుటలో ప్రదేశముయొక్క శక్తినుసరించి గుణములుండును. ఆదేశము జాంగలము, అనూపము, సాధారణమునను మూడు విధములు.

జాం గ ల ము

దిరళంబులై యల్పంబులగు ముండుచేటు కలదియు అల్పంబులగు పెలయేళ్ళు కలిగియు, ఉష్ణసీరు కలదియు యినుక తిన్నెలు కలిగియు నైయుండును. యిట్టి ప్రదేశములోని మూలికలు “కటురస” ప్రధానమై యుండును.

అ నూ ప ము

చలదనముగలిగి, మెఱయుచున్న భూమికలదై, దిస్తారముగా గడి, రాళ్ళు, కలిగి నాచుచే కప్పబడి, మత్స్యంబులు ఎక్కువగల తీరాకములు కలిగి, ఎత్తైన వృక్షములు, పర్వత పంక్తులతో నిండియుండును. యీ ప్రదేశములోని మూలికలు మధురరస ప్రధానమై యుండును.

సా ధా రణ ము

సమానంబులకు త్రిదోషములతో ఆవరింపబడి, కీరము, ఉష్ణము, ప్రధానమై కటు, మధుర, రస మిక్రతమైన పృథ్వా వోషధులు కలిగియుండును.

ఋతుభేదము ననుసరించి అన్నియోషధులును గ్రీష్మయుకు వునందు ఉష్ణవీర్యము గలదియును, శశిఋతువునందు కీరవీర్యము గలదియును నైయుండును. ఒక మూలికలో ఏదొకము గుణవత్తరమో అదొకమునే గ్రహించవలయును. కొన్ని మూలికలు సర్వాగములు సారము గలిగియుండును. కొన్ని మూలములు, కొన్ని బీజములు, కొన్ని ఆకులు, కొన్ని పుష్పములు గుణము కలిగియుండును. గనుక మూలికలను గ్రహించుటలో దేశము, కాలము, ననుసరించి కావలసిన భాగమును గ్రహించిన కొరత ఫలితములను పొందగలము. పొందుచునే యున్నాము. సాధారణముగా మలబారు ప్రాంతములనుండి తెప్పించు మూలికలు చాలా కీరలవీర్యము కలవని మనము నులభముగా వాడుకలో కనుచున్నాము. పరిశోధనా విషయము వివరించుటకు విస్తరభీతిచే వ్రాయలేదు. మరియొక అవకాశమున తెలుపుకొనగలను.

కొన్ని ముఖ్యమూలికలు - నా అనుభవము
మ ధ్యా న్నం మ లై

యీ మూలిక సాధారణముగా దేవతాపూజలకొరకు పెరిటిలో పెంచుదురు. యెరుపురంగల పుష్పములు పూయును. వీని ఆకులకు మాత్రము 5 పూటలు మోతాదు 2 ఆకులు పెరుగుతోనూరి నేనించిన ఎటువంటి గ్రహణీ వ్యాధులు పెంటనే నివారించును. గనేరియాలో కలుగు మాత్రనాళిపు మంట, దారుణము అద్భుతముగా నివారించుచున్నది.

నా గ మ ల్లి

సంస్కృతములో యూనిక, ఇంగ్లీషు “Juss-Nasata” అని పేరు. ఇది కూడా శివుని దేవతగా పెంచుదురు. పర్వతశిగె ఆకాము తెల్లగా పూయును. దీని ఆకుల రసము విషకాంతతో పోలి ఉంటుంది. దురిగలు మొదలైన చర్మవ్యాధులు నశింపజేయుటకు శరీరంపై లేచు (స్ని) తలిపిరికి చూపుతూ అమోఘ గుణములు నొసగుచున్నది.

గొ లి మి డి

దీనిని వాసనమాచుటతోనే మలేయా మిరియాలతోనూరి నేనించిన మలేయా పెంట

గ లి జే రు (పునర్నవ)

యీ మూలికలో 3 భేదములున్నవి. ఎరుపు, తెలుపు గలిజేరు మూలం చూర్ణించి స్త్రీపూర్ణ చేసి వెన్నపూసలోకలిపి కంటికి కలిపి ముగా వాడు. ఎరుపు, నీరుకాయలు, కామెర్లు, పెంటనే నివారించుచు నంజావ్యాధులు, క్వాసకావిలు, మొదలగు అనేక జబ్బు వాడవచ్చును.

ఉ ప్ప గ డ్డి

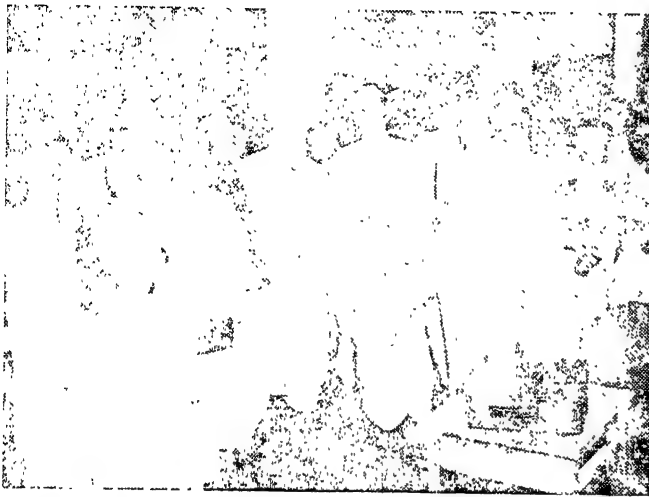
ఇది చదిటి భూములలో విశేషముగా దవియు ఆకారముకలిగి పెరుగును. యీ మూలిక తామ్రాలోహములను భస్మీకరించుటలో ప్రత్యేకత.

ల క్ష్యణ పం జి

యీమూలికను చాలామంది చాలారకములుగా చెప్పులక్ష్యణమూల మనగా తెల్లములకను వాడుచున్నాడు. తియు కలుగుటలేదు.

శ్లో॥ పమసా లక్ష్యణామూలం పుత్రోత్పాదస్థిం
నాశయా స్థ్యేనవా పీతం (వాగ్భట శాస్త్రం)

లక్ష్యణామూలమును నలిచుగొట్టి కల్కముచేసి పాలకలిపి నోటితోనైనను నాసాంధ్రమున నైనను తాగిన పుత్రుపై కలుగునని వివరించి యున్నాడు. తెల్లములకయం గర్భధారణ మున్నగు గుణములు లేవని తెలియుచున్నది. యీ మూలిక గడ్డజాతిలో చేందని శ్రీ విశోదలాత్ కేత తను గ్రంథములలో వివరించియున్నాడు. యీ గడ్డ తరువాత 136 వ పేజీ

42వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు సభల
చాయాదృశ్యము.

మూలికా విశిష్టత

(195వ శ్రీశీ తరువాయి)

ప్రాంతములో అభించుచున్నది. గడ్డపైభాగము లావుగను క్రిందిభాగము నూదిగను వుండును. పైభాగమున మేకమొద క్రిందిభాగములానుండు ప్రేలాడు చన్నులమదిరి రెండుఅంగుళముల పొడగున రెండు కొనలు పెరిగియుండును. గడ్డనుగిలిన తెల్లని పాలు స్రవించును. ఇది మిక్కిలి గుణవంతమైన మూలిక. శ్రీల గర్భాశయ వ్యాధులను వివారింది సంతాన సంతులను చేయుటలో ప్రసిద్ధ మూలిక. పురుష వీర్య దోషములను పొగొట్టును. దీనిని పరిశోధించు చున్నాను. పరిశోధించి పత్రికా మాఖమున వివరములు తెలుపుచుండును.

నాగేటి చాలు గడ్డ

లాంగిరి, వెన్నెరురు, చన్నుచర్లగడ్డ, మొదలైనవేళ్లతో పిలువబడుచున్నది. నూద్రనాభియనికూడా పిలుతురు. ఇది లతాకాళిలోనిది. అకలు పెడరాకలమాదిరి యుండును. గుత్తులు గడ్డలుగా పూలుపూయును. వివరాలిలా చేరినది. నాగేటిపంజరమిది గడ్డయిండును. 15 గింజలకు ఎక్కువ మోతాదు నేరించరాదు. సన్నగా తరిగి ఎండించి దూర్చిం చేసి కాడచలెను. దీనికి అల్లంరసం విడుగుదు. అల్లంరసంతో వాడకూడదు. అనుపాన విశేషములతో సర్వవ్యాధులు నివ

రించుచున్నది. ప్రతివకరు పరీక్షించి సత్ఫలితము లను పొంద కోరుచున్నాను.

యిట్టి మూలికలు నిత్యము చునకు ఎన్నో అగు పడుచున్నది. ప్రతివకరు మూలికా విశిష్టతను గ్రహించి స్వయముగా మూలాలనువాడి సత్ఫలిత ములను పొందుదురిని నునది చేయుచున్నాను.

బొవధ వీర్యహీనకాలము

చూర్నములు 2 మాసములకు వైనను; గుటికలు, శేహములు, ఓషధులు, సంవత్సరమునకు వైనను; ఘృతి, తైలములు 4 మాసములకు పైనను గుణ హీనంబులగును. భృతులు, స్వర్ణాది ధాతువులు, భస్మములు, ఆసవారిష్టములు, పాతిమిడుగు కొద్ది గుణాధిక్యత పొందును. యీ నియమమును అను సరించుట వైద్యుని ప్రథమ కర్తవ్యము.

ప్రతి జిల్లాయందును ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కాఖలు స్థాపించి తద్వారా ప్రతిజిల్లాలో ఒక ఆయుర్వేద మూలికా సహకారసంస్థను స్థాపించి తద్వారా వైద్యులకు నిర్దిష్టమైన మూలికలను సరఫరా చేయుటకు ప్రయత్నించవలయునని ప్రతి వైద్యుని కోరుచున్నాను.

మొండి వ్యాధులు

ఎంతకాలంగా యే రోగమునకు గురియై బాధలుపడుతున్నా “అమృతకల్ప” నేవించి కాల క్రమేణా ఆరోగ్యము పొందవచ్చును.

రోగనిరోధకశక్తి

ఎలాంటి రోగాలైనా అభివృద్ధి పొందకుండా నిలుపుదల చేయగలశక్తి ‘అమృతకల్ప’లో గలదు. రోగ నిర్మయము చేయకముందు “అమృతకల్ప” ప్రారంభింపతగ్గును.

పి. సత్యనారాయణమూర్తిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసరు
నింపుర పోస్టు, ఖర్గపూర్ R S.

వీరు శ్రీకాకుళంజిల్లావారు. నేడు రాష్ట్రపరిషత్తులలో
వుండిన ఆంధ్ర ఆయుర్వేద మహామండలికి సభ్యులు. నిరం
తరం ఆదరాభిమానములతో సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడు
తున్నారు. విరాజపత్రికకు పోషకులు. వీరి వైద్య నైపు
ణ్యము ప్రజారింజకమైనది ఆయుర్వేద శాస్త్రములను పరి
శీలించినవారు. ఔషధములు నిర్మించుట, నిదానమెరిగి చికి
త్సించుటలో ప్రతిభావంతులు.

వైద్యశ్రీ ఏకాబత్తుని రంగయ్యగారు
శరణువారిపల్లె, కలసపాడుపోస్టు కడపజిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద వైద్యులు., ఆయుర్వేదమున వ్యయ
ప్రయాసలకోర్చి పరిశోధనలు సలుపుచున్నారు.

వీరు కంశియలయపల్లె శ్రీ వీరబ్రహ్మయ్యగారి స్వలిఖిత,
భూత భవిష్యద్వర్తిమాన కాలజ్ఞానము తాళపత్ర గ్రంథమును
నున్నదున్నటులవ్యాసి యుద్వృత్తింది గ్రంథసూత్రమున బ్రజల
తీతజేయచున్నారు. గ్రంథము వలయువారు వై చిర
నామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. (వెం. రు 5-0-0)

వైద్యశ్రీ పి. వెంగన్నగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసరు

వేపమానిపేట, శిరిలికొలూక, ఆనంతపురంజిల్లా.

శ్రీ వెంగన్నగారు వైద్యానుభవముతోపాటు మంచి శాస్త్ర
పరిజ్ఞానము గలవారు. తేటతెలుగులో చక్కని పద్యకవిత
చెప్పగలవారు. మూలికా వైద్యములో నిపుణులు. పూజ
లలో గౌరవం వీరికి గలదు. నిరాడంబరజీవసులు.

గుండెబరువు

ఎన్నిమందులువాడినా, ఎన్ని చికిత్సలు జరి
పించినా నివారించని నా గుండెబరువు 'క్రియా
కల్పం' మూడుమాసములు సేవించి చక్కని ఆరో
గ్యము పొందానని శ్రీ ఎ. కోటేశ్వరరావుగారు
గుంటూరునుండి వ్రాయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ అల్లంపాటి రామిరెడ్డిగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్లాస్టీషన్.

మంగుపల్లి, ఆత్మహరు తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.

వీరు సంకపరంపరా ఆయుర్వేద వైద్యులు. పృథువుమైన ఆయుర్వేద గ్రంథములను పఠికిలించి, పెద్దల సహకార, సలహా సంపూర్ణింపులతో గొప్ప అనుభవము గణించి పృజారం జక్రమైన గౌరవము సంపాదించు కొన్నారు. వీరి చికిత్సా పద్ధతులు అతి ప్రసంగనీయమైనవి.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ

సుంకరణం శ్రీరామమూర్తిగారు

నాశిపరం, వర్సీపట్నం తాలూకా.

వీరు బెంగాలు జ్యోతిష ఆయుర్వేద బోర్డులో రిజిస్టరు పొందియున్నారు. విశేషవైద్య ట్రయినింగు పొందినవారు. మూలికా పరిశోధన గలవారు ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారీలో శ్రద్ధ వహించెదరు ప్రథమావస్థలో శీపద, రక్తపోటు, పక్షవాత రోగముల నివారణకు అందేచేసిన వైద్యులు. కవిరాజ శ్రీకా పోషకులు. ఉత్తములు.

రాజు వైద్య కవిరాజ

వెలుగుల సూర్యనారాయణగారు

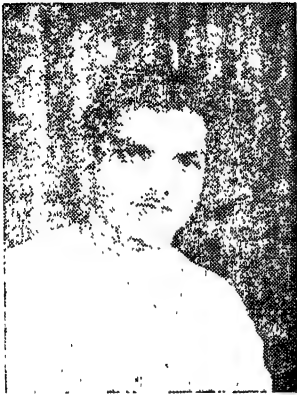
శ్రీరామ ఆయుర్వేద నిలయను

మిరపకాయలపీఠి, పెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

వీరు పృథువు విద్యవైద్యులు. ఆయుర్వేద చికిత్సలలో మంచి నైపుణ్యము గలవారు నిరాడంబరమైన వీరి వైద్య పద్ధతులు పేదవారికి చాలా అందుబాటులో నుండును. అంతి యేగాక వీరి వైద్యములో ఎంతో ఆదర్శమైన ధర్మవైద్యము గలదు.

శ్వేత ప్రదరం

ఏడేండ్లనుండి బాధించుచున్న గుండె మంట “క్రియాకల్పం” సేవించుటతో నివారణ జరిగిందని శ్రీ విక్రమ కోటయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ గోకవరపు కళ్యణమూర్తిగారు

మెయిన్ బజారు, గుంటూరు.

వీరు శ్రీ పాదర్తి సోమయ్య శ్రేష్ఠిగారి మనుమలు. శ్రీ సోమయ్యగారి ప్రసిద్ధ వైద్యమాలికా, ఇతర ముడిపదార్థముల సరఫరాలో శిక్షణపొంది వారి వైద్యవిధులు ననుసరించుచున్నారు. గుంటూరుతాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి కోశమునకు ఆధిపతిగా ఎన్నిక చేయబడినారు. మంచి ఉదాహరణ. వివిధాన పత్రికా పోషకులు.

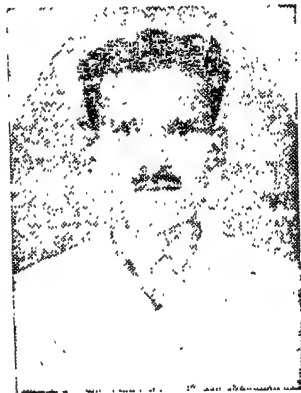

వైద్యశ్రీ అంకం బామ్మడుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

తోత్తరమాడి, అమలాపురంతాలూక, తూ.గో.జిల్లా.

వీరు సుప్రసిద్ధ విద్యవైద్యులైన శ్రీ దంతులూరి శ్రీరామ చంద్రరాజుగారి శిష్యులు. ఆయుర్వేద విషయాలలో చదువు కొన్నారు. బెంగాలు ప్రభుత్వ ఆయుర్వేద బోర్డులో రిజిస్టరుపొందారు. వీరు ఆశాక ప్రముఖ మహాసభలలో బోధన ప్రదర్శనములు పెట్టి యోగ్యతా పత్రములు గోలుమెడల్సు పొందియున్నారు. 1955 లో జరిగిన 42వ అఖిల భారత ఆయుర్వేద కాంగ్రెసు మహాసభలలో బోధన ప్రదర్శనము యేర్పించి మొదటి తరగతి యోగ్యతా పత్రము పొందినవారు. దేవబ్రాహ్మణ వలసలు. అమృతహస్తము గల చికిత్సకులు. కాస్త్రీయ బోధన నిర్మాణమే వీరి ఆశయము.

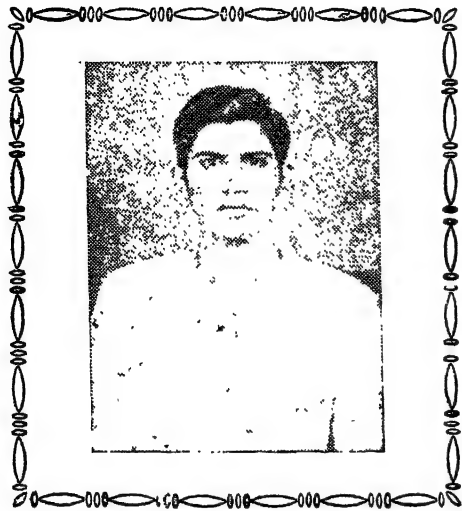

వైద్యశ్రీ కొప్పరం సాంబయ్యగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు.

కొప్పరపాలెం, నర్సారావుపేటతాలూక, గుంటూరుజిల్లా.

వీరు బహువిధాదంబరులు. నూత్నంగా ప్రజాశాస్త్రం కల్గించుటకు బహుకృషి చేయుచుందురు. యేమాత్రము వైద్య సహాయములేని ప్రాంతములలో శ్రమలకోర్చి, పర్యటించి రోగుల ఆరోగ్యము సంరక్షింపబూసెదరు. వీరు నివసించు ప్రాంతము అటవీప్రాంతము లగుటచే మూలికల సరఫరా చక్కగా వున్నది. వీరి ఆశయము నివారించుట కది ఎంతో సులభమార్గ మయింది.

వైద్యవికారద కె. వెంకటరెడ్డిగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

కోణిజేడు, (వయా) టంగుటూరు, హింగోల తాలూకా.

వీరు శ్రీ విజయా ఆయుర్వేద చికిత్సాలయము అను పేరుతో వైద్యకాల నడుపుచున్నారు. మంచి గౌరవముగల వైద్యులు. శ్రీ ఋతుబద్ధ రోగములకు, ప్రసవములకు శ్రుత్యకచికిత్స చేయుదురు.

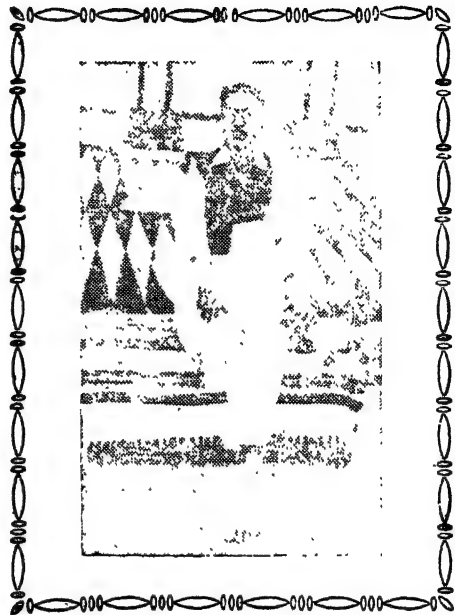

వైద్యశ్రీ వాసిలి మల్లికార్జునరావుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

చేబోలు, తెనాలితాలూకా, గంటూరుజిల్లా.

వీరు సంకపరంపరంగా వచ్చుచు ఆయుర్వేద వైద్యమును పేర్పరితనముగా నిర్వహించు చున్నారు. ప్రజలలో మంచి గౌరవము గలదు.

వైద్యశ్రీ బాలేవల్లి రాఘవరాజుగారు

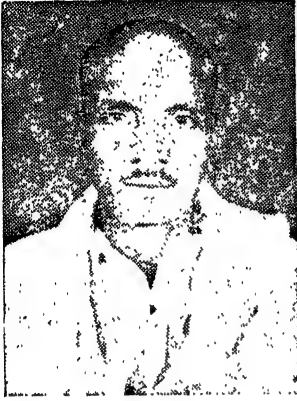
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు.

పాల్వాయి, పల్నాడు తాలూకా.

దేశంలోగల గ్రామాలలో ఉపాధ్యాయులే పోష్ట మాన్య రగా, ఆయుర్వేద వైద్యులుగా జ్యోతిర్విద్యా పోషిణులుగా, అనేక ప్రజావసర స్థానములలో వుంటున్నారు. అట్టి పోలికయే శ్రీ రాఘవరాజగారిది. వీరి తండ్రిగారైన పాపరాజుగారు గొప్ప వైద్యులు. మూలికా వైద్యములో పోషిణులు. ప్రజలలో మంచి గౌరవము గలదు.

సురద్రూపి

వెంట్రుకలు రాలనీయదు, పెంపొందించగలదు. పెదవులు నలుపు బడనీయదు. 'సురద్రూపి' ఆజ్ఞాంతం సురద్రూపిగా నుంచగలదీ 'అమృత కల్ప'

వోబులు శైట్టి బంగారుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
జమ్మలమడక అగ్రహారం, సురకాల తాలూకా,
గుంటూరు జిల్లా.

వీరు శల్పాదు ప్రాంతీయ గ్రామములలో పలుకుబడిగల వైద్యులు. వీరి చికిత్సా పద్ధతులు ప్రజల కండుబాటులో వుండును. మంచి అనుభవముగల వైద్యులు.

వైద్యశ్రీ టి. కే. ఫిరాన్ సాపెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
తిప్పాయపల్లె, కర్నూలుజిల్లా.

వీరు యూనానీలో, ఆయుర్వేదంలో చక్కని అనుభవముగల్గి వైద్యవృత్తి సాగించు చున్నారు. ఎక్కో గ్రామములు వీరి చికిత్సా పద్ధతులపై ఆధారపడి చున్నవి. వీరు హస్తవాసి గొప్పతి.

వైద్యశ్రీ గరిమెళ్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పాశర్లపూడిలంక, రాజోలు తా. తూ. గో. జిల్లా.

గరిమెళ్లవారి వంశమున ఆయుర్వేద వైద్యము పరంపరగ వచ్చుచున్నది. శ్రీ సూర్యనారాయణ మూర్తిగారి తల్లిదండ్రులు వెంకటలక్ష్మి, వేంకట మల్లికార్జునము గారే. వీరు జ్యోతిర్వైద్యశాస్త్ర నిపుణులును, “సోమయాజి సర్వధము”ను వైద్యగ్రంథ రచయితలునగు, బ్రహ్మశ్రీ కాలనాథ భట్ట వెంకటరమణమూర్తిగారివద్ద ఆయుర్వేదవిద్య నభ్యసించి 1937 నుండి ఆయుర్వేద వైద్యము చేయుట నారంభించిరి. వీరు ఆంగ్లము, హిందీ భాషలనుకూడ బాగుగా నభ్యసించిరి. వీరు ఆయుర్వేద వైద్యము చేయుటలో యీ పరిపర గ్రామములందుగూడ మిక్కిలి అనుభవ వైద్యులని పేరొందిరి.

యోగ్యతా పత్రములు

“అమృతకల్ప” అసంఖ్యాకమైన యోగ్యతా పత్రములు సన్మానములు పొందినవి. సేవశుభములంతా స్తుతించినదే.

ఆంధ్రలో కుష్టువ్యాధి నిర్మూలన

ఆయుర్వేద వైద్యులు శ్రీ జి. వి. రెడ్డిగారి అవिरతకృషి!!

వ్యవస్థాపకులు

వైద్యశ్రీ జి. వి. రెడ్డిగారు.

కుమారుడు

వైద్యశ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు,
బి. కాం.,

దేశంలో ప్రజారోగ్యమునకు అనేకరకములైన ఆహార విహార లోపములచేత, ప్రజలలో వివిధ సంపర్కములవలన శరీరపాటవము చెడి చర్మవ్యాధులు యేర్పడుచున్నవని, దీనిని తుదముట్టించుటకు ఎంత కృషి చేయుచున్నామో, నవీనములైన ఆందోళనములలో కల్పించు ఆభిరుచులకు అలవాటుపడిన ప్రజలు ఆరోగ్యము పొందలేకన్నారని - శ్రీ జి. వి. రెడ్డిగారు ఆశ్చర్యపడుతూ వుంటారు.

శ్రీ రెడ్డిగారు భయంకరమైన కష్టవ్యాధిని గురించి ప్రసంగించునపుడు ఎలాంటి పరమ శత్రువునైనా యిలాంటి క్యాథి రాకుడదని ప్రబోధించుచూ మాంపుని దూరదృష్టము వలన యిట్టివ్యాధి యేర్పడినపుడు ఆ రోగము అంటువ్యాధిగా పరిగణింపజేయనియక సుమృద్ధావముతో క్రవశీతగలిగి మెలగకపోలే తోడిమానవునకు ఈ రోగము పంపకము చేసిన వాడు అవుతారని ఆయా రోగులకు శ్రీ రెడ్డిగారు ఆభ్యర్థన చేస్తారు.

హృదయ పరివర్తనలేక ఎడటివారిమేలును శారీరక అధిక ప్రజానీకము వినియోగించుకొను ఆహారకాలయందు ఈరోగులు పోషకాహారము, 10మంది వినియోగించుకొను వాహనములపై

అనగా రికా, జట్కా, రైలు, బస్సులపై ప్రయాణము కొన సాగించుచూ ఆయా సానములను రక్తముతో, మలినపరచి అంటువ్యాధులు వ్యాపింపజేయుట కూడదని అది సోదర సౌభాత్యత్వమునకు, విశ్వమానవ కళ్యాణమునకు కీడనరించుటయే యగునని ఉద్బోధిస్తారు. శ్రీ రెడ్డిగార్ని యిలాంటి భావన ప్రభావములుండుటవలన కష్టరోగ చికిత్సా పద్ధతికి ధృవీకరణపొంది "భాస్కరాశ్రమము"ను నిర్మాణించి బహు పరిశోధనలతో మూలికా ప్రభావములతో ముప్పదియేండ్ల నుండి ఈ రోగ నిరోధ చర్యకు దీక్షవహించారు. ప్రారబ్ధ వకమున వచ్చినదనుకొన్న కష్టరోగమును ఆశ్చర్యకరమైన సులభపద్ధతిని చికిత్సాగొంది ప్రజలమెప్పుడు పొందుతున్నాడు. స్వస్థలమునెగాక అఖిలభారతముగా కృషిచేసి రాష్ట్ర రాష్ట్రాంతరములలో తగు చికిత్సా పద్ధతులను ప్రచారము చేయుచున్నారు.

వీరి నిరంతర కృషి, ఫలితమును చిరస్థాయిగా వర్ధిల్లుటకు తమ అనుభవములను తమ కుమారులైన శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు బి. కాం., ను తనయంతటివారినిగాజేసి చికిత్సా ప్రభావమును విలీనపర్చారు. (తరువాయి 14వ పేజీలో)

వైద్యశ్రీ పొన్నూరు రాధాకృష్ణమూర్తిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
దొప్పలపూడి గ్రామం, బాపట్ల తా. గుంటూరు జిల్లా.

వీరు 1923 సం॥ సెప్టెంబరులో జన్మించినారు. ఇంగ్లీషు, సంస్కృతము, హిందీ భాషలలో పరిచయముగలదు. విజయ వాడలో శ్రీ పండిత నోరి రామకృష్ణలివారిచే నడుపబడుచున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలలో 1944 సం॥ నుండి 1948 సం॥ వరకు లక్ష్య లక్షణ సమన్వితముగ ఆయుర్వేదము చదివి “ఆయుర్వేదాలంకార” యని బిరుదము పొందినారు. 1950 లో “సెంట్రల్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండియన్ మెడిసిన్” మార్గాను వారిచే రిజిస్ట్రేషను పొంది యున్నారు. వీరు 1948 డిశంబరులో ప్రియవేటు మెడికల్ ప్రాక్టీసు దొప్పలపూడిలో “తరక వైద్యశాల” అనుపేరుతో ప్రారంభించినారు. 1951 వరకు అచటనే వున్నారు.

1951 నుండి 1954 వరకు పొన్నూరులోను, 1954 నుండి 1957 సెప్టెంబరు వరకు సత్తెరపల్లి తాలూకా పొనుగుపాడు గ్రామములోను ప్రాక్టీసు చేసినారు. 1957 అక్టోబరునుండి సురజాల తాలూకా అడిగొప్పల గ్రామములో మెడికల్ ప్రాక్టీసు చేయుచున్నారు. వీరు వైద్యసేవలోకివచ్చి 10 వ సంవత్సరము ఆరంభమైనది. యీ తొమ్మిది సంవత్సరముల నుండియు అనేక తరుణ, దీర్ఘ వ్యాధులను నయముజేసి యోగ్యతా పత్రములు పొందియున్నారు.

వీరి కుండి పొన్నూరు సుబ్బారాయుడుగారు. ఆయుర్వేద ఔషధముల నన్నింటిని స్వయముగా తయారుచేసి సమస్తమైన దీర్ఘ వ్యాధులమీద గ్యారంటీ చికిత్స చేసేవారు. యిదియును గాక గొప్ప వేదాంతి, పురాణవక్త. వీరు ఆశీర్వాద కుటుం

బమున జన్మించినారు. వారి జీవితమంతయు వైద్యసేవలో వినియోగించి కృతార్థులైనారు.

ఆంధ్రలో కుష్టువ్యాధి నిర్మూలన

(142వ సేతీ తరువాయి)

విజయవాడ బ్రాంచీనిర్వాహకులు

వైద్యశ్రీ యస్. వెంకారెడ్డిగారు

సస్తిశూర్తి జరుపుకొను వయస్సులోనున్న శ్రీ రెడ్డిగారు సేటికి ఉత్సాహముతో రోగులయెడ ఆదరాభిమానముతో యువకులవలె పనిచేయుచున్నారు. వీరి ఔషధ నిర్మాణం ప్రతిభావంతములై అభివృద్ధి పొందుచున్నదని చెప్పటకు ఒక్కటే తార్కాణం వారివద్దగల, వారికి ప్రతిదినమును వచ్చుచున్న యోగ్యతాపత్రములు - మహామహాల ప్రశంసలు ఎన్నతగవి. 42వ అభిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభలు - బెంగళూరులో ప్రదర్శింపబడిన ఔషధ ప్రదర్శనములలో శ్రీ రెడ్డిగారి ఔషధములు ప్రదర్శింపబడి గోల్డెన్ మెరిట్ సర్టిఫికేట్ పొందగలిగారు. బహు రాష్ట్రముల లోని ప్రముఖవైద్యులచే శ్రీ రెడ్డిగారు ఆరోగ్యవంతులై ఆయుర్వేద సేవా తత్పరులై వారిపేరు విజయము పొందుగాక యని ధన్వంతరి భగవానుని ప్రార్థిస్తున్నాము.

ఆయుర్వేద ఆలంకార

డాక్టర్. నారాయణభట్ల సీతారామశాస్త్రిగారు
ఆయుర్వేద భిషక్, ఎ. వి. ఎ. సి.

రిజిస్టర్డ్ ఇండియన్ మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
రెంటుచింతల, పల్నాడు తా. గుంటూరు జిల్లా

వీరు పల్నాడు తాలూకా వైద గ్రామములో 1925 సం॥ ఫిబ్రవరి 19వ తేదీన జన్మించిరి. ఆసుపత్రికముగా వైద్య విజ్ఞానము నలవారు. సంస్కృత, ఆంధ్ర భాషలందు చక్కని ప్రవేశము గలదు.

1940 సం॥ మొదలు నాలుగు సంవత్సరములు విజయవాడ లోగల శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలయందు అత్యుత్తమ సమన్వితముగ ఆయుర్వేదము నభ్యసించి “ఆయుర్వేద ఆలంకార” యను బిరుదుమును బొందిరి.

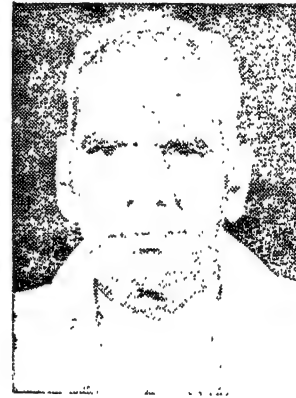
శ్రీ రామమోహన ఆయుర్వేద వైద్యశాలయందు కర్మ సహాయమును చక్కగా నేర్వకొనిరి. మరియు నిఖిల భారత ఆయుర్వేద విద్యాపీఠము లాహోరువారి పాఠ్య నియమానుసరితమునందు 1944 సం॥లో ఆయుర్వేద భిషక్ పరీక్ష యందు ఉత్తీర్ణులై ఆయుర్వేదభిషక్ యను బిరుదుమునుకూడా పొంది యున్నారు. 1951 సం॥లో పెంట్రీక్ బోర్డు ఆఫ్ ఇండియన్ మెడికల్ వారిచే రిజిస్ట్రేషను పొందియున్నారు.

1944 సం॥నుండి రెండు సంవత్సరములు విజయవాడలో డాక్టర్ ఆచార్య అశ్వీపతి, బి. ఎ. యం. బి. అండ్ సి. యం. వారి ఆరోగ్య మందిరములో చికిత్సలుగానుండి శ్రీ లక్ష్మీ పతిగారి ఆదరాభిమానముతో వైద్యవిజ్ఞానమునందు నిపుణత

గాంచిరి. శ్రీ లక్ష్మీపతిగారి ఆశీర్వాద బలముచే నాటినుండియు ఆయుర్వేద పరిశోధన యందును, ఆయుర్వేద వైద్య మండలి పురోభివృద్ధి కార్యక్రమము లందును నిరంతర కార్యదీక్షతో కృషిసల్పుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేదవైద్యమండలికి చేయుతగా నున్నారు.

1949 సం॥లో రెంటుచింతల గ్రామములో శ్రీ వివేకానంద ఆరోగ్య నిలయమును స్థాపించి ప్రధాన వైద్యులుగా నుండి ఎందరో నిరుపేద తోగులకు ఉచిత వైద్య సౌకర్యముల కొసగుచు ఎందరో గ్రామవైద్యులకు వైద్యసలహాల నిచ్చుచు ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధికి ఎంతయో పాటుపడుచున్నారు.

ప్రస్తుతము పల్నాడు తాలూకా “ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద వైద్యమండలి” సహాయ కార్యవర్గిగా పనిచేయుచున్నారు. మరియు పట్టణ ఆయుర్వేద వైద్యసంఘ కార్యదర్శులుగను పనిచేయుచున్నారు.

వైద్యవిద్వాన్ కలిదిండి సత్యనారాయణరాజుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

మొయిద గ్రామం, విజయనగరం తా. విశాఖ జిల్లా.

వీరు త్వత్రియలు. గ్రామ వైద్యులుగా నున్నారు 30 సంవత్సరములనుండి ఆయుర్వేద వైద్యము చేయుచున్నారు. నిరాదంబరజీవి. బీదప్రజలకు ఉచిత వైద్యము చేయుచుదురు. ఆయుర్వేద బోధకులు, తైలములు, మార్గములు స్వయముగా తయారు చేయుదురు. వీరి భృంగమలకతైలం సమస్త శిశుబాధలను నివారణ చేయును.

కృష్ణాజిల్లా కవిరాజ పత్రికా పాఠకులు జాబితా

1. ఆయుర్వేద సార్వభౌమ మల్లెల శోభనాచల చక్రవర్తి గారు, ఆయుర్వేద సామ్రాజ్యము, గోవిందరాజులపేట, విజయవాడ-2.
2. వైద్యరాజ దాశ్యం వెంకటరామానుజమూరి, శ్రీ వెంకట కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మశీ, విజయవాడ-1.
3. చికిత్సా విభాగం పిళ్ళా అప్పలనరసయ్యపాత్రుడుగారు, బాలశ్రోతి బోషధాలయం, విజయవాడ-1.
4. రసవైద్యకేసరి బాయిస అప్పలనరసింహంపాత్రుడుగారు, చిట్టివగర్, విజయవాడ-1.
5. వైద్యభూషణ అననిగడ్డ నాగభూషణంగారు, విజయ ఆయుర్వేద ఫార్మశీ, గోపాలరెడ్డిరోడ్, విజయవాడ-2.
6. కవిరాజ సత్యాల నర్సిబాబుపాత్రుడుగారు, స్వర్ణకంకణ బోషధాలయం, సామరంగంచౌక్, విజయవాడ-1.
7. ఆయుర్వేద విభాగం చక్రవర్తుల నరసింహాచార్యులు గారు, వైద్యసేవాసదనం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
8. మంత్రశీర్ష వైద్యప్రవీణ యిలిపిళ్ళ అప్పారావుపాత్రుడు గారు, నాగేంద్రదేవాలయం, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
9. వైద్యరాజ ముదారి చలపతిరావుగారు, గాంధీనగరము, విజయవాడ-2.
10. వైద్య శ్రీ కిశాంబి వెంకట నరసింహాచార్యులుగారు, మోహన్ మెడికల్ స్టోర్స్, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2.
11. వైద్యశ్రీ తాళాబత్తుల అప్పారావుగారు, కొత్తపేట చౌక్, రామలనాగుడివద్ద, విజయవాడ-1.
12. వైద్యశ్రీ మత్తుర్తి రామబ్రహ్మంగారు, జెండాచెట్టువద్ద, ముప్పరామయ్యవీధి, యిస్టాంపేట, విజయవాడ-1.
13. వైద్యశ్రీ తాళ్ళూరి భీమరాజుగారు, గిరిపురం, ఒకింట్ హామ్ పేట పోస్టు, విజయవాడ-2.
14. వైద్యశ్రీ మేదంరెడ్డి సాంబశివరావుగారు, కంకిపాడు పోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
15. వైద్యశ్రీ తాడికెట్టి సమద్రాణిగారు, డోర్ నెం 4-12-243, చించిపేట మసీదువద్ద, విజయవాడ-1.
16. వైద్యశ్రీ కలివేల కోటయ్యగారు, కొత్తూరు, తాడేపల్లి పోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
17. వైద్యశ్రీ తాళ్ళూరి వెంకటస్వామయ్యగారు, నందిగూడు, మైలవరం పోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
18. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ అబ్దుల్ ముక్సూర్ గారు, కంకిపాడు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
19. వైద్యశ్రీ గుడ్లపల్లెటి వెంకటసుబ్బారావుగారు, నూతన్ మెడికల్ స్టోర్స్, పార్కురోడ్, విజయవాడ-1.
20. వైద్యశ్రీ మంగళగిరి మనవాళ్లదాస్ గారు, బాడవపేట, బకింగ్ హామ్ పేట పోస్టు, విజయవాడ-2.
21. వైద్యశ్రీ దొడ్డి కనకారావుగారు, విద్యాధరపురం, విజయవాడ-1.
22. వైద్యశ్రీ దేవతాళా రామకృష్ణారావుగారు, డోర్ నెం 8-9-99, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
23. వైద్యశ్రీ జోసెఫ్ నిల్సన్ పంతాగిగారు, రామానగరం, విజయవాడ-2.
24. వైద్యశ్రీ గుంపెన హనుమంతరావుగారు, రత్నయ్యవీధి, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2.
25. వైద్యశ్రీ ఓరుగంటి వెంకట సూర్యప్రసాదరావుగారు, డోర్ నెం 18-20-345, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
26. వైద్యశ్రీ కాళావర్ముల కృష్ణమూర్తిగారు, వెలగలేడు పోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
27. వైద్యశ్రీ ఆనగొండి వెంకటేశ్వర్లుగారు, విద్యాధరపురం, గట్టువెనుక, 1 వ వార్డు, విజయవాడ-1.
28. వైద్యశ్రీ పేక్ మోహమ్మద్ బాన్ ఆహమ్మద్ గారు, చించిపేట, విజయవాడ-1.
29. వైద్యశ్రీ పోతురెడ్డి లక్ష్మణస్వామిగారు, మల్లిఖార్జున పేట, విజయవాడ-1.
30. వైద్యశ్రీ కనుమూరి దేవానందంగారు, ఉడ్డపేట, విజయవాడ-2.

31. వైద్యశ్రీ వీరవల్లి సూర్యనారాయణగారు, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
32. వైద్యశ్రీ యస్. విలియం గారు, మొవ్వలపేటి, ఆరం డాలుపేట, విజయవాడ-2.
33. వైద్యశ్రీ పరిదా దుర్గారావుగారు, రామాటూన్ వద్ద, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
34. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ నజీర్ గారు, 18 వ వార్డు, హనుమాన్ పేట, రివీన్ కనాల్, విజయవాడ-2.
35. వైద్యశ్రీ తక్కి దయాలాల్ కృపాశంకర్ గారు, కేరాఫ్ లల్లారాం అండ్ కో, పోస్టుబాక్సు నెం 121, పార్కు రోడ్, విజయవాడ-1.
36. వైద్యశ్రీ పాండీ రాజమణిలాల్ గారు, కృష్ణలంక, విజయవాడ-2.
37. వైద్యశ్రీ మండూరు రామబ్రహ్మనందంగారు, కేషిద్రి కొత్తరీధి, గవర్నర్ పేట, విజయవాడ-2.
38. వైద్యశ్రీ మరుపిళ్ల శ్రీరాములుగారు, శచారీషిప్, విజయవాడ-1.
39. వైద్యశ్రీ కురిచేటి సీతారామగుప్తగారు, 11/498 గులాబ్ చంద్ పేటి, విజయవాడ-1.
40. వైద్యశ్రీ మనిమేకల కృష్ణమూర్తిగారు, కాటూరువారి పేటి, విజయవాడ 1 బ్రవున్ పోలీస్ స్టేషన్, విజయవాడ-1.
41. వైద్యశ్రీ లింగిశేటి నారాయణస్వామిగారు, టీసెంట్ రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ-2.
42. వైద్యశ్రీ కవిరాజ జీబు వెంకయ్యనాయకుగారు, రంగనవాడపేటి, విజయవాడ-1.
43. వైద్యశ్రీ చాట్రగడ్డ సుబ్బారావుగారు, బాడవపేట, బకింగ్ హామ్ పేట, విజయవాడ-2.
44. వైద్యశ్రీ మట్టకొయ్య జోగ్ వెలూబాస్ గారు, ఉడ్ పేట, బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, విజయవాడ-2.
45. వైద్యశ్రీ భూతిసపల్లి ఆంజనేయులుగారు, మారేడు మాక, తెన్నేరుపోస్టు, విజయవాడ తా, కృష్ణ జిల్లా.
46. వైద్యశ్రీ బత్తిన అంకాలుగారు, కాజ పున్నయ్యపేటి, విజయవాడ-2.
47. వైద్యశ్రీ కుండనాల నాగబసవయ్యగారు, 2/7 చిట్టివగర్, మనూచిముల హాస్పిటల్ వద్ద, విజయవాడ-1.
48. వైద్యశ్రీ అక్కినపల్లి శేషచార్యులుగారు, హెచ్. మత్యాలంపాడు, కొండుతపోస్టు, విజయవాడతాలూకా,
49. వైద్యశ్రీ ధరణీద్రగడ సత్యన్నారాయణమూర్తిగారు, పూర్ణానందంసత్రం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
50. వైద్యశ్రీ ఉప్పు రామదాస్ గారు, కొత్తూరు, తాడేపల్లి పోస్టు, విజయవాడతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
51. వైద్యశ్రీ దంగేటి వెంకటేశ్వరరావుగారు, మల్లిఖార్జున పేట, విజయవాడ-1.
52. వైద్యశ్రీ సిద్దిరెడ్డి కొండలరాధ్యులుగారు, కంకిపాడుపోస్టు, విజయవాడతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
53. వైద్యశ్రీ కవిరాజ కాళా అప్పారావుగారు, ప్రకాశం రోడ్, బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, విజయవాడ-2.
54. వైద్యశ్రీ దీవి జోగచార్యులుగారు, చాగంటిపాడు, దేవరపల్లిపోస్టు, విజయవాడతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
55. వైద్యశ్రీ వణుకురు వీరభద్రరావుగారు, కంకిపాడుపోస్టు, విజయవాడతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
56. వైద్యశ్రీ మద్దాలి వెంకట గోపాలరావుగారు, కేరాఫ్ మద్దాలి గురునాథరావుగారు, శివాజీనగరం, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
57. వైద్యశ్రీ దీవి శీతారామంజనేయులుగారు, భద్రరాజు పాలెం, వోట్లవల్లూరుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణ జి||
58. వైద్యశ్రీ వేదాంతం అనంతపద్మనాభాచార్యులుగారు, కంకిపాడుపోస్టు, విజయవాడతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
59. వైద్యశ్రీ యస్. అహమ్మద్ గారు, నైజాం గూడ్సుగేట్ రోడ్, వింఛిపేట, విజయవాడ-1.
60. వైద్యశ్రీ అత్మకూరి గోపాలరావుగారు, 10/80 పార్కు రోడ్, విజయవాడ-1.
61. వైద్యశ్రీ కావూరి వెంకటేశ్వరరావుగారు, బ్రాహ్మణ అగ్రహారం, కృష్ణలంక, విజయవాడ.

62. వైద్యశ్రీ షేక్ ముస్తాఫా సాహెబ్ గారు, కొత్తతమ్మ వారిగుడివద్ద, అల్లినగర్, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
63. వైద్యశ్రీ మాలెంపాటి రాజగోపాలరావు గారు, బావాజీ పేట, విజయవాడ-2.
64. వైద్యశ్రీ కడారు శివబ్రహ్మచార్యులు గారు, కంకిపాడు పోస్టు, విజయవాడతాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
65. వైద్యశ్రీ కొలిమి వీరరాజుగారు, ఆంధ్రకేసరి ఆయుర్వేద నిలయం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
66. వైద్యశ్రీ మైలవరపు సూర్యనారాయణగారు, కుమ్మర వీధి, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
67. వైద్యశ్రీ గుంటూరు వెంకటేశ్వరరావుగారు, జగన్నాథం వీధి, యిస్లాంపేట, విజయవాడ-1.
68. వైద్యశ్రీ కొటూరు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, డోర్ నెం. 11-2-77, గుంట నాగయ్యవీధి, విజయవాడ-1.
69. వైద్యశ్రీ మల్లంపల్లి సదాశివశర్మగారు, మేనేజరు, మోడల్ ఫార్మరీ, విజయవాడ-1.
70. వైద్యశ్రీ రామరాజు సత్యనారాయణగారు, ఏజంటు, మోడల్ ఫార్మరీ, పురుషోత్తింపేధి, సత్యనారాయణపురం విజయవాడ-2.
71. వైద్యశ్రీ తమ్మెన కన్నయ్యగారు, పోతిని అప్పన్నసంఘం కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
72. వైద్యశ్రీ శ్రవణం రామస్వామిగారు, ఈస్ట్ మహల్ వద్ద, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
73. వైద్యశ్రీ వంకంటి రాజయ్యగారు, రేవోకానిరప్రక్క సాంబమూర్తికోడ్, హనుమాన్ పేట, విజయవాడ-2.
74. వైద్యశ్రీ పూలి నాగభూషణం గారు, భొప్పరరావుపేట విజయవాడ-2.
75. వైద్యశ్రీ ఆచారాపు నరసింహం గారు, అబ్దుల్ అజీమ్ వీధి, యిస్లాంపేట, విజయవాడ-1.
76. వైద్యశ్రీ దేవనూరి శీతారామస్వామిగారు, పాతగడ్డి మార్కెట్ వద్ద, విజయవాడ-1.
77. వైద్యశ్రీ నూరి యల్లయ్యగారు, కండులవావిలి, విజయవాడ-1.
78. వైద్యశ్రీ బిట్రా గోపయ్యగారు, పోతిని అప్పన్నసంఘం, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
79. వైద్యశ్రీ మహ్మద్ యిబ్రహీం గారు, రాంగోపాల్ వీధి, విజయవాడ-1.
80. తాళాబత్తుల కామేశ్వరశర్మగారు, కొత్తపేట, వేణు గోపాలస్వామి గుడివద్ద, విజయవాడ-1.
81. వైద్యశ్రీ తాళాబత్తుల సూర్యప్రకాశరావుగారు, భావ నారాయణవీధి, విజయవాడ-1.
82. వైద్యశ్రీ భేతపూడి వెంకటరత్నం వాసుగారు, బాడవ పేట, బకింగ్ హామ్ పేట, విజయవాడ-2.
83. వైద్యశ్రీ ఆలూరు జగన్మోహనరావు గారు, సాయిబాబా గుడివద్ద, గొల్లగట్టు, విజయవాడ-1.
84. వైద్యశ్రీ తిదిటి సూర్యనారాయణగారు, సాయిబాబా గుడివద్ద, గొల్లపాలెం గట్టు, విజయవాడ-1.
85. వైద్యశ్రీ ఇలివీళ్ల సన్యాస్ పాత్రుడు గారు, టైలర్ పేట, విజయవాడ-1.
86. వైద్యశ్రీ రాయన నరసింహాగౌత్రుగారు, O/o బాలకోగ నివారణాలయం, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
87. వైద్యశ్రీ వేణుమాన వెంకటరత్నం గారు, గణపవరంపోస్టు (వయా) మైలవరం, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
88. వైద్యశ్రీ మాచవరపు సుబ్బారావుగారు, రేవోకే పేట, కొత్తతమ్మవారిగుడివద్ద, కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
89. వైద్యశ్రీ మాదాను దేవనాంబం గారు, ఇస్లాంపేట, 28వ వార్డు, విజయవాడ-2.
90. వైద్యశ్రీ కైల కాంతయ్యగారు, జగ్గయ్య పేటకోడ్, భవానిపురం, విజయవాడ-1.
91. వైద్యశ్రీ ఉప్పలూరు నాగభూషణం గారు, నెప్పల్లెపోస్టు విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
92. వైద్యశ్రీ బత్తుల రామయ్యగారు, గరికపల్లిపోస్టు, వయా ఉయ్యూరు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
93. వైద్యశ్రీ తెన్నేటి పరమేశ్వరరావుగారు, శివాలయం వీధి, సత్యనారాయణపురం, విజయవాడ-2.

94. వైద్యశ్రీ సోమయాజుల వెంకటేశ్వరరావుగారు, 10/148, ఆలపాటి కటుంబరావుపేటి, విజయవాడ-1.
95. వైద్యశ్రీ నందం శ్రీరామయ్యగారు, నెప్పలై పోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
96. వైద్యశ్రీ పీపా సత్యన్నారాయణగారు, శ్రీ నూర్య ఆయుర్వేద నిలయం, కొత్తపేటచాక్, విజయవాడ-1.
97. వైద్యశ్రీ పల్లెబోయిన వెంకటస్వామిగారు, కాళికాదేవి గుడిపద్ద, భొన్నరావుపేట, విజయవాడ-2.
98. వైద్యశ్రీ పులిపాక వేణుగోపాల వెంకటరాఘవాచార్యులుగారు, వెలగలేరుపోస్టు, విజయవాడతా|| కృష్ణా జి||
99. వైద్యశ్రీ షేక్ ఖాళిఫ్ రాన్ సాహెబ్ గారు, ధనుకొండ ఆర్. యస్. నెల్లూరు జిల్లా
100. వైద్యశ్రీ కంఠేటు వెంకటకృష్ణబ్రహ్మంగారు, సుందరమ్మపేటి, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
101. వైద్యశ్రీ రాజీ రామానందకృష్ణిగారు, రామానగరం, విజయవాడ-2.
102. వైద్యశ్రీ వి. యచ్. నాగేశ్వరరావుగారు, కేరాఫ్ జి. కృష్ణమూర్తిగారు, నారాయణ ట్యూటోరియల్ కాలేజీ, బందరుకోడ్, విజయవాడ-2.
103. వైద్యశ్రీ జి.రా మూర్తిగారు, ఉడ్డపేట, బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, విజయవాడ-2.
104. వైద్యశ్రీ గుడిశేవ వెంకటరామారావుగారు, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
105. వైద్యశ్రీ వాండ్రాసి కొండలరావుగారు, గొల్లపాలెం గట్టు, విజయవాడ-1.
106. వైద్యశ్రీ విక్రమ వెంకటేశ్వర్లుగారు, గరికపర్రుకోట్ల, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
107. వైద్యశ్రీ మానేపల్లి వెంకటరావుగారు, 21-12-295, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
108. వైద్యశ్రీ గుడిమెడ శ్రీనివాసరావుగారు, 18/57 మాను మాన్ పేట, విజయవాడ-2.
109. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబ్ గారు, వైజురపేట, విజయవాడ-1.
110. వైద్యశ్రీ విన్నకోట కోదండరామయ్యగారు, జోక సెం 27-41-782 నూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2.
111. వైద్యశ్రీ మంకర కృష్ణమూర్తిగారు, కేదారిశ్వరపేట, విజయవాడ-1.
112. వైద్యశ్రీ అబ్దుల్ అల్లాంసాహెబ్ గారు, కేరాఫ్ శ్రీ ఆండ్ కో, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
113. వైద్యశ్రీ మేడివి నాగేశ్వరరావుగారు, కొండురుపోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణా.
114. వైద్యశ్రీ షేక్ ముస్సేన్ సాహెబ్ గారు, మెడిసిన్ సెల్లర్, యిస్లాంపేట, విజయవాడ-1.
115. వైద్యశ్రీ పానుకుమాటి నాగభూషణంగారు, కందలం పాడు, కుండేరుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణా జి||
116. వైద్యశ్రీ బుక్కపట్నం తిరుమల సీతారామానుజాచార్యులుగారు, బ్యాంకు వెంకట్రావుగారింటిలో, దుర్గా పురం, విజయవాడ-2.
117. వైద్యశ్రీ తూములూరి నూర్యనారాయణరావు, 11-15-687, శివాలయంపేటి, విజయవాడ-1.
118. వైద్యశ్రీ అడపా నూర్యనారాయణరావుగారు, పువగోడ్ పోస్టు, చుక్కూర్ నగర్ తా|| నల్లగొండ జిల్లా.
119. వైద్యశ్రీ కట్ట తిరుపతిరావుగారు, గొల్లపూడిపోస్టు, విజయవాడ తాలూకా.
120. వైద్యశ్రీ మద్దురు చలపతిరావుగారు, మద్దురు పోస్టు, నయా కంకిపాడు, కృష్ణాజిల్లా.
121. వైద్యశ్రీ కూచిబిట్ల మార్కండేయకృష్ణిగారు, గడియారంవాటిపేటి, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
122. వైద్యశ్రీ శివరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారు, 18/339 పూర్ణానందంపేట, విజయవాడ-2.
123. వైద్యశ్రీ అమాం పుల్లయ్యగారు, కల్లపేటి, విజయవాడ-1.
124. వైద్యశ్రీ గుడిమెట్ల సత్యన్నారాయణరెడ్డి, రెడ్డి ఆండ్ కో బ్రాంచి, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
125. వైద్యశ్రీ రక్కెళ్ల వెంకటనరసింహారావుగారు, యిస్లాం పేట, విజయవాడ-1.

126. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ ఖాన్ గారు, గణపతి రైస్ మిల్, వింఛిపేట, విజయవాడ-1.
127. వైద్యశ్రీ తోట నూర్యనారాయణరావుగారు, డోర్ నెం 10/346 కాటూరువారిపేడి, విజయవాడ.
128. వైద్యశ్రీ పలిశెట్టి అప్పారావుగారు, కాజ పున్నయ్య సంఘ, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2.
129. వైద్యశ్రీ చందర్లపాటి కోటేశ్వరరావుగారు, చందర్ల పాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
130. వైద్యశ్రీ నెమలిపూరి సాంబశివరావుగారు, భాస్కర రావుపేట, బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, విజయవాడ-2.
131. వైద్యశ్రీ తామ్రూరి గోపయ్యగారు, రామవరప్పాడుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
132. వైద్యశ్రీ చింతకాయల సీతారామయ్యగారు, వుయ్యూరు జమిందారపేడి, డోర్ నెం 17/157, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
133. వైద్యశ్రీ మజ్జి అప్పలనరసయ్య పాట్నీగారు, కేరాఫ్ బాలజ్యోతి బోషధాలయం, కొత్తగొట్టెరెడ్డి, విజయవాడ-1.
134. వైద్యశ్రీ నల్లమోతు సామ్యూల్ గారు, వైదూరుపాడు, రాయనపాడుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
135. వైద్యశ్రీ మండవ శ్రీశైలంగారు, విద్యాధరపురం, విజయవాడ-1.
136. వైద్యశ్రీ గంగం వెంకటసుబ్బారావుగారు, బావాకీపేట, 3వ వార్డు, విజయవాడ-2.
137. వైద్యశ్రీ తోట వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, శ్రీ కనకదుర్గా నిలయం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
138. వైద్యశ్రీ పరాశరం నాచాయాచార్యులుగారు, పుష్ప లూరుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
139. వైద్యశ్రీ దిట్టకవి సత్యాన్నారాయణమూర్తిగారు, గాంధీ నగరం, విజయవాడ-2.
140. కవిరాజ గడ్డం హనుమంతరావుగారు, శ్రీ సౌభాగ్య ఆయుర్వేద నిలయం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
141. వైద్యశ్రీ యస్. బాహుద్దీన్ సాహెబ్ గారు, న్యూ రాయల్ హోటల్ ఎదురుగా, ఇస్లాంపేట, విజయవాడ-1.
142. వైద్యశ్రీ కాకుమాడు అప్పారావుగారు, కేరాఫ్ యం. వెంకయ్యనామ్మగారు, విజయవాడ-1.
143. కవిరాజ కంభంపాటి నాగభూషణం గారు, జగ్గయ్యపేట,
144. క వి రా జ కె. వి. భద్రరావుగారు, జగ్గయ్యపేట,
145. వైద్యశ్రీ పి. లక్ష్మీరాంకరావుగారు, జగ్గయ్యపేట,
146. వైద్యశ్రీ మోతునూరి అప్పారావుగారు, బ్రతురాంబ పురం, కృష్ణలంక, విజయవాడ-2.
147. వైద్యశ్రీ వేమూరి శివరామకృష్ణశర్మగారు, శ్రీరామ వైద్యనిలయం, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
148. వైద్యశ్రీ కాకర్లపూడి వెంకటరాజుగారు, 1-2-632, విద్యాధరపురం, విజయవాడ-1.
149. వైద్యశ్రీ కాపూరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, గంగివేలి పాలెం పోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
150. వైద్యశ్రీ మాపవల్లి పార్థసారథిరావుగారు, కేరాఫ్ యక్. కామేశ్వరనామ్మగారు బి. ఎ, 8/47 యిస్లాం పేట, విజయవాడ-1.
151. వైద్యశ్రీ దీవి గోపాలాచార్యులుగారు, రాయూరు పోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
152. వైద్యశ్రీ కోటాపాలం బలరామరాజుగారు, మల్కొ పురం, గంధాయిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
153. వైద్యశ్రీ కొమ్మతగిరి అమ్మిరాజుగారు, వన్నెవీడుపోస్టు, వయ్య సెనెగంచిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
154. వైద్యశ్రీ పేకే పుద్దండు సాహెబ్ గారు, చినమోతుగ పల్లి, కన్నెవీడుపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
155. వైద్యశ్రీ నిమ్మకాయల బాన్ వెంకటరత్నంగారు, కన్నె వీడుపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
156. వైద్యశ్రీ కరిసె శేషయ్యగారు, కన్నెవీడుపోస్టు, జగ్గయ్య పేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
157. వైద్యశ్రీ సరికొండ బలరామరాజుగారు, ఆనానగరం, నందిగామ పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
158. వైద్యశ్రీ ఉల్లిరత్నాచార్యగారు, లింగాలిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.

94. వైద్యశ్రీ సోమయాజుల వెంకటేశ్వరరావుగారు, 10/148, ఆలపాటి కలుంబరావువీధి, విజయవాడ-1.
95. వైద్యశ్రీ నందం శ్రీరామలుగారు, నెప్పలై పోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
96. వైద్యశ్రీ పీపా సత్యన్నారాయణగారు, శ్రీ సూర్య ఆయుర్వేద నిలయం, కొత్తపేటచౌక్, విజయవాడ-1.
97. వైద్యశ్రీ పల్లెబోయిన వెంకటస్వామిగారు, కాళికాదేవి గుడిపల్లె, భొన్నరావుపేట, విజయవాడ-2.
98. వైద్యశ్రీ పులిపాక వేణుగోపాల వెంకటరాఘవాచార్యులుగారు, వెలగలేరుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణా జి||
99. వైద్యశ్రీ షేక్ ఖాళిఫ్ హిరాన్ సాహెబ్ గారు, ధనుకొండ ఆర్. యస్. నెల్లూరు జిల్లా
100. వైద్యశ్రీ కంటేటు వెంకటకృష్ణబ్రహ్మంగారు, సుందరమ్మవీధి, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
101. వైద్యశ్రీ రాణి రామానందకృష్ణిగారు, రామానగరం, విజయవాడ-2.
102. వైద్యశ్రీ వి. యచ్. నాగేశ్వరరావుగారు, కేరాఫ్ జి. కృష్ణమూర్తిగారు, నారాయణ ట్యూటోరియల్ కాలేజీ, బందరుకొండ, విజయవాడ-2.
103. వైద్యశ్రీ జి.రా. మూర్తిగారు, ఉడ్డపేట, బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, విజయవాడ-2.
104. వైద్యశ్రీ గుడిశేవ వెంకటరామరావుగారు, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
105. వైద్యశ్రీ వాండ్రాసి కొండలరావుగారు, గొల్లపాలెం గట్టు, విజయవాడ-1.
106. వైద్యశ్రీ బత్తుల వెంకటేశ్వర్లుగారు, గరికపర్రుపోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
107. వైద్యశ్రీ మానేపల్లి వెంకటగారు, 21-12-295, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
108. వైద్యశ్రీ గుడిమెడ శ్రీనివాసరావుగారు, 18/57 హనుమాన్ పేట, విజయవాడ-2.
109. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబ్ గారు, నైజరుపేట, విజయవాడ-1.
110. వైద్యశ్రీ విన్నకోట కొండరామయ్యగారు, జోర్ సెం 27-41-782 నూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2.
111. వైద్యశ్రీ మంకర కృష్ణమూర్తిగారు, కేదారీశ్వరపేట, విజయవాడ-1.
112. వైద్యశ్రీ అబ్దుల్ అల్లాంసాహెబ్ గారు, కేరాఫ్ తే ఆండ్ కో, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
113. వైద్యశ్రీ మేడివి నాగేశ్వరరావుగారు, కొండురుపోస్టు, విజయవాడ తాలూకా, కృష్ణా.
114. వైద్యశ్రీ షేక్ హుస్సేన్ సాహెబ్ గారు, మెడిసిన్ సెల్లర్, యస్సాంపేట, విజయవాడ-1.
115. వైద్యశ్రీ పానుకుమాటి నాగభూషణంగారు, కందలం పాడు, వండేరుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణా జి||
116. వైద్యశ్రీ బుక్కపట్నం తిరుమల సీతారామానుజాచార్యులుగారు, బ్యాంకు వెంకట్రావుగారింటిలో, దుర్గా పురం, విజయవాడ-2.
117. వైద్యశ్రీ తూములూరి సూర్యనారాయణరావు, 11-15-687, శివాలయంవీధి, విజయవాడ-1.
118. వైద్యశ్రీ అడపా సూర్యనారాయణరావుగారు, పునగోడ్ పోస్టు, హుజూర్ నగర్ తా|| నల్లగొండ జిల్లా.
119. వైద్యశ్రీ కట్టా తిరుపతిరావుగారు, గొల్లపూడిపోస్టు, విజయవాడ తాలూకా.
120. వైద్యశ్రీ మద్దూరు చలపతిరావుగారు, మద్దూరు పోస్టు, వయా కంకిపాడు, కృష్ణా జిల్లా.
121. వైద్యశ్రీ కూచిభొట్ల మార్కండేయకృష్ణిగారు, గడియారంవాటివీధి, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
122. వైద్యశ్రీ శివరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారు, 18/339 పూర్ణానందంపేట, విజయవాడ-2.
123. వైద్యశ్రీ ఆమాం పుల్లయ్యగారు, కల్లవీధి, విజయవాడ-1.
124. వైద్యశ్రీ గుడిమెట్ల సత్యన్నారాయణరెడ్డి, రెడ్డి ఆండ్ కో బ్రాంచి, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
125. వైద్యశ్రీ రక్కెళ్ల వెంకటనరసింహారావుగారు, యస్సాం పేట, విజయవాడ-1.

126. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ ఖాన్ గారు, గణపతి లైన్ మిల్, దించిపేట, విజయవాడ-1.
127. వైద్యశ్రీ తోట నూర్యనారాయణరావుగారు, డోర్ నెం 10/346 కాటూరువారిపేట, విజయవాడ.
128. వైద్యశ్రీ పలికెట్టి అప్పారావుగారు, కాజ పున్నయ్య సందు, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2.
129. వైద్యశ్రీ చందర్లపాటి కోటేశ్వరరావుగారు, చందర్ల పాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
130. వైద్యశ్రీ నెలలిత్రు సాంబశివరావుగారు, భాస్కర రావుపేట, బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, విజయవాడ-2.
131. వైద్యశ్రీ తామ్మి గోపయ్యగారు, రామవరప్పాడుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
132. వైద్యశ్రీ చింతకాయల సీతారామయ్యగారు, పుయ్యూరు జమిందారుపేట, డోర్ నెం 17/157, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
133. వైద్యశ్రీ మజ్జి అప్పలనరసయ్య పామ్రుడుగారు, కేరాఫ్ బాలజ్యోతి ఔషధాలయం, కొత్తనరసపల్లె, విజయవాడ-1.
134. వైద్యశ్రీ నల్లమోతు సామ్యూల్ గారు, వైదూరుపాడు, రాయనపాడుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
135. వైద్యశ్రీ మండవ క్రికైలంగారు, దివ్యాధరపురం, విజయవాడ-1.
136. వైద్యశ్రీ గంగం వెంకటసుబ్బారావుగారు, బావాకీపేట, 3 వ వార్డు, విజయవాడ-2.
137. వైద్యశ్రీ తోట వెంకటసుబ్బయ్యకౌశ్రిగారు, శ్రీ కిషకుర్తి నిలయం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
138. వైద్యశ్రీ పరాశరం నాచాణ్ణాచార్యులుగారు, పుష్ప లూరుపోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
139. వైద్యశ్రీ పిట్టకవి సత్యాన్నారాయణమూర్తిగారు, గాంధీ నగరం, విజయవాడ-2.
140. కవిరాజ గడ్డం హనుమంతరావుగారు, శ్రీ సాభాగ్య ఆయుర్వేద నిలయం, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
141. వైద్యశ్రీ యస్. బాహుదీన్ సాహెబ్ గారు, న్యూ రాయల్ హోటల్ ఎదురుగా, ఇస్లాంపేట, విజయవాడ-1.
142. వైద్యశ్రీ కామయ్య అప్పారావుగారు, కేరాఫ్ యం. వెంకయ్యనామ్మగారు, విజయవాడ-1
143. కవిరాజ కంభంపాటి నాగభూషణంగారు, జగ్గయ్యపేట,
144. క వి రా జ కె. వి. భద్రరావుగారు, జగ్గయ్యపేట,
145. వైద్యశ్రీ పి. లక్ష్మీకాంతరావుగారు, జగ్గయ్యపేట,
146. వైద్యశ్రీ మోతుకూట అప్పారావుగారు, బ్రతురాంబి పురం, కృష్ణలంక, విజయవాడ-2.
147. వైద్యశ్రీ వేమూరి శివరామకృష్ణకర్మగారు, శ్రీరామ వైద్యనిలయం, సత్యన్నారాయణపురం, విజయవాడ-2.
148. వైద్యశ్రీ కాకర్లపూడి వెంకటరాజుగారు, 1-2-632, దివ్యాధరపురం, విజయవాడ-1
149. వైద్యశ్రీ కాపూరి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, గంగివేలి పాలెం పోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
150. వైద్యశ్రీ మాపపల్లి పార్థసారథిరావుగారు, కేరాఫ్ యక్. కామేశ్వరనామ్మగారు బి. ఎ, 8/47 యిస్లాం పేట, విజయవాడ-1.
151. వైద్యశ్రీ దీవి గోపాలాచార్యులుగారు, రొయ్యూరు పోస్టు, విజయవాడ తా|| కృష్ణాజిల్లా.
152. వైద్యశ్రీ కోలాహలం బలరామరాజుగారు, మల్కాపురం, గండ్లాయిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
153. వైద్యశ్రీ కొమ్మతగిరి అమ్మిరాజుగారు, వన్నెవీడుపోస్టు, వయ్య వెనుగంచిప్రోలు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
154. వైద్యశ్రీ పేకో వుద్దండు సాహెబ్ గారు, చినమోరుగ పల్లి, కన్నెవీడుపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జిల్లా.
155. వైద్యశ్రీ నిమ్మకాయల బాన్ వెంకటరత్నంగారు, కన్నె వీడుపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
156. వైద్యశ్రీ కరిసె శేషయ్యగారు, కన్నెవీడుపోస్టు, జగ్గయ్య పేట తా|| కృష్ణా జిల్లా.
157. వైద్యశ్రీ సరికొండ బలరామరాజుగారు, ఆనాపాగరం, నందిగామ పోస్టు, కృష్ణా జిల్లా.
158. వైద్యశ్రీ ఉల్లి రత్నాదాసుగారు, లింకాలపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆయుర్వేద వైద్యులు

59. వైద్యశ్రీ గుడేటి వేదనాయకంగారు, మక్కపల్లి పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
60. వైద్యశ్రీ పొన్నూరు సత్యన్నారాయణస్వామిగారు, మక్కపేటపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
61. వైద్యశ్రీ పాకలపాటి భూషణంగారు, భీమవరం పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా||
62. కవిరాజ్ కోలాహలం రంగరాజు, మిర్యాలగూడెం పోస్టు, నల్లగొండజిల్లా.
63. వైద్యశ్రీ రాజుపేట వసంతాచారిగారు, భీమవరంపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణాజిల్లా.
64. వైద్యశ్రీ గొడితాల సీతారాములుగారు, భీమవరంపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృ. జి||
165. వైద్యశ్రీ పాకలపాటి జ్ఞానయ్యగారు, గోపినేనిపాలెం, మక్కపేటపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
66. వైద్యశ్రీ కనకాల వెంకయ్యగారు, పెడమెదుగపల్లి, మంగొల్లపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
167. వైద్యశ్రీ కొల్లిపర సూర్యప్రకాశరావుగారు, మక్కపేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృ|| జి||
168. వైద్యశ్రీ వెగ్గలం లక్ష్మీకాంతంగారు, కిశురంపోస్టు, వయా జగ్గయ్యపేట తా|| కృ|| జి||
169. వైద్యశ్రీ ముండ్లపాటి రామకేవయ్యగారు, మంగొల్ల పోస్టు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృ|| జి||
170. వైద్యశ్రీ పాపాబలిస ఫిలిప్ గారు, గోపినేనిపాలెం, మక్కపేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృ|| జి||
171. వైద్యశ్రీ వెగ్గలం రామకృష్ణాచారిగారు, మక్కపేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృ|| జి||
172. వైద్యశ్రీ సిరికొండ వెంటాచార్యులుగారు, మక్కపేట పోస్టు, వయా పెనుగండిపోలు, కృ|| జి||
173. వైద్యశ్రీ మారపాటి నారాయణగారు, మంగొల్లపోస్టు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృ|| జి||
174. వైద్యశ్రీ మంగళగిరి హనుమద్వాస్ గారు, మంగొల్ల పోస్టు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృ|| జి||
175. వైద్యశ్రీ వెగ్గలం లక్ష్మీనారాయణగారు, మక్కపేట పోస్టు, వయా పెనుగండిపోలు, కృ. జి||
176. వైద్యశ్రీ పాగోలు రాజరత్నంగారు, తక్కుళ్లపాడు పోస్టు, సి. యం. యస్. నూలు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
177. వైద్యశ్రీ కరిపె యోసెఫ్, గోపినేనిపాలెం, మక్కపేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా||కృష్ణా జి||
178. వైద్యశ్రీ కంకిపాటి కృష్ణమూర్తిగారు, గోపినేనిపాలెం, మక్కపేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
179. వైద్యశ్రీ గొడాడి సత్యన్నారాయణరావు, రంగా బజార్, జగ్గయ్యపేట, కృష్ణా జి||
180. వైద్యశ్రీ రాంపిఠెర్ల అనంతాచార్యులుగారు, గండాలు పోస్టు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృష్ణా జి||
181. వైద్యశ్రీ వెలదివేని వెంకటేశ్వరరావుగారు, లింగాల పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
182. వైద్యశ్రీ నాగుల అనంతయ్యగారు, దేనుపాలెం, మంగొల్ల పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
183. వైద్యశ్రీ గొల్లపూడి వెంకట రామలింగ సుబ్బారావు గారు, జగ్గయ్యపేట, కృష్ణా జి||
184. వైద్యశ్రీ వడుగు వీరరాఘవయ్యగారు, దబ్బాకపల్లె పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
185. వైద్యశ్రీ దాతెల్లి దానియేలుగారు, దబ్బాకపల్లెపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
186. వైద్యశ్రీ షేక్ బడేసాహెబ్ గారు, వత్సవాయి పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
187. వైద్యశ్రీ పాకలపాటి సూర్యప్రకాశరావుగారు, వత్స వాయి పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||
188. వైద్యశ్రీ ప్రకాశ రామలింగాచారిగారు, గోపువానిపాలెం, మర్రివాడ పో. గన్నవరం తాలూకా, కృ. జిల్లా.
189. వైద్యశ్రీ మారెల్లి జాన్ గారు, వత్సవాయి పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా|| కృష్ణా జి||

190. వైద్యశ్రీ గొలపూడి వెంకటనటరాజ నాగేశ్వరరావు గారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి॥
191. వైద్యశ్రీ గోశిక విఠం, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి॥
192. వైద్యశ్రీ వైయ్యద్ మాస్టేస్ సాహెబ్ గారు, శేర్ మహమ్మద్ పేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి॥
193. వైద్యశ్రీ కూరపాటి పున్నమరాజుగారు, వేములసర్వ, పత్నవావిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి॥
194. వైద్యశ్రీ సున్నా వెంటేశం గారు, వేములసర్వ, పత్నవావిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి॥
195. వైద్యశ్రీ సఖినాల కోటేశ్వరరావుగారు, దబ్బాకుపల్లి పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి॥
196. వైద్యశ్రీ కూరపాటి కోటరాజుగారు, వేములసర్వ, పత్నవావిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి॥
197. వైద్యశ్రీ మహమ్మద్ జాఫర్ గారు, మసాలవాసింపం, యించిపేట, నిజయవాడ-1.
198. వైద్యశ్రీ ముండ్లూరు సుబ్రహ్మణ్యం ఆచార్యులుగారు, ఆరిండాలుపేట, మసీదుపీఠి, నిజయవాడ-2.
199. వైద్యశ్రీ రవ్వా యిస్సాక్ గారు, కొమరబండ పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ॥ జిల్లా.
200. వైద్యశ్రీ కల్వకుంట్ల అప్పయ్యగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ॥ జిల్లా.
201. వైద్యశ్రీ నుంకతిరుమలయ్యగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
202. వైద్యశ్రీ చల్లవాసుదేవరావుగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
203. వైద్యశ్రీ తేలుకుంట్ల ఆదినారాయణగారు, మంగొల్లుపో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ॥ జిల్లా.
204. వైద్యశ్రీ గోశిక శ్రీరంగం గారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి॥
205. వైద్యశ్రీ అల్లివీరరాఘవులుగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
206. వైద్యశ్రీ మైలు లూకగారు, బిలునుపాడు, జగ్గయ్యపేట పో॥ కృ॥ జిల్లా.
207. వైద్యశ్రీ అలాసపురి సూరయ్యగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ॥ జిల్లా.
208. వైద్యశ్రీ మంతుల వేదవంశం గారు, బిలునుపాడు, జగ్గయ్యపేట పో॥ కృ॥ జిల్లా.
209. వైద్యశ్రీ జంగా వెంటపానామరాజుగారు, పెదమోయిపల్లి, మంగొల్లుపో॥ జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ॥ జి.
210. వైద్యశ్రీ శివంకెట్టి శోభయ్యగారు, పెదమోయిపల్లి, మంగొల్లు పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జి.
211. వైద్యశ్రీ పాకలపాటి శాన్ మందరాయయ్యగారు, తెల్లబిల్లి, ఆకుపాముల పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జి.
212. వైద్యశ్రీ రెడ్డిపల్లి దేవయ్యగారు, నవీనూడెం పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జిల్లా.
213. వైద్యశ్రీ కత్తెల లాజరస్ గారు, కొత్తనూడెం, తక్కువ పాడు పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జి.
214. వైద్యశ్రీ గెంటిల వేదాంతేశికారావుగారు, అనుమాని పల్లి, జగ్గయ్యపేట పో॥ కృ. జి.
215. వైద్యశ్రీ చిలుకూరి అమరయ్యగారు, ఆకుపాముల పో॥ వయ జగ్గయ్యపేట, కృ. జిల్లా.
216. వైద్యశ్రీ వల్లూరు పుక్కాకారావు గారు, మక్కపేట, వయ పెరుగంచిపల్లి, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి.
217. వైద్యశ్రీ పెరంబదూరి తిరుమోగళ్లస్వామిగారు, తామరాయిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జిల్లా.
218. వైద్యశ్రీ జిడుగు రాయలుగారు, పోలంపల్లిపోస్టు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జిల్లా.
219. వైద్యశ్రీ సయ్యద్ మాస్టేస్ సాహెబ్ గారు, మహమ్మద్ పేట పోస్టు, జగ్గయ్యపేట తా॥ కృ. జి.
220. వైద్యశ్రీ జంగాల నాగకాంతారావుగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జిల్లా.
221. వైద్యశ్రీ చిత్తలూరి లక్ష్మయ్యగారు, జగ్గయ్యపేట కృష్ణా జిల్లా.
222. వైద్యశ్రీ రచ్చా నారాయణగారు, మరగాల పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జిల్లా.
223. వైద్యశ్రీ జిడుగు వెంటేశం గారు, పోలంపల్లి పో॥ జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జి.

224. వైద్యశ్రీ కంచి లింగయ్యగారు, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
225. వైద్యశ్రీ శేషం వెంకట రామానుజాచార్యులుగారు, శింగవరం, కొమరవండపోస్తు, జగ్గయ్యపేట తా. కృ. జి.
226. వైద్యశ్రీ అద్దేపల్లి రంగారావుగారు, పోలంపల్లి పోస్తు, జగ్గయ్యపేట తా. కృ. జి.
227. వైద్యశ్రీ పరాశరం పార్థసారథిఆచార్యులుగారు, పోలంపల్లిపోస్తు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జి.
228. వైద్యశ్రీ పరాశరం కృష్ణమారాచార్యులుగారు, పోలంపల్లి పోస్తు, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, కృ. జి.
229. వైద్యశ్రీ కట్టెల దేవిడగారు, సి. యం. యస్. టీచరు, శేలమరిపోస్తు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
230. వైద్యశ్రీ నక్కపది శేషారావుగారు, సి. యం. యస్. టీచరు, శేలమరిపోస్తు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
231. వైద్యశ్రీ పులిపాక అంజనేయారావుగారు, రంగనాయకస్వామి కోవెలవద్ద, జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
232. వైద్యశ్రీ తెప్పలి వెంకయ్యగారు, చిల్లకల్లుపోస్తు, వయా జగ్గయ్యపేట, కృ. జి.
233. వైద్యశ్రీ తక్కిళ్ల వెంకటనరసింహారావుగారు, యిస్లాంపేట, విజయవాడ-I.
234. వైద్యశ్రీ షేక్ మీరాసాహెబ్గారు, పెనుగంచిప్రోలు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
235. వైద్యశ్రీ లింగంకుంట రామకృష్ణమూర్తిగారు, పెనుగంచిప్రోలు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
236. వైద్యశ్రీ సింహాద్రి వెంకటసర్వయ్యగారు, చందర్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
237. వైద్యశ్రీ సింహాద్రి శీతారామయ్యగారు, చందర్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
238. వైద్యశ్రీ జంగా చన్నాదాస్గారు, కాండ్రపాడు, కొన్నాయిపాలెం పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
239. వైద్యశ్రీ జంగా సుబ్బాదాస్గారు, కాండ్రపాడు, కొన్నాయిపాలెం పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
240. వైద్యశ్రీ అబ్దుల్ నబీసాహెబ్గారు, తూర్లపాడుపోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
241. వైద్యశ్రీ శనకవరపు నరసింహారావుగారు, పెనుగంచిప్రోలు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
242. వైద్యశ్రీ కోలాహలం లక్ష్మణరాజుగారు, పెనుగంచిప్రోలు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
243. వైద్యశ్రీ సత్యవతి వెంకటరాజుగారు, తూర్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
244. వైద్యశ్రీ జూలూడి రాజరత్నంగారు, సి. యం. యస్. స్కూలు టీచరు, పెనుగంచిప్రోలు పోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణా జి||
245. వైద్యశ్రీ కర్ల లక్ష్మయ్యగారు, పెనుగంచిప్రోలు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
246. వైద్యశ్రీ శనకర్తి బాన్సులయ్యగారు, అనిగండ్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
247. వైద్యశ్రీ పాకలపాటి బాన్సులూర్గారు, అనిగండ్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
248. వైద్యశ్రీ సున్నా లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, కంచకచర్ల, మోగులూరుపోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
249. వైద్యశ్రీ కోతారు అచ్చయ్యగారు, చందర్లపాడుపోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
250. వైద్యశ్రీ కోతారు వెంకట్రామారావుగారు, చందర్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తా|| కృష్ణా జి||
251. వైద్యశ్రీ మేదరమెట్ల రాజయ్యగారు, గౌరవరం, ముండ్లపాడు పోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణా జి||
252. వైద్యశ్రీ చివుకల ఆచార్యయ్యగారు, చందర్లపాడుపోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
253. వైద్యశ్రీ దేవు వీరభద్రస్వామిగారు, తూర్లపాడుపోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
254. వైద్యశ్రీ ధారణి కోటయ్యగారు, యేటూరు పోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
255. వైద్యశ్రీ గుంటుపల్లి రామదాస్గారు, పెండ్యాలపోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
256. వైద్యశ్రీ పల్లం నర్సదాస్గారు, గండేపల్లిపోస్తు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||

257. వైద్యశ్రీ రెంటపల్లి ప్రకాశంగారు, గండేపల్లి పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
258. వైద్యశ్రీ ముత్తవరపు జయరామయ్యగారు, ముండపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
259. వైద్యశ్రీ సామల వెంకట్రామయ్యగారు, గుమ్మడిపల్లె పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
260. వైద్యశ్రీ షేక్ కరీంసాహెబ్ గారు, అవిగండ్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
261. వైద్యశ్రీ ముదివర్తి వరహాచార్యులుగారు, చింతలపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
262. వైద్యశ్రీ ములుగు సుబ్రహ్మణ్యంగారు, చందర్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి.
263. వైద్యశ్రీ శ్రీపతి నారాయణాచార్యులుగారు, గని అత్కూరు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
264. వైద్యశ్రీ చిర్రావూరి బ్రహ్మనందాచారిగారు, కొణి కంచిపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
265. వైద్యశ్రీ చప్పిడి నాసరయ్యగారు, తుర్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
266. వైద్యశ్రీ తరగటూరి రుణ్ ధామన్ గారు, శనగపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
267. వైద్యశ్రీ గుంటక చినరంగదామన్ గారు, అనాసాగరం, నందిగామ పోస్టు, మదియ తా. కృ. జి||
268. వైద్యశ్రీ జంగా ఆదినారాయణదాస్ గారు, కోనాయి పాలెం పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
269. వైద్యశ్రీ గుంటక నారాయణదాస్ గారు, అనాసాగరం, నందిగామ పోస్టు, తాలూకా, కృ. జి||
270. వైద్యశ్రీ పల్లా పూర్ణచంద్రారావుగారు, తూర్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
271. వైద్యశ్రీ అనకాపల్లి వందనంగారు, యస్. డి. వి. ఎ. స్కూలు, చందర్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తా. కృ. జి.
272. వైద్యశ్రీ అనకాపల్లి వజ్రమ్మగారు, చందర్లపాడుపోస్టు నందిగామ తాలూకా, కృ. జి.
273. వైద్యశ్రీ ముత్తవరపు వెంకటస్వామ్యుగారు, పెనుగంచి పోస్టు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
274. వైద్యశ్రీ కంచర్ల వెంకటస్వామ్యుగారు, జిజ్ఞాసుపోస్టు నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా
275. వైద్యశ్రీ భైరవిభొట్ల గానకాశ్రీగారు, కొణికంచి పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
276. వైద్యశ్రీ కొమ్మవరపు శిరుపతిగారు, రాఘవా పురంపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా
277. వైద్యశ్రీ మల్లాది నాగభూషణంగారు, పరిటాల పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
278. వైద్యశ్రీ బాబాల వెంకటేశ్వర్లుగారు, పోచంపల్లి, కొణికంచిపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
279. వైద్యశ్రీ దేవరకొండ బాలయ్యగారు, నవాబుపేట పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
280. వైద్యశ్రీ చిట్టల శ్రీమన్నారాయణగారు, కొణికంచి పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
281. వైద్యశ్రీ నేతూరు రంగారావుగారు, పెండ్యాలపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
282. వైద్యశ్రీ గంటికంపు రామనాథ్ గారు, తుర్లపాడుపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
283. వైద్యశ్రీ బొమ్మిన రాఘవయ్యగారు, అనాసాగరం, నందిగామపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
284. వైద్యశ్రీ జొన్నపూటి ఆనందరావుగారు, పోటచర్ల, నందిగామపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
285. వైద్యశ్రీ ముత్తవరపు మస్తానయ్యగారు, పెనుగంచి పోస్టుపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
286. వైద్యశ్రీ చంద్రగిరి నరసింహారావుగారు, మోగులూర్ పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
287. వైద్యశ్రీ చాగంటి చైవాసీం గారు, పెనుగంచిపోస్టు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
288. వైద్యశ్రీ ముదివర్తి పార్థసారథిగారు, పెండ్యాల పోస్టు నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||

289. వైద్యుక్తి దేవరికొండ నారాయణగారు, సవాలుకేటపో, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
290. వైద్యుక్తి గబ్బిట సంకమేశ్వరరామమూర్తిగారు, మాగల్లుపో, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
291. వైద్యుక్తి షేక్ హిమాం సాహెబ్ గారు, చందర్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
292. వైద్యుక్తి కాకర్లమూడి రాజరత్నంగారు, చాచనరం, పెల్లంకోటపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణా జి||
293. వైద్యుక్తి శేఖ పీరరాఘయ్యగారు, పోచంపల్లిపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
294. వైద్యుక్తి నాయని వెంకటనర్సయ్యగారు, పోచంపల్లి, కొణకంచిపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
295. వైద్యుక్తి పరిటాల రామబోగిగారు, పరిటాలపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
296. వైద్యుక్తి చంద్రగిరి నారాయణరావుగారు, మోగులూరు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
297. వైద్యుక్తి చప్పిడి రామచంద్రయ్యగారు, కుర్లపాడుపోస్టు నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
298. వైద్యుక్తి రామిరెడ్డి శోభయ్యగారు, కంచల, పెండ్యాల పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
299. వైద్యుక్తి చప్పిడి లక్ష్మయ్యగారు, కుర్లపాడు పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
300. వైద్యుక్తి మల్లెల సోమయ్యగారు, అట్లప్రగడ, కొండూరుపోస్టు, వయా తిరువూరు, కృ. జి.
301. వైద్యుక్తి కొమ్మవరపు లక్ష్మీనారాయణగారు, రాఘవా పురంపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
302. వైద్యుక్తి నన్నా మానుమంతుగారు, మోగులూరుపోస్టు, కృ. జి||
303. వైద్యుక్తి బొజ్జగాని కోటేశ్వరరావుగారు, పోచంపల్లి, కొణకంచిపోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
304. వైద్యుక్తి గుండిమెడ వెంకటప్పయ్యగారు, కంచికల్ల పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
305. వైద్యుక్తి వెలదిశేరి సత్యన్నారాయణగారు, కొణకంచి పోస్టు, నందిగామ తాలూకా, కృ. జి||
306. వైద్యుక్తి ముడుంట నమ్మాళ్వయ్యగారు, గంపలగూడెం పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
307. వైద్యుక్తి విశ్వనాథని నరసింహాచార్యులుగారు, కొడూరు, కంచంపాడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
308. వైద్యుక్తి పొట్లూరు కిత్తారామచానుగారు, కల్లంపట్ల, మల్లెలపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
309. వైద్యుక్తి మారేపల్లి నువ్వురావుగారు, తిరువూరు.
310. వైద్యుక్తి చారా సత్యన్నారాయణగారు, వడింపేట, తిరువూరు, కృ. జి||
311. వైద్యుక్తి ఖద్దరాజు శ్రీరామరాజుగారు, అక్కపాలెం, తిరువూరు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
312. వైద్యుక్తి షేక్ మాలానాసాహెబ్ గారు, తిన్నగడప పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
313. వైద్యుక్తి చిత్రాల మానుమంతురావుగారు, గానుగపాడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
314. వైద్యుక్తి కొండకొండభట్ల వెంకటనర్సింహభట్లగారు, గోసవీడుపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి||
315. వైద్యుక్తి మిర్యాల లక్ష్మీనారాయణగారు, నెమలి పోస్టు, వయా విజయవాడ, కృ. జి||
316. వైద్యుక్తి పురం శంకరయ్యగారు, పోలికెట్టిపాడుపోస్టు, నిర్మూరు తాలూకా, కృ. జి||
317. వైద్యుక్తి షేక్ లాల్ సాహెబ్ గారు, చునుబండపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
318. వైద్యుక్తి అదిమూలం మల్లయ్యగారు, బూరుగూడెం, చాట్రాయి పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
319. వైద్యుక్తి కంబం కోటయ్యగారు, గంపలగూడెంపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
320. వైద్యుక్తి పూటుకురు కనకదుర్గారావుగారు, గోసవీడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
321. వైద్యుక్తి పెనుమచ్చ కృష్ణమనోదరరాజుగారు, పెద్ద వరం, వాడలాల పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.

322. వైద్యుక్తి కోటికన్యాదానం రానునాచార్యులుగారు, తిరువూరు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
323. వైద్యుక్తి మేకల యోహాన్ గారు, గానుగపాడుపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
324. వైద్యుక్తి నండూరు శీతారామరాజు సేయాచార్యులుగారు, వినగడప పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
325. వైద్యుక్తి కొదమసింహం లక్ష్మీనరసింహాచార్యులుగారు, నడింతిరువూరు, తిరువూరు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
326. వైద్యుక్తి మోహన్ ఖానర్ వరీష్ గారు, గంపల గూడెంపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
327. వైద్యుక్తి గద్వాల సోమదాసుగారు, వామనపల్లి, వావిలాల పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
328. వైద్యుక్తి షేక్ బాబుసాహెబ్ గారు, గంపలగూడెం పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
329. వైద్యుక్తి కోట వెంకయ్యగారు, యెరుగోపాడు, కోలిపేడి పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
330. వైద్యుక్తి గజ్జల గోవిందరావుగారు, బాన్లగడ్డ, పుర్రేల పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
331. వైద్యుక్తి పల్లం వెంకటదాస్ గారు, బాన్లగడ్డ, పుర్రేల పోస్టు తిరువూరు తా. కృ. జి.
332. కవిరాజ్ ఆగల పర్వతాలనాయుడుగారు, కోటిజర్ల, పూటుకూరు పోస్టు, తిరువూరు తా|| కృ|| జి.
333. వైద్యుక్తి సయ్యద్ ఖాసింసాహెబ్ గారు, తిరువూరు, కృష్ణాజిల్లా.
334. వైద్యుక్తి మంగంటి పార్థసారథాచార్యులుగారు, వైష్ణవ బజార్, తిరువూరు కృ|| జి||
335. వైద్యుక్తి కొదమసింహం శ్రీరంగాచార్యులు గారు, వైష్ణవబజార్, తిరువూరు, కృ|| జి||
336. వైద్యుక్తి మకారపు కృష్ణమూర్తిగారు, గంపలగూడెం పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
337. వైద్యుక్తి నృసింహ శ్రీరాధాకృష్ణమూర్తిగారు, కోటిజర్ల, తిరువూరు తా. కృ. జి.
338. వైద్యుక్తి శ్రీరామానుజదాస్ గారు, తిరువూరు, కృ. జి.
339. వైద్యుక్తి ఆనుమల వెంకటనాగభూషణంగారు, టీచర్, నెమలిపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
340. వైద్యుక్తి కోనూరు చతురతిరావుగారు, రాజవరం, పెనుగొలను పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||
341. వైద్యుక్తి చిత్రాల శీతారామయ్యగారు, గానుగపాడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||
342. వైద్యుక్తి పొడిలి పిచ్చయ్యగారు, పుర్రేల పోస్టు, తిరువూరు తా. కృ|| జి||
343. వైద్యుక్తి పిన్నిశెట్టి పుల్లయ్యగారు, పుర్రేలపోస్టు, తిరువూరు తా|| కృ|| జి||
344. వైద్యుక్తి కత్తి దేవసహాయంగారు, గానుగపాడుపోస్టు, తిరువూరు తా|| కృ|| జి||
345. వైద్యుక్తి ముడుంబి వరదాచార్యులుగారు, గంపలగూడెం పోస్టు, తిరువూరు తా|| కృ|| జి||
346. వైద్యుక్తి ముడుంబి రంగనాథస్వామిగారు, గంపల గూడెం పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||
347. వైద్యుక్తి కాటేపల్లి రాజమల్లుగారు, రాజవరం, పెంగొలనుపోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
348. వైద్యుక్తి మహమ్మద్ అల్లివర్రాఫ్ గారు, వినగడప పోస్టు, తిరువూరుతాలూకా, కృ|| జి||
349. వైద్యుక్తి చింతలపూడి ధర్మదాస్ గారు, రాజుపేట, తిరువూరు, కృ|| జి||
350. వైద్యుక్తి వేముల శీతారామలుగారు, చినకొమిరె, గంపలగూడెం పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||
351. వైద్యుక్తి పిల్లి వెంకటరత్నంగారు, చిట్టేల, శ్రీవిశేషం తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
352. వైద్యుక్తి బొల్లపల్లి నమ్మినరసరాజుగారు, కంభంపాడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||
353. వైద్యుక్తి పోలకంపల్లి మంగయ్యగారు, వినగడప పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||
354. వైద్యుక్తి షేక్ ముసేన్ సాహెబ్ గారు, వినగడప పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ|| జి||

355. వైద్యశ్రీ తాళ్ళూరి నాగభూషణంగారు, వినగడపపోస్తు తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణజిల్లా.
356. వైద్యశ్రీ జడుగు రాయయ్యగారు, గంపలగూడెంపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
357. వైద్యశ్రీ పిట్టా సుదర్శనంగారు, రోలుపడె పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
358. వైద్యశ్రీ ఓగిరాల పుద్దండుగారు, రామానగరం, పులేల పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
359. వైద్యశ్రీ నృసింహాద్రి శ్రీనివాసరావుగారు, పెద్దవరం, వాదిలాల పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
360. వైద్యశ్రీ మండలూజ వెంకటేశ్వర్లుగారు, చింతలపాడు, రోలుపడె పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
361. వైద్యశ్రీ కన్నెపోగు కృపానందంగారు, మునుకుళ్ళ, తిరువూరుపోస్తు మరియు తా. కృష్ణ జిల్లా.
362. వైద్యశ్రీ కతారు రాఘవులుగారు, గుల్లపూడి, అర్ల పాడు పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
363. వైద్యశ్రీ మండలూజ నరసింహాచార్యులుగారు, చింతల పాడు, రోలుపడె పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
364. వైద్యశ్రీ సామంతపూడి వెంకటనర్సయ్యగారు, తిరు వూరు, కృష్ణ జిల్లా.
365. వైద్యశ్రీ షేక్ అబ్బాస్‌లీ, కోడూరు, కంభంపాడు పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
366. వైద్యశ్రీ కల్లం పుల్లదాస్‌గారు, యర్రమాల, వాదిలాల పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
367. వైద్యశ్రీ సయ్యద్ వజీరుద్దీన్ ఖాదిర్‌గారు, చనుబండ పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
368. వైద్యశ్రీ సోమవరపు వీరాస్వామిగారు, నడింపేట, తిరు వూరు, కృష్ణజిల్లా.
369. వైద్యశ్రీ నృసింహాద్రి కాంతయ్యగారు, మిట్టగూడెం, కునికపాడుపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
370. వైద్యశ్రీ సామనూరి రామరాజుగారు, రాజపాలెం, పూటుకూరుపోస్తు, తిరువూరుతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
371. వైద్యశ్రీ కోటగిరి సీతారామస్వామిగారు, కొంఠూరు పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
372. కవిరాజ్ స్వామి యోగానంద సరస్వతిగారు, పెను గొలనుపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
373. వైద్యశ్రీ కతారు లక్ష్మీనారాయణగారు, భగవానుల పురం, కునికపాడుపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
374. వైద్యశ్రీ గజ్జల సీతాదాస్, బాన్లగడ్డ, పులేలపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
375. వైద్యశ్రీ నాగులూరి రత్నయ్యగారు, తిరువూరు, కృష్ణ జిల్లా.
376. వైద్యశ్రీ వేములకొండ రంగారావుగారు, తిరువూరు, కృష్ణజిల్లా.
377. వైద్యశ్రీ కొదమసింహ్యం కృష్ణమాచార్యులుగారు, తిరు వూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
378. వైద్యశ్రీ వాలె అబ్దుల్ రషీద్‌గారు, ఉటుకూరుపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
379. వైద్యశ్రీ నిమ్మనిపూడి తిరుపతయ్యగారు, రాజుపేట, తిరువూరు, కృష్ణ జిల్లా.
380. వైద్యశ్రీ మిర్యాల లింగంగారు, నెమలి పోస్తు, తిరు వూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
381. వైద్యశ్రీ తూమాటి వెంకటకృష్ణమాచార్యులుగారు, పెనుగొలను పోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
382. వైద్యశ్రీ పూటుకూరు కృష్ణారావుగారు, వాముకుంట, వాదిలాలపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
383. వైద్యశ్రీ సామంతపూడి నర్సయ్యగారు, పాతతిరువూరు తిరువూరు పోస్తు, మరియు తా. కృష్ణ జిల్లా.
384. వైద్యశ్రీ అంబటి వెంకట్రామయ్యగారు, రాజనరం, పెంగొలనుపోస్తు, తిరువూరుతాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
385. వైద్యశ్రీ దూబగుంట పానకాలురావుగారు, గంపల గూడెంపోస్తు, కృష్ణజిల్లా.
386. వైద్యశ్రీ చిత్రాల వీరయ్యగారు, గానుగపాడుపోస్తు, తిరువూరు తాలూకా, కృష్ణ జిల్లా.
387. వైద్యశ్రీ అమలాపురపు మృత్యుంజయుడుగారు, చిన్నం పేట పోస్తు, తిరువూరు తా. కృష్ణ జిల్లా.

388. వైద్యురీ మోదుగు రూచేనుగారు, కనుమూరు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
389. వైద్యురీ పూటుకూరు రాధాకృష్ణమూర్తిగారు, పూటుకూరు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
390. వైద్యురీ స్వర్గం లక్ష్మీపతిగారు, చిన్నంపేట పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
391. వైద్యురీ పడిందల వరబ్రహ్మచార్యులుగారు, బాన్లగడ్డ, పులేట పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
392. వైద్యురీ కోడె రంగారావుగారు, పెనుగొలను పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
393. వైద్యురీ షేక్ హిమాం సాహెబ్ గారు, టేకుపల్లి, గానుగపాడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
394. వైద్యురీ దేవయజ్ఞం నరసింహాచార్యులుగారు, గంపల గూడెం పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
395. వైద్యురీ పొదిలి కోటయ్యగారు, కంభంపాడు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
396. వైద్యురీ పొదిలి వెంటయ్యగారు, పులేట పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
397. వైద్యురీ పొదిలి కడరత్నగారు, కంభంపాడు పోస్టు, తిరువూరు తాలూకా, కృ. జి.
398. వైద్యురీ ప్రక్క రామలింగారావుగారు, గోవునాని పాలెం, మర్రివాడ పోస్టు, గన్నవరం తా. కృ. జి.
399. వైద్యురీ తేతపూడి అంజయ్యదాస్ గారు, గన్నవరం, కృష్ణాజిల్లా.
400. వైద్యురీ యింటూరి రాఘవయ్యగారు, దస్తంబాదా, విందూరు, కృష్ణాజిల్లా.
401. వైద్యురీ సింహాద్రి లక్ష్మయ్యగారు, రాజేంద్రవగ్, గుడివాడ, కృ. జి.
402. వైద్యురీ గొరిపర్తి బ్రహ్మవందరాజుగారు, 12వ వార్డు, గుడివాడ, కృ. జి.
403. వైద్యురీ గొరిపర్తి పాపరాజుగారు, 12వ వార్డు, గుడివాడ, కృ. జి.
404. వైద్యురీ బాగు శ్రీరాములుగారు, గాంధీపార్కు వద్ద, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.
405. వైద్యురీ పెద్దింటి రామమూర్తిగారు, వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం బ్రాంచి గుడివాడ, కృ. జి.
406. వైద్యురీ అల్లంరాజు వెంకటసీతారామ గాంధీగారు, పార్కు వద్ద, గుడివాడ, కృ. జి.
407. వైద్యురీ పింగళి పరశురామయ్యగారు, శ్రీకాళశంపోస్టు విదితాలూకా, కృ. జి.
408. వైద్యురీ నిజాపట్నం సుబ్బారావుగారు, చిరివోలు తంక పోస్టు, విదితాలూకా, కృ. జి.
409. వైద్యురీ భోనం వెంకటనాథరారావుగారు, పొట్టిపాడు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా, కృ. జి.
410. వైద్యురీ వీరమాచనేని రామకోటయ్యగారు, కనుమూరు పోస్టు, గుడివాడ తాలూకా, కృ. జి.
411. వైద్యురీ పొత్తూరు వెంకటేశ్వరారావుగారు, కైకలూరు, కృష్ణాజిల్లా.
412. వైద్యురీ వేంపాటి సత్యన్నారాయణమూర్తిగారు, అరు తెగలపాడు, వరహాపట్నం పోస్టు, కలలుకలూరు తా. కృష్ణాజిల్లా.
413. వైద్యురీ క్రొద్దిడి సత్యన్నారాయణగారు, రిలైబు కాంపౌండర్, కైకలూరు, కృ. జి.
414. వైద్యురీ తాడేపల్లి శుబ్రహ్మణ్యంగారు, అవనిగడ్డ పోస్టు విదితాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
415. వైద్యురీ పరాశరం చినవీరరాఘవాచార్యులుగారు, అయినంపూడి, భట్లపెనుమర్ర పోస్టు, విదితాలూకా, కృ. జి.
416. వైద్యురీ దాశ్యం వెంకటరత్నం మారిగారు, అవనిగడ్డ పోస్టు, విదితాలూకా, కృ. జి.
417. వైద్యురీ స్వర్ణరామ పున్నయ్యగారు, కొక్కిలిగడ్డ పోస్టు విదితాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
418. వైద్యురీ శుంటసాల వెంకటసుబ్బారావుగారు, వెంకటేశ్వర క్లినిక్, వేకనురు పోస్టు, విదితాలూకా, కృ. జి.
419. వైద్యురీ గాలిపర్తి చినవెంకయ్యగారు, మంగళాపురి పోస్టు, విదితాలూకా, కృ. జి.

420. వైద్యుక్తి పుల్లెటికుర్తి కామరాజుగారు, నాగాయిలంక పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
421. వైద్యుక్తి పోలన వెంకటకృష్ణమూర్తిగారు, నాగాయిలంక పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
422. వైద్యుక్తి తాడేపల్లి దుర్గానాగేశ్వరరావుగారు, ఆవని గడ్డ పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
423. వైద్యుక్తి వీవి భావనారాయణాచార్యులుగారు, బార్లపూడి, కూచిపూడి పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
424. వైద్యుక్తి లంక వీరభద్రరావుగారు, బార్లపూడి, కూచిపూడి పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.
425. వైద్యుక్తి ముద్ద కుటుంబరావుగారు, పెదకల్లేపల్లి పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
426. వైద్యుక్తి గొర్రెపాటి వెంకటనర్సయ్యగారు, పెదకల్లేపల్లి పోస్టు, వయా చల్లపల్లి, దివి తాలూకా.
427. వైద్యుక్తి చంద్రగిరి కోటేశ్వరరావుగారు, యద్దనపూడి, మొవ్వ పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
428. వైద్యుక్తి బాలగోపాల రామభాస్కరరాజుగారు, కోడూరు పోస్టు, దివి తాలూకా.
429. వైద్యుక్తి అరిసే వెంకటేశ్వరుగారు, పెదకల్లేపల్లి పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
430. వైద్యుక్తి కోట కామయ్యగారు, పిట్లలంక పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
431. వైద్యుక్తి కోటరాజు వెంకటసుబ్బారావుగారు, ఆవని గడ్డ పోస్టు, దివి తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
432. వైద్యుక్తి యద్దనపూడి నగరాజారావుగారు, కోడూరు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.
433. వైద్యుక్తి సాదిక్ ఆలీగారు, రాజుపేట, బందరు.
434. వైద్యుక్తి యనమదల తాతయ్యగారు, పెడన పోస్టు, కృష్ణా జిల్లా.
435. వైద్యుక్తి రాజా వాసిరెడ్డి జగన్నాథబాబు బహదూర్ మున్నే సుల్తాన్ గారు, రామానాయుడుపేట, బందరు.
436. వైద్యుక్తి రాజా వాసిరెడ్డి వెంకటాద్రినాయుడు బహదూర్ మున్నే సుల్తాన్ గారు, రామానాయుడుపేట, బందరు.
437. వైద్యుక్తి వడ్లమూడి రాధాకృష్ణమూర్తిగారు, మల్లవోలు పోస్టు, బందరు తాలూకా.
438. వైద్యుక్తి క్రిపతి సుబ్బారావుగారు, రవణక్కపేట పోస్టు, నూజివీడు తాలూకా.
439. వైద్యుక్తి సైద్ పీరాఅహ్మద్ గారు, వేలేరు పోస్టు, నూజివీడు తాలూకా.
440. వైద్యుక్తి బత్తుల సులేమాన్ గారు, నూజివీడు.
441. వైద్యుక్తి ఖులీపాళ గోపాలంగారు, వేలేరు పోస్టు, నూజివీడు తాలూకా.
442. వైద్యుక్తి రొంపివర్ర మురళీనాథ్ గారు, కృష్ణవరం, మల్లవోలు పోస్టు, వయా తేలపల్లి, నూజివీడు తాలూకా.
443. వైద్యుక్తి అద్దేపల్లి వెంకటఅప్పలాచార్యులుగారు, కృష్ణా పురం పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
444. వైద్యుక్తి వేదాంతం రంగచార్యులుగారు, పివేళ్ళేశ్వర పురం పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.
445. వైద్యుక్తి మునగాల వెంకటేశ్వరరావుగారు, పెరికివీడు పంతుని, కానుమోలు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
446. వైద్యుక్తి మునగాల రామయ్యగారు, పెరికివీడు పంతుని, కానుమోలు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
447. వైద్యుక్తి అరిగల నరసింహారావుగారు, పెరికివీడు, కానుమోలు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
448. వైద్యుక్తి బొల్లాపల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారు, పెడవోగి రాల పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
449. వైద్యుక్తి ఉస్తాద్ అంజయ్యగారు, దావులూరు, ప్రొద్దుటూరు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
450. వైద్యుక్తి కొండపాటూరు మస్తాన్ రావుగారు, సున్న పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
451. వైద్యుక్తి చేతపూడి భక్తవల్సలంగారు, గుడిమిందపల్లిలాక్ష్మీ మేడూరు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
452. వైద్యుక్తి బండారు సోమశేఖరరావుగారు, బోళ్ళపాడు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.

453. వైద్యక్రి హకిం మహమ్మద్ యూనస్ బేగ్ గారు, పుయ్యూరుపోస్టు, కృ|| జి||
454. వైద్యక్రి మార్వీ హకిం మహమ్మద్ యిబ్రహీం సాహెబ్ గారు, పుయ్యూరు పోస్టు, గన్నవరం తా||
455. వైద్యక్రి చావలి విశ్వేశ్వరరావుగారు, తరిగొప్పల పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
456. వైద్యక్రి కేదాంతం వెంకటచలకతిరావుగారు, కపిలేశ్వరపురం పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా,
457. వైద్యక్రి నిమ్మగడ్డ ఆంతోనమ్మగారు, బాడవపేట, విజయవాడ-2, కృ|| జి||
458. వైద్యక్రి నిట్టకవి శేషచార్యులుగారు, ముటూడ పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
459. వైద్యక్రి ముళ్ళపూడి వెంకటసూర్యనారాయణగారు, కపిలేశ్వరం పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
460. వైద్యక్రి నారాయణం తిరుమలవెంకటప్పలచార్యులు గారు, పమిడిగుళ్ళపాలెం, వీరంకిలాకుపో, గన్నవరం తా||
461. వైద్యక్రి ఈడే లక్ష్మయ్యగారు, వీరంకిలాకుపోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
462. వైద్యక్రి తంగిరాల వెంకటేశ్వరరావుగారు, మధురా పురం, మేడూరు పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
463. వైద్యక్రి అలికేటి పెదవెంకటసుబ్బయ్యగారు, మాని కొండ పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
464. వైద్యక్రి తంగిళ్ళపూడి బసవయ్యగారు, కృష్ణాపురం పోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
465. వైద్యక్రి ప్రక్క వెంకటేశ్వరరావుగారు, లంకవల్లిపోస్టు గన్నవరం తాలూకా.
466. వైద్యక్రి మొగల్ దావత్ బేగ్ గారు, జావాటిగూడెం బుద్ధవరంపోస్టు, గన్నవరం తాలూకా.
467. వైద్యక్రి మంగళగిరి వలమదాస్ గారు, కురుమద్దాలిపోస్టు గుడివాడ తాలూకా,
468. వైద్యక్రి గుడ్లపల్లేటి రంగారావుగారు, గుడ్లపల్లేరుపోస్టు గుడివాడ తాలూకా.
469. వైద్యక్రి రాయలసింహాచలంగారు, గుడివాడ.
470. వైద్యక్రి దాసం వెంకటేశ్వరరావుగారు, చినలింగాల, పెదలింగాలపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
471. వైద్యక్రి మంగళగిరి దాశరథిగారు, అడ్డాడపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
472. వైద్యక్రి మంగళగిరి చంచుదాసుగారు, అడ్డాడపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
473. వైద్యక్రి తామ్మూరి బాన్ ఆర్ బహామ్మ గారు, ఇస్లాంపేట విజయవాడ-1.
474. వైద్యక్రి యాలం వెంకటరావుగారు, మేవల్లిపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
475. వైద్యక్రి మంగళగిరి రామదాస్ గారు, అడ్డాడపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
476. వైద్యక్రి బంగారు సోమనాథాచార్యులుగారు, కను మూరుపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
477. వైద్యక్రి లంక సత్యన్నారాయణమూర్తిగారు, పెద శివాలయంవద్ద, గుడివాడ.
478. వైద్యక్రి రొంపివల్ల బట్టర్ దేశికాచార్యులుగారు, విన్న కోటపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
479. వైద్యక్రి బోనం వీరయ్యగారు, జనార్ధనపురంపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
480. వైద్యక్రి వేండ్రపు రామయ్యనాయుడుగారు, తిలక్ కోడ్, గుడివాడ.
481. వైద్యక్రి గొరిపర్తి గరుడాచలంగారు, గుడివాడ,
482. వైద్యక్రి జొన్నల హనుమంతరావుగారు, గుడివాడ.
483. వైద్యక్రి చదలవాడ శివశంకరరావుగారు, పాముల పాడు, దారసపాడుపోస్టు, గుడివాడ తాలూకా.
484. వైద్యక్రి రాయల శంభులింగంగారు, కురవివ్యాళ్రం వీధి, గుడివాడ.
485. వైద్యక్రి గొరిపర్తి బసవకృష్ణిగారు, బసవరాజ వైద్య కాల, గుడివాడ.
486. వైద్యక్రి పరుమారి రామానుజంగారు, వెంకటాపురం, శనుకండపోస్టు, కృ|| జి||

487. వైద్యశ్రీ వస్త్రోజ వెంకటరావుగారు, రాజాపేట, బండరు, యింటి నెంబర్ 4/98.
488. వైద్యశ్రీ చాలిపర్తి వెంకటస్వామిగారు, చాలిపర్తి పోస్టు, సివి తాలూకా.
489. వైద్యశ్రీ చాలిపర్తి నాగేశ్వరరావుగారు, చాలిపర్తి పోస్టు, సివి తాలూకా.
490. వైద్యశ్రీ తాళ్ళూరు శీతారామవాన్ గారు, ఘంటసాల పోస్టు, సివి తాలూకా.
491. వైద్యశ్రీ మొవ్వ సత్యన్నారాయణగారు, చిట్టూరు, వక్కలగడ్డ పోస్టు, సివి తాలూకా.
492. వైద్యశ్రీ చావలి రాఘవరావుగారు, చినకళ్ళేపల్లి పో. సివి తాలూకా.
493. వైద్యశ్రీ మర్రివాడ కాజరెడ్డిగారు, కాజ పోస్టు, సివి తాలూకా.
494. వైద్యశ్రీ గుడిపాల నూర్యనారాయణరావుగారు, గుడివాడ.
495. ఆయుర్వేద వైద్యవిద్వాన్ కంభంమెట్టు విష్ణువర్ధన రావుగారు, ఎడిటర్ ఆయుర్వేద, విజయవాడ-2.
496. ఆయుర్వేదాచార్య ముక్కామల వెంకటశాస్త్రిగారు, బకింగ్ హౌస్ పేట పోస్టు, విజయవాడ-2.
497. వైద్యశ్రీ అనుపండి సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, శ్రీ రామ మోహన ఆయుర్వేద వైద్యశాల, విజయవాడ-2.
498. డా. వై. నూర్యనారాయణరావుగారు, యల్.వి.యం. బ్రాహ్మణపేటి, విజయవాడ-1.
499. డా. శిశు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
500. వైద్యశ్రీ వేటూరు శంకరశాస్త్రిగారు, ఎడిటర్ శ్రీ ధన్వంతరి, ముత్తూరు.
501. డా. నోరి వెంకటేశ్వరశాస్త్రి, L. I. M. ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద శిక్షాశాల, విజయవాడ-1.
502. డా. నంబూరి హనుమంతరావుగారు, యల్. వి. యం. మామూళ్లపేట, విజయవాడ-2.
503. డా. నుదురుపాటి రామశాస్త్రిగారు, గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
504. కవిరాజ ఉరిటి నూర్యనారాయణమోహన్, ఎడిటర్ కవిరాజ పత్రిక, విజయవాడ-2.
505. వైద్యశ్రీ కొట విఠ్ఠానందశాస్త్రిగారు, ఎ. వి. ఎ. సి. గాంధీనగరం, విజయవాడ-2.
506. వైద్యశ్రీ శ్రుకాశచంద్ర శతపథి, గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2.
507. వైద్యశ్రీ వై. ఆర్. కె. శర్మగారు, ఎ. వి. ఎ. సి. గోపాలరెడ్డికోడ్డు, విజయవాడ-2.
508. వైద్యశ్రీ పిళ్ళా వెంకటరమణయ్య పాళ్ళుడుగారు, ఎ. వి. ఎ. సి. కొత్తపేట, విజయవాడ-1.
509. వైద్యశ్రీ యం. వెంకయ్యగారు, విజయవాడ-1.

అ మృ త క ల్ప

అపూర్వమైన ఆయుర్వేద ఔషధం. నేటి ఆహార విహారములలో కలుగుతున్న దోషములన్నింటిని నివారించగల మూలికల రసాయనముతో తయారుకాబడినది. ఆయుర్వేద వైద్యం ఆయుర్భాగ్యములకు ఉనికిపట్టన్న ఆరివాస్త్రవికర ఋజువు చేయదగిన అమృత కల్పము.

½ పాను, 1 పాను, 2 పానుల ప్యాకింగులలో దొ ర కు ను.

అన్ని వివరములకు :

శ్రీ యా క ల్ప ఔ ష ధ శా ల,

గాంధీనగరం :: విజయవాడ-2.

వైద్యశ్రీ కవిరాజు కె. బసవలింగయ్యగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
మాచర్ల, గుంటూరుజిల్లా.

వీరు పల్నాడు సీమలో పురుషులు ఆయుర్వేద విద్యనైద్యులు. మూలికా పరిశోధనలో నిపుణులు. సర్వ ప్రకారానికి ఆయుర్వేదాన్ని కలిగించాలనే ఆశయంతో పల్నాడు తాలూకా ఆయుర్వేద మండలి కార్యదర్శిగా పని చేయుచున్న పురుషులు.

డాక్టరు. శివయ్యగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
మాచర్ల, గుంటూరుజిల్లా.

వీరు పల్నాడు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి అధ్యక్షులు. వేర్పరిశీలనలతో అధిక ప్రజల ఆదరాభిమానములు పొందుతూ వైద్యసహాయములేని ప్రాంతములలో ప్రశిక్షాతిగల చికిత్సా వైపులము కలిగియున్న చివగ్గురులు.

వైద్యశ్రీ యం. రామిరెడ్డిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
గణిగెర, అనంతపురంజిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందుగల భక్తివిశ్వాసములతో శ్రద్ధతో ఖండించి వైద్యసహాయములేని పేద ప్రజానీకానికి నిరంతర ఉచిత వైద్యము చేయుచు, వైద్యానుభవము గడించిన ఆయుర్వేద భక్తులు వీరు ఎట్టి దీర్ఘవ్యాధులైనా నివారించుటలో సిద్ధహస్తులు.

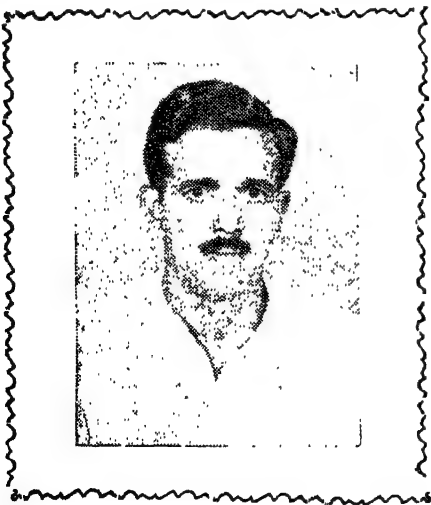
స వాయి రో గా లు

సవాయి దోషములచే శరీరమంతటా మచ్చలు పడుట, నలుపుచేరుట, చంకలు, గజ్జలు నల్లబడి దురద గల్గుట, ఇత్యాది నివారణకు "అమృతకల్ప" విశిష్టమైనది.

వైద్యశ్రీ రేగులవలస నరసింహరావుగారు
తిమ్మయిపాలెం, ఎ గోకవరం పోస్టు, పల్లి జిల్లా.

వీరు పల్లెలలో వైద్యసహాయములేక నిరంతర రోగార్తులను
గమనించుచు, వైద్యవిద్యాభ్యాస మొనరించుకొన్న ఉపా
ధ్యాయులు. అమృతి హస్తము. సులభ చికిత్సా విధానము
ప్రజలలో మంచి గోరవము సంపాదించి పెట్టినది.

వైద్యశ్రీ కవిరాజు కోలాహలం రంగరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కోదాడు, నల్లగొండ జిల్లా.

ఆయుర్వేద వైద్యమునందు చక్కని అనుభవము గలవారు.
రోగ నివారణకు వుపకరించు ప్రతి ఔషధమును గారించు
టయే ధర్మమని విశ్వసించు వ్యక్తిత్వము గలవారు. చికిత్స
లలో శేర్పూరితనము, రోగనిర్ణయములో సమృద్ధి, ఆతిస్వల్ప
వ్యయముతో రోగనివారణ చేయుగల సమర్థులు.

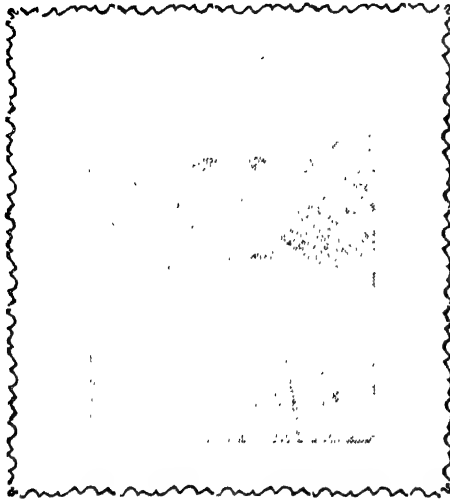

వైద్యశ్రీ కవిరాజు వి. రామచంద్రబాబుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కంబదూరు, ఆనంతపురం జిల్లా.

వీరు పిన్న వయస్కులైనను వంశపారంపర్య వచ్చుచున్న
వైద్యపద్ధతుల ననుసరించి అనుభవముతో, శేర్పూరితనముతో,
ప్రజారంజకముగా చికిత్సలు జరుపుచున్నారు. వీరు కొన్ని
ప్రత్యేక చికిత్సలలో వ చి నైపుణ్యము సంపాదించినవారు.

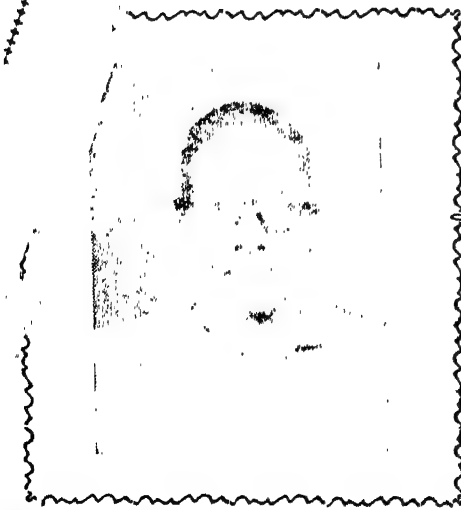
ప్రతి ఇంటా అమృతకల్ప

“అమృతకల్ప” ప్రతిఇంటా ఆరాధింపబడాలని
అంటున్నాము ఆ నిజాన్ని తెలుసుకొనుటకొక్క
సీసా వాడండి. ఎందుకవసరమో !

వైద్యశ్రీ యాదాటి నరసింహశర్మగారు
కర్నూలు, కడపల్లి ఆయుర్వేద మండలి
సభ్యులు - కడపజిల్లా.

కుటుంబ వైద్యులు, విద్యదైవ్యులు. వైద్యము
ప్రబాక్షమాన్ని కాంక్షించి చికిత్సా
స్పనారు. ఆయుర్వేదం వీరి అభిమాన

శ్రీమాన్ వేదాంతం రాఘవాచార్యులవారు

విశోధిక్యకునామ సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ దశమి,
బుధవారిం శ్రవాణా నక్షత్రమందు ఖమ్మంజిల్లా, మధిర
తాలూకా, మామనూరు గ్రామమందు శ్రీమాన్ వేదాంతం

యోగానంద సరిసింహ బట్టాచార్యులవారి గర్భవాసులు -
వీరు చిన్నతనమందునుండి ఆశువంశిక ఆయుర్వేద వైద్యమునే
చేయుచుండిరి. వీరు వరగిరి నామ పెంకటాచార్యులవారి
వద్ద, తెనాలి కృష్ణంగారాజగారివద్ద ఆయుర్వేద వైద్యశిక్షను
పొందినారు. బొంబాయి ప్రభుత్వ ఆయుర్వేద బోర్డులో
రజిష్టరు పొందినారు. శిశువులం గ్రామములో (మువగాల
పేట) ఔషధములు తయారు చేయుచు, వీడలకు వృద్ధి
వైద్యము చేయుచుండినారు. వీరు దేశసేవా తత్పరులు.

వైద్యశ్రీ ముక్తేశ్వర సుబ్బరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కొమ్మలూరు, వల్లూరుపొట్టు, కడప తాలూకా.

వంశపారంపర్యా వచ్చుచున్న ఆయుర్వేదవైద్య ప్రము
ఖులు, శ్రీ రాజాగారు సిద్ధహస్తులు. ప్రబాభిమానం సంపా
దించిన చికిత్సా నిపుణులు.

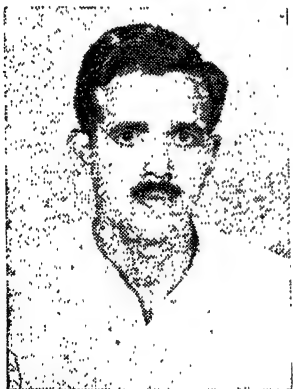
రోగానంతరం

ఏ రోగబాధపడి స్థిమితమునకు వచ్చినతరువాత
నైనా "అమృతకల్ప" సేవింపజేయుండి. మంచి
సరముల సాష్టవము కల్గించి, వ్రతాహం, పొందిం
చును.

వైద్యశ్రీ రేగులవలస నరసింహరావుగారు
తిమ్మయిపాలెం, ఎ గోవరం పోస్టు, పి గో జిల్లా.

వీరు పల్లెలలో వైద్యసహాయములేక నిరంతర రోగాదులను
గమనించుచు, వైద్యవిద్యాభ్యాస మొనరించుకొన్న ఉపా
ధ్యాయులు. అమృతి హస్తము. సులభ చికిత్స విధానము
ప్రజలలో మంచి గౌరవము సంపాదించి పెట్టినది.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ కోలాహలం రంగరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కోదాడు, నల్లగొండ జిల్లా.

ఆయుర్వేద వైద్యమునందు చక్కని అనుభవము గలవారు.
రోగ నివారణకు వుపకరించు ప్రతి ఔషధమును గారించు
టయే ధర్మమని విశ్వసించు వ్యక్తిత్వము గలవారు. చికిత్స
అలో శేర్పాటితనము, రోగనిర్ణయములో సమర్థత, ఆతిస్వల్ప
వ్యయముతో రోగనివారణ చేయుగల సమర్థులు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ వి. రామచంద్రబాబుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కంబదూరు, ఆనంతపురం జిల్లా.

వీరు పిన్న వయస్కులైనను వంశపారంపర్యా వచ్చుచున్న
వైద్యపద్ధతుల ననుసరించి అనుభవముతో, శేర్పాటితనముతో,
ప్రజారంజకముగా చికిత్సలు జరుపుచున్నారు. వీరు కొన్ని
ప్రత్యేక చికిత్సలలో న చి నైపుణ్యము సంపాదించినవారు.

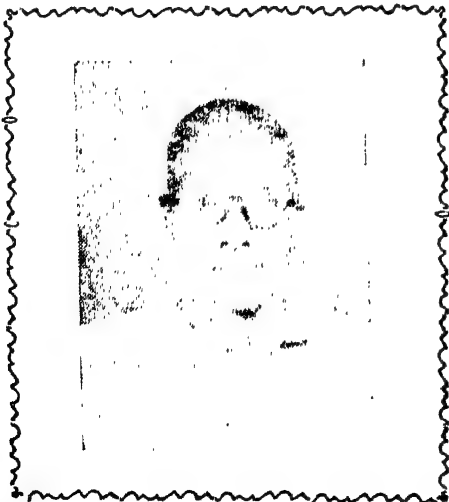
ప్రతి ఇంటా అమృతకల్ప

“అమృతకల్ప” ప్రతిఇంటా ఆరాధింపబడాలని
అంటున్నాము ఆ నిజాన్ని తెలుసుకొనుటకొక్క
సీసా వాడండి. ఎందుకవసరమే !

వైద్యశ్రీ యాదాటి నరసింహశర్మగారు
ఉపాధ్యక్షులు, కడపజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి
బడ్డెలు - కడపజిల్లా.

శ్రీ శర్మగారు పండితులు, విద్యద్వైద్యులు. వైద్యము
వృత్తిగా పాటించక ప్రజాక్షేమాన్ని కాంక్షించి చికిత్సా
పద్ధతులు అలక్ష్యమొనర్చినారు. ఆయుర్వేదం వీరి అభిమాన
విద్య.

శ్రీమూన్ వేదాంతం రాఘవాచార్యులవారు

విరోధికృతులను సంవత్సర భౌద్రవద శుద్ధ దశమి,
బుధవారిం శ్రవణా నక్షత్రమందు ఖమ్మంజిల్లా, మధిర
తాలూకా, మామనూరు గ్రామమందు శ్రీమూన్ వేదాంతం

యోగానంద సరిసింహ శర్మచార్యులవారి గర్భవాసులు -
వీరు చిన్నతనమునుండి ఆమంశిక ఆయుర్వేద వైద్యమునే
చేయుచుండిరి. వీరు సరిగిరి నాడు పెంకటాచార్యులవారి
వద్ద, తనాలి కృష్ణంరాజుగారివద్ద ఆయుర్వేద వైద్యశిక్షణ
పొందినారు. బొంబాయి ప్రభుత్వ ఆయుర్వేద బోర్డులో
రిజిస్టరు పొందినారు. శిశువులం గ్రామములో (మునగాల
స్టేటు) ఔషధములు తయారు చేయుచు, వీడలకు వుచిత
వైద్యము చేయుచుండెనారు. వీరు దేశసేనా తత్పరులు.

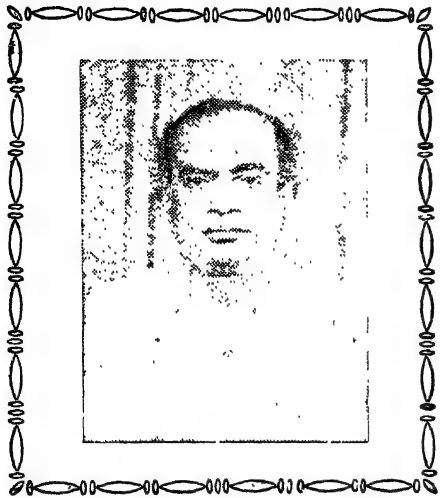

వైద్యశ్రీ ముక్తేశ్వర సుబ్బరాజుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
కొమ్మలూరు, వల్లూరుపోట్ల, కడప తాలూకా.

వంశపారంపర్యా వచ్చుచున్న ఆయుర్వేదవైద్య పురు
షులు, శ్రీ రాజుగారు సిద్ధహస్తలు. ప్రజాభిమానం సంపా
దించిన చికిత్సా నిపుణులు.

రోగానంతరం

ఏ రోగబాధపడి స్థిమితమునకు వచ్చినతరువాత
నైనా "అమృతకల్ప" సేవింపజేయుండి. మంచి
సరముల సాష్టవము కల్గించి, వ్రతాహం, పొందిం
చును.

వైద్యశ్రీ అవధానం వెంకటసుబ్బయ్యగారు
విద్యవైద్యులు
కలసపాడు, బద్వేలు తాలూకా, కడపజిల్లా.

శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యగారు కడపజిల్లా ఆయుర్వేద వైద్యులందరి ఆధ్యక్షులు. గొప్ప విశ్రాంతి. విద్యవైద్యులు. ఎలాంటి రోగులైనా తన ఆవరణలో వుంచి చికిత్సజరిపి ఆరోగ్యమును ప్రసాదించుచున్నారు. భోజనము వసతియు వుచితముగానే ప్రసాదించుచున్న దయా స్వరూపుడు. వీరి చికిత్సా పద్ధతిని, ప్రజాభిమానము, ఆయుర్వేద శాస్త్ర విశిష్టత వీరిలో లీనమై యున్నది. ఫలాపేక్షలేని ఆత్మైక్య అక్షణము శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యగారి స్వంత ఆస్తి.

వైద్యశ్రీ యం. ఓబుళపతిగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
ప్రొద్దుటూరు, కడపజిల్లా.

శ్రీ ఓబుళపతిగారు ఆయుర్వేద చికిత్సలలో పెద్దలనేవలె పెంపొందించుకొన్నారు. ఆయుర్వేద ప్రచారిణుడు, సంఘాభిమానము ప్రకంపింపకగి యున్నది. వీరి మాన్యవాసి ప్రజారంజకమైనది.

వైద్యశ్రీ యస్. నన్నేసాహెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పీలేరు, చిత్తూరుజిల్లా.

వీరు వైద్యశ్రీ ఆయుర్వేద భూషణ అత్తార్ ఖాళి సాహెబుగారివద్ద, ఆయుర్వేదశిక్షణపొందినవారు. శాస్త్రీయ జ్ఞానముతోపాటు అనుభవమును సంపాదించి వంశపారంపర్యావచ్చుచున్న వారి వైద్యకుటుంబమునకు గొప్ప ఖ్యాతి కల్పించుచున్నారు.

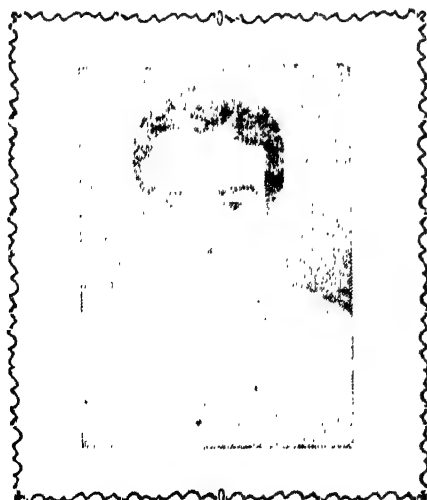
వీర్యదోషములను పోగొట్టును

“అమృతకల్ప” తేనెబూరించు మధుర రసాయనము. సమస్త వీర్యదోషములను పోగొట్టును.

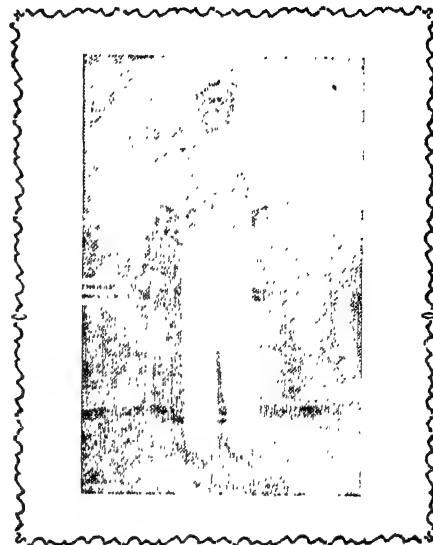
వైద్యశ్రీ పి. ఆంజనేయగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
శ్రీరంగనాథుని స్వామి కోటలపల్లి,
జగ్గయ్యపేట, కృష్ణా జిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద శిక్షణపొంది అనుభవముతో ఆయుర్వేద చికిత్సా పద్ధతులను నడుపుచున్నారు. ప్రవాసీకపు ఆర్థికస్థితి ననుసరించి సులభప్రాయమైన చికిత్సలు పనికిలనా దృష్టితో చేయుచున్న సమర్థులు.

వైద్యశ్రీ పల్లవర్లు శేషగిరిశర్మగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పేకి, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద విజ్ఞానవంతులై, చికిత్సా పద్ధతులు అనుభవనీయులై శిక్షణతో ఆభివృద్ధి పొందించుకొన్నవారు. వంశపరంపరా ఆయుర్వేద వైద్యులు. వీరి కటుంబ పెద్దలు చికిత్సాపద్ధతులలో పేరెన్నిక గన్నవారు, సమర్థులు.

వైద్యశ్రీ కె. మదార్ సాహెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

సుంకేసుల, పెద్దఅరవీడు పోస్టు, మాగ్గాపురం తాలూకా,
కర్నూలు జిల్లా.

శ్రీ మదార్ సాహెబ్ మంచి ఉత్సాహి. రోగులకు తమ ఉత్సాహాన్ని లభింపజేసి రోగాన్ని మరపింప చేయగలరు. చికిత్సా పరిజ్ఞానములో ప్రపుణ్యము సంపాదించిన వారు. సమర్థులు.

అ సూ య

అధిక ధరల మందులన్నీ “అమృతకల్ప”ను చూచి అనూయపడతాయి. “అమృతకల్ప” ప్రజారంజక మైనది.

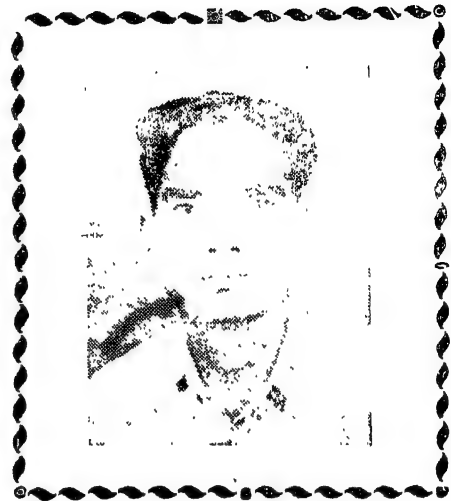
వైద్యశ్రీ మద్దూరి చలపతిరావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
మద్యం, విజయవాడ తాలూక.

శ్రీ చలపతిరావుగారు గ్రామప్రజల వైద్యావసరములు
గుర్తించి సులభోపాయమైన చికిత్సా పద్ధతుల ననుసరించి
మంచి వేరు సంపాదించు కొనుచున్నారు. మూలికా వైద్య
ములో గణ్యత గలవారు.

సాహిత్యశ్రీ
వైద్యశ్రీ అరిసే వెంకటేశ్వర్లుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
పెద్దకళ్యాపల్లి, వివితాలూక, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ వెంకటేశ్వర్లుగారు మంచి రచయిత 'సాహిత్యశ్రీ'
నామాంకితులు. వీరు ఆయుర్వేద శిక్షణయు పొందినవారు
నిద్రాహస్తులు. వీరికిగల ప్రజాభిమానము ప్రశంసనీయమైనది.
ఎట్టి దీర్ఘ రోగములనైనా సులభోపాయంగా నివారించెదరు.

వైద్యశ్రీ చివలూరి కృష్ణసూచార్యులుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
పెంక శింగవరంపాడు, ఖమ్మంజిల్లా.

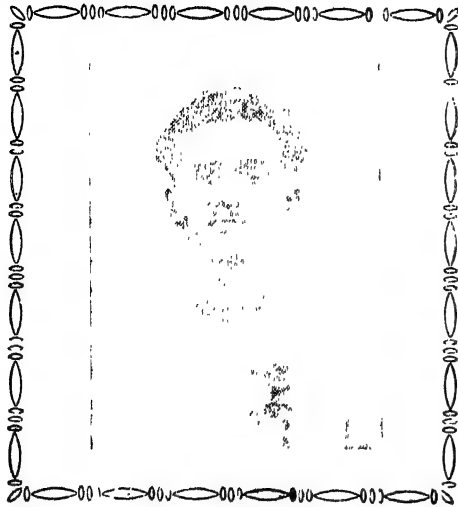
శ్రీ ఆచార్యులుగారు పరిశోధనాసృష్టితో రోగనివారణ
చేయుచుందురు. మంచి సునిశితప్రజ్ఞ గలవారు. వంశపరం
పరా వచ్చుచున్న ఆయుర్వేద వైద్యం - అనుభవములో
చేర్చినిక గన్నది.

క ప హ రి

అహారముతోపాటే "అమృతకల్ప" వాడ
దగినది. వాత, పైత్య, శ్లేష్మదులను ఘాయలో
నుంచదగినది. గొప్ప కఫహరి.

ఆ క లి క లి గి యు ను

మందాగ్ని పోగొట్టి జీతతాగ్ని పొందించును.

వైద్యశ్రీ యస్. దిల్లర్ సాహెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పీఠేరు, చిత్తూరు జిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద వికారద శ్రీ జనాభా హెల్త్ అబ్జర్వేషన్ థాడరు సాహెబుగారి వ్యవస్థ పుత్రులు. వంశపరంపరగా వచ్చుచున్న వైద్యవృత్తికి వారి తండ్రిగారివద్దనే శిక్షణపొంది శాస్త్రవిజ్ఞానము, ఆహారవిషము సంపాదించుకొన్నారు. వీరి కుటుంబమునకు వైద్యవిద్యార్థి గలదు. దాని రక్షణకు శ్రీ దిల్లర్ సాహెబ్ చక్కని శ్రమశిక్షణతో మెలగి, ప్రతిష్టను సంరక్షించు కొనుచున్నారు.

కవిరాజ స్వామి హంసానంద సరస్వతిగారు,
స్వస్తిఆశ్రమము, బనగానపల్లె, కర్నూలు జిల్లా.

వీరి ఆశ్రమములో ఆయుర్వేద ఔషధముల తయారీకాళి, మూలికల పెంపుదల, ఉచిత చికిత్సా పద్ధతులు నిర్వహించుచున్నారు. ఆంధ్రలో ఇట్టి సంస్థ చేరకటి లేదని చెప్పవచ్చును.

వైద్యరాజ శ్రీ వల్లాది భైరవస్వామిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు
పల్లంపోడు, ఆమలాపురం తాలూకా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

వీరు వంశపారంపర్యా ఆయుర్వేద వైద్యవృత్తిలోనున్న వారు. చికిత్సా పద్ధతులు ప్రజల కిందుబాటులో పెట్టి గౌరవప్రతిష్టలు సంపాదించుకొంటూ వున్న ప్రముఖవైద్యులు

గ ర్చి ణి

గర్భవతులకు మంచి పుత్రాహము కల్పించి
సుఖప్రసవము చేయించగలదు "అమృతకల్ప"

శ్రీ వి. గురవయ్య శర్మ గారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్,
కాకిపాళం, కాణిపాళం రోడ్డు, చిత్తూరు జిల్లా.

శ్రీ వి. గురవయ్య శర్మ జీవితమును సార్వజనీనమైన ఆయుర్వేద ధర్మ సంగ్రహం అను వాక్యానుసరించి వంశపారంపర్యముగా ఆచరణలోనున్న శాస్త్రసాధనం పూర్వం ఆశ్రయించిన విద్య తంబును ఆయుర్వేదానుభవమును ఆధారపరచుకొని నిధానే మాధవం ప్రోక్షం బను ప్రోవ ననుసరించి మా పెద్దలచే నుపదేశించబడిన భేషజ సేవ చే ననశ్యం తి సకాలాన్ రోగాన్ సత్వం సత్వం వధాన్యహం బను సంకల్పముతో తపోప కారార్థ మిదం శరీరమును లోకోక్తి నినుసరించి శ్రేష్ఠపదా నీకమునకు ఉచితవైద్య చికిత్సల గావించు ఆయుర్వేద కేసరి.

డాక్టర్ యన్. వి. సైమన్ గారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్,
న్యూలాండ్స్ రోడ్డు, మద్రాసు-12.

వీరు ప్రజారంజకమైన వైద్యవిధులు నేర్పినవారు. భారత దేశ వైద్య విధానమును విదేశములలో చాటిచెప్పిన ప్రము ఖులు, వీరు అనేక పర్యాయములు ప్రపంచ పర్యటన చేసి వచ్చినవారు. ఆయుర్వేదముపై ఎంతో అభిమానముకలిగి, మూలికలలో విశిష్టత పరిశీలించు చున్నారు.

వైద్యశ్రీ కొడిగి వీరభద్రరావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్,
జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

వీరు ఆతివృత్తానువంతులుగా బడులైన రోగములను మలభ మొనరించి, నవ్వించి, అతిసునాయాశముగా నివారిస్తారు. రోగానికి మానిపడదో అనేకుండని వాదిస్తారు. పృజలు రోగిని రోగనివారణమేగాని వైద్యుల విధులు చూసి తృప్తి పడరని ఉద్ఘాటిస్తారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేదమహామండలికి సాయీసమితి సభ్యులు. కృష్ణాజిల్లా ఆయుర్వేద మండలి మహాసభలకు ఆహ్వానసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి. కవిరాజ ప్రతిభా పోషకులు.

వైద్యశ్రీ బలివాడ అప్పారావు పట్నాయక్ గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

హరిపాలెం, తిమ్మరాజుపేటరోడ్డు, విశాఖజిల్లా.

వీరు ఉపాధ్యాయ వృత్తిలోనుండి ఆయుర్వేద గ్రంథాల అధ్యయనము సమగ్రముగా చేసినవారు. ఆయుర్వేద ధర్మనిరతిని ఆచరణ యోగించుటకు ప్రజాలోగ్య సౌభాగ్యమునకై ప్రచారము చేయుచు విశాఖపట్టణంజిల్లా ఆయుర్వేద మండలికి వాసి కలిగించుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ రామాయణం శృష్ణమూర్తిగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

పూర్ణ, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

వీరు చంశహారంపర్య ఆయుర్వేద వైద్యులుగా గాన ప్రజల ఆరోగ్య రక్షణకొరకు కృషిచేయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ కె. జె. నాగయ్యగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

పొన్నూరు, గుంటూరు జిల్లా.

వీరు బాపట్లతాలూకా ఆయుర్వేద మండలి కార్యదర్శి. ఆయుర్వేదాభివృద్ధిలోనూ కృషిచేయు చున్నవారు. రామాలి స్థాయిసమితి సభ్యులు.

హృదయాందోళన పోగొట్టును

మానసికంగాగల ఆందోళన "అమృతకల్ప"లో అనురితమై యున్నది. అందరు సేవింపతగినది

ఆరోగ్య గేయములు

రచన: రాజవైద్య కొండపనేని చలమయ్య చౌదరిగారు

రచయిత

శ్రీ చలమయ్య చౌదరిగారు

శ్రీధన్వంతరి ప్రార్థ

నమా ఆదిదేవా - నమా శ్రీధన్వంతరి |

జరారుగ్యయంబు - జేరా-నీరుబోకు

దేవాదిదేవుడవు - దివ్యాత్మరూపా నీకు

అమృతాహస్తుడవై - క్షీణాసాగరమున

అవతరించినట్టి - ఆదిదేవుడవు

అపదలో కాపాడే - ఆదివైద్య నీకు

పాణిహోటికల్ల - ప్రాణారక్షణిన్య

ఆరోగ్యవృద్ధికి - అమరత్వప్రాప్తికి

ఓషధులు కనుగొన్న - యోగామూర్తివయ్యా

||నమా||

||నమా||

||నమా||

చరకా వాగ్భటాది - శుశ్రుతాచార్యులకు

విజ్ఞాన తేజంబు - వెలుగొందునట్లుగ

దివ్యాజ్ఞానమిచ్చి - దీపింపజేసిన

||నమా||

మృత్యుహరణశక్తి - నిచ్చు ఆదిదేవా

మనుజులైద్యులకు - మొదటి లక్షణెట్టి

గురువువైన నిన్ను - శోరి సేవించును

||నమా||

— ఆరోగ్య ప్రభోదం —

దినరంధయా బాబు దినరంధయా

ఆరోగ్య సూత్రాలు దినరంధయా

ఆరోగ్య సూత్రాలే ఆచార విధులుగా

ఆచరించిన రోజులున్నావయా

||ది||

ఆరోగ్య విధులన్ని ఆచరించక ప్రజలు

ఆరోగ్యమును గొలుపోయారయా

ఆరోగ్యమేలేని జీవితకృపికిని

ఆనందమేలేదు నమ్మండయా

||ది||

కృత్రిమంబైనట్టి యాహారములచేత

ప్రకృతిని చెడగొట్టు చున్నారయా

ప్రకృతికి తగినట్టి యాహారములచేత

ఆరోగ్యమును పదిలపరచాలయా

||ది||

ఆరోగ్య రక్షణకు అతిముఖ్యమైనట్టి

ఆరోగ్య సూత్రాలు దినరంధయా

అందులో ముఖ్యముగ దినచర్య జెప్పెద

ఆచరించా ప్రకృతిని మౌనండయా

||ది||

బ్రహ్మీ ముహూర్తంబు నిద్రమేల్కొంచుటకు

బహు చక్కనీ సమయ మానండయా

సూర్యోదయానికి రెండుగుడియలముందు

బ్రహ్మీ ముహూర్తమని యంటారయా

||ది||

రాత్రితిన్నట్టియు యాహారమంతయు

జీర్ణంబుగానట్లు గుంజేనయా

రాగిపాత్రలబోసి నిలవుంచినట్టియు

రాత్రిజలమును కొంత తాగాలయా

||ది||

వెంటనే మలమూత వేగముల కెంటిసి పదలివేయుట చాల ముఖ్యమయ్యా వేగములనాపుట ఆరోగ్య రక్షణకు హానిదెచ్చుట నిజము నమ్మండయా	1	దుష్టకఫమును గొట్టి వాతమును హరియించి అంగములకు బలము నిచ్చేనయా చర్మకాంతియుగలిగి నిరమైన బలమును చక్కగా నీకెప్పుడు గలిగేనయా	1
తదుపరి చర్మగ దంతముల నన్నిటిని తోముటే ముఖ్యమని నమ్మండయా వేదను వగరును పాలను గలిగిన చెట్లపుల్లతో పండ్లు తోమాలయా	2	పద్రసాయు క్రముగ నాహారమును మనము సరిపోసు భోజనము చేయాలయా జీర్ణశక్తినిబట్టి యాహార ముంటేను చక్కగా గూరోగ్య ముంటుందయా	3
దంతమాంసములకును బాధలేకుండగ దంతధావనమును చేయాలయా చీము నెత్తురు వచ్చు రోగంబు గలవారు పుల్లతో తోముటను మానాలయా	4	ఆహారమును బాగవనులి మ్రింగుచున్న శీఘ్రముగ జీర్ణమైపోయేనయా నమలి మ్రింగు ముము నాటాకు పోతుంటే జీర్ణశక్తికి దెబ్బతిగిలేనయా	5
అర్ధశక్తికంటే మించకుండగ మనము వ్యాయామము చేయుచుండాలయా ముక్కు శుభ్రమందు చుట పట్టుటే మనకు అర్ధశక్తికి గుర్తు నమ్మండయా	6	భోజనము చేసిన తదుపరి నెమ్మదిగ నూరు అడుగుల మేర నడవాలయా తదుపరి చర్మగా తగినట్లుగా మరము తాంబూల నేవనము చేయాలయా	7
వెంటనే చునుటంతి శుభ్రముగ కుడవియు అభ్యంగ స్నానమును చేయాలయా । అధిక వ్యాయామము హరియించు మనశక్తి ఆచరణ జాగ్రత్త గుండాలయా	8	ఆరోగ్య రక్షణకు అనుకూల మైనట్టి ధూమపానము మనము చేయాలయా ప్రస్తుతము మనకున్న ధూమపానము గాదు వస్తువులు వేరుగా నున్నావయా	9
అభ్యంగ స్నానంబు నిత్యంబు చేయుట ఆరోగ్య రక్షణకు ముఖ్యమయ్యా అభ్యంగ స్నానంబు ఆచరించే విధము ఆలించి పాలించ వలెనండయా	10	అట్టి వస్తువులతో ధూమపానముజేసి ఆరోగ్య రక్షణము పొందాలయా ఆరోగ్య రక్షణకు ధూమపానము వలన ఎంతైన హానియోగ ముంటుందయా	11
పాదములు ముదలుకొని శిరము పర్మంతము బాగుగా తైలమును పూయాలయా తైలమును బూసేయు తగినంత కాలము దేహమును మర్దనము చేయాలయా	12	కంతమందున్నట్టి ప్రాతస్సు లందున కఫముతోలిగి దారి కలిగేనయా రసరక్త వాయువులు చక్కగా ప్రవహించి ఆరోగ్యమును గలుగజేసేనయా	13
దేహమర్దనమును పూర్తిజేసిన పనుక పెసరిపిండితో నలుగు పెట్టాలయా నలుగుపెట్టిన వెనుక అలవాటుగా జేసే నీళ్లతో స్నానమును చేయాలయా	14	ఆరోగ్య రక్షణకు అతిముఖ్యమైనట్టి నిద్రాగుణంబులను విసరిండయా । కారీరపుష్టి కృశించి పోవుట చేత నిద్రకు ఆధి మైపోతాయయా	15
అందుచే రక్తంబు చక్కగా ప్రవహించి ఆరోగ్యమును పదిలపరచేనయా నరములకు బలమును కండపుష్టియుగలిగి శేత్రదృష్టికి మంచి జేసేనయా	16	వేళగానీవేళ నిద్రపోయేవారి ఆరోగ్యమును పాడు పడు నండయా । అధికముగ, ఎల్లయుగ నిద్రపోయేయెడల ఆరోగ్య రక్షణకు కీడేనయా	17

రాత్రికాలమునందు నిద్రలోపించినా
వారమును పెంపొంద జేయునయా ।
సుఖముగా కూర్చుండి కునికిపాటుపడుట
ఆరోగ్య రక్షణకు కీడేనయా

||వి||

గ్రీష్మకాలములోను పగటి సమయమునందు
నిద్రపొందుట కొంత మంచేనడయా ।
యితర కాలములందు పగలు నిద్రించుట
ఆరోగ్య రక్షణకు చెరువేనయా

||వి||

అధిక మేడన్నును కఫమునూ గలవారు
పగలు నిద్రించుట మానాలయా ।
అతీర్ణ రోగముతో బాధపడువారలం
పగలు నిద్రను పోవుచుండాలయా

||వి||

రాత్రి బాగరణములో ఆర్థికాలము నిద్ర
ఉదయ కాలమునందు పోవాలయా ।
నిద్ర లేకండినా అధ్యంగ స్నానంబు
తిప్పకండగ జేయుచుండాలయా

||వి||

సురతకాంక్షా మన జీవకోటికి గలుగు
సహజ లక్షణమని నమ్మండయా ।
స్వస్థులైనాటి సతిపతు లానంద
సాంగత్యమును జరుపవలెనండయా

||వి||

వాజీకరములైన యాహారములు తినుచు
మితలాన రతిజరుపు చుండాలయా ।
ఋతుభేదమునుజ్ఞులైన సాంగత్యకాంక్షులు
అతిబాగరూకతో మెలగాలయా

||వి||

వాసంత కాలమున మూడురోజులకును
ఒక్కసారిగ రతిని జరపాలయా ।
షతమూ రోజులకు ఒక్కసారి రతిని
గ్రీష్మకాలమునందు ఐదపాలయా

||వి||

శరతు కాలమునందు మూడురోజులకును
ఒక్కసారిగ రతిని ఐదపాలయా ।
షతమూరోజులకు ఒక్కసారిగ రతిని
వర్షకాలమునందు జరపాలయా

||వి||

శశిర హేమంతములు ప్రతినమ రతిగాన్న
ఆరోగ్యవేదియై చెడిపోడయా ।
అధిక సంభోగము హానిచెచ్చును మనకు
అచరణ సరిగాను వుండాలయా

||వి||

రతిసలిసి పెనువెంట కాచినాపాలయా
పంచదారయు కలిపి త్రాగాలయా ।
తడుపరి సుఖముగ గాలివచ్చెడిచోట
తప్పకుండగ నిదుర పోవాలయా

||వి||

జలపాన విధులను కొన్నిటిని జెప్పెదను
బాగ్రతగా మీరు దినరండయా ।
బ్రాహ్మ ముహూర్తమున త్రాగినట్టి జలము
అమృతోప మానమని నమ్మండయా

||వి||

భోజనమునకుముందు జలపానమును జేస్తే
దేహకృశత్వమును బొందేరయా ।
భోజనమునకు మధ్య జలమునూ త్రాగితే
శమశరీరంబుగా నుండేనయా

||వి||

భోజనాంతమునందు జలమునూ వాడితే
నూలముగ దేహంబు పెరిగెనయా ।
ఎక్కవగ త్రాగినను అసలు లేకున్నను
తక్కుగా జీర్ణంబు గాదండయా

||వి||

అచార ద్రవ్యముల అవసరంబుబట్టి
జలపానమును జేయుచుండాలయా ।
బాగ్రతగా మనము మ్రింగుచున్న
జలపాన మవసరము తగ్గేనయా

||వి||

రాత్రికాలములోను నిద్రాసమయమునందు
నీళ్ళుత్రాగుట పనికిరాదండయా ।
సంభోగమునజేసి పెనువెంటనే మనము
శీతజలమును కొంత త్రాగాలయా

||వి||

అకలితీవ్రముగ నున్న సమయమునందు
మంచినీళ్ళను త్రాగరాదండయా ।
తాంబూల సేవనము చేసినావెంటనే
నీళ్ళు త్రాగుట చెరుపు జేసేనయా

||వి||

పాలు త్రాగినవెంట నీళ్ళుత్రాగుటగూడ
ఆరోగ్యమును పాడుజేసేనయా ।
పైజెప్పినట్లుగా ఆచరించితే మనకు
ఆరోగ్య రక్షణకు మేలేనయా

||వి||

వర్షకాలములోన నదులజలమును గాక
బావినిడును త్రాగాలయా ।
గుంటలోనిదను త్రాగవలసినపుడు
నిరుచి లేని నీరు త్రాగాలయా

||వి||

ఉదయకాలమునందు కాఫీ టీరె మనకు
ప్రాణదాతగ నిపుడు నిలిచాయయా
కాఫీ టీలు మనకు పోవకమున్నట్టి
యాహారములుగావు నమ్మండయా

||ది||

అందుచేతా మనకు బీర్లశక్తియుతగి
అతిరీతసము గలుగు చుండెనయా
భోజనమువేళకు ఆకలియు లేకను
భోజనము తినుటయు తగ్గేనయా

||ది||

ఉదయకాలమునందు వేడిపానీయమును
అలవాటుగా త్రాగుచుండెనయా
ఆరోగ్యనూత్రాల భోజనాధియందు
జెప్పినట్టియు ద్రవము మంచిదయా

||ది||

ఆరోగ్యమంటేను అభిలాషగలవాడు
అట్టిపానీయమును త్రాగండయా
అందుచే జఠరాగ్ని కడుగులుగనీక
ఆకలిని బలముగా చేసేనయా

||ది||

ధనియాలు శొంఠియుగూర పాలావెళ్ళు
ద్రాక్షకాయలు సమము గొట్టండయా
తగినసీటిలో వేసి సగభాగముగకాచి
వడపోసి వేరుగా నుంచాలయా

||ది||

పై కసాయమునందు సమభాగముగ పాలు
పటికిల్లెలము కొంత కలపాలయా
అట్టిపానీయమును నేదించుచుండిన
ఆరోగ్యమును బాగుచేసేనయా

||ది||

ఉదయకాలమునందు ఇడ్డెనలు తినుచును
వేడికాఫీయు త్రాగుచున్నారయా
ఇడ్డెనలు కాఫీయు కలిపినప్పుడు మనకు
వివరూపముగ మారిపోయేనయా

||ది||

వివరూపముగ మారి రోగంబు గలుగుటకు
బలమైన కారణము నయ్యెనయా
ఇడ్డెనలుతిని మనము మంచినీళ్ళనుగాని
వేడిపాలనుగాని త్రాగలయా

||ది||

బీర్లశక్తినిబట్టి జీవశక్తిగల
యాహారమును వాడుచుండాలయా
మల్లపువ్వుకాటి మరదియ్యమునుమాని
తవుడు గలిగిన దియ్యమెంచండయా

||ది||

తవుడుగలిగినట్టి దియ్యమును వాడితే
తప్పకుండగ శక్తి గలిగేనయా
అట్టిశక్తేమన యారోగ్యరక్షణకు
ఎంతైన వుపయోగ మున్నాదయా

||ది||

అన్నిప్రాణులకును అతిముఖ్యమైనట్టి
ఆహారవిషయాలు తెలియాలయా
రసరక్త మాంసాది సప్తధాతువులను
పోషించ నాహార మవసరమయా

||ది||

అట్టి యాహారంబు మధురాష్టు లవణాది
షడ్రసంబులు గలిగి నుంచేనయా
షడ్రసంబులుగల యాహారమునే మనము
అలవాటుగా వాడుచుండాలయా

||ది||

నిత్యంబు తినతగు వస్తువులు కొన్నిటిని
ఆహారాదర్శం చెప్పియున్నారయా
అట్టివస్తువులలో కొన్నిటిని జెప్పెదను
అలిచి పాలించవలెనండయా

||ది||

గోధుమలు యవలును కాలిభాన్యముతోను
మాంసంబు జాంగలము వాడాలయా
ద్రాక్ష కరకా పొట్ల వుసిరికాయలతోను
పెసలుగూడా వాడుకోవాలయా

||ది||

శీరంబు ఘృతమును పంచదారయు తేనె
జానిమ్మపండును వాడాలయా
శేత్రబిల్వార్థమై రాత్రికాలమునందు
త్రిఫలమాద్యము తేనె వాడాలయా

||ది||

నిత్యంబు తినతగని వస్తువులు కొన్నిటిని
సత్యముగ జెప్పెదను వినరిండయా
నిత్యంబు వాడుటను ఉనికిరానిదిగాని
అప్పదప్పుడు వాడుకోవచ్చయా

||ది||

కుష్మకాశములను ముల్లంగి దుంపలను
నిత్యంబువాడుటా చెరువేనయా
జ్వరంబు పెరుగును పండిమాంసముగూడ
నిత్యాభ్యసించుట తగదండయా

||ది||

గోత్రాయు చేపలు ఆవుమాంసముగూడ
నిత్యంబువాడుటా మానాలయా
కుష్మించిపోయిన యేహంసమైనను
పూర్తిగా పరించివేయాలయా

||ది||

ఒకమారు పాకమై మరల ఉన్నముజేసి
అన్నమును వాడుటా మానాలయా
అధిశోషముగనుండు యాహారమెప్పుడును
వాడుటను పూర్తిగా మానాలయా

||వి||

మినుములు అవణము అధికముగ జేర్చి నా
యాహారమెప్పుడు మానాలయా
వెంట్రుకలు ఈగలు దుమ్ము ధూలియుగల
యాహారమును వదలివెట్టాలయా

||వి||

శ్రద్ధసంబులుగలిసి జీర్ణమైనాపెనుక
మూడేరసాగుగ మారేనయా
రహము మూడును మూడుదోమలను
పోషించుచుండుటను జరిగేనయా

||వి||

మధురము అవణము రెండునూ కలసియు
మధురరసంబుగ మారేనయా
అమృతమౌక్తిక జీర్ణమైనాపెనుక
అమృతముగా మారిపోయేనయా

||వి||

కారమూ చేదును వగరు మూడుకలసి
కటవిపాకముగా మారిపోయేనయా
సమముగా నున్నట్టి నీ మూడు రసములు
కారర రసవణము జేసేనయా

||వి||

పాంచభౌతికమని యీ శరీరంబును
పెద్దలందరు చెప్పుచుండెనయా |
అందులో ముఖ్యముగ మూడు భూతములతో
కారర నడకంత జరిగేనయా

||వి||

వాయువు అగ్నియు జలమూ మూడును
వాతపితృదులుగ నడచేనయా |
వాతపితృదులు సమముగానుండిన
ఆరోగ్య రక్షణకు మేలేనయా

||వి||

ఆహార ద్రవ్యము పరిణామిండుట
అన్నపచనంబుని యంటారయా
అట్టి పచనంబును జేయునట్టిది మన
వాతపితృదులని నమ్మండయా

||వి||

అన్నద్రవ్యంబును సమలుటయు మ్రింగుటయు
జేయునట్టిది నోట వాతవయా
వాతంబుచే నమలి మ్రింగినా ద్రవ్యంబు
జీర్ణాశయంబునా జేరేనయా

||వి||

జీర్ణాశయంబునా జేరినా ద్రవ్యంబు
పిత్తముచే పక్వంబు సయ్యెనయా
చక్కగా పిత్తముచే పక్వంబు జగగుటకు
జలము కొంతయు జేదమండాలయా

||వి||

జీర్ణసమయంబున సరియగు జలమును
జేర్చుకున్నా మాడిపోయేనయా
జీర్ణసమయంబున జలము జేర్చుడి పనిని
చక్కగా జ్ఞేష్టంబు జేసేనయా

||వి||

వాతపితృదులచే చక్కగా పక్వమై
ధాతువులవృద్ధియు జరిగేనయా
వాతాదు లెప్పుడును వ్యతిస్త్రములుగాక
సమముగా నుండుటను జూడాలయా

||వి||

వికృతినిజెందినా వాతాదులే మనకు
రోగాలు గలుగుటకు కారణమయా
వికృతిని జెండని వాతాదులే మనకు
ఆరోగ్యమును బాగుజేసేనయా

||వి||

వాతపితృదులు వృద్ధి త్రయాలకు
సమ్యగ్విపాకకు హేతువయా
దోషధాతువుల వృద్ధిత్రయము లేక
వద్రసంబులు వాడుకోవాలయా

||వి||

అధిక కారముచేత వాతంబు వృద్ధియై
వాతరోగము లెన్నో గలిగేనయా
అధికముగ పులుపును వాడుచుండుటవలన
పిత్తమును అధికంబు జేసేనయా

||వి||

మధుర రసంబును అధికముగ వాడితే
కఫదోషమును వృద్ధిజేసేనయా
యూవిధంబుగ మనకు మూడు పాకములచే
మూడు దోషములగతి నుండేనయా

||వి||

వాతపితృదులే రసరక్త మాంసాది
సప్రధాతువుల పోషించేనయా
సమస్థితిలో నున్నట్టి వాతపితృదులే
చక్కగా జేవమును నడచేనయా

||వి||

ఇంకొక్క విషయంబు వివరించి జెప్పెద
శ్రద్ధగాను మీరు వివరండయా
మధుర రసంబును అధికంబువాడితే
అగ్నిదీప్తియు తగ్గిపోయేనయా

||వి||

అవణంబు ఎక్కువగ వాడుచుండిన యెడల

నేత్రములకు చెరుపు జేసేనయా

అన్లుంబు నెక్కువగ వాడినట్లయితేను

రక్తంబును పొడుజేసేనయా

||౧||

కార రసంబును ఎక్కువగ వాడిన

వాతంబుగ నెక్కువ పెంచేనయా

అందుచేత మనము ఆరురసాలను

మితముతప్పక వాడుచుండాలయా

||౨||

కార్తీక బహుళము మార్గశిర శుద్ధము

యనుదంష్ట్రలని నిర్ణయించారయా

అట్టిసమయమునందు మితముగా తింటేను

ఆరోగ్యవంతులై యుంటారయా

||౩||

ఆరోగ్య నూత్రాణు అనుర తప్పక మనము

ఆచరించితె సౌఖ్యమున్నాదయా

ఆరోగ్యమే మహా రోగ్యమనియెడి నూత్తి

ఆచరింపగో మరిచిపోకండయా

||౪||

ఆంధ్రప్రదేశ్ - ఆయుర్వేద మండలి

ఆరోగ్య శేఖరుని వినరండయా !

భోగలాభను లెప్పుడైనా భోగస్వాములే మెహమాతిలో

మెహమాగము వాతబడకను-మెలగవలెరా ఆంధ్రుడా ||మె||

తగినరీతిగ దేహపరిశ్రమ-తప్పకుండగ జేయుచుండిన

దేహమంతయు నుభయగలిగి-మెహముడవు ఆంధ్రుడా మె||

వారముతో దెహంబు నెప్పుడు-బాధపడకను జూడవలెరా

అందుకె తెలమతో మద్దన-అదంపర ఆంధ్రుడా ||ఆ||

జీర్ణశక్తికి తగినరీతిగ-జీవక క్షీ గలిగినట్టి

తిండితినుటకు నేర్వగలిగితె-దండింపడ ఆంధ్రుడా ||దం||

పాలు నెయ్యిని బాగ త్రాగుచు-పాణుమాలక పరిశ్రమించితె

బాగుపడదా దేహమంతయు-త్రాని చేయుము ఆంధ్రుడా ||త్రా||

పుప్పు కారము పులుపు రసములు-ఎక్కువగను తినుటమానుము

ఎక్కువైనా రక్తమంతయు-నిరవివ్రేనువు ఆంధ్రుడా ||ని||

తవుడు గలిగిన తిండితింటే-తగినరీతిగ బలము గలుగడ

యితర మందుల జోక్యమేటికి హితవుగనునుమాంధ్రుడా ||ది||

అధికనిద్రను మానివైచి-అసలునిద్రను పోకయుండక

నీదునుభముకు తగినయట్లు-నిమరబోవర ఆంధ్రుడా ||ని||

తగినరీతిగ స్వస్థస్థైర్యము-తప్పకుండగ ఆచరించితే

జీవితంచే సౌఖ్యమునుగ-జరిగిపోవును ఆంధ్రుడా ||జి||

ప్రోత్సాహి - గేయము

ఆంధ్ర వైద్యుడు

స్వస్థస్థైర్యము ఆచరించి - సుఖముపొందగ దీక్షలువా

స్వస్థతే లేకుంటే జీవికి - సౌఖ్యమెక్కడిదాంధ్రుడా ||సౌ||

అనారోగ్యపు ప్రజలలోను - ఆంధ్రదేశపు ప్రగతిలేగోయ్

అనారోగ్యము పారద్రోలి - అడుగుజేయర ఆంధ్రుడా ||అ||

జీవముండిన శవములాగ-జీవితంబును గడుపకోయీ

దేహసౌష్ఠవ మవసరంబు-దేశసేవకు ఆంధ్రుడా ||జీ||

అతిబిలాఘ్యుల కాలనాలము-ఆంధ్రదేశము మున్నోకప్పుడు

గతము మరచితె ముఖములేగోయ్ - గతిని తెలుసుకొ

ఆంధ్రుడా ||గ||

కండగలిగిన ముఖజంటే-అండగాడా దేశమునకు

దండిగా నీ కండబలమును-తిర్చిదిద్దుకో ఆంధ్రుడా ||తి||

కృత్రిమంబైట్టి తిండితో-ప్రకృతిని చెడగొట్టుచుండి

ప్రకృతికి తగినట్టి తిండిని-బాగతెలుసుకొ ఆంధ్రుడా ||బా||

ఓ...ఆంధ్రదేశ నివాసుకారా

ఆరోగ్యముమాటే మరచితిరా||

నాగరికతా పెంకనంచు - నవ్యుకొనుచు ముగియుచుంటి||

ఆరోగ్యము గోలుపోతిరిగా ||ఓ...ఆ||

ఆంధ్రదేశము శ్మయరోగము - కాటపట్టె వెలె సెనయ్యా||

కారణంబులు అలకించితిరా ||ఓ...ఆ||

శ్మయరోగపు కారణంబులు - పారద్రోలక పూరకుంటే||

ఆంధ్రజాతి శ్మయము తప్పదుగా ||ఓ...ఆ||

ధాతుక్షీణత అతిపరిశ్రమ - వేగనిరోధము విషమాశన||

శ్మయరోగపు కారణంబులెగా ||ఓ...ఆ||

అతిసంపర్కము లేకను - మితముగ నున మాచరించితే

ధాతువులు క్షీణించి పోవుగదా ||ఓ...ఆ||

కారీరక వేగమును - స్వేచ్ఛగాను వదలివేయుచు
మానసిక వేగములాపందీ ||ఓ...ఆం

అర్థక క్షితి మించకుండగ - అమలుజరిపిన దేహపరిశ్రమ
ఆరోగ్యము పదిలపరచుచుగా ||ఓ...ఆం

విరుద్ధమైనా యాహారము - వేళగానీవేళలందు
తీసుకొనుటను మానుకొవయ్యా ||ఓ...ఆం

కాఫీ టీలు త్రాగుచుండిన - రూపుమాపును జేర్చక క్షితి
స్వచ్ఛమైనా పాలే త్రాగండి ||ఓ...ఆం

జీర్ణక క్షీననుపరించి - జీవక క్షీగలిగినట్టి
యాహారము వాడుటవసరమూ ||ఓ...ఆం

అభ్యంగన స్నానంబును - ఆచరించుట శేర్చకుంటే
ఆరోగ్యము బాగుపడునుగదా ||ఓ...ఆం

ఆరోగ్య విధులనన్నిటి - నాచరణలో నమలుజరుపుచు
సుఖజీవనయాత్ర గడుపుడీ ||ఓ...ఆం

—(0)—

గ్రామ వైద్యుడు

ఆంధ్రదేశమున బుట్టినవాడా - ఆయుర్వేదము శేర్చినవాడా
పల్లెపల్లెకు తిరగాలో రన్నోచిన్నన్న
నీ ప్రజలన్నీ జూపాలో రన్నోచిన్నన్న

శేర్చినవిద్యను వృధానేయకను -
ధనమే ఘనమని మనిగెంచకను
ప్రజలతోగలసే కాలముగడుపుచు
ఆరోగ్యము కాపాడ వేగమే ||పల్లె||

అనారోగ్యముతో అలచుటించుకు
దిక్కుదోచక దీనతజెందిన
ఆంధ్రదేశ ప్రజలందరి కీవు
స్వస్థవృత్తమును బోధించుటకు ||పల్లె||

ఆచారంబే ఆరోగ్యంబని
అనాచారమే అనారోగ్యమని
ఆచారంబులు అమలుజరుపమని
జూనిలోయండే గొప్పజెప్పటకు ||పల్లె||

ఆహారంబును విహారంబును
ఆరోగ్యమునకు ప్రధానంబని
రోగనిరోధక చర్యలు జరుపగ
సాటిప్రజలకు సాయమునేయగ ||పల్లె||

కృత్రిమంబగు ఆహారంబును
తినుటమానుమని బోధించుచును
ప్రకృతి యాహారంబును దెల్పుచు
ఆరోగ్యంబును రక్షించుటకు ||పల్లె||

నీడుకాస్త్రమున నున్నయట్టి యా
గొప్పదనంబును చాటిచెప్పచు
అంధృదేశ ప్రజలందరిలోను
ఆరోగ్యంబును వృద్ధిజేయుటకు ||పల్లె||

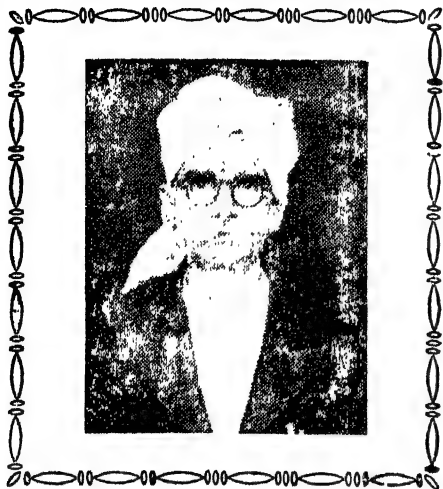

ఆయుర్వేద ఆరోగ్య ప్రచారక
గేయాలు - బుర్రకథలు

అనేకమంది ప్రముఖులు వ్రాయబడినవి.
ప్రజారంజకమైన గేయాలు, రెండు
బుర్రకథలు ప్రచురింపబడినవి.
వెల ఒక్కరూపాయి.

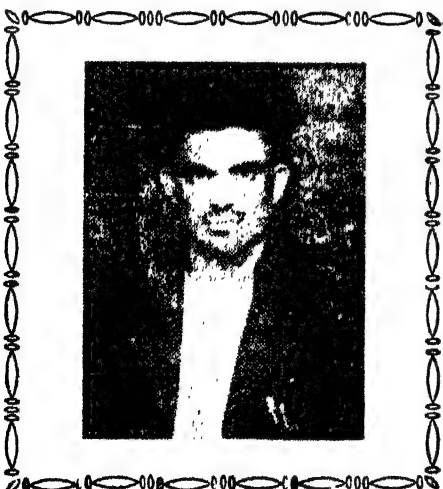
వలయువాడు :

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద విజ్ఞానగ్రంథమండలి
ఎడిటర్ : కవిరాజమోహన్.
గాంధీనగరం - విజయవాడ-2.

కవిరాజ గన్నామంతుని వెంకటజమాలుశెట్టిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
చేస్తూరు. (కడపజిల్లా)

శ్రీ వెంకట జమాలుశెట్టిగారు విద్యార్జ్యులు, వృద్ధులు
గొప్ప అనుభవముతో ప్రజాకోగ్య రక్షణకై కృషిచేయు
చున్నారు. వీరు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యులందరికీ కార్యవర్తి
సభ్యులుగా, నేడు స్టాండింగ్ కమిటీ సభ్యులుగానున్నవారు
వీరి ఆయుర్వేదాభిమానం ప్రపంచనీయమైనది.

వైద్య శ్రీ వి. పాపాసాహెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
చేస్తూరు. (కడపజిల్లా)

శ్రీ పాపాసాహెబ్ గొప్ప ఓర్వతో చికిత్సలు నిర్వహిస్తారు. అసాధ్య వ్యాధులకు అంకితేనహస్తం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలిసభ్యులు. మంచి ఉదాత్త బుద్ధిగలవారు.

కవిరాజ ఆకుల పర్వతాలునాయుడుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
కోణిజిల్లా. (కృష్ణాజిల్లా)

శ్రీ నాయుడుగారు వయస్సునకంటేన్నవారో వైద్యవైపు
జ్యోతులో సంత పెద్దవారు. అసాధ్యమని త్రోసిపుచ్చిన రోగములు
నివారించిన విశిష్టైగలవారు. కవిరాజపత్రికాసోమకులు,
తిరువూరుతాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యులందరి ఉపాధ్యక్షులు.
మంచి కార్యదీక్షాతత్పరులు.

దే హ కౌం తి

శరీరమును సమస్థితిలోనుంచి, ద్వందము
లేకుండా చేయగలదు “అమృతకల్ప”

ము డు త లు బ డ నీ య దు

శరీరము నడలనీయక, నిద్రా భంగము
రానీయక సంతోషింపగలదు “అమృతకల్ప”

వైద్యశ్రీ వి.వి.రాఘవయ్యగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
డబ్బాకుపల్లి (వయా జగ్గయ్యపేట)

శ్రీ రాఘవయ్యగారు నేర్పరితనముతో వైద్యము చేయగలవారు. వంశపరింపరా వచ్చు వైద్యవిశేషతను సంరక్షించుచున్నవారు. ఆయుర్వేద ప్రచారకులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి సభ్యులు కవిరాజ పత్రికాసాధకులు.

వైద్యశ్రీ పే.కే. మహేశ్వరి సాహెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

కివాడి గ్రామం : పుంగనూరు తాలూకా (చిత్తూరుజిల్లా)
వీరు వైద్యశ్రీ సంపత్తు మునుస్వామిగారి శిష్యులు ప్రారంభ కళలోని చర్మవ్యాధులు చక్కగా నివారించగలవారు. పుట్టినది వైద్యకుటుంబములో. గణించినకీర్తి ప్రజారంజక మైనది మంచి సామ్యాలు.

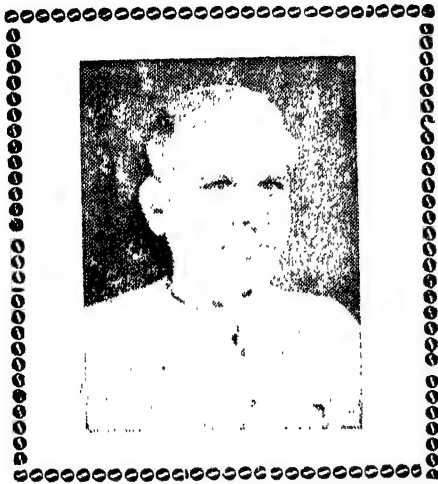

వైద్యశ్రీ కి.ఆర్.ఎస్. శ్రీ రాఘవయ్యగారు
మొలుగుమాడు : సిద్దిక గూడెం పోస్టు
సుదిర్ఘకాలం

ఆయుర్వేద వైద్య బ్రాహ్మణులు అభిమానదృష్టితో
కాలోగ్యమునైతే కి.ఆర్.ఎస్. శ్రీ రాఘవయ్యగారు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజ పే.కే. మహేశ్వరి సాహెబ్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

కనకర్తి పోస్టు : వయా అచ్చనపల్లి
వీరు ఆయుర్వేదం, యూనాని వైద్యవిధానంలో మంచి అనుభవముగలి ప్రజాగౌరవముతో వైద్యకృత్తిని నిర్వహించుచున్నవారు.

వైద్యశ్రీ పి. సత్యనారాయణమూర్తి గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనరు

జె. మోహన్ రావుబాడి : నింపుర P. O.

ఖర్గిపూర్

శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తిగారు శాంతస్వభావులు, ఆయుర్వేద విద్య పెరిగి చక్కని చికిత్సలు చేయుచున్నారు. గౌరవనీయులు.

వైద్యశ్రీ కవిరాజు కోకా వెంకటసుబ్బారావుగారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషనర్

జంపని : (గుంటూరు జిల్లా)

వైద్యశ్రీ సి. యం. విశ్వేశ్వరశర్మ గారు

అంబిడపల్లి పోస్టు : పయా లింగాల

(మహబూబ్ నగరం జిల్లా)

వీరు ఆసుపత్రిక వైద్యకుటుంబమునకు చెందినవారు, పరిశీలనాదృష్టితో రోగినివారినుండి ఔషధమును విశేష దృష్టితో, చికిత్సాపద్ధతులతో, మంచి నైపుణ్యముతో వదులుచున్నారు. హోమియో (H. M. B.) లో కూడా చక్కని పరిచయమున్నవారు, సహృదయులు

వీరు మంచి ప్రజ్ఞావంతులు వైద్యవిద్యాభ్యాసమునకై ఓహియో కృషిచేసి అనుభవము సంపాదించినవారు. 1933 లో చదువు చాలించి ఆయుర్వేద వైద్యములో ప్రవేశించినవారు. వీరు మేహపాదలు, గుడభంశము, ద్రుమపు, రక్తకాసము, ప్లిహవాపు మొదలైనరోగములకై ప్రత్యేకచికిత్సలు నిర్వహించు బహుశ్రీ సంపాదించిన ఉత్తమవైద్యులు.

జ్వరములు

సాధారణ జ్వరములకు "క్రియాకల్పము" వాడుచున్నాను. నూటికి నూరుపాళ్ళు తృప్తికల్గించి నట్లు గోరంట్ల అగ్రహారమునుండి వ్రాయుచున్నాను.

వైద్యశ్రీ తివారి శంకర్ ప్రసాద్ గారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
వరసాపురం : (క. గో జిల్లా)

వీరు అనానలోగ్గి పెరిచిరి. శ్రీ బాలరాజుమహర్షిగారి శిష్యులు, ఆయుర్వేద కటుంబానికి చెందినవారు మంచి ఉదాత్తబుద్ధిగలిగినవారు.

వైద్యశ్రీ వాడపల్లి అయ్యమాచార్యులుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
కాండ్లపల్లి : కాకినాడ తాలూకా
(కూర్నూర్ గోదావరి జిల్లా)

శ్రీ ఆచార్యులు వారు ఆయుర్వేద వైద్యశ్రీగాక మంచి వంటకూలు, బాహుప్రవీణులును. ఆయుర్వేద శాస్త్రములను బోధించి వైద్యులుగా తయారుచేసినవారు.

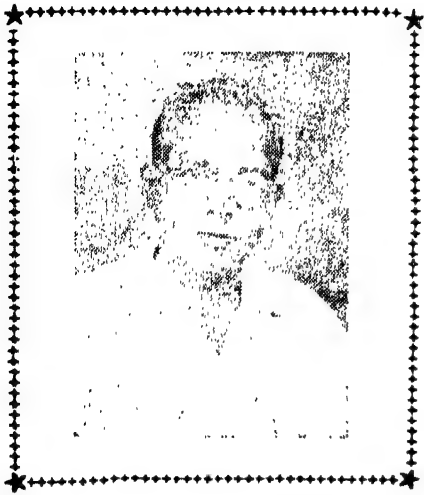
హక్కిం మహాలింగ్ పీర్ ముసేని గారు
గుత్తి : (అనంతపురం జిల్లా)

వీరు ఆయుర్వేదం, యూనాని, సాంప్రదాయముల నమన రించి చికిత్సలు నిర్వహించుచుందురు. కఠినమైన రోగములు అసాధ్యములని విడచినవి సూక్ష్మముగా నివారించెదరు.

కవిరాజ పూరిమొట్ల ఓబులచార్యులుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
రంటాల : పల్నాటి తాలూకా

వీరు శ్రద్ధ ఆయుర్వేద కటుంబమునకు చెందినవారు - కల్పాడుతాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యులందరి కృధాన కార్యదర్శి.

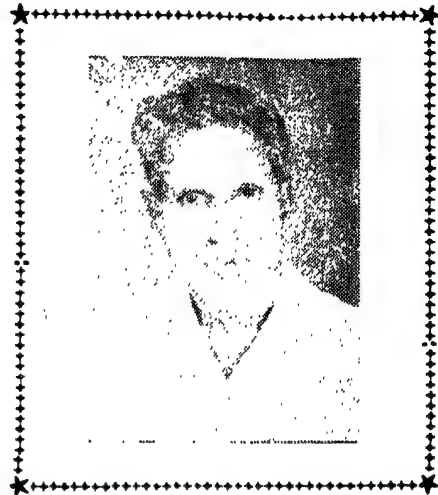

వైద్యరాజమండవ శ్రీకైలంగాధు
శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ బ్రహ్మచారి
విద్యాధరపురం : విజయవాడ-1.

వీరు విశ్వబ్రాహ్మణులు. జననం 1906. శ్రీ మైలవరం పాశానవైద్యులు, కవిసింహ, వైద్యరాజ శ్రీ శ్రీ మండవ కాశీపతి, ధర్మపత్నియగు రత్నమ్మగార్లకు ద్వితీయపుత్రులు. తండ్రిగారివద్ద ఆయుర్వేద, యూనానీ వైద్య మధ్యసిందిరి. విజయవాడ దేశీయ వైద్యసంఘ సహాయకార్యదర్శిగా ఆయుర్వేద ప్రచారమునకు ఉపకరించు చున్నవారు.

కవిరాజరాపర్తి అప్పారావుగారు
శ్రీ గోపాలకృష్ణ ఆయుర్వేద నిలయము
రాజమండ్రి : (తూ. గోదావరిజిల్లా)

వైద్యశ్రీ పసుపులేటి పురుషోత్తముగారు
గంగదేవిపాడు : గంపలగూడెం పోస్టు
(కృష్ణాజిల్లా)

వీరు ఆయుర్వేద విద్యార్థునిగియు, అభిమానవిద్యగా ప్రజా శోగ్యమును సంరక్షించుచున్న ఆయుర్వేద సేవకులు, తిరువూరు తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి సహాయకార్యదర్శి.

వీరు ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద కుటుంబమునకు చెందినవారు. పితామహ వైద్యులని ప్రఖ్యాతిగన్న వైద్యరాజ రావర్తి గంగారాయుడుగారి ప్రథమపుత్రులు, చికిత్సలలో మంచి నేర్పరితనముగలవారు.

బహుమూత్రము

శుక్లనష్టమునకు అతిమూత్రమునకు అనేకమందికి క్రియాకల్పము వాడియున్నాను. రెండింటి నుంచి ప్రయోజనము కల్గించు చున్నదని విజయవాడ శివాలయంపీఠముండి టి. సూర్యనారాయణగారు చెప్పుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ ఆధ్వర్యశోమణి
బండికట శోమేశ్వరశాస్త్రిగారు
పాఠశుంటూరు, గుంటూరు.

వీరు ఆయుర్వేదవిద్వాన్ బండికటవాగేశ్వరసిద్ధాంతిగారి శిష్యుడు. శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ మంత్రిపాసకులు. గుంటూరు తాలూకా వైద్యమండలి కార్యవర్గ సభ్యులు. ప్రముఖ ఆయుర్వేద ప్రచారకులు

పండిత జి. గోపాలశర్మగారు
శిబి, కర్నూలు

శ్రీ శర్మగారు సంస్కృత పండితులు. ఆయుర్వేదం సంపూర్ణముగా తెలిసిన విద్యుదైవ్యులు. గొప్ప చికిత్సా నైపుణ్యముగలవారు. కొందరి నిర్మాణములో నిర్ణయమైన వైద్యులు అనుసరింపుచున్నవారు. శ్రీకృష్ణవంతులు.

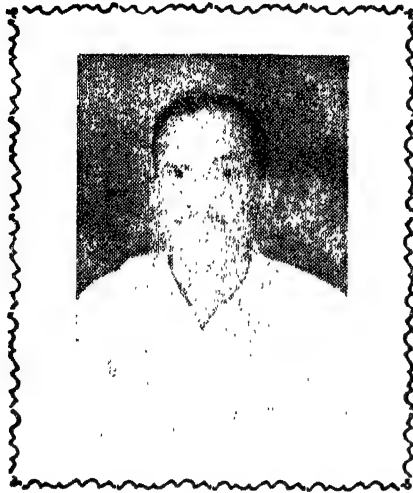
వైద్యశ్రీ వివారద కె. మాధవానందస్వామిగారు,
వాకాల, చంద్రగిరి తాలూక, చిత్తూరుజిల్లా.

వీరు దేశపర్యటనగావించి ప్రజాశోగ్యమున కవసరమైన చికిత్సాపద్ధతులు సంగ్రహించి ప్రజాక్షేమమునకై తమశక్తిని వినియోగించుచున్నవారు. వీరు ఆధ్యాత్మికతత్వ వేత్తలు ఆపంఖ్యాక శిష్యకోటి గలవారు.

వైద్యరాజు పి. కె. పుట్టచ్చయ్య వీక్షాచార్
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషియర్
కవనదల, మధుగిరితాలూకా, తుంగుర్ జిల్లా.

వీరు ఆయుర్వేద విద్యుదైవ్యులు. రూరల్ డిస్పెన్సరీలో పనిచేసి ప్రచారవి్యాపము చూరగొన్నవారు. గొప్ప అనుభవము గలవారు.

వైద్యశ్రీ తిరుమలార శాస్త్రిగారు
అంకిరెడ్డిపాలెం, గుంటూరు తాలూకా.

వంశపరంపరా ఆయుర్వేద వైద్యులు గలవారు. గ్రామా
లో నుంచి వైద్యవిజ్ఞులని పేరుగన్నవారు.

వైద్యశ్రీ వి. వి. యన్. బాలకృష్ణారావుగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
ఇంకొల్లు, బాపట్లతాలూకా.

వంశపరంపరా గల ఆయుర్వేద వైద్య కుటుంబముల
లో నుండి వైద్యులుగా పరిశిలనాద్యప్రగలవారు.

వైద్యశ్రీ పెదపాటి కృష్ణమూర్తిగారు,
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్.
ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

ఏను ఆసుపత్రిక వైద్యకుటుంబమునకు చెందిన స్వర్ణీయ శ్రీ
పెదపాటి సత్యమూర్తి కుమారులు. 1953లో విశేష వైద్య
ప్రయత్నం చేసి పొందినవారు ఆయుర్వేద చికిత్సలో నిత్య
బుద్ధి గలవారు.

ర క ప్ర ద ర ము లు

రక్తప్రదరములకు ప్రత్యేకముగా క్రియాశీలము
ఉపయోగించి ప్రయోజనములు పొందుచున్నామని
కడప తాలూకా చెన్నూరునుండి శ్రీ కవిరాజు
గన్నామంతుని వెంకటజమాలు సెట్టిగారు వ్రాయు
చున్నారు.

నేత్ర దోష ము లు

'క్రియాశీలము' శిరోరోగములకు నేత్రదోష
ములకు మహోపకారము చేయుచున్నదని కడప
జిల్లానుండి ప్రొద్దుటూరునుండి శ్రీ యం. ఓ. బి. లు
వరిగావు వ్రాయుచున్నారు.

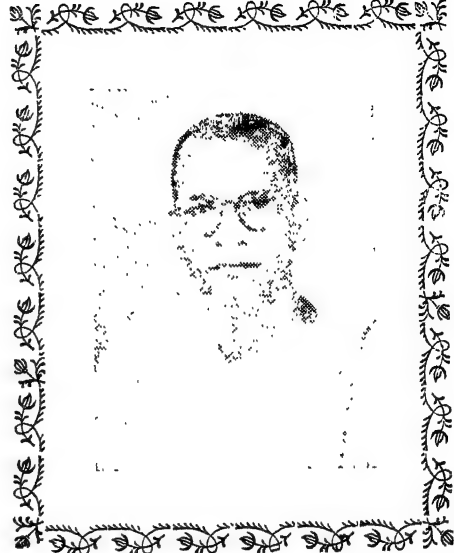
వైద్యుఁడీ వైద్యురాజు
దాశ్యం వెంకటరామానుజసూరిగారు
విజయవాడ.

వీరు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి ఔషధ నిర్మాణ కాళా కార్యదర్శి. ఔషధ నిర్మాణమే వీరి ప్రధాన కార్యక్రమం

బా'యన అప్పలనరశింహం పాత్రుడుగాను
విజయవాడ.

వీరు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోయ్యద మహామండలి కార్యవర్గ
సభ్యులు. దీర్ఘివ్యాధి నివారణలో నిపుణులు.

శ్రీ మాన్ రాజవైద్య
వేదాంత శ్రీనివాసాచార్యులుగారు
ద్యురాల.

వీరు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుశ్వేదమహామండలి కార్యవర్గ
సభ్యులు.

వైద్యశ్రీ చికిత్సా విభాగం
పిల్లా అప్పలనరసయ్య పాత్రుడుగారు
విజయవాడ.

విద్య అంధ్ర ప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి కోశా
 కృత్యము. బాలవ్యాధిల నివారణకోశ ప్రచురణ.

ఆయుర్వేదాచార్య శిష్టా సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

★ పంచపాణరసాయనము ★

ఇంద్రియబలమునకు దివ్యమైన ఔషధము!

మోతాదు : 20 రోజులకు 40 మాత్రలు వెల రు 10-0-0 లు.

మానవైదియ సమస్త ఆయుర్వేద ఔషధములు దొరకును.

వైద్యులకు ప్రత్యేక యేర్పాటు కలదు

—: కేటలాగు ఉచితము:—

ఆంధ్రరత్న ఆయుర్వేద నిలయము

అనంతపేట P. O. : : గుంటూరు-2.

శ్రీ విజయా మూలవ్యాధి చికిత్సాలయము,

బకింగ్ హామ్ పేటపోస్టు, బాదవపేట : : విజయవాడ-2.

(పశువుల ఆస్పత్రి ఎదుట)

ప్రధాన వైద్యులు

అనకాపల్లి వజ్రమ్మ (వైల్డు స్పెషలిస్టు)

ఎ. వందనము (జనరల్)

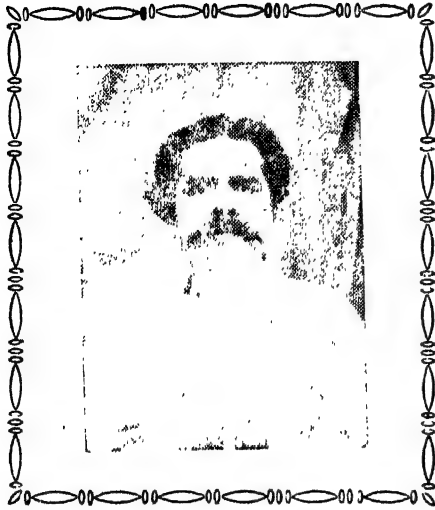
వీర కవిరాజ గడ్డము సాభాగ్యమ్మ, కవిరాజ
హనుమంతరావు గార్ల కుమార్తె, అల్లుడుగార్లు

మూలవ్యాధులు, ఆసనలూటీలు,

స్త్రీల గర్భజరోగములు,

[ఆ ప రే షన్ లే కుం డ]

మూలికా యోగముచే గ్యారంటీగా కడర్చబడును. స్త్రీలకు స్త్రీలు, పురుషులకు పురుషులు చికిత్స చేయబడును. మరియు పృథ్వీవ్యాధులు, లూటీలు, భిగంధరములు, మేహవ్రణములు, బహిష్టుకొప్పి మొదలైన రోగములన్నియు బహు సమర్థతతో బాగుచేయగలరు మా ఆయుర్వేద వైద్యులనుగురించి మీరు నడువకుండా మీ మిత్రులకు చెప్పండి.

వైద్యశ్రీ

కాటేపల్లి రాజమల్లుగారు

రాజవరం, పెనుగొలనుపోస్టు తిరువూరు తాలూక. (కృష్ణా)

ఆసు వంశీక ఆయుర్వేద వైద్యులు. సంజాన్యాధులు నివా రించుటలో ప్రఖ్యాతి గలవారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి సభ్యులు.

వైద్యశ్రీ నారాయణస్వామిగారు

గుడిబండ, మదకిసిరా పోస్టు

హిందూపురం, అనంతపురం జిల్లా.

వీరు ఆసువంశీక వైద్యకటుంబానికి చెందిన ఆయుర్వేద వైద్యులు.

వైద్యశ్రీ జి. శృష్ణమోహన్ గారు

తిమ్మాపురం, యలమంచిలి తాలూకా (విశాఖ)

వీరు ఆయుర్వేద వైద్యశిక్షణ గలిగి ఆదర్శప్రాయకమైన చికిత్సలు నిర్వహించుచున్నారు, పరిశోధనాదృష్టి గలవారు. కవిరాజ పత్రికా పోషకులు.

బౌద్ధపాత పరిజ్ఞానము

(64వ పేజీ తరువాయి)

ఆమోఘముగి పనిచేయును. దానికినువర్ణనూర్యావర్తి, నువర్ణగురు నూర్యావర్తి, గురునూర్యావర్తి, మహానూర్యావర్తి అనేడి పేరులుకలవు.

పంటనూర్యావర్తి- రాగిపాత్రయని చెప్పబడియున్నను కాచకుప్పెల యందుకూడ వండెదరు. ఇందుబింగారు తీస్మ మును తులముచొప్పవ గ్రహించినయెడల కస్తూరిని ఆరతులము గాని పావుతులముగాని తేసికొనవలయును. పచ్చకర్పూరమును ఒకతులముతేసి కొనవలయును. వైశ్యవ్యాధులమీద చక్కగ పనిచేయును.

రాజు వైద్య

శ్రీ అచ్చుత వెంకటసుబ్బారావు

వీరు వంశపారంపర్యా ఆయుర్వేద వైద్యములో గణ్యాత్మకలవారు వంధ్యారోగములకున్నూ, వాజీకరణము వగ యిరాలకున్నూ మధుమేహ, అతిమాత్ర వ్యాధులకున్నూ ప్రత్యేక చికిత్స చేయుదురు. వీరు వరుల కుసుమాకరము, ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరములోని మూడవ యోగము ననుసరించి చేయుచున్నారు.

పసంత కుసుమా కరము

పంటయోగము - రాజౌషధము

తయారుచేయు కాలము : అయిదు సంవత్సరముల పదిరోజులు.

ఇందు చేరిన భస్మములు :- సువర్ణము, రజితము, పగడము, ముత్యము, హేమమాక్షికము కాంతము, అభ్రకము, వైశ్రాంతిము, సంస్కారితరసము, సీసము, వంగము.

:- మర్దన ద్రవ్యములు :-

నిమ్మకండ్లు, దాక్షిణ్యండ్లు, ఖర్జూరపండ్లు, గంజాయి, పల్లెరు, అలము, ఆవుపాలు, కన్నారి, కుంకుమ పువ్వు, పచ్చకర్పూరము, జాజికాయలు, చెరుకురసము, చందనము, ఆరటి, నేలగుమ్మడి, నేలతాడి, శతావరి, బూదగపువ్వుములు, మందారపువ్వుములు, కురువేరు, మాలతీ పువ్వుములు, నల్లకలువ, పన్నీరు.

ఈ ఔషధ సేవనతో నివర్తించు వ్యాధులు

పాండువు, వాంతి, క్షయ, క్వాస, కాస, మాతృకృశ్మము, అశ్మరి, గజేయాజీరించుటచే గలిగెడు మాతృవ్యాధులు, శ్రీల పృథ్వరవ్యాధులు, శరీరతాపము, లింగతాపము, మధుమేహము, (మాతృములో చక్కెరపోవుట) బహుమాతృము, శుక్లనష్టము, మున్నగు ఇరువది మేహములు, ఇరువదినాలుగు వైత్యములు, వాతవ్యాధులు, నపుంసకత్వము, వంధ్యారోగము, ఇది పోగొట్టును.

మోతాదు :- రోజు 1కి ఉదయమున ఒక్కమాతృమింగి అనుపానముగా చాలాగాని, నీరుగాని త్రాగవలెను వైత్యులగులు అనుపానముగా నీరు త్రాగవలెను

ఖరీదు :- కులము 1కి రూ 60-0-0, 80 మాతృలు, 80 రోజులు, 80 మోతాదులు - 16 మాతృల ఖరీదు 12 రూపాయలు, పోస్తుఖర్జూలు ప్రత్యేకము. అర్దియతోసహా నాలుగవవంతు ఖరీదు అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. (ఈ ఔషధము మాతృలు చేయకుండాకూడా కావలసినవారికి పంపబడును.

స్వల్పకాలము మాతృమే లభింపగలదు.

అడను :- రాజువైద్య అచ్చుత వెంకటసుబ్బారావు

వహబ్ రోడ్డు - తెనాలి.

ఆ యు ర్వే ద చ రి త్ర

(18వ పేజీ తరువాయి)

3. కక్షపుట తంత్రము :- ఇదియు నాగార్జున విరచితమే,

౪ ఆరోగ్యమంజరి :- ఇదియు నాగార్జున విరచిత గ్రంథమే. విషయరశ్మికుడు తన నిదాన వ్యాఖ్యానములో దీని నుదాహరించి యున్నాడు.

౫ వ్యారి తంత్రము,

౬. వళివృ తంత్రము,

౭. మాండవ్య తంత్రము,

ఈ పై మూడు తంత్రములును ప్రధానముగా రసకాస్త్రమును బోధించు అతిప్రాచీన గ్రంథములు. రసాత్మక సమత్యయమునందు రస కాస్త్రజ్ఞానమును బాహుళింపబడి యున్నది అందు వ్యారి మొదలయినవారి నామములు కలవు.

8. వా జీ క రణ సం హిత లు

వాత్స్యాయన కామ సూత్రములనుండి ఇందుకు గుఱించిన గ్రంథము లనేకములున్నటుల తెలియగలదు. కాని వ్యాఖ్యాన కాగులచే నేయొక గ్రంథముకాని ఉదాహరింపబడి యుండ నందున అప్పటికే ప్రాచీనగ్రంథము లన్నియు నశించి యుండ వచ్చునని భావింపవలసి వచ్చుచున్నది.

౧ కుచమూర తంత్రము :- ఈ చికిత్సను గుఱించి స్వతంత్రముగ విడుగురుఋషులు గ్రంథములను వ్రాసినదియు యందు కుచమూర దోషదనియు నీతని తంత్రము చాల ప్రధానమయిన దనియు వాత్స్యాయనుడు తన కామసూత్రములలో తెలిపి యున్నాడు.

౨ నంది తంత్రము :- నంది అను వానిచే ప్రథమమున నేయి అధ్యాయములలో నీ సంహిత రచింపబడినది తెలియుచున్నది.

౩. స్వేతకేతు తంత్రము :- ఉద్దాలకుని పుత్రుడయిన శ్వేత కేతును వానిచే నందిసంహిత సంస్కరింపబడి 500 అధ్యాయము లోనికి సంక్షిప్తము గాదొంపబడి శ్వేతకేతు తంత్రమని ప్యవహరింపబడి యుండిన గ్రంథమిది.

౪. పాంచాళ తంత్రము :- బట్టు కుమారుడయిన పాంచాళునిచే శ్వేతకేతునిచే సంస్కృతి చెందిన నంది సంహిత ప్రతి సంస్కృతి గాదొంపబడి మరికొంత సంక్షిప్తము చేయబడి ఏడు భాగములలో రచింపబడినది.

౫ వాత్స్యాయన కామసూత్రము :- అనంతర కాలముగా కేవలము వాజీకరణ చికిత్స సంబంధకపోయినను, రతికాస్త్రప్రబంధములగు గ్రంథము లనేకములు గదొంపబడినవి. అట్టివాటిలో కామకాస్త్రము, ఆ శిర్యాము, రతికాస్త్రము మొదలయినవి అనేకములు కలవు ఇప్పటి గ్రంథములలో వాత్స్యాయన కామసూత్రమును ప్రవాస కుచమున గ్రంథము వాత్స్యాయనుని గుఱించి అనేక భిన్నాభిప్రాయములు కలవు కొందఱు ఇతను ఒకఋషి అనియు, మరికొందఱు ఇతను చంద్రగుప్తుని జగద్విఖ్యాత మంత్రియగు చాన్యకేయనియు ఇటుల తలచుచున్నారట అటు లనుకొనినను ఇప్పటికి 2500 సంవత్సరములకు పూర్వపువాదగుటచే, శ్వేతకేతుకు, పాంచాళుకు ఇంతకు పూర్వపులై యుండుట నిర్వివాదాశయము.

ప శు చి కి త్సా సం హిత లు

ప్రాచీనకాలమునందు ఆర్యావర్తమున గజ తురగాది చతుష్పదులు చతురంగబలములలో నొక ఆంగమై మిక్కిలి ప్రధానములై యుండెను. పశువులే ప్రాచీనార్యుల యొక్కనిరి అట్టి పశువులకు రక్షించవలసివదిగాకల ప్రార్థనలు నేడములంద నేకములుగలవు ఈ కారణములచేత నీ చికిత్సా భాగమును మిక్కిలి యభివృద్ధి చెందియుండుటలో నాశ్చర్యమేమియు లేదు. ఇందుకు గురిందిన ఈకాలపువాటి గ్రంథము లనేకములున్నను అట్టివాటిలో నీక్రింద పేర్కొనబడియున్నవి ముఖ్యమయినవి.

౧. పాలకాప్య సంహిత :- ఇయ్యది హస్తీ ఆయుర్వేదము లేక గజాయుర్వేదము అని కూడ ప్యవహరింపబడు చుండును. ఆంగదేశపు రాజయిన గోమహేనుకు పాలకాపుత్రుడను ఋషి పుంగవునిచే గజములయొక్క రోగ, నిదాన, లక్షణ, చికిత్సలను గుఱించి ఉపదేశము గాదొంపబడినటుల ఈగ్రంథమునుండి తెలియగలదు. ఇయ్యది అంతయు సంవాదరూపమున నుండి చరక మశ్రుతాది గ్రంథముల లోపలనే స్థాన, అధ్యాయ విభజన గాదొంపబడి యున్నది. ఈ గ్రంథము పునఃపట్టణము నందలి ఆనందాశ్రమము వారిచే ప్రచురింపబడి యున్నది.

౨. గోతమ సంహిత :- ఇది అలభ్యము. ఇందు గో చికిత్సలు తెలుపబడి యున్నవి

౩. కాలిహోత్ర సంహిత :- ఇది ప్రధానముగా తురగముల యొక్క రోగ, నిదాన, లక్షణ, చికిత్సలను వర్ణించుచున్నది. నకుల, జయదత్తులయొక్క అశ్వవైద్యమునకు ఇది మూలగ్రంథము. ఇయ్యది “మాలతోర్” అనేది పేగుతో అరబీయులచే వారి మాతృభాషలోనికి తరచురైన గాదొంపబడియున్నది. అరబీ దేశము తురగములకు ప్రాచీనకాలము నుండియు ముద్రసిద్ధత వహించి యుండుట జగద్విశ్రమము.

ఈపైనుదాహరింపబడిన గ్రంథముల జాబితా సంపూర్ణము కాదని తెలియవలెను ఇంకను పెక్కు పరిశోధనలు జరిపి అప్రమేయముగనున్న వాటిని కనుగొన వలసి యున్నది

ఈగ్రంథములలో లభ్యమగు వాటినుండి యీకాలపువైద్య శాస్త్ర పరిస్థితులను కొంతవరకు తెలిసికొనుటకు వీలగుచున్నది. వీటిలో ప్రధానముగ లభ్యమగునది చరక (అగ్ని వేళ) సమీత, సుశ్రుత సమీత, భేష (భేద) సమీత (కొంతభాగమును), కాశ్యప సమీత (కొంతభాగము), వాత్సానాయక కామనూత్రములు, పాలకాశ్య సమీత మొదలయినవి.

ఆయుర్వేదము దేవలోకమునుండి
భూలోకమునకు గొనిరా బడుట.

ఆయుర్వేదమునకు ఆదికర్త పృథ్వీకర్త యగు బ్రహ్మయనిగదా హైందవుల నమ్మకము! ఆయుర్వేదము ఆట్టి బ్రహ్మనుండి మానవలోకమున కెటుల గొనిరాబడినదియు పైసంహితలలో తెలుపబడిన ప్రకమును గొంత విచారించెను.

ప్రాపంచిక ప్రథమ వైద్యక మహాసభ.

ఆర్యుల కభి మతమయిన ధర్మార్థ కామ మోక్షము లనెడి చతుర్విధ పురుషార్థముల సాధించుటకు జప తప హోమాది కర్మల నాచరించుటయందు జ్వరాది వ్యాధు లాటంకముగ నుండుటగని ధర్మార్థ కామ మోక్షానంద ఆరోగ్యం మూలము త్రమం (చరక. సూ అ 1) అని గ్రహించి రెడారోగ్య పరిపాలన నిమిత్తము విధానముల తెలిసికొన నభిలషిస్తురై అంగీ రస, జనుదగ్ని, వసిష్ఠ, కాశ్యప, భృగు, ఆశ్రేయ, గౌతమ, సాంఖ్య, పులస్త్య, నారద, అసిత్, ఆగస్త్య, వామదేవ, మార్కండేయ, ఆశ్వలాయన, ఆశ్రేయ భిక్షు, భరద్వాజ, కపింజల, విశ్వమిత్ర, ఆశ్వరథ్య, భార్గవ, చ్యవన, అభిజిత్, గార్గ్య, కాండిల్య, కాండిన్య, వాక్షిదేవల, గాలవ, సాంకృత్య, తైజవాసి, కుశిక, బాదరాయణ, బడిశ, శరణామ, కాశ్య, కాత్యాయన, కాంకాయన, కైకశేయ, ధామ్య, మారిచి, కశ్యప, శర్మరాక్ష, పీఠజ్యోత్, లోగాత్య, తైంగి, శానక, కాకునేయ, ప్రాతేయ, మయమతయ, వైఖానస, పాలభిల్లాది ఋషులు కొందరు ఒకా నొక శుభమహోర్మున హిమవత్పర్వత పార్వతమునందు సభగాంచి, ధ్యానించి తమ ధ్యానదృష్టి వలన రోగ శమోపాయములను ఇంద్రుడు తమకు తెలుపగలడని తెలిసికొనినవారై, దిద్ధిమాణ నిమిత్తము ఇంద్రునివద్ద కేవల తెంచగలరని యాలోచన పడుచుండగ భరద్వాజుడు అందులకు అతినిని నియోగింపవలసినదని ప్రథమమన పలుకగా అందరు నందుల కంగీకరించి భరద్వాజుని నియోగించుటలను, అంత భరద్వాజుడు ఇంద్రుని యొద్ద కేతించి అశీర్వాదించి, “వ్యాధ

యోహి సముత్పన్నాః సర్వప్రాణి భయంకరాః | తేద్రుష్టా హిమే శమోపాయం యథావద అమరప్రభో” || “సర్వప్రాణి భయంకరములగు వ్యాధులుత్పన్న మయినవి వాటి శమోపాయములను యథావిధి తెలుపుము అమరప్రభో” అని పలుకగా నా యమ ప్రభులగు నింద్రుడు కొద్దిమాటలలో అనంతము అపామ కాశ్యతము పుణ్యప్రదరము అయిపేతు, లింగ, జైవధములనెడి త్రినూత్ర (స్కంధ)ములను కలిగి, స్వస్థులకును ఆకుదలకును ఆశ్రయమై ప్రథమమున ప్రాపంచిక పితామహుడగు బ్రహ్మచే తెలిసికొనబడినట్టి ఆయుర్వేదమును బుద్ధి విపులుడయిన భరద్వాజునకు చెప్పగా భరద్వాజుడు యథావతు సర్వమును శీఘ్రకాలములో తదేక ద్యానము కల వాడై గ్రహించి అమితమయిన సుఖాయువును పొందినటులను, తాను ఇంద్రునివద్దనుండి గ్రహించిన ఆయుర్వేద నూత్రములను సంతృప్తముగ నాశ్రేయాది ఋషులకు తెలుపగా వారలుకూడ ప్రజాహితమయినట్టియు ఆయుర్వేదక మయినట్టియు నయిన ఈ ఆయుర్వేద నూత్రములను; సామాన్యము, విశేషము, గుణములు, ద్రవ్యములు, కర్మలు, సమవాయములను తగు విధమున తమ జ్ఞానచక్షువుచే తెలిసికొని పరమ సుఖమును ఆశ్వరమయిన జీవితమును పొందినటుల

“తస్మై ప్రోవాచ భగవా నాయుర్వేదం శత్రుకరుః || పదైతీర్నైర్మలిం బుద్ధ్యా విపులం పరిమర్శయే || హేతు లింగోపధ జ్ఞానం స్వప్నాతుర పరాయణం | త్రినూత్రం కాశ్యతం పుణ్యం బుబుధేయం పితామహః || సో 2. నత్రపారింత్రిస్కన్ధ మాయుర్వేదం మహామతిః | యథా వదసిరాత్సర్పం బుబుధే తస్మ నామనిః || తేనాయు రమితం శేభే భరద్వాజః సుఖానిర్వః | ఋషిభ్యో 2 సధికం తచ్చ శశం సానవశేషయన్ | ఋషయశ్చ భరద్వాజాజ్ఞ గృహస్థం పృజాహితం | దీర్ఘమాయుశ్చ క్షీర్ణస్తో వేదం వర్తనమాయుషః | మహ్నాయస్తే దదృశుర్యధావత్ జ్ఞానచక్షుసా సామాన్యంచ విశేషంచ గుణాన్ ద్రవ్యాణి కర్మచ | సమవాయంచ, తపి జ్ఞాత్వాతస్తోక్తం విధీమాన్తీతాః | శేభిశ్చ పరమం శర్మజీవితం చ అప్య నశ్వరమ్” మొదలు కాగల చరక (నూత్ర). అ. 1) చవనముల నుండి తెలియు చున్నది.

పుణ్యప్రదమయిన ఈ యాయుర్వేదమును సర్వభూతము లందు దయకలవాడయి ఆత్రేయుడు అగ్ని వేళ, భేష, జాతూ కర్మ, పరాశరి, హారీశ, జౌరపాణి అనెడి తన ఆరుగురు శిష్యులకు బోధించగా వారు దానింగ్రహించి ఒకొక రొకొక స్వతంత్ర గ్రంథమును రచించి నటులను, వారలలోని కెల అగ్ని వేళుడు బుద్ధివిశేషుడయి యందుకతననితడు ప్రధమమున

స్వగీయ, కవిసింహ, వైద్యరాజు
మండ్ల కాశీపతిగారు

వీరు విశ్వబ్రాహ్మణులు. కృష్ణజిల్లా మైలవరం నివాసులు. శ్రీ మైలవరం సంస్థాన వైద్యులు. ఆంధ్రగీర్వాణ పండితులు, కవులు 70వం||లు ఆయుర్వేద, యూనానీ వైద్య మండలిండ ప్రఖ్యాతి పొందిరి. “శ్రీమంత్రిని పరిణయము” పద్య కావ్యమును, “హరిశ్చంద్ర యక్షగానము”ను, ఆంధ్రముని “యూనానీ వైద్యగోంధములు”ను వ్రాసిరి. వీరు శ్రీ బాలా త్రిపుర సుందరీ పీఠాధి పతులు. స్వకుల పురోహితులుగ, పోదక కర్మలను వేదోక్తముగ చేయించెడివారు. 96వం|| జీవించిరి 1938 ఆశాఢ శుద్ధ పాడ్యమి శనివారమున స్వర్గస్థులైరి. వీరికి ఇద్దరు పుత్రులు ముగ్గురు కన్యాకన్యలు గలరు. వీరు ఆయుర్వేద పురోభివృద్ధి కై కృషి చేయుచున్నారు

వైద్యశ్రీ, కవిరాజు
చిలకపాటి రంగస్వామిగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
(గుడూరు, నెల్లూరుజిల్లా)

వీరు అనువంశిక వైద్యకుటుంబములోనివారు. వీరి జన్మ స్థానము వంగోలు తాలూకా చిలకపాడు అను గ్రామం. చిలక పాడు ఆయుర్వేద వైద్యమునకు ప్రఖ్యాతి చెందినది. వీరిపూర్వులు గొప్ప ఆయుర్వేద వైద్యులు వీరు ప్రస్తుతం నెల్లూరు జిల్లా గుడూరులో మెడికల్ ప్రాక్టీసు చేయుచున్నారు. వీరు పత్తి వారము, కుప్పు మొదలగు వీరి వ్యాధులను విచారణ చేయుట యందు కడుసమర్థులు. వీరికి ఆయుర్వేద వైద్యమునందు 25 సంవత్సరముల అనుభవము కలదు.

వైద్యశ్రీ
మతం ఈశ్వరయ్యగారు
ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్
అప్పిచర్ల పోట్ల, అనంతపురం జిల్లా.

వీరు గుత్తి తాలూకా ఆయుర్వేద వైద్యుడని ఉపాధ్యక్షులు, ఆయుర్వేద పరిచారము అత్యంత శ్రద్ధ భక్తిలతో చేయుచుందురు. కవిరాజు పత్రికా పోషకులు.

చరిత్ర హీనుల దుశ్చర్యలవల్లనే ఆయుర్వేదం

అభివృద్ధి నిలచిపోతూవుంది !!

సమాక్ష:- కవిరాజు మోహన్

దేశంలో ఆయుర్వేద సంఘాల, వ్యక్తుల స్వభావాలు, యెడతెగని తగవులు యిత్యాది విషయములను గురించి ఈ ప్రత్యేక పంచికలో 20వ పేజీనుండి దాదాపు 60వ పేజీ వరకు వ్రాశాను. అంత దీర్ఘంగా పరిసిగ్గులు సమీక్షించి వ్రాసినా - వ్రాయవలసిన విస్తో మిగిలిపోయినవి తప్పకు. అవసరంగా మరికొన్ని విషయములు గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తేవడం నాధర్మమైవున్నది ఇందులో ప్రతిబింబింప నాసమాక్ష ముగంపు మే 1 (1958) అనివ్రాసి యున్నాను. తదనంతరం కూడా యీసంచిక మీ కందించుచున్నానుగా జరిగిన ఘట్టములు నూతనగా వ్రాయుచున్నాను.

ఆయుర్వేదాభివృద్ధి చేతల్లోగాక మాటల్లోనే ఎందుకుండి పోతూవుంది.

41 సం. కావచ్చింది మన సంఘం పుట్టి అని ఇప్పటికీ వ్రాశాను తదాది ఎన్ని సంఘాలు పుట్టినది ఎన్ని అంతరించినది సంఘాలలో సంబంధముగల వారందరికీ తెలిసియున్న విషయమే ఇన్ని సంఘాలు యెక్కడి తలకాకాదారిలో కార్యక్రమం నడుపుకొంటూ ఆయుర్వేదోద్యమమునకు దాతెన్నూ లేకుండా పోతూవుంటే కొందరు పెద్దలు ఈ అనైత్యత పరిదిద్ద వలెనని కృషి ప్రారంభ మైనది. రెండేండ్లు అనంతరం ఒక నిర్ణయము వకు వచ్చింది. తత్ఫలితమే సర్వాపురా పరిణామ అసభ్యులకు వచ్చిన వైద్య ప్రముఖులంతా సభ్యులుగావుండి ఒక కార్యకర్తమును యేర్పరచు కొన్నారట. నాటి వరకగు దేశంలో సంఘాలన్ని విలీనమై యేకైకమందలిగా "ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్య మండలి" యేర్పరచుకొన్నాం. నాటి సంఘాల వికృతసంఘటనకు దోహదమిచ్చిన సంఘాలన్నీ నివాసితులతో కట్టిబడి వున్నవి. నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రిజిస్టర్డ్ కవిరాజు వైద్య మండలి అధిక సంఖ్యాక సభ్యత్వము గల సంఘము దానికి నేను ప్రధానకార్యదర్శి వగుటచేత - నూతన వికృతమండలికి నేనే ప్రధానకార్యదర్శి వగుటచే యావన్నుంది సభ్యులతో నూతన వికృతమండలియైన ఆంధ్ర ఆయుర్వేద వైద్యమండలిలో విలీనమై పనిచేసాము. తదాది రాష్ట్రమంతటా పృథ్వి

టించి చేయబడిన కార్యక్రమం అందరూ ఎరిగిందే. ఈ కార్యక్రమాలు సమాక్షులు వివరించిన మరొక పర్యాయము మీ దృష్టికి తెచ్చుచున్నాను.

- ది 26-12-53 నీదీని శ్రీ సంతివిరెడ్డిగారి కొక విజ్ఞప్తి.
- ది 30-12-53 నాటి ఆరోగ్యమంత్రి శ్రీ సంతివయ్యగారికి మెమోరాండము.
- ది 17-1-54 తేదీన ఆంధ్ర గవర్నరు శ్రీ చందూలాల్ త్రిపేడి గారివద్దకు రాయభారం.
- ది 17-1-54 న ఆంధ్రదేశములోని ఆయుర్వేద నాయకుల నాహ్వానించి సభజరిపి, నాటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పృథ్వీశం పంతులుగారివద్దకు రాయభారము పెడలుటకు రాయభార కమిటిని నిర్మించుట.

- ది 4-2-54న కర్నూలు రాజధానిలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారివద్దకు రాయభారం పెడలుట.
- ది 28-2-54న ఆయుర్వేద సమగ్రస్థితికి 12 మందితో ఒక కమిటి ప్రభుత్వం చేసినట్లు ప్రకటించుట.

కమిటి రిపోర్టు ప్రభుత్వమునకు సమర్పించిన తరువాత ఆంధ్రప్రభుత్వ ఆరోగ్యకాఖామామ్యులుగా శ్రీ కళా వెంకట రావుగారు పదవీస్వీకార మొనర్చుట అతి దీక్షతో 41వ అభిలషారంత ఆయుర్వేద క్యాంగ్రెస్ మహాసభలు కర్నూలులో శ్రీ దాక్షగు ఆనంట బక్ష్మీకతిగారి నాయకత్వముగా 1955 డిసెంబరు 29, 30, 31లలో జరిగినప్పుడు వూజ్య శ్రీ కళా వెంకటరావు పంతులుగారి ఉపన్యాసములో ఆయుర్వేదమును గుర్తించు విషయములలో వారు పదభిస్కాయములు వెల్లడించుట - శ్రీ వారిచే ఆయుర్వేద వైద్యుల రిజిస్ట్రేషను చట్టము 19-8-57న జరుగుట ఇత్యాది ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అనంతంగా జరిగినవి. వందలాది సభలు, సమావేశాలు జరిగినవి. ఇన్ని కార్యక్రమాలులో కనిపించని వారు, నేడు ఆయుర్వేదాస్పదరిస్తామంటూ - చేయదగిన కార్యక్రమాలు చేయక - పదవుల భగ్గునతో మండలికి ప్రతి

మండలులు, సంఘాలు రోజుకొకటి స్థాపించుతున్నామని ప్రకటనలు చేయడం కరపత్రాలు పంపకము చేయడం ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమ చరిత్ర పరిశీలించుటకు ఈ ఆయి దేండ్ల కార్యక్రమాలకు చక్కని సాక్ష్యాధారములుగల చరిత్ర చిత్రపటములతోపాటే ప్రకటించాం. చూడండి వీరిక్కడైనా కనిపించుతారేమో. వీరిక్కడైనా ఒకటూ రెంటూ కనిపించితే అనాదుకంగానేగాని శిష్టసామ్రాజ్యంలో కనిపించనే కనిపించరు. పనిచేయుట సమయములో పని చేయవలెనుగాని తమకుతామే గొప్పవామని ప్రచారము చేసికోవడం చరిత్ర హీనుల లక్షణమని చెప్పు తప్పదుగదా?

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి భారత దేశంలో యేరాష్ట్రమండలి సాటిరాదు.

భారతదేశంలో ఎన్నో రాష్ట్రసంఘాలున్నాయి. వీరికి సంస్థలైనా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలికి గల కార్యక్రమం, వైద్యులసభ్యత్వంగలదా - పోనీ ఈసంస్థ మాది, ఆసంస్థ మాది అంటూ దుష్ప్రచారాలు చేస్తున్న ఈ సంఘ వ్యాపారస్తులకు యేనాడైనా ఇంతటి సభ్యత్వం ఈ సంఘంలో చూడగలిగారా? ఈసంఘంలోగాదు - వారు విద్వింతులొన్న గాలిమేడల సంఘాల్లో యేనాడైనా చూచారా? అసలు వారు జరిపేసభలు ఏదేలేనా? పుట్టికెరలేనివారు స్వర్గారోగినికంటే పెద్దపెద్ద నివేదికలు, అనర్హత అరపులు, అనైత్యులకు అనేక మార్గాశ్చర్యములు జేసేవీరు ఎన్నో అవినీతి కనులకు దిగుతున్నారు. ఇదంతా ఎందుకు చేస్తున్నారో కారణం వారైనా చెప్పగలరా? పదవులు కావలసినే భ్రమలుపుంటే పున్నసంఘములోనేవుండి ఆయా స్థాయిల శిలంబించవలెగాని ఆయుర్వేదాభివృద్ధి - చేతలకంటెకుండా మాటల్లోనే ఎందుకుండిపోతుంది. వారిది తోచదా, ఇచ్చిన పదవులకు నిశ్చిత కల్పించుకొనలేపోగా, ఇంకా పున్నత పదవులు కావాలని కోరుట చేసికీ. నేడు గౌరవ మర్యాదలతో ప్రవర్తనానుమతమున్న మహామండలి కళంకపరిచుటకొక 'మహామండలి' స్థాపించామని కరపత్రాలు పట్టుకొని నిజ కార్యక్రమముగల మండలి ప్రధానత్వములోవివారిని నిందించడము అభిమాని చేయడం ఎర అందమాడుటకైనా వెనుకంజుతుక పోవడం, కులతత్వాలు లేవనీయడం, కాంగ్రెసు వారిపద్ధతులతో గౌరవ మర్యాదలతో జీవించుచున్న కార్య కర్తలకు కమ్యూనిస్టుఅవదం, కమ్యూనిస్టు అధినేతలపద్ధతు కల్ప

నప్పుడు కాంగ్రెసువారిని నిందించడం - అదీయిది సాధ్యంగా పోలే వస్తులేనా విజ్ఞాన వైషమ్యముల కలెతించడం - తమకు అవసరమైందానికై, ఎదుటి ఎంతమహోన్నత కార్యక్రమము నైనా నిందలపాడేయడమే దృష్టాంతగల స్వభావులుయిట్టిపనికి పూనుకొని స్వలాభములకై సేమగులాడుట దేశంలో వైద్యులంతా గుర్తించాలని వ్రాయక తప్పదుగదా?

ఇట్టి అనైత్య కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నవని, జరుగు తాయని - అనేక పర్యాయములు కవిరాజప్రతికలో వ్రాసి యున్నాము. మా పాఠకులకిది కొత్త గాదు.

మ న లో స ం ఘీ భా వ ం

అయిదేండుగా మనము జరిపిన ఆశూర్య కార్యక్రమా లన్నియే ఆశయముతో చేయబడినవో ఆ ఆశయమును బల పరిచి ఆచరణకు తెచ్చుటకే ప్రభుత్వం చట్టం చేసింది. చట్టం ఆచరణకు తెచ్చి దేశంలోని వైద్యులనందరిని రిజిస్ట్రేషను జరుపు కాలములో, ఈ అనైత్య యు సంఘాలు స్థాపించు చున్నారే దుర్వ్యామోహములకు తోడ్పాటుగా కొందరు వ్యక్తులు సహకరించుట ఎందుకంటే - వారి పాతీ అలవాట్లకు అవాంతరము వచ్చినందున, పాత అవాంతరములు అంటే నిర్దేశితము అమ్మకోడం - రిజిస్ట్రేషను చేయించు తామని వంద యేడై గుంజుకోవడం అలవాటుగలవారే యీ సోపైటిలో వున్నారు. వీరిందను గలనీ వారిలాభాలు పోయినవని కవిరాజ మోహన్ దీనికి కారణమని కవిరాజ మోహన్, లంచగొండి, దొంగ, అంటూ ప్రచారం చేయడమొక పనిగాపెట్టు కొన్నారే అనవసర ప్రకటనలు చేయుట అలవర్చుకొన్నాడు గాని సమర్థతతో కవిరాజమోహన్ పై అట్టి నింద రుజువుచేయ గలగాలి అదిసాధ్యంగాదు, నిశ్చయంగాగాదు గాని ఈచరిత్ర హీనులు చేసిన అపూయ్యములు రుజువు చేయాలంటే ఎంతో సులభము.

ఇదంతా ముఖ్యంగా వ్రాయడ మెందుకంటే సంఘభావం గల మనలో మనకు చీలికలు కల్పించి భిన్నయాసాలు కల్పించు నిప్రయోజకుల ప్రకటనలకు, విజ్ఞప్తులకు ప్రచారములకు సోదర వైద్యులు చెవులాగక - ఇప్పుడేభావములో నున్నారో ఆభావములోనుండియే తమ రక్షణలకు ప్రయత్నించవలెను.

కార్యదర్శులు ఎవరుమారినా, అధ్యక్షులు ఎవరు మారినా సంస్థ మారదు. యే ఆశయము గల్గియున్నాము ఆ ఆశ యముల సాధనకు మండలి పనిచేస్తుంది.

సంఘాలు స్థాపించుకున్నవారి పోకడలు...

ఎవరికి ఆహ్వానములు పంపకండా ముచ్చటగా నల్లరే గుల్పొని పెద్దల నాగయించి యేవో కొన్ని సంజ్ఞలు సంపాదించడం అదోక మహాసభయని ఉన్నత స్థాయిలోని మహా సంస్థల పేరు పెట్టుకొని పత్రికలో ప్రకటించి మేము ముందుకు వెళుతున్నామనడం సంఘ విజయరూపమునకు కలం కము లాపాదించడం ఒక ఘన కార్యంగా భావించడం - దేశంలో కొందరిపేరు బాదితాలో ఇరికించి అదే నూతన మార్పులతో సంఘసాధన జరిగిందని ప్రచారం చేయడం - పనిమీదాలిన పోకడలనిపించు కొంటాయిగాని మరెందుకు ఉపకరించవు వీరు నిజంగా పలుకుబడిగలవారైతే సంఘసభ్యులన్నప్రాంతములో సభలు జరిపి, పదుగురి ఆమోదముతో ఆ పదవులు సంపాదించు కొని మౌళికముగల వారమని చెప్పకోవాలి. అదేమి లేకుండా గుస గుస వరాలతో ఉన్నత రూపంగా సంస్థలను మరియు పరచాలనుకుంటే యేవాటికీ మారని మనస్తత్వాలతో చీలికలు కల్పించడమే తమ జీవితమకుకొంటే - అసంఖ్యాక వైద్యబృందం తగ్గరిత బుద్ధిగరువుకుంది. మందలి నిరుద్ధంగా ప్రాదరా బాదులో సభలుజరిపి ఇదే స్థాయి త్రోవకొనున్న వారికి కొత్త మందలింపు అక్కరలేదు. విధంగానే జరుగుతుంది. అయితే తాత్కాలికంగా మహామందలికి చీలికలు కల్పించగలరేమిగాని అది సిరత్వం చాందలేదు.

గౌరవసభ్యులు ముఖ్యముగా గమనించవలసింది యేమిటంటే, “ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామందలి” ఇటీవల మనము సంపాదించుకొన్న ఉన్నత స్థాయి మీరందరూ ఎరుగుదురు. అది ఎన్నో క్రమలు పడితే గాని లభించలేదు ఆ ప్రతిభ చూచి సహించలేని వారు - ఆ ప్రతిభ గల సంస్థలో ప్రధాన స్థానాలు కావలను కొనేవారు ఆ సంస్థపేరునే దుర్వివియోగం చేస్తూ తలకొక రీతిలో అన్యథులమని, కార్యదర్శులమని ప్రకటనలు చేసి కొంటున్నాడు ఆ తెగలోనిదే ప్రాదరాబాదులో ఇటీవల యేర్పడిన కార్యసంగ్ఘం అది మహామందలికి చెందినది కాదు, అనుమతి బడసింది కాదు.

వ్యతిరేకముగా చేయబడినది మాత్రమే. ఇవన్నీ స్పష్టం చేయటమే విజయవాదలో మహాసభలు యీ సంవత్సరం జూలైలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేదమహాసమ్మేళనము జరుపబడుతుంది. అందరికీ ఆహ్వానములు పంపబడతవి అందులో ఒక కార్యక్రమం నిర్వహించేయబడుతుంది. పరియైన కార్యవర్గం యేర్పాటు బడుతుంది అంతవరకు నేనే ప్రధానకార్యదర్శి. నేను తాత్కాలికంగా 15-5-58న లేదని ఎటుకో

బడిన ఆయుర్వేదాచార్య శిష్టా నుబ్రహ్మణ్యకామ్రై గారే అధ్యక్షులు; నా ప్రధానకార్యదర్శిత్వమును తొలగించామని ప్రచారము చేయండి నిజముకాదు. నా ప్రధానత్వం తొలగించుటకు యీ అవామధేయలకు సాధ్యముకాదు మందలికి గల ఆరువేలమంది ఆయుర్వేద సభ్యులకు గల అధికారానికి చెంది యున్నది. గాన ఎవ్వరూ ఎలాంటి సంగీతమును పడక - తమ 1957, 1958 సంవత్సరముల ప్రాధమిక సభ్యత్వము పరాసరి రాష్ట్రమందలి కార్యాలనుమునకే పంపండి.

ప రి యై న ని తా స ము :

కవిరాజ మోహన్,

ప్రధాన కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామందలి. గాంధీనగరం - విజయవాడ-2, అన్నిగుర్తించి వ్యవహరించండి.

మనసంస్థ కాళాసంఘములలో కూడా కొంత అన్వేషక ఈ పదవి వ్యామోహ పీడితులు తెచ్చిపెట్టారు. గనుక ఆ సంస్థల కట్టుబాటు పరికిరించి, నిర్వాచాత్మకముగా నీతి నిజాయితీలతో పనిచేయుచున్నవారలతో ఒక బాదితా పత్రికలో ప్రచురించెదము. అప్పుడు ఆయా ప్రాంతీయులు వారిననుసరించవచ్చును. ఇట్టి ప్రమాఖనివయములు తెల్పుకొనుటకై 15-5-58న లేదని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామందలి కాళాసంస్థలైన జిల్లా, తాలూకా, మండలముల అధ్యక్ష, కార్యదర్శి, కార్యకర్తల సభ విజయవాడలో జరుగుతుంది. ఆ తీర్మానములు మీకు పంపబడును. అది గమనించి వ్యవహరించండి.

రి జి స్ట్రీ ష ను

వైద్యుల రిజిస్ట్రేషను సందర్భములో యేవో కొన్ని అన్వేషక ప్రచారములు జరుగుచున్నవి. అదేని నిజముకాదు యే మాటలకు చెనియొగ్గి సంస్థావస్థలో పడవద్దు. తెలంగాణాలో రిజిస్ట్రేషను కావలసిన వారికి మనకు ఎలాంటి సంబంధము నేటివరకు లేదు. ఆహ్వానేతరు. ఆ హ్వానేతరు మనహోద్ధ విలీనము యింతవరకు జరుగలేదు. మన 11 జిల్లాలకు యింతవరకు చెప్పచున్న ప్రకారమే రిజిస్ట్రేషను జరుగుతుంది. త్వరితంగానే కార్యక్రమం ప్రారంభం అవుతుంది. మనసంఘాల చీలికలకు - ప్రభుత్వమునకుగాని, ఆయుర్వేద బోర్డుకుగాని ఎట్టి సంబంధములేదు. దానికి మన నిరంతర తగవులకు నుడి

(తరువాయి 195వ పేజీలో)

వైద్యశ్రీ

గుండేపల్లి వెంకటకృష్ణారావు గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

గుంటూరు.

నీరు జాతీయ భావములు గలవారు. ఆయుర్వేద వైద్యము ప్రజారంజకముగా చేయవారు. ప్రత్యేక పక్షిక్షణలో ప్రజా రోగ్యమునకై సాహసముతో ఆహర్నికలు పనిచేయుచున్నారు. దేశంలో గల నుండిని ప్రజానీకపు దృష్టికి తేడం ఒక ఆశయంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ సావనీర్ ప్రచురించారు. నేడు 'ఆంధ్రప్రదేశ్ సమాచార సర్వీసు' అను ప్రత్యేకసంచిక ప్రచురించుచున్నారు.

ప్రజాగౌరవము

ఇంకా సులభమైన ఖరీదునకు 'క్రియోశల్ప'మంద తేయట దేశానికి మహామోక్షమని అభిసందించుతూ జె. సి. హెచ్. పౌన్ వ్రాయుచున్నారు.

వైద్యశ్రీ

మునగపాటి రఘునాయకులు గారు

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్

చెన్నూరు (రాష్ట్ర) కడపజిల్లా.

నీరు ఆయుర్వేదము చక్కగా అధ్యయించిన ఆనుపంకిక వైద్యులు, చికిత్సలలో నిపుణులు. పారస్పరక ప్రియులు కలితా భోరణి గలవారు. నుంచి ఉత్సాహవంతులు. ఆయుర్వేద ప్రచారకులు.

సంఘాలు స్థాపించుతున్నవారి పోకడలు...

(1956 వేడి తరువాయి)

పెట్టి చేయుచున్న ప్రచారమంతా శుద్ధ అనిర్ధమ. ఎవ్వరు ఎట్టి పొరపాట్లు ప్రచారముచేసినా నమ్మకండి అతివాస్తవ వార్తలు, మీ నిరంతర శ్రమనికై కృషిచేయుచున్న "కవి రాజ పత్రిక" "ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్" అనే పత్రికలు చదివి తెలుసుకొండి. మీ శ్రమనికై పనిచేయు ప్రధానపత్రిక అది. కవిరాజపత్రిక ప్రతిసం 20వ తేదీన ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రాక్టీషన్ పత్రిక ప్రచురితల రస తేదీన ప్రకటింపబడుచుండును. అంతకు మించిన ప్రచురించ యము నాకుబ్రాహ్మణ తెలివీగాన గోరుచున్నాను.

స వ రణ లు

వైద్యమహాశయుల చిత్రపటములు ప్రచురించుటలో గల లోపాలు

109వ పేజీలో వైద్యశ్రీ వరదా రామారావుగారు అని యున్న పేరును వెంకటరావుగారిని చదువు కొన గోరుచున్నాము.

115వ పేజీలో డా॥ ఆర్. జాన్ గారి చిరునామా రామాటాకేనువద్ద, కొత్తగూడెం శింగ రేడికాల రీస్ అని గమనించవలెను.

119వ పేజీలో నిలచియున్న చిత్రము శ్రీ రావర్తి అప్పారావుగారిది కాదు. శ్రీ అప్పారావుగారి ఫోటో 181వ పేజీలో ముద్రించాము. ఇక నిలచియున్న చిత్రముగలవారి పేరు తెలియ లేదు. తెలుసుకొని ద్వితీయ సంపుటములో ప్రకటించెదము.

120వ పేజీలో వైద్యశ్రీ కొమ్మాజి సత్యనారాయణగారి చిత్రపటము ముందు వైద్యశ్రీ పానుగంటి శీతారామయ్యగారు అనివడింది. అందుకు సంబంధంగా ప్రకటించిన జీవిత సంగ్రహమున్నూ శ్రీ శీతారామయ్యగారిదే.

122వ పేజీలో మొదటికాలంలోని మొదటిఫోటో వైద్యశ్రీ పానుగంటి శీతారామయ్యగారిది. పి. వి. చెన్నప్పగారిపేరు జీవిత సంగ్రహము వడింది.

123వ పేజీలో రెండోకాలంలోని రెండోఫోటో ముందు కొమ్మాజి సత్యనారాయణగారిపేరు

జీవిత సంగ్రహం వుండి. వారు వైద్యశ్రీ పి. వి. చెన్నప్పగారు.

187వ పేజీలో మొదటికాలంలో మొదటిఫోటో ముందు పి సత్యనారాయణమూర్తి గారిని వున్నది. వారిపేడికాదు. వారిపేరు ప్రత్యేకముగా ద్వితీయ సంపుటములో ప్రచురింపగలం.

143వ పేజీలో శ్రీ యస్. వెంకారెడ్డిగారు అనుటకు బదులు వెంకటరెడ్డిగారు అని చదువుకొన గోరుచున్నాము.

168వ పేజీలో మొదటికాలంలో రెండోఫోటో ముందుగల పేరులో 'కొడిగి' అనుటకు బదులు కొడిగంటి అని చదువుకొన గోరుచున్నాము.

ముఖ్యముగా 119వ పేజీ మొదటి కాలము లోని 2వ ఫోటో, 120లోని శ్రీ కొమ్మాజి సత్యనారాయణగారి ఫోటో, శ్రీ పానుగంటి శీతారామయ్యగారి ఫోటో, శ్రీ పి. వి. చెన్నప్పగారి ఫోటో, తిరిగి ద్వితీయ సంచికయందు ప్రకటించి సరిదిద్దగలము ఇట్లే యేలోపములు వుండినా సరి దిద్దెదము.

మరియు మాకు పంపబడిన ఫోటోలు అన్నియు బ్లాకులు చేయించితిము గాని వారిపేర్లు గుర్తింప సాధ్యముగాకన్నది. ప్రత్యేక సంచిక గమనించిన ఆయా మిత్రులు వారివారి విషయములు తెలిపిన ద్వితీయ సంపుటములో పరిచరించెదము. ఈ పొరపాట్లకు మన్నించగోరుచున్నాము. (సం.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండలి ప్రధాన కార్యదర్శి
శ్రీ క వి రా జ మో హన్ గా రి కి
దేశవ్యాప్తంగా ప్రముఖ పండితులు, సంఘాలు సమర్పించిన
న న్నా న ప ద్య ర త్న ము లు

శ్రీకరాయగారోగ్య భాగ్యకళోభ
లోకమందగాజేసి సుశోభింప
యట్టి ధన్వంతరి మహాత్ము డహరహంబు
కరుణ కవిరాజ మోహనుఁ గాదుగాత.

ఆయుర్వేద మహాంధ్ర సంస్థన
బ్రధానామాత్యుడై వైద్య వి
ద్యా యోగంబులు దేశమంతటఁ బంపాప్తం
బులై గ్రాల ని
చ్చాయుక్తిన్ కవిరాజ పత్రికను
సంచారాంశఁ గైకేసి సు
శ్రేయఃకాములైన మీకు, విజయశ్రీ
లబ్ధు మోహన్ సుధీ !

ఆయుర్వేద విశిష్ట
ధ్యేయాశయముల్ ప్రభుత్వ దృష్టికిగూడన్
ధీయుతులై చెల్లిన మీ
శ్రేయస్కర భావమునకు జేజీలు సుధీ !

ఆపద్బాంధవుడన్న వైద్యుడోనా
రాయ్యల్ తదాలాపమే
లోపంబందిన నేటి తద్గతి సమాలోకించి
దేశీయ వై
ద్యోపాస్థామలశక్తి లోకముల
నెంతో వెలగాజేయు మీ
వైపుణ్యంబు ప్రశంసనీయమగు నెన్నన్
వైద్యవిద్యస్మరణీ !

ఆంగ్లవైద్య ప్రభావాన నడుమ బడిన
తెలుగు వైద్యప్రశస్తిని తేటపరచి
యుద్ధరంపంగబూనిన యుక్తములగు
మీకుఁ గవిరాజ ! నా నమోవాకములివి.

ఇట్లు

గుంటూరుతానాకా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి.

క డ ప జిల్లా ఆయుర్వేద వైద్యమండలి

శ్రీమద్విద్య మహాపదాఽవపన మూగ్జన్మి జ్వలూకాచయం
రాజీవం విలస గ్గిరణ్యయ సుధా కుంభంచ పాస్తైర్వహన్
విద్యుద్భామ సహస్రదీప్తి విలదధన్వంతరి స్తాపసుల్
పాయాత్వా మరవింద సుందర పదద్వందోధికానందః॥

బడేలేవాలి మండలాంతర భిషక్సంసత్సద స్సోత్తమః
విద్యదైవ్యద్య విచారమేదుర మనీషా నవ్యభావాంచితః
ఆశాప్రాంత విలీన వైద్యక సముద్ధారే ప్రభూతాదరః
ఉద్దీపనశపద్యోధి నిర్మల శశిశ్రీ సూర్యనారాయణః॥

ఆయుర్వేద చికిత్సకోత్తమ రిజిస్ట్రేషన్ విధానోద్యమే
దృత్వాభార మనన్యధార్య మవనీ సంఘాత రామానుజః
అశోగార్థిక మద్యపాన ముఖశాఖామూర్త్యవర్యా శృభాః
సంస్తవ్యాసువికాల రాప్తకమిదీఁ కభ్యాశ్చ క్షేజ్ఞానికాః॥

శాస్త్రాభ్యాస రతాశ్చ కేవల వచోధారాశధారాంచిత్వా
కర్మాభ్యాస చణాశవంశిక భిషగ్వర్యాన శాస్త్రాదరా
శాస్త్ర కర్మపథానుభావ విషయే సమ్యక్సమానాశయా
సాన్వందాః పరిశోధయంతు క్షిపజశ్రీ “గృప్తికా”

దోష్పథీః॥

భిషణం శాంత చిత్తానా మాయుషాగమ వేదినామ్
జ్ఞాతోషధీ స్వరూపాణాం భద్రం లోకోపకారిణాం॥

ఇట్లు

అయిలాపర్లుల రామకృష్ణశాస్త్రి,

శ్రీ గౌతమపాదాయుర్వేదాశ్రమం,

బ ద్వే లు తా లూ కా ఆ యు ర్వే ద వై ద్య మం డ లి

కా|| ఆయుర్వేద మహాంబుధిన్ దరచి లోకాహ్లాదకంబుల్ సుధా
ప్రాయంబుల్ వివిధౌషధంబులను సంపాదించిలోకాభిశేన్
శ్రేయంబుల్ సమకూర్చు వైద్యవిబుధశ్రేణిన్ రమావల్లబుం
దాయుక్తి విభవంబులిచ్చి దయతో నానందమున్

గూర్చులన్.

జ్ఞ|| పాయక వైద్యశాస్త్రమును భావనసేయుచు నిత్యమున్ జగ
ప్రేయము సల్పునట్టి సుధశీల సమంచితరదైన మూర్త్యనా
రాయణ నామధేను కవిరాజ బిడోజన్ కల్లవేళలన్
శ్రేయములిచ్చు గాకమరసేవితుడౌ రఘురాము

దాద్యులన్.

క|| తనలోడి వైద్యలోకము
ననిశము సేవించునట్టి యుఘ దూరునకున్
ఘనుడైన మూర్త్యనారా
యణ కవిరాజునకు శుభములమరుఁగాతన్.

క|| ఆగదంకౌగాగ్రణికిని
విగత మహోషునకును విద్యవృణికిన్
నిగమాంతపేన్యుడగు నా
జగదేసుం డిచ్చుగాత సకలార్థములన్.

ర చ న

పండిత జంగా నరశింహశాస్త్రి.

మాటి! మారుచాళ్ళు గ్యారంటి !!

ఎ లి గ్జ ర్ లి వో ద్రా క్షా కాం పాం డ్ వి త్ మ క ర ధ్వ జ

గొప్ప అనుభవ వైద్యుల సలహాల చొప్పున మిక్కిలి వ్యయప్రమాదాలతో, శాస్త్రయుక్తముగా
తయారుకాబడిన టూనిక్కు, డీనిని పెద్దలు, పిన్నలు, గర్భిణీస్త్రీలు ఎల్లప్పుడును సేవించిన మంచి ఆరోగ్యమును
పొందగలరు.

సమస్యనుదాయము:- సిద్ధమకరధ్వజము, ప్రవాళము, శేనె, పండ్లరసము, మరియు Symp. చ్యవనప్రాస
కూష్మాండ, శాళిబ, ద్రాక్ష, ఆగ్జున, అశ్వగంధ, లోహ, వాసక, దశమాల, పునర్నవ, చూట్టు, సర్పగంధ, శతా
వరి, భూశర్కర మొదలైన ఔషధులు, మూలికలతో తయారుకాబడిన తియ్యని టూనిక్కు.

ఉపయోగము:- దగ్గు, ఆగూసము మొదలైన సమస్త గుండెజబ్బులును, నరముల బలహీనతయున్నా,
మలబద్ధకముగూ, ఇంద్రియనష్టమును పోగొట్టి ఆకలి, వీర్యవృద్ధి, శీగ్రశక్తి కలుగజేయును. ఇన్ ఫ్లూయెంజా,
మలేరియా, టై ఫాయిడ్, గ క్షోటు మొదలగు జబ్బుపడి లేచినవారికి యిది బలవర్ధకమైన టూనిక్కు.

వాడునిధము:- డీనిని ఒక టీ చెంచా తీసుకొని $\frac{1}{4}$ బౌన్సు నీళ్ళతో కలిపి సోడాను గండుసార్లు భోజ
నానంతరం సేవించవచ్చును. పథ్యంలేదు. ఇది అన్ని ముంగులచావులలోను లభించును. ఒక్కసారి వాడి
చూచిన డీనినుంగుండు నష్టా శైలినుగలదు. 8 బౌన్సులు వాడిన తప్పక గ్యారంటీగా గుణులు లభించును.

కల:- 8 బౌన్సుల సీసా రు 3-0-0 లు, 4 బౌన్సుల సీసా రు 2-0-0 లు మాత్రమే. అన్నిచోట
ఏజెంట్లు కావలెను.

తయారు చేయు వారు:

శ్రీ దుర్గా పార్మశి (రిజిస్టర్డ్)

విజయవాడ-2.

సోల్ ఏజెంట్లు:

శ్రీ రామా అండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్)

25-13-407 గవర్నరుపేట, విజయవాడ-2.

పాతు గంటి చెన్నమల్లయ్య గారు,

ఆయుర్వేద మెడికల్ ప్రొఫెసర్

తుమ్మకోట, పల్నాడుతాలూకా, గుంటూరుజిల్లా.

జీవిత సంగ్రహము

గుంటూరుజిల్లా గురజాలతాలూకా తుమ్మకోటలో రజక వర్గములో జన్మించిరి. ఐప్పటికే ముహూర్తం 60 సంవత్సరములనుండి వీరిసంబంధములో ఆయుర్వేదవైద్యము పాత పారంపర్య వచ్చుచున్నది. వీరి తాతగారు గురవయ్య, తండ్రి పిరయ్య, కోటయ్యగార్లు, తదనంతరము వీరును యింటి ఆనుగ్రహ వైద్యవృత్తి నే చేయుచుండిరి. హరిజనులకు బీదవారికి ఉచితముగా వైద్యముచేయుచు ప్రజామన్నన బడసిరి. వీరి మాస్టరు అమృతమాస్టరుని పేరుబడసినది. శ్రీ నందిగామ శేషకవిగారు వీరి ధన్యచింతము బుర్రకథా రూపమున ప్రసంగించిరి. గ్రహచిత్రిలు, వ్రణవైద్యము కూడ అనుభవముగో చేయుచున్నారు.

ఆయుర్వేదం ప్రజారంజక మనుటకు క్రియాకల్పం వాడండి

క్రియాకల్పం అనేకజ్వరములపై వచ్చు సమస్తవ్యాధులను నివారించును. వైద్యులకు మాత్రమే సరఫరా చేయచున్నాము. దేశంలో అనేకమంది వైద్యులు తమ వైద్య శాస్త్రంలో ప్రవేశపెట్టి గొప్పప్రయోజనములు పొందినామని న్రాయుచున్నారు. ఆశ్చర్యకరమైన రోగనివారణగల కల్పము. దీనిని వైద్యయోగించుకొని ప్రత్యేకముగా ఒక కరిపత్రము గలదు. దానిప్రకారం చేయట ప్రతివారికి సులభము.

శిరోవ్యాధులు, చర్మవ్యాధులు, జ్వరములు, వైరస్ములు, శ్లేష్మదోషములు, శ్వేత ప్రదరము, శుక్లజ్వరము, వీర్యహీనము, రక్తబొట, అరిమూత్రము, కలమల బలహీనత, మలబద్ధము, మఠాగ్ని, శ్లేష్మదోషములు, గగ్గయా, మేహములు ఇత్యాదిరోగములు పొగొట్టిన. 10 తేజములు రు 5-0-0లు. పాస్టెజి వుచితము. రోగువారు ముందుగా రు 5-0-0లు పంపవలెను.

క్రియాకల్ప ఔషధశాల,

గాంధీనగరం :: విజయవాడ-2.

